הארץ

85 אג' יום ד' י' באב תשמ"ז, 5 באוגוסט 1987 VOL. 68/20753 AUGUST 5 1987

<u>בגדאד: בניסוי־השיגור הראשון נפגעה מטרה במרחק 615 ק"מ</u>

המצרים מסייעים לעיראק בפרוייקט טילי קרקע־קרקע

עיראק מתכוונת כנראה לצייד את הטיל בראש הנושא חמרי לחימה כימיים כגאזים • מומחים מטילים ספק אם לעיראקים יש כבר מערכת־הנחייה המאפשרת להם דיוק ופגיעה במטרות

מאת זאב שיף

עיראק הודיעה אתמול, כי היא מפתחת טיל קרקע־קרקע, המסוגל לפגוע בטהראן בירת איראן. סוכנות הידיעות העיראקית מסרה, כי טווח הטיל הוא 650 ק"מ וכי בניסוי הראשון של הטיל נפגעה מטרה בטווח של 615 ק"מ ממקום השיגור.

הטווח של הטיל העיראקי כולל גם את כל שטחה של ישראל. בהודעה אתמול עיראק לא ציינה זאת כלל. העיראקים טוענים גם כי מדענים שלהם פועלים כעת להגדלת טווח הפעולה של הטיל.

עיראק עוסקת זה כמה שנים בהקמת תשתית ליצור טילי קרקע־קרקע לטווח בינוני בשיתוף עם גורמים אחרים. בין השאר הצליחה לרתום גם את מצרים לשתף עמה פעולה בפרוייקט הטילים הגדול.

הודעתה של בגדד אתמול כי הצליחה בניסוי של טיל שנועד לטווח של יותר מ־600 ק"מ עוררה את תשומת לבם של מומחים צבאיים. על מאמציה של עיראק בפיתוח טכנולוגיות ליצור טילי קרקע־קרקע ידוע זה מכבר. אך המומחים מטילים ספק אם העיראקים הגיעו כבר להישג של ידי לטווח כזה, עם הנחיה המאפשרת להם דיוק ופגיעה במטרות. טכנולוגיות אלו מסובכות ומצריכות זמן ניכר מצד מדינה שאין לה ניסיון בפיתוח טילים. עם זאת עשויה עיראק להגיע במשך הזמן להישגים מסויימים, בפרט אם מדובר בפרוייקט משותף עם מצרים ואולי גם עם מדינות אחרות. יש להניח שעם השלמת הפרוייקט מתכוונת עיראק לצייד את הטיל בראש הנושא חמרי לחימה כימיים כגזים.

(סוף בעמוד 2)

<u>השבועון הצרפתי "לה קאנאר אנשנה":</u>

צרפת מוכנה לסייע בשיקום הכור "תמוז"

על כך רמז ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק באיגרת ידידותית לשליט עיראק סדאם חוסיין

מאת יואב מוקר סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק רמז באחרונה לנשיא עיראק סדאם חוסיין, כי צרפת תהיה מוכנה לסייע בשיקום הכור הגרעיני "תמוז" - מוסר השבועון הצרפתי "לה קאנאר אנשנה".

(סוף בעמוד 2)

רחוב ראשי בעזה, אתמול: עצורים ממתינים לזיהוי. (תצלום איפי)

חיילי צה"ל עברו אמש ברחובות עזה ושידרו ברמקול: העוצר הוסר

ברחוב אל־וואחדה שבו בוצע הרצח יימשך העוצר • אלוף מרדכי: רצח הקצין מעיד על תעוזת המחבלים • על פי החקירה מסתבר שתוכנן להרוג איש צבא • במהלך החיפושים נמצאו אמצעי לחימה רבים בידי תושבים • הרמטכ"ל: כעיקרון איננו רוצים להעניש עונש קולקטיווי

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

העוצר ברצועת עזה, שהוטל מאז הרצח של סרן רון טל ז"ל הוסר אמש ב־8 — כך מסר אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, במסיבת עיתונאים שכינס בלשכתו. חיילי צה"ל עברו אתמול עם רמקולים ברחובות עזה והודיעו על סיום העוצר.

האלוף הוסיף כי ברחוב שבו בוצע הרצח, רחוב אל־וואחדה, יימשך העוצר, כל עוד יידרש הדבר על ידי גורמי הביטחון. אתמול בבוקר ביקר ברצועה, הרמטכ"ל, רא"ל דן שומרון.

מרדכי אמר, כי רצח קצין צה"ל מעיד על תעוזה של המחבלים, שהתקרבו לרכב צבאי וממטווח קרוב ירו בקצין. כמו כן אמר, כי על פי החקירה מסתבר שמדובר בתכנון מוקדם להרוג איש צבא.

אלוף מרדכי התייחס גם להודעות שפורסמו בכלי התקשורת מטעמם של ארגוני החבלה, שפרסמו כי הם

(סוף בעמוד 4)

<u>רבין: חיילי יוניפי"ל יושבים בינינו לבין המחבלים; אי־אפשר למנוע כליל תקריות כאלה</u>

צה"ל בודק אם הפקודה שנתן מפקד לירות לעבר נורווגים נבעה מטעות

2 חיילי יוניפי"ל נפצעו מפגזי טנק באזור הביטחון • חיילי צה"ל: הבחנו בתנועה חשודה ופתחנו באש לעבר הדמויות • נורווגיה מביעה "דאגה רצינית" ומבקשת הבהרות מישראל

מאת ראובן פדהצור, מנחם הורוביץ ואליהו זהבי סופרי "הארץ"

שני חיילים מכוח יוניפי"ל מנורווגיה נפצעו אתמול ב־7 לפנות בוקר מאש חיילי צה"ל באזור הביטחון. ממפקדת יוניפי"ל נמסר, כי ארבעה פגזי טנקים נורו לעבר שיירה של חיילי יוניפי"ל, שנעה באזור הכפר כאוכבה, שבגבול הגזרה המזרחית של רצועת הביטחון בדרום לבנון.

בבירור ראשוני מסתבר, כי כוח צה"ל הבחין בתנועה חשודה. החיילים פתחו באש לעבר הדמויות. לפי טענת צה"ל נעו הנורווגים באזור ללא ידיעת כוחותינו. רופא ישראלי טיפל בשני הפצועים, שאחד נפצע ברגלו ושני בידו, והם הועברו במסוק של האו"ם לבית החולים בנאקורה.

הפקודה לירי ניתנה על ידי מפקד שנמצא באיזור. בצה"ל בודקים עתה את נתוני התקרית, ומנסים לברר אם היתה טעות בפקודה למתן הירי. על פי הנהלים המקובלים בעבודה באיזור, מוסר יוניפי"ל

(סוף בעמוד 4)

<u>מסמך פנימי של משרדי האוצר והתעשיה:</u>

מחיר השמן מופרז ביותר — בגלל עודף כוח אדם ואי־יעילות ב"שמן"

המחיר נקבע לפי ההוצאות הממוצעות בענף • שכר העבודה ב"שמן" גבוה ב־42% מהממוצע הענפי • ב"שמן" 80 עובדים יותר מב"עץ הזית" ולשני המפעלים תפוקה זהה • מנחם קלך מכור: המסמך המכפיש את המפעל נובע מנקמנות אישית של פקידים באוצר או במשרד התעשיה

מאת נחמיה שטרסלר

ממסמך פנימי של משרדי האוצר והתעשיה עולה, שהצרכן הישראלי משלם מחיר מופרז ביותר עבור השמן שהוא צורך. הסיבה לכך היא עודף כוח אדם ואי היעילות של בית חרושת "שמן" השייך ל"כור".

בענף השמן פועלים 5 מפעלים: שמן, עץ הזית, יצהר, סית בית, האר־ליבקס. מהמסמך עולה, כי שכר העבודה לטון פולי סויה גבוה ב"שמן" ב־42%(!) מאשר הממוצע הענפי.

שכר העבודה ב"שמן" מגיע ל־64 שקלים לטון כאשר הממוצע הענפי עומד על 45. ב"סית בית" שהוא המפעל היעיל ביותר מבין החמישה המצוי בבעלותן של שתי משפחות: טרובוביץ וברגר, מגיע השכר ל־56

(סוף בעמוד 4)

שליח־שולץ מביא לשמיר הבטחות חדשות לגבי הוועידה

צ'רלי היל יביא הבטחות ברורות מעבר לגבי תמיכת ארה"ב בישראל אם תחליט לפרוש מהוועידה

מאת עקיבא אלדר וצבי בראל סופרי "הארץ"

צ'רלי היל, יועצו הקרוב ביותר של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ יוצא לישראל וייפגש ביום ראשון הקרוב עם ראש הממשלה יצחק שמיר. בירושלים צופים כי הוא יביא עמו מסר משולץ ובו בקשה ששמיר יפרט את הסיבות להתנגדותו לוועידה הבינלאומית. לנוכח הדברים שישמיע שמיר באוזני השליח המיוחד, יחליט הממשל על המשך פעולתו בנושא הוועידה.

מקורות ממשלתיים יודעי דבר אמרו ל"הארץ", כי הממשל האמריקאי מבין, כי שמיר נחוש

(סוף בעמוד 4)

הממשלה תדון שוב ב"לביא" ב־16 באוגוסט

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

הממשלה תשוב לדון בגורל פרוייקט הלביא רק בישיבתה ביום ראשון ה־16 באוגוסט. הנושא לא ידון בישיבה הקרובה, שכן ראש הממשלה יצחק שמיר אינו מרוצה עדיין ממסמך הקיצוצים שהציעה התעשיה האווירית וכן מההצעות שהגישו לו כלכלנים במשרדו. נמסר כי בדיון ייעשה מאמץ לאפשר לכל השרים, שטרם התבטאו, לומר את דברם ואף לגבש החלטה סופית כבר באותה ישיבה.

— ובינתיים: ה"לביא" טס אתמול שלוש שעות ותידלק 4 פעמים

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

האב טיפוס השני של מטוס הלביא ביצע אתמול טיסה רצופה של שלוש שעות ותידלק ארבע פעמים באוויר במשך הטיסה, לראשונה ממטוס מסוג "הרקולס". מהתעשיה האווירית נמסר אתמול, כי המטוס גם הגיע בטיסתו אתמול למהירות של 1.45 מאך. הבדיקות בטיסה זו התרכזו בניסויי יציבות המטוס. הטייס ע. דיווח על טיסה "מוצלחת ביותר".

שני מטוסי הלביא, אב־טיפוס 1 ואב־טיפוס 2, כבר ביצעו עד כה למעלה מ־70 טיסות ניסוי.

עיצומים: מהיום אין פרסומת ברדיו

צפוי נזק של 100 אלף שקל ליום • ייפסקו התשדירים בטלוויזיה

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

שידורי הפרסומת ברדיו, ותשדירי החסות והשירות בטלוויזיה, ייפסקו היום מן השעה 6 בבוקר, במסגרת עיצומים עליהם החליט האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל במסגרת המאבק על שכרם של עובדי רשות השידור. בהנהלת הרשות העריכו אתמול, כי הנזק הכספי הצפוי מאובדן ההכנסות מפרסומת וחסות, יהיה כ־100 אלף שקל ליום.

בפגישה, שהתקיימה אמש בין הצדדים, לא נענתה הנהלת רשות השידור לדרישת האיגוד לקבוע בהסכם זהות שכר של עיתונאי הרשות לשכר עמיתיהם בעיתונות הכתובה. נציגי האיגוד טוענים גם, כי אינם זוכים לקבל תשובות מספקות על שורה של שאלות, שהציגו לממונה על כוח האדם ברשות. הרשות טוענת בתגובה, שבכפוף להנחיות האוצר, עליה להמתין לקביעת מסגרת השכר הכללית במשק. בתגובה על ההחלטה אמר אתמול המנכ"ל, אורי פורת: "קשה לי להאמין, שעובדי עיתונות החליטו להעניש את עצמם, שכן מדובר בפגיעה קשה באותה קופה שמשלמת את שכרם".

עורך את העמוד: בועז שפירא

התעשיינים: לא נסכים להארכת הפיקוח על המחירים ב־1988

ההסתדרות: אם לא ייחתם הסכם במיגזור הציבורי באוגוסט לא ננהל עוד משא ומתן ארצי "והכל יהיה פתוח"

מאת יהודית וינקלר ויונתן שרמן סופרי "הארץ"

אם לא ייחתם הסכם במיגזור הציבורי עד סוף החודש, ההסתדרות לא תנהל עוד משא ומתן ארצי "והכל יהיה פתוח", מוהר חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות. עם זאת הברפלד סבור, כי לאחר השיחות עם שר האוצר בראשית השבוע, גברו הסיכויים להגיע מהשבוע הבא לדיון מעשי.

בדיון אתמול בוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי, בה מיוצגות הסיעות השונות בוועד הפועל,

(סוף בעמוד 4)

ג'ון דמיאניוק, פורץ בצחוק במכונית־האסירים שהובילה אותו אתמול, לאחר ישיבת בית הדין, אל בית־המעצר. דיווח על המשפט אתמול — בעמוד 3. (צילום: רחמים ישראלי)

החשוד בנסיון לפגוע בערבים נעצר לאחר כמה חודשי מעקב

מנהיג חבורת הצעירים: לא היו לנו תכנית מעשית אלא כוונה כללית לפגוע בערבים • המשטרה חוקרת אם היו מעורבים גם בפלילים • אחד ממתפרעי־דהיישה נחקר בחשד לקשר עם 3 תלמידי הישיבה מירושלים

מאת אודי ניר והרב שרגאי סופרי "הארץ"

אהרון גרנות, מורה במדרשת חברון בקריית ארבע, נחקר אתמול בידי זרועות הביטחון בפרשת שלושת בחורי הישיבה שנחשדו בקשירת קשר נגד מטרות ערביות. גרנות (24) נחקר לאחר שאחד מהעצורים טען כאילו קיבל ממנו כלי נשק. גרנות, שהכחיש אתמול את הדברים מחזיק באקדח־ביטחון. הוא טען, כי אין לו כל קשר לעניין ושמו "שורבב" לפרשה בידי העציר ששמו נאסר לפרסום.

לדבריו, הקצין היה אצלם בן בית אצלו לתקופה מסויימת אך "הבחור הזה קצת לא שפוי. יש לו דמיונות. אני חושב שהמשטרה משוכנעת שהעניין הוא עורבא פרח".

גרנות נאשם, כי היה מעורב בפרשת ההתגוננות במחנה הפליטים דהיישה לפני חודשיים. בכתב האישום נגדו נאמר, כי השליך אבנים לעבר בתים במחנה.

מעשים פליליים רגילים

אתמול נמסר כי המשטרה חוקרת את שלושת הירושלמים שהתכוונו לפגוע בערבים, והעיקר מנהיג הכנופיה, עסקו בתכנון מעשים פליליים רגילים, שלא על רקע לאומני. גורמים במשטרת ירושלים מציינים כי כך בכך, נמשך בירור הכיוון של פגיעה בערבים.

בימים הקרובים צפוי שחרורו של עוד עצור מקרב שלושת בחורי הישיבה, שנעצרו לפני שישה ימים. כך ייוותר במעצר רק מנהיג הכנופיה, המשתף פעולה באופן חלקי בלבד עם החוקרים.

החשוד אמר, בין היתר, לחוקריו, כי לא היו לו ולחבריו כל תכניות מעשיות, אלא כוונה ערטילאית וכללית לפגוע בערבים. לדבריו, לא פעלו הוא וחבריו בארגון כלשהו או בהכוונה של מישהו, אלא על דעת עצמם.

(סוף בעמוד 4)

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: עיזאת נאסר, הקצין הצ'רקסי
על: המלצת המצ"ח שצה"ל יפצה אותו על מאסרו (עמ' 2)

★

"כור": 700 מ־1050 עובדי סולתם יהיו נאלצים לצאת לחופשה עד סוף השנה (עמ' 2)

★

השופט דב לוין לדמיאניוק: "יש לך כשרון לא להשיב לשאלות אבל זה לא יעזור לך, בסופו של דבר תשיב". (עמ' 3)

★

הספר "לוכד המרגלים" שנאסר בבריטניה — רב־מכר בארה"ב (עמ' 5)

★

השר שחל: המשק מפסיד עד 100 מיליון דולר בשנה בגלל אי־היעילות במשק הדלק (עמ' 7)

★

תדיראן לא תחלק דיווידנד השנה בגלל רווחיה המצומקים

שרות הארץ

מזג האוויר

בתחזית: עליה קלה בטמפרטורות.

הטמפרטורות:
- ירושלים: 20–32.
- תל־אביב: 24–31.
- חיפה: 24–33.
- באר־שבע: 22–35.

הגולן 20–33, צפת 20–32, טבריה 24–36, שומרון 22–33, נתב"ג 23–32, יריחו 24–40, אילת 27–41.

זכו בלוטו

בהגרלה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 10, 16, 19, 23, 30, 38. המספר הנוסף: 25.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.6145	—
נוסעים	1.9190	—
שחור	1.6700	—

שער הסל

יציג	1.6747	—

בגליון זה 14 עמודים

רק 2% ריבית על הלוואה שיקלית? זה רווח יומי!

בנק לאומי מציע ללקוחות מסחריים הלוואות בשקלים לא צמודים בריבית קבועה, נמוכה ביותר.

לקוחות מסחריים

עד 6 חודשים	2% ריבית חודשית
עד שנה	2.25% ריבית חודשית

הבנק רשאי להפסיק או לשנות את התנאים בכל עת.
לפרטים פנה לאחד מסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

[redacted]

هكذا في الأصل

ראיתי שמעתי

יצחק נבון · אופירה נבון · אימלדה מרקוס

חג הקרבן התנגש בתשעה באב

שר הביטחון, יצחק רבין, הרמטכ"ל, דן שומרון ואלוף פיקוד המרכז, יוסי פלד, היו אתמול אורחי השייח אמין מאריף בכפרו, בזלים, בגליל, לרגל חג הקרבן המוסלמי. לפני ימים גונבה שמועה ללשכת השר, כי בכפרו של מנהיג העדה הדרוזית מתנהלות הכנות לסעודה גדולה, כנהוג בחג זה. אלא שאתמול היה תשעה באב. בעוד מועד, טילפנו אל השייח וביקשו ממנו לא להכין אוכל כלל, כי אין זה נאה שהאורחים הישראלים יאכלו בפרהסיה ביום זה.

בדברי ברכתו למארחים, הרואים בדרך־כלל עלבון באי־רצון לאכול, הסביר שר הביטחון כי "כמו שאנו מכבדים אתכם בחגיכם, כך אנו מאמינים שאתם מכבדים את חוקי הדת שלנו". השר, הרמטכ"ל והאלוף הפיקוד דבקו כל כך במסורה, שלא נגעו אפילו בכוס המים שהוגשה להם.

השמאי הממשלתי פורש לעסקים פרטיים

השמאי הממשלתי, עוזי קמר, פורש מתפקידו להתמסר לעסקים פרטיים. קמר מונה לתפקידו בשנת 1962 על־ידי השר משה נסים, ששימש אותה עת שר המשפטים. לצורך כך, נטש קמר את משרדו הפרטי ועבר לשירות הממשלתי.

בימים אלה החליט קמר להשתחרר מתפקידו (אולי מאחר שהשר נסים פרש ממשרד המשפטים ועבר למשרד האוצר). השמאי הממשלתי ממונה על שלוש לשכות שמאים ממשלתיים בשלוש הערים הגדולות והיקף השומה הנעשית מדי שנה מגיע לכמיליארד וחצי דולר, בעיקר למינהל מקרקעי ישראל.

אריה לביא

אופירה נבון בקונגרס בינלאומי על תיאטרוני ילדים

רעייתו של סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, אופירה נבון, משתתפת בקונגרס בינלאומי על תיאטרוני ילדים המתקיים בימים אלה בשיקאגו. אופירה נבון יצאה לקונגרס בשליחות פסטיבאל חיפה להצגות ילדים, שהיא היתה נשיאת הכבוד שלו. הפסטיבאל, שנערך באביב, נחל הצלחה גדולה ובעקבותיו החליטו עיריית חיפה ותיאטרון חיפה לשוב ולקיימו גם באפריל 1988. אופירה נבון אמורה לפגוש בשיקאגו אנשי ציבור כדי לעודדם לתמוך בפסטיבאל זה. נבון מקווה להביא עמה מארה"ב מחזות ילדים מתאימים שיועלו בפסטיבאל חיפה באביב הבא וכן להציע לתיאטרוני ילדים בארה"ב ובמדינות אחרות לרכוש מחזות ישראליים שהוצגו בחיפה ונמצאו ראויים גם להפקה בחו"ל.

עש"ת

הרב עמיאל ינוצח בבול ישראלי

השירות הבולאי במשרד התקשורת ינפיק בקרוב בול זיכרון לזכר הרב משה אביגדור עמיאל, מגדולי הרבנים בדורות האחרונים. הרב עמיאל נולד בשנת 1893 ברוסיה הלבנה. בן 18 הוסמך להוראה ובן 22 נתמנה לרבה של קהילה בליטא. לאחר מלחמת־העולם הראשונה נתמנה רבה של קהילה באנטוורפן שבבלגיה. הוא פעל שם עד 1936, משנבחר לשמש רבה הראשי של תל־אביב. בתפקיד זה שימש עד מותו בשנת 1945. הוא חיבר ספרים רבים, ביניהם "המידות לחקר ההלכה", "דרכי משה", ייסד מוסדות דת וישיבות, בהן ישיבת הרב עמיאל, הקרויה על שמו.

הבול החדש, בערך נקוב של 1.40 ש"ח, מתאר את דיוקנו הצויר בידי המעצבת רות בקמן.

חיים גלאון

אימלדה מרכוס כותבת אוטוביוגרפיה

סוכן ספרותי מטעמה של אימלדה מרכוס, רעייתו של שליט הפיליפינים המודח, פרדינאנד מארקוס, שלח להוצאת ספרים אחדות בארה"ב הצעה לאוטוביוגרפיה תחת השם "עושרי המוכר". לפי שמונה עמודי ההצעה, אין לדעת אם הגברת הראשונה לשעבר אכן מתכוונת לקיים את ההבטחה שבכותרת. העושר, בעיניה של אימלדה מרכוס, יכול להיות שונה לגמרי מזה שאנו מתכוונים אליו, אומרת ההצעה.

המכשיר הישראלי יסיר שיער מרגלי האנגליות

נשק ישראלי חדש מאיים לכבוש בימים אלה את בריטניה. לא, לא טיל חדש, לא מזל"ט ואפילו לא "עוזי". המדובר ב"אפי ליידי". בארץ קוראים לזה "נייס אנד איזי" והכוונה, כמובן, למכשיר החדש להסרת שיער מרגלי נשים. המוצר משווק עתה בבריטניה והוא עתיד לעשות נפשות (ורגליים) לעניין הישראלי, מכיוון חדש לגמרי.

שאול צדקא
לונדון

בעריכת עירית רוזנבלום

כור: 700 מ־1050 עובדי סולתם יהיו נאלצים לצאת לחופשה עד סוף השנה

מנכ"ל כור ישעיהו גביש מבטיח כי תיבחן אפשרות לשבץ חלק מעובדים אלה במפעלי תעשיה אחרים של כור או לערוך להם השתלמויות בעת החופשה • בתוך כך ייעשה נסיון למכור המלאי שנצבר • היקף הייצור כיום אינו עולה על 15 אחוז מכלל הייצור שהיה בעבר

מאת יהודה גל
סופר "הארץ" בחיפה

מפעל סולתם לא ייסגר. אך הנהלת כור עומדת על כך שכ־700 מכלל 1050 עובדי המפעל ייצאו לחופשה בתשלום שכר חלקי עד סוף שנה זו, לאפשר להנהלה בתקופה זו למצוא בארץ ובחו"ל קונים למלאי העצום של המוצרים הצבאיים שהצטבר במפעל ו/או לבדוק הסבת חלק מקווי הייצור הבטחוניים לקווי ייצור אזרחיים — כך מסר אתמול מנכ"ל כור, ישעיהו גביש, במסיבת עיתונאים בחיפה.

גביש הוסיף, כי אם בתחילת השנה הבאה, בתום "פסק הזמן" שנדרשה ההנהלה, יתברר שכל המאמצים שהשקיעה במציאת קונים למוצרי המפעל עלו בתוהו, יהיה צורך להתאים את המפעל להיקף הייצור המוכתב בו, שכיום אינו עולה על 15% מכלל הייצור שהיה בעבר, ושרובו ככולו קשור לייצור מוצרים אזרחיים כמו: סירים ומוצרים פניאומטיים. כמות כזו של ייצור מצריכה לא יותר מאשר 500—600 עובדים. פירוש הדבר שלא יהיה מנוס, לדברי מנכ"ל כור, מפיטוריהם והוצאתם לגימלאות של כ־400—500 מעובדי המפעל.

שלא יחזרו מהחופש

מנכ"ל כור הוסיף, כי אם נציגות העובדים תעמוד על דרישתה שכלל עובדי המפעל יסיימו ב־25 לחודש זה את חופשתם השנתית בת החודש, הרי שבחזרתם למפעל לא תהיה למרביתם תעסוקה כלל. "לא יתכן המשך ייצור כאשר מחסני המפעל מלאים בתחמושת, מרגמות ותותחים בשווי כולל של כ־85 מיליון דולרים, כאשר עם האשראי לספקים וכו' מגיע הסכום לכ־110 מיליון דולר", אמר מנכ"ל כור.

לדבריו, במחצית הראשונה של 1987 כבר צבר המפעל הפסד של 8—10 מיליון דולר, שרובו ככולו נבע מהריבית שהמפעל משלם על המלאי שהצטבר בו. הריבית השנתית המשולמת על המלאי מסתכמת בכ־15 מיליון דולר.

מנכ"ל כור הביע את תקוותו שמערכת הבטחון, שהיתה בעבר הלקוח הגדול ביותר של סולתם, תחזור בה מהחלטתה שלא לרכוש חלק מהמלאי שהצטבר במפעל. "משום שסולתם חיוני עדיין למערכת הבטחון ולמדינת ישראל". גביש מסר כי הנהלת כור הציעה להעמיד לרשות צה"ל אשראי למשך מספר שנים, לצורך מימון הזמנת נשק ותחמושת בהיקף של כ־30 מיליון דולר, מן המלאי הקיים, אך גם הצעה זו נענתה בשלילה.

בגלל "הלביא"

לדברי מנכ"ל כור הקיצוצים בתקציב הבטחון ובעיקר ההוצאה על "הלביא" גרמו לכך שצה"ל נאלץ לוותר.

מנכ"ל כור גילה כי במסגרת המאמצים המושקעים עתה למצוא תעסוקה חלופית לסולתם, תצא בימים הקרובים משלחת מטעם המפעל והנהלת כור ליפאן, כדי לנהל מו"מ עם מספר חברות יפניות בתחום ייצור ציוד לעיבוד שבבי. הכוונה היא להציע ליפנים לייצר המכונות הללו בסולתם ולשווקו לארה"ב מישראל, ובדרך זו לסייע ליפאנים להתגבר על הקשיים בהם הם נתקלים באחרונה בשיווק מוצריהם לארה"ב.

מכרז בצבא ארה"ב

עוד גילה מנכ"ל כור, כי ב־15 לחודש זה תגיש סולתם, בפעם השלישית בתוך שנתיים, הצעתה במכרז גדול של הצבא האמריקאי להספקת מרגמות 120 מ"מ והתחמושת המתאימה. אולם, ציין גביש, גם אם סולתם תזכה, הרי שעיקר הייצור ייעשה בארה"ב כאשר סולתם תשמש כקבלן־משנה לחברה אמריקאית גדולה "מרטין־מריטה". אם היא תהיה זו שתזכה במכרז ואז הנתח של סולתם יהיה כ־25% מיליון דולר לשנה במשך כ־10 שנים.

גביש הודיע כי הנהלת כור בוחנת אפשרות לשבץ חלק מהעובדים המיותרים מסולתם שיצאו לחופשה כאמור, במפעלי תעשיה אחרים של כור הזקוקים לאנשי מקצוע בענף המתכת, או כתהליך לקבלנים חיצוניים. כן נבחנה תכנית לקיום השתלמויות בתקופת החופשה.

בתוך כך נמסר, כי "הועדה להצלת סולתם", המשותפת להנהלת כור, נציגות העובדים, ההסתדרות ומועצת פועלי־חיפה, דרשה השבוע את עבודתה. מנכ"ל כור הביע את תקוותו, שנציגי העובדים בועדה יקבלו הצעת הנהלת כור "לטובת המפעל והעובדים בו".

סתם יום של חול בפרלמנט האיטלקי — אתמול: חברת הפרלמנט אילונה שטאלר, המוכרת יותר בכינויה "צ'יצ'ולינה", קוראת מסמכים ושקועה בענייני המדינה. לידה חבר פרלמנט קשיש, עסוק במה שמתרחש סביבו. (תצלום א־פי)

שיחת היום / גדעון אלון

עם: עיזאת נאפסו, הקצין הצ'רקסי
על: המלצת הפצ"ר שצה"ל יפצה אותו על תקופת שבתו בכלא

יש לי הוצאות משפט של חצי מיליון דולר

הופתעת מהמלצת הפרקליט הצבאי הראשי להעניק לך משכורת עבור חמש וחצי השנים בהן ישבת בכלא על לא עוול?

זה לא הפתיע אותי, כי התנהל על כך מו"מ במשך חודש ימים. עוד לפני פסק הדין של ביהמ"ש העליון, הבטיח הפרקליט הצבאי להמליץ בפני ראש אכ"א לשלם לי שכר עבור השנים של מאסרי. אבל צריך לזכור שזה לא כולל פיצוי על הפגיעה בשמי הטוב ועל עגמת הנפש שגרמה לי.

בעניין זה אתה מתכוון להגיש תביעה נפרדת?

בוודאי. אתה חושב שאסתפק ב־70—80 אלף שקל פיצויים, כשיש לי הוצאות משפט של חצי מליון דולר? אגיש את תביעת הפיצויים ליועץ המשפטי לממשלה. אני מקווה שהוא ילמד את החומר ויכריע לטובתי. אם לא נצליח להגיע להסכמה לגבי גובה הפיצויים, נאלץ לפנות לביהמ"ש. אני לא מוכן ללכת הביתה בלי לקבל פיצויים, כשרובצים עלי חובות כבדים כל־כך כתוצאה מהמשפט. איני מדבר על הפיגור שנוצר אצלי בכלל אבדן הכנסה בתקופה שהייתי בכלא ועל הרס המשפחה.

שני משפטנים בכירים מציעים לערוך לך משפט חוזר. אתה תומך בכך?

לערוך משפט חוזר אחרי שמונה שנים, זה לא דבר מעשי. מה יכולים לקבוע במשפט הזה? שאנשי השב"כ לא שיקרו בביהמ"ש? הלא ביהמ"ש העליון הכריע בנושא הערעור שלי, או בשביל מה משפט חוזר, אחרי שזוכיתי מכל אשמה. הגעתי לחקר האמת ולהערכתי גם השב"כ והפרקליטות הצבאית לא ירצו ללכת למשפט חוזר, אחרי שסיימנו את המשפט בהסכמה.

מה אתה עושה בימים אלה?

אני עדיין בבית ומשתדל לחזור לאט לאט לחיים תקינים. אמנם חלפו כבר חודשיים ויותר מאז שוחררתי, אבל זה זמן לא ארוך. אני מוזמן לקיבוצים ולמועדונים לערבי ראיונות ומספר על כל מה שעבר עלי.

לשירות קבע בצה"ל אינך מתכוון לחזור?

ודאי שלא, אבל אני מתכוון לשרת במילואים וכבר הוזמנתי לראיון בצה"ל בעניין זה.

אין סיכוי לאשר היום תקנת רישום־גרים של הליכוד וש"ס

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

אין שום סיכוי שוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת תאשר היום בישיבתה את תקנת רישום הגרים שיזמו סיעות הליכוד וש"ס.

בנוסף לח"כ אבנר שאקי (מפד"ל), שהודיע בישיבת הוועדה שלשום, שהוא מתנגד לנוסח התקנה המוצע, הבהירו גם כמה ח"כים מסיעת הליכוד החברים בוועדת החוקה, כי יש להם ספקות כבדים אם לתמוך באישור התקנה. אחד מנציגי הליכוד בוועדת החוקה אמר אמש: "זו הצעה לא מעשית ובלתי הגיונית ואני לא אתן לה את ידי. הנוסח המוצע של התקנה קובע כי במירשם האוכלוסין יצויין תוכן תעודה ציבורית שבתיקו של המגוייר. פירושו של דבר שכל מסמך או תעודה שמצויים בתיק, צריכים יהיו להימצא גם במירשם האוכלוסין. איך אפשר לבצע זאת מבחינה טכנית?"

לאור התנגדותם של ח"כים מהליכוד לאישור התקנה הנוכחית, ייתכן שיו"ר הוועדה, ח"כ אלי קולס, יחליט לא להעלות כלל את ההצעה להצבעה.

דרוקמן וגורן התפללו בבית המחכמה בגבול הר הבית

כמאה איש מנאמני הר הבית השתתפו בתפילת שחרית של ט' באב סמוך לשער המוגרבים לאחר שהמשטרה לא אפשרה להם להיכנס לשטח ההר

מאת נדב שרגאי

חבר הכנסת הרב חיים דרוקמן והרב הראשי לשעבר הרב שלמה גורן התפללו אתמול אחר הצהריים של ט' באב תפילת מנחה בבניין המחכמה בגבול הר הבית, עם הרבנים [illegible] תלמידי ישיבת אור עציון [illegible] דרוקמן.

התפילה במקום נערכה באישור צה"ל וגורמי הבטחון בבירה, אף כי אין תפילה זו בבניין המחכמה משום אירוע חריג.

זה שנים אחדות מתפלל הרב גורן עם קבוצת תלמידי ישיבה פעמיים בשנה באתר זה — ביום הכיפורים ובט' באב. הבניין עצמו מוחזק על ידי צה"ל, כעמדה צבאית לכל דבר. הבניין גובל אל מעל לרחבת הר הבית והוא למעשה המקום היחיד [illegible] בתוך הר הבית. [illegible] במקום בית כנסת קבוע, הצעות שנדחו על ידי מערכת הבטחון.

אתמול לפני הצהריים התפללו קבוצה של כמאה איש מנאמני הר הבית תפילת שחרית סמוך לשער המוגרבים, אחד משערי הר הבית. המשטרה לא אפשרה להם להיכנס לשטח ההר.

טיל עיראקי

(המשך מעמוד 1)

שיתוף הפעולה בין עיראק ומצרים בפיתוח אמצעי לחימה התפתח במהלך מלחמתה באיראן. במסגרת זו הסכימה מצרים להשתתף גם בפרוייקט פיתוח טיל קרקע־קרקע לטווח בינוני, שעליו הודיעו אתמול העיראקים. שיתוף פעולה זה מצד שתי המדינות הערביות המתקדמות ביותר מבחינה טכנולוגית, מגביר במובן את הסיכוי להגיע להישגים מהר יותר מאלה הנושגים על ידי מדינה אחת.

4 אניות עברו במיצר הורמוז למרות אזהרות איראן לא להתקרב לתחומה

פתחה בתמרונים בתוך המים הטריטוריאלים שלה צפונית לנתיב המים העמוקים

לונדון (ע"ר) איראן הזהירה אתמול אניות מלחמה זרות לבל יתקרבו לאזור האימונים הימיים שמבצעים המשמרות המהפכנים במפרץ הפרסי. הן הוזהרו מלהתקרב למים הטריטוריאליים של איראן, כדי להימנע מהתמודדות עם כוחותיה. מקורות של חברות הספנות מסרו שהתמרונים מתקיימים בתוך המים הטריטוריאליים של איראן צפונית לנתיב המים העמוקים העובר במיצר מול כף עומאן.

סוכנות הידיעות האירנית מסרה כי עשרות אלפי אנשי המשמרות המהפכנים התפרסו לאורך החוף בגדה האיראנית של מיצר הורמוז לקראת האימונים הימיים שהחלו אתמול. 55 דיוויזיות של מתנדבים משלושה מחוזות ישתתפו בתמרונים שהשם המבצעי שלהם "שאהדאת" (מוות על קידוש האיסלם).

לארה"ב תשע אניות מלחמה באזור המפרץ הפרסי, שחלקן עוסקות בליווי שיירות של מיכליות לכווית ומצפה. גם לסובייטים, לצרפת ולבריטניה יש אניות מלחמה באזור.

ארבע אניות מלחמה עברו אתמול במיצר הורמוז ללא תקלה.

שגרירי איראן וסעודיה הוקיעו זה את זה כשקרנים שלשום בטלוויזיה האמריקאית בקשר להתפרעויות במכה ולדיכויין.

השגריר הסעודי הנסיך באנדר בן־סולטאן אמר כי המשמרות המהפכנים האירנים עמדו מאחורי ההתפרעויות בעיר המוסלמית הקדושה, אשר בהן נהרגו לפחות 400 בני אדם.

הוא אמר כי רבים ממקרי המוות אירעו כתוצאה מריצות בהלה בעת שהאירנאים נסוגו מפני משטרת סעודיה.

לעומת זאת טען השגריר האירני בוואשינגטון ראג'אי חוראסאני כי המשטרה הסעודית פתחה באש על עולי רגל איראניים.

כ"ץ־עוז: בכל הסדר עתידי יש להמנע מכך שעזה תהיה בתחום האחריות שלנו

ההיגיון של החזקת רצועת עזה כאזור ביטחון הוא איוולת ממדרגה ראשונה; אין שום טעם להחזיק קבוצה קטנה של ישובים במרכז אוכלוסיה ערבית גדולה ולהניח שמזה יהיה ביטחון

(ע). סגן שר החקלאות אברהם כ"ץ־עוז מציע לקבוע, כי בכל הסדר שייעשה לא תהיה רצועת עזה בתחום האחריות של מדינת ישראל ולא יהיו קשרי כלכלה בינה ובין ישראל.

בראיון בתכנית "מבט" בטלוויזיה אמר אמש ח"כ כ"ץ־עוז, שהוא חבר קיבוץ נחל־עוז, שעל גבול הרצועה, כי גם "אם יהיו בעיות מבחינה בטחונית לאורך 'הקו הירוק' לאחר היציאה מהרצועה, הרי מבחינה בטחונית כלכלית עדיף שהרצועה אשר בה יהיו כעוד 14 שנה 1.5 מיליון תושבים, לא תהיה בתחום השליטה של ישראל".

לדברי סגן השר, אזור ימית היה מקובל בשעתו כאזור ביטחון, שבו היה ליצור חיץ בין הצבא המצרי לבין מדינת ישראל. "לאחר שפונה אזור ימית ההיגיון של החזקת רצועת עזה כאזור ביטחון לישראל הוא איוולת ממדרגה ראשונה. אין שום היגיון להחזיק קבוצה קטנה של ישובים במרכז אוכלוסיה של 1.3 מיליון תושבים, ולהניח שמזה יהיה ביטחון לישראל", אמר.

"רצועת עזה היא נזק למדינת ישראל מבחינת הביטחון, זו טיפשות פוליטית לומר שהיא תהיה חלק מהמדינה, וזה אסון לציונות", אמר.

להלן אמר, כי בוועידת מפלגת העבודה האחרונה הוסף סעיף במצע, שקבע כי אזורי ההתיישבות הביטחוניים כוללים את אזור ההתיישבות ברצועת עזה. "אני יכול להגיד, שישנה לפחות הבנה לגבי הרעיונות שאני מעלה במפלגת העבודה", אמר.

שיקום הכור הגרעיני

(המשך מעמוד 1)

השבועון מוסר כי הרמז כלול באיגרת ידידותית מסדאם חוסיין לשיראק. האיגרת נמסרה למנהיג הצרפתי בסוף יוני, בפגישה שקיים עמו בבגדאד השר הצרפתי לענייני תחזוקה מישל נואר. לפי שעה, נמנעה לשכת ראש הממשלה בפאריס מתגובה על הידיעה.

הבקשה העיראקית הרשמית לצרפת לסייע בשיקום "תמוז" תלויה ועומדת זה יותר מארבע שנים, מאז נהרס הכור העיראקי בתקיפת חיל האוויר הישראלי ביוני 1981. באורח רשמי, מוסיף [illegible] הצרפתי לשאת ולתת עם העיראקים על תנאי השיקום; אולם [illegible] הבהיר פעמים אחדות במהלך השנים האחרונות כי כל פרוייקט צרפתי־עיראקי של שיקום המתקן יחייב בערבויות ובהתחייבויות, שיבטיחו שהמתקן הגרעיני ישמש לצרכים אזרחיים בלבד.

נשיא עיראק סדאם חוסיין התאונן פעמים אחדות בפומבי על [illegible] ועל נכונותו לשקם את "תמוז". בראיון שהעניק לפני חודשים אחדים לשבועון הערבי המתפרסם בפאריס, "אל־והטאן אל־ערבי", שיבח סדאם חוסיין את הסיוע שמעניקה צרפת לעיראק במלחמתה נגד איראן והצביע על הסיוע הצרפתי המובטח לשיקומו של הכור הגרעיני כמרכיב השלילי היחיד ביחסה של צרפת כלפי עיראק.

ערך את העמוד: בנימין שפירא

אל על

	מבצעי מרוכזים	ממס' מבצ'			המבצעיים ארוכים
אמסטרדם	10	15	ב"ח	12	11
אתונה	23	30	בהו	24	30
בוקרשט	17	33	בהו	18	40
בריסל	11	17	גשב	13	18
וינה	15	17	גשב	15	12
ז'נבה	17	22	ב"ה	20	28
לונדון	13	19	מ"ח	15	31
ליסבון	20	25	בהו	34	12
מדריד	18	35	בהו	16	31
ניו־יורק	25	30	ב"ח	22	20
פאריס	17	28	ב"ה	16	19
פרנקפורט	14	18	מ"ו	11	12
ציריך	16	24	גשב	16	27
קהיר	24	35	בהו	21	34
קופנהאגן	10	17	גשב	13	14
רומא	22	29	ב"ח	16	26
שטוקהולם	12	16	ב"ח	10	12

EL AL אל על

דן בן אמוץ
עושה לברנע
את מה שברנע
עשה לאהרלה
בכך

חדשות של שבת 7.8.87

לקופת חולים הכללית

במלאת לכם 75 שנות
תרומה לרפואה בארץ
שאו ברכות חמות
להמשך התנופה, הפיתוח ושיתוף הפעולה

ע. לפידות פרמצוטיקלס בע"מ
נציגים בלעדיים של:

ביופרמה בע"מ
נציגים בלעדיים של:

רחוב אל על 2 הרצליה ב', 46588. ת.ד. 2136 הרצליה פיתוח 46120
טלפונים: 556059, 558233, 558321, 052—545545 • טלקס: 34223. פקסימיליה: 052—541622

דמיאניוק: "שיקרתי ביודעין בטופס הבקשה להגירה לארה"ב"

"יש לך כשרון לא להשיב לשאלות", אמר השופט לוין לנאשם, "אבל זה לא יעזור לך, כי בסופו של דבר תשיב עליהן"

(ע). "קצר תקשורתי" מתמשך בין התובע השר־ פטים לבין הנאשם, איפיין את ישיבת הבוקר במשפטו של ג'ון איוואן דמיאניוק, בהמשך החקירה הנגדית שלו על ידי עו"ד מיכאל שקד.

התובע חקר את הנאשם, כדרכו, בטונים נמוכים ובסבלנות מרובה, בעיקר בנושא הטופס שמילא דמיאניוק במשרדי אונר"א בגרמניה, שם ביקש אפשרות להגר לארה"ב. העד חזר והסביר, כי בטופס זה, בהתאם לעצה שקיבלו הוא וחבריו, היה עליו להסתיר את העובדה כי היה בברית־המועצות ושירת בצבא האדום, וכך אכן נכתב בטופס. התובע חזר וביקש להבין מדבריו, כי כל יתר הפרטים שמולאו באותו טופס היו נכונים, פרט לשתי עוב־ דות אלה, אולם הוא לא קיבל במשך שעה ארוכה תשובה מספקת על שאלה זו. גם השופטים, ובעיקר דב לוין, לחצו על הנאשם להבהיר נקודה זו, וכשלא הצליחו לקבל תשובה ברורה חד־משמעית, העלה הדבר את רוגזו של השופט לוין.

בתו של ג'ון איוואן דמיאניוק אמרה אתמול לכתבי־החוץ בירושלים: "אבי אינו זוכה למשפט הוגן בישראל".

"יש לך כשרון לא להשיב לשאלה שמציגים לך", אמר השופט לדמיאניוק, "אבל זה לא יעזור לך, כי בסופו של דבר תשיב עליה".

דמיאניוק המשיך בשלו, חזר וסיפר כי הוא והאחרים באותו משרד בגרמניה מילאו את הטפסים כפי שיעצו להם: להעלים את עובדת היותם בעבר בברית־המועצות ובצבא האדום.

השופט: ונתת שם פרטים שקריים, כי חששת שמי שיבדוק את הטופס עלול להסגיר אותך לברית המועצות.

העד: כל מה שרציתי, שלא יסגירו אותי לברית־ המועצות.

השופט: אינך עונה לשאלה, הרי לך שכל מה שתאמר יבוא בחשבון בעת שנבדוק את עדותך ואמינותה.

בסוף נבין הכל...

התובע מיכאל שקד המשיך ושאל: איך היו יו־ דעים שהיית חייל ושבוי?

העד: אילו הייתי כותב מה שהיה באמת, היה נודע שהייתי בצבא הסובייטי.

התובע: כלומר, מישהו מהפקידים היה קורא זאת ואומר: ארון דמיאניוק, עלה על המשאית וסע לברית־המועצות, [illegible] — אני אומר את האמת ומשתדל להשיב לכל שאלה.

התובע מנסה להרגיע: בסוף תראה שהכל יהיה בסדר ונבין את הכל. (שקד קרב אל העד והציג לפניו את הטופס). מאחר שידעת מי קורא את הטופס, ידעת שאסור לכתוב שם את האמת אלא צריך לשקר?

העד: נכון, היה עלי להסתתר מהשלטונות הסובייטיים, כדי שלא אוחזר לשם.

התובע: אבל אני מדבר עכשיו רק על הטכניקה, כלומר שאסור לך לכתוב כאן את האמת מכיוון שישלחו אותך לרוסיה.

תשובה: כן.

שאלה: והאם ידעת עוד לפני שנכנסת למשרדי האיי־אר־או (משרדי אונר"א, אשר שם יעצו לאנשים ששוחררו ממחנות השבויים למלא טפסים מחדש ולא להזכיר בהם את דבר עברם בברית־ המועצות כדי שלא יוחזרו לשם, לפי הסכם יאלטה בין שלוש המעצמות הגדולות).

העד השיב בחיוב, ואז שאל התובע: וידעת כי מי שנתפס בשקר במילוי הטפסים — לא יוכל לקבל ויזה למערב?

העד: כן.

מדוע עיר נידחת

כאן עבר התובע לחקור לגבי הפרטים שמולאו באותו טופס, שבהם צוין כי הנאשם היה בעיר סוביבור שבפולין. הוא הסביר כי לפני כן נאמר לו, שראוי שימצא איזה מקום בפולין, צ'כיה או ארץ אחרת באזור זה, ויציין אותה כמקום הימצאו בעת המלחמה ולפניה. הוא סיפר, כי לא הכיר שום מקום בפולין או בצ'כיה, אלא רק את אוקראינה, מולדתו, ולכן נעזר במפה כדי למצוא מקום כזה.

התובע: אתה מנסה לשכנע זה מספר שנים, באמריקה וכאן, שהיית בערים רובנו וחלם שבפולין — או למה לא אמרת זאת בפירוש לאותו פקיד?

תשובה: איך שהוא שאל אותי, כך עניתי לו.

התובע: זה הסבר לא רציני. הלא לפני שבאת אל הפקיד ידעת כי עליך להמציא סיפור על איזה עיר בה שהית, וזה כל־כך פשוט לומר שהיית בחלם או ברובנו?

דמיאניוק: אבל בערים אלו היו מחנות שבויי מלחמה ולכן חשבתי שלא כדאי למסור את שמותיהן.

התובע: אבל אלו שתי ערים גדולות מאוד ולא צריך לומר "מחנה שבויים". אפשר פשוט לכתוב "הייתי בחלם, או ברובנו". זה לגיטימי והגיוני.

העד: אדוני התובע, המחשבה שהנחתה אותי אז היתה שאיני יכול להזכיר שם של עיר עם מחנה שבויים.

התובע: ואולי הסיבה האמיתית היא שכלל לא היית באותה תקופה בחלם?

כאן התערב השופט לוין והיקשה: מדוע לחפש איזו עיירה נידחת? הלא יכולת לקחת עיר כמו ורשה, או קרקוב, או עיר גדולה אחרת, ולציין אותה בטופס? מה ההגיון במה שעשית?

הייתי צריך להיות משוגע

העד: בכבוד השופט, אני חוזר ואומר שאדם אחר שהיה אתנו ומוצאו מגליציה יעץ לנו לציין את סוביבור כמקום שבו הייתי — כך עשיתי.

"מעולם לא הייתי בסוביבור. אילו הייתי שם, צריך באמת להיות משוגע כדי לכתוב בטופס שהייתי בסוביבור" — חזר וטען איוואן דמיאניוק, בתשובה לשאלות חוזרות של התובע ושל השופטים.

התובע: כאשר שללו את האזרחות שלך בארה"ב וגירשו אותך משם, עשו זאת לאחר שגילו כי בטופס שמילאת בעת שהיית במחנות העקורים והר־ צית להגר לארה"ב, לא אמרת את האמת על עברך, הלא כן?

דמיאניוק: איני יכול לומר מה הסיבות ששללו את אזרחותי והסגירו אותי לישראל, כי השופט רק הודיע שהחליט להסגירני אבל לא פירט את הסיבות.

התובע: אז מדוע, לדעתך, שללו את אזרחותך?

העד: כי אמרו שם שעבדתי והייתי במחנות, בטר־ בלינקה, סוביבור, רגנסבורג — אבל האמת היא שלא הייתי שם. האני מחפש את הצדק.

התובע: הלא אמרו גם בארה"ב שמילאת טפסים שקריים כדי להגר לשם ואף הודית בכך?

העד: ייתכן. אם אתה אומר — שיהיה כך.

כאשר האריך התובע שקד בחקירת שתי ועו־ב על אודות פרטים קטנים, העיר השופט לוין: "לא על זה יקום או ייפול המשפט, לכן אין טעם לבזבז על כך זמן נוסף".

התמצאות גיאוגרפית

התובע המשיך ללחוץ, ושאל מדוע בעדותו במשפט הגירוש שלו בארה"ב, אמר דמיאניוק שהוא אשר עיין במפה במשרדי האיי־אר־או בגרמניה ומצא את המקום "סוביבור", במקום לספר שאדם אחר יעץ לו לנקוב בשם סוביבור, כפי שהעיד זה עתה.

"צריך להבין, שהייתי שם בלחץ עצום, ובגלל זה אמרתי מה שאמרתי".

"וכאן אתה לא תחת לחץ גדול?" היקשה עו"ד שקד.

העד: בוודאי.

התובע: לכן, אולי אתה טועה כשאתה מספר שמישהו עזר לך למצוא מקום על המפה, אלא פשוט באת ואמרת במשרדי האיי־אר־או את השם סוביבור, מכיוון שהיית שם?

העד: איני מסכים איתך.

התובע גילה עוד, במהלך החקירה, כי דמיאניוק כתב באותו טופס שמילא בגרמניה, שהשם "סוביבור" נכתב בשורה שבה מצויין שם העיר, וליד זה כתוב "חלם", ליד השורה של הנפה, ו"פולין" ליד השכבה של הארץ. "אתה הסכמת לנו קודם שפולין להזכיר את שם מחנה השבויים בו שהית, וחלם, הנה כתוב שם שהיית בחלם?"

העד: אבל אני אישית לא הייתי שם מעולם, או איך יכולתי להכיר את המקומות האלה?

התובע: אני מסכים איתך שרק מי שהיה שם יכול לכתוב כך, ולכן זה הגיוני מאוד שתכתוב "העיר סוביבור בנפת חלם" — כי אתה שהית שם.

העד: זו השערה שלך. אך מעולם לא הייתי לא בסוביבור, לא בטרבלינקה ועוד מקומות שאתם מזכירים כאן.

כאשר שאלוהו השופטים, מדוע כתב הפקיד בטופס בגרמניה כי דמיאניוק היה נהג, ואף פירט את שם החברה בה עבד וכמה השתכר לחודש — חזר וטען הנאשם, כי "זוהי בעיה של מי שכתב את זה — אני מעולם לא הייתי נהג באותו הזמן. איך יכולתי להיות נהג אז, שהרי נאמר שם שהייתי בסוביבור משנת 1937, כהיותי בן 17, ובבריה"מ לא נותנים רשיון נהיגה לנער בן 17 ולמי שלא סיים לפחות 7 כיתות לימוד".

יש לי סיבוכים

השופט טל: אבל כתוב שם שהיית בסוביבור עד שנת 1943, ואז כבר היית בן 23. נוסף לכך, כתוב שהיית נהג בפולין ולא בבריה"מ...

העד: אני מודה שיש לי הרבה סיבוכים, כי תמיד התייחסתי בקלות־דעת לכל מיני דברים ולא צי־ פיתי להתפתחויות כאלו כפי שהיו.

עו"ד שקד הוציא מאמתחתו מסמך נוסף, בנוסח מעדות שמסר בשעתו אדם אחר ממוצא אוקראיני. "אתה לא היחיד שכתבת שקרים בטפסים הגב. יש אדם שאתה בוודאי מכיר. קוראים לו פדורנקו. הוא היה בטרבלינקה ומילא במחנה העקורים בגרמניה טופס דומה לשלך: אוקראיני שלחם במלחמת העולם, נפל בשבי הגרמני, העבירוהו [illegible] לשבועיים ומשם לחלם לחודשיים, ומאחר שהיה נהג, הציבו אותו בטראווניקי. משם, לאחר כמה גלגולים, הגיע לטרבלינקה, וכאשר הוציאוהו ממחנה־השמדה זה העבירו אותו למחנה־דיכוי אחר, באזור שטוטהוף. כאשר מילא פדורנקו את הטופס, הדומה לזה שלך, הוא הסתיר את העובדה שהיה בטרבלינקה וכתב כאילו היה בכל אותה תקופה במ־ חנה הקטן באזור שטוטהוף. האם נכון לומר שגם אתה נקטת באותה שיטה: העלמת בטופס את השם טרבלינקה והזכרת רק את מחנה סוביבור?"

דמיאניוק: פדורנקו אמר אחר־כך שהיה בטרב־ לינקה. הוא גם כלול ברשימות של המחנה הזה, ואילו אני, דמיאניוק, לא הייתי שם ולא נמצא בר־ שימות של טרבלינקה, וגם לא ברשימות של סוביבור — וזו אמת לאמיתה.

המשך החקירה הנגדית — היום. התובע הודיע כי יסיים אותה בצהריים, ואחר־הצהריים תיערך החקירה החוזרת על־ידי הסניגור עו"ד ג'ון גיל. אב בית־הדין הזמין את הסניגור לזמן עד נוסף מטעמו מחר בבוקר.

על פי תיקונים חדשים בפקודת הרופאים:

רופאים שלמדו בחו"ל יחוייבו בבחינה לקבלת רישיון בארץ

גם סטודנטים שלמדו בחו"ל יצטרכו לעבור בחינה כדי לעבור התמחות בארץ ● רשיון הרפואה של רופא יושעה עוד לפני הרשאתו במשפט, אם מדובר בעבירה שיש עימה קלון ● ריפוי סיני במחטים יחייב פיקוח של רופא מורשה גם בגלל סכנת האיידס

מאת עדנה אריזור

רופא שרכש השכלתו הרפואית בחו"ל יהיה חייב לעמוד בבחינה כתנאי לקבלת רישיון לעיסוק ברפואה בארץ. חובת עמידה בבחינה חלה גם על סטודנטים שלמדו רפואה בחו"ל ומבקשים לעשות תקופת התמחות בארץ. תקנות חדשות אלו כלולות בתיקון לפקודת הרופאים שאושרו בסוף השבוע בוועדת העבודה והרווחה ובמליאת הכנסת.

מנכ"ל משרד הבריאות יהיה רשאי לקבוע כללים למתן פטור מחובת הבחינה לרופאים במקרים שימצא לנכון ובהתייעצות עם המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית. הכוונה בעיקר למומחים בתחומי רפואה שונים שהוזמנו לפעילות רפואית בארץ.

תקנות אלו, המהוות רפורמה בכל הקשור לתקנות רישוי לעיסוק ברפואה, באות להבטיח רמת רפואה גבוהה ודומה אחידה של אלו הלומ־ דים בארץ ואלו שסיימו לימודיהם בחו"ל. הן הוקקו בין השאר בלחץ של דיקני הפקולטות לרפואה בארץ ועל דעת ההסתדרות הרפואית, לאחר שהוברר כי במרבית המקרים רמת ההישגים של אלו שסיימו לי־ מודים בחו"ל נמוכה מזו של אלו שסיימו לימודים בארץ.

בעקבות כמה מקרים של רשלנות רפואית, בין השאר מותה של הנערה בצפת, לאחר ביצוע הפלה, אושר תיקון נוסף בפקודת הרופאים: אפשרות להשעות רישיון של רופא, שעבר עבירות שיש עמן קלון, עוד לפני הרשעה בבית המשפט.

התיקון לחוק מעניק למנכ"ל משרד הבריאות את הסמכות להגביל פעילותו, לאחר שהתייעץ עם ועדה שחבריה נציג הסתדרות הרפואית, רופא ממשרד הבריאות ונציג היועץ המשפטי. אם ועדה זו לא תקבל הכרעה בתוך 14 יום רשאי מנכ"ל משרד הבריאות להגביל פעילותו של אותו רופא לתקופה של ששה חודשים. רופא שהושעה רישיונו תהייה לו זכות לערער על כך לבית המשפט המחוזי.

בתיקון נוסף שהוכנס בפקודת הרופאים נקבע כי הריפוי במחטים סיניים (אקופונקטורה) ייעשה בפיקוח רופא מורשה. התיקון בה לסגור פרצה בחוק, שאיפשרה לכל אדם לתת טיפול מבלי שניתן היה לבחון את רמת הכשרתו. בין שאר השיקולים לכפוף שיטת טיפול זו לפיקוח רפואי לאלתר היא נקיטת צעדי הזהירות למניעת הדבקות במחלת האיידס, בשל העובדה שהטיפול מחייב חדירה במחטים לדם.

מעמיקים הכניסה לנמל הקישון

מאת אלי אלעד סופר "הארץ"

בנמל הקישון בחיפה הוחל באחרונה בעבודות להעמקת הכניסה לנמל וכן ליד רציפים שלוש וארבע בנמל, לעומק של 10 מטרים. ברצי־ פים אלה מצויים מנופים בני 25 טונות המיועדים לפריקת ציוד כבד, כמו בולי עץ המובלים באניות הזקוקות לעומק של 10 מטרים. כיום מעתיקים אניות מרציף לרציף בהתאם לעומק המים, וזוהי פעולה המסרבלת ומייקרת את העבודה. לפי התוכנית, ההעמקה תבוצע בסוף שנה זו.

עורך את העמוד: אריה חשביה

האמריקאים מתכוננים לבאות במפרץ

קומנדר קינודיי זיגלר (מימין), קצין המודיעין של אוניית־המערכה האמריקאית "לאסאל", מתדרך את תת־אדמירל הארולד ברנסן, מפקד שייטת המזרח־התיכון, על הדרך בליווי המיכ־ ליות הכוויתיות המניפות את הדגל האמריקאי במיצר הורמוז ובמפרץ הפרסי. (תצלום: אי־פי)

פועלים בשבילי - זה חשבון עיקרי

"כי אני מקבל משיכת יתר עד 150,000 שקל בלי לשלם ריבית חריגה"

בחשבון ה"עו"ש סופר רווחי" שלי בבנק הפועלים אני יכול למשוך סכומי כסף גדולים של עשרות אלפי ש"ח כדי לקדם את עסקי, מבלי לשלם ריבית חריגה.

אני מתאם את מסגרת משיכת היתר עם מנהל הסניף שלי בהתאם לצרכי וכמובן לאפשרויותי. אני יכול לקבל משיכת יתר החל מסכומים קטנים ועד 150,000 ש"ח, כשאת הריבית, החל מ-2% לחודש, אני משלם לפי גובה סכום משיכת היתר.

וזה לא הכל.

אני נהנה בחשבון ה"עו"ש סופר רווחי" גם מריבית יומית של 7% לשנה על כל יתרת זכות שיש לי בחשבון - החל מהשקל הראשון ועד 5,000 שקל; יש לי פטור מלא מעמלות ניהול על פעולות החסכון וההשקעה שלי ואני גם זכאי לכרטיס "ישראכרט" מיוחד לתקופה של שנתיים ב-50% הנחה.

עבור כל היתרונות האלה אני משלם עמלה חודשית של 1.75 ש"ח בלבד.

יש לי חשבון גם בבנק אחר... אבל פועלים עבורי זה החשבון העיקרי. כי רק בנק גדול כמו בנק הפועלים יכול לתת לי שרותי בנקאות מתקדמת ברמה שאני דורש.

בוא גם אתה לנהל את החשבון העיקרי שלך בבנק הפועלים ותראה איך פועלים טוב יותר. בשבילך.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים בעמ

קצין צה"ל וחמישה סמלים נאשמים בהתעללות בחיילים

בין היתר התעללו קשות בחייל ישיבת ההסדר וגרמו לנכותו

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

בבית־הדין הצבאי של מחוז הדרום הוגש בתחילת השבוע כתב־ אישום נגד סג"מ בצה"ל ו־5 סמלים הנאשמים בהתעללות בפיקודיהם, ובחריגה מסמכותם.

בין היתר, הם נאשמים בהתעללות קשה בחייל מישיבת ההסדר, טירון משה פיינגנשטיין, שגרמו לו נכות והורדת הפרופיל ל־45.

בכתב־האישום נאמר כי נאשם בדרגת סמל, בהיותו חייל צה"ל ובתפקיד מ"כ טירונים במועד לא־ ידוע בשנת 1986, חרג מסמכותו והורה לפיינגנשטיין לשאת משאות כבדים למרות שהציג בפניו אישור רפואי הפוטר אותו מכך. כן הוא הורה לטירון לחפור בור בגודל 1 מ"ק וכאשר כשל כוחו של החייל, עקב הכאבים בגבו, פקד עליו הנאשם להמשיך לחפור בשכיבה. כתוצאה מכך נפגע החייל בגבו, ועקב תזוזה בחוליות עמוד־השדרה, הורד הפרופיל שלו ל־45 לצמיתות.

עוד נאמר בכתב־האישום כי הנאשמים, בהיותם חיילים ומפקדים בצה"ל בתאריך 5.8.86, התעללו בטירוני הפלוגה שעליה פיקדו בכך שהורו לחיילים אחדים לחפור בור אישי בעוד האחרים רצים סביבם עד שסיימו את העבודה. כל הששה נאשמים בחריגה מסמכות עד כדי סיכון חיים.

עוד נאמר בכתב האישום כי נאשם בדרגת סמל הורה לחייל מישיבת ההסדר לשאת על גבו טירון אחר עקב הפסד קבוצתו בתחרות מדריכי ספורט, למרות הכאבים החזקים בגבו.

בסעיף אחר של כתב־האישום נאמר כי הקצין בדרגת סג"מ, בהיותו מפקד בצה"ל, התעלל בפיינגנשטיין והורה לו שבדרכו לחופשה בביתו ברמת־גן, יתעכב 4 שעות בצומת רעננה.

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

חידוש בעונת הכדורגל שתפתח בספטמבר:

לוחות תוצאות חשמליים ב־6 איצטדיונים לאומיים

כדורגל

מאת משה הריגעש
סופר "ספורט הארץ"

חידוש מרענן צפוי לחובבי הכדורגל החל מהעונה הבאה: מערכת תוצאות חשמלית תותקן בשישה איצטדיונים של קבוצות לאומיות — באר־שבע, כפר־סבא, פתח־תקוה, בני־יהודה, קרית־אליעזר בחיפה, נתניה.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סוידי, מסר כי את המבצע יממנו ההתאחדות לכדורגל ומועצת ההימורים. כל מערכת שעונים כזו תעלה בין 50 עד 60 אלף ש"ח. חלק הארי של ההוצאה הכספית יוממן ע"י מועצת ההימורים. עד כה הותקנו שעונים באיצטדיון רמת־גן ובאיצטדיון בלומפילד. עתה, לאחר התקנת השעונים, יהיו רוב איצטדיוני הליגה הלאומית עם מערכות תוצאות אלקטרוניות.

היו"ר סוידי אמר, כי המגמה היא שבכל איצטדיון של קבוצה לאומית תהיה מערכת כזו. הוא הוסיף, כי אם קברניטי איצטדיון בלומפילד יבקשו להחליף את השעון הקטן המותקן בו בחדיש ומשוכלל יותר, ההתאחדות תסייע בכך.

עם השלמת התוכנית יוסדו מערכות שעונים אלקטרוניות במישחקיהן של שלוש קבוצות לאומיות בלבד — הפועל לוד, הפועל "צפרירים" חולון וביה"ד תל־אביב. שתי המערכות יותקנו באיצטדיונים שהגישו בקשות למערכות כאלה.

גומלסקי מתדרך את דומיניק ווילקינס

מאמן נבחרת ברית המועצות אלכסנדר גומלסקי (ראשון מימין) מתדרך קבוצה שכללה את כוכבי בריה"מ והכוכב אטלנטה־הוקס, דומיניק ווילקינס (ראשון משמאל) במשחק ראווה ששוחק היה אתר ליום שלישי במאריאטה, מדינת ג'ורג'יה. ליד גומלסקי בודע מאמן אטלנטה הוקס מייק פראטלו. כן נראים בצילום: יורי האראבנקו, ואלרי טיחונבנקו (9), ואלרי גובורוב ואלכסנדר וולקוב. (צילום איי־פי)

אירלנד החופשית לטורניר הנוער

מאת משה הריגעש
סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער של אירלנד החופשית תבוא לטורניר הנוער הבין־לאומי לנוער שיהיה בישראל בסוף השנה — אישור סופי על כך הגיע בימים האחרונים.

זו הפעם הראשונה שנבחרת מהאי הבריטי תשתתף בטורניר הנוער. מדינה נוספת שתשתתף לראשונה בטורניר זה היא ספרד, שכבר אישרה את בואה בשלב מוקדם יותר.

איאן ראש כבר מבקיע ליובנטוס

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). איאן ראש כבר מבקיע במדי יובנטוס. במשחק רעים שנערך בשוויץ, ניצחה יובנטוס את לוגנו 2–0. ראש, שיחק בחוד יחד עם הדני מיכאל לאודרופ, הבקיע בדקה ה־36. מאוחר יותר הוסיף שער שני כעבור שתי דקות בבעיטת 11 מ'.

גם כוכבים זרים אחרים הבקיעו במישחקי רעים נגד יריבות מליגות נמוכות. קארקה הברזילאי הבקיע את השער הראשון בניצחון נאפולי (ללא מאראדונה) על רוזרנו 5–1. ברזילאי אחר, דונגה, הבקיע שער אחד בניצחון 4–0 של פיורנטינה על צ'קינה. השוודי גלני אקסטרום הבקיע שער לזכות אמפולי שניצחה את קסטלנובו 8–0; ההולנדי מארקו ואן־באסטן הבקיע פעמיים בניצחון 8–0 של מילאן על סר־לביאזה. הגרמני רודי פלר הבקיע שלושה בניצחון 11–0 של רומא על וידיאוס והאנגלי פול רידאוט הבקיע שער בניצחון 3–0 של בארי על אורבינו.

סוויליה רכשה כוכב כדורגל מאורוגוואי

מאדריד (שרות "ספורט הארץ"). המלוץ האורוגוואי פאבלו בנגואצ'אה, שהבקיע את שער הניצחון בגביע צ'ילי בגמר אליפות דרום אמריקה, חתם על חוזה לחמש שנים עם סוויליה. המועדון הספרדי שילם 400 אלף דולאר לקבוצתו הקודמת, מונטווידאו וונדררס.

בנגואצ'אה בן ה־22 הבקיע 32 שערים בשתי עונות במונטווידאו.

צפון קוריאה דוחה כל הצעות הפשרה

טוקיו (איי־פי). צפון־קוריאה אומרת, שהצעות האחרונות של הוועד האולימפי הבין־לאומי אינן מספקות אותה. היא דורשת פגישה נוספת עם נציגי הדרום לפני המועד שנקבע לשיחות, ה־17 בספטמבר.

ההודעה שבאה מפיונגיאנג אומרת, שדרום־קוריאה מתכוונת להשתלט על המישחקים האולימפיים ולארח את המישחקים בעצמה, "למטרות פוליטיות". הצפוניים טוענים שחלוקת האירוח בין הצפון והדרום תהיה צעד בדרך לאיחוד חצי האי, שחולק ב־1945.

נערי בריה"מ לא עלו לחצי הגמר

בורמיו, איטליה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ברית המועצות לא הצליחה לעלות לשלב חצי גמר אליפות העולם לנוער הנערכת כאן. אחרי הפסד למערב־גרמניה 66–67, נוצחה ברית המועצות גם 70–80 ע"י איטליה.

בחצי הגמר תשחק איטליה נגד ארצות הברית בעוד שמערב־גרמניה תתמודד עם יוגוסלוויה. גרמניה השלימה את מישחקיה בשלב המוקדם בניצחון 93–85 על טאיוואן, בעוד שיוגוסלוויה גברה על ארצות הברית 110–95.

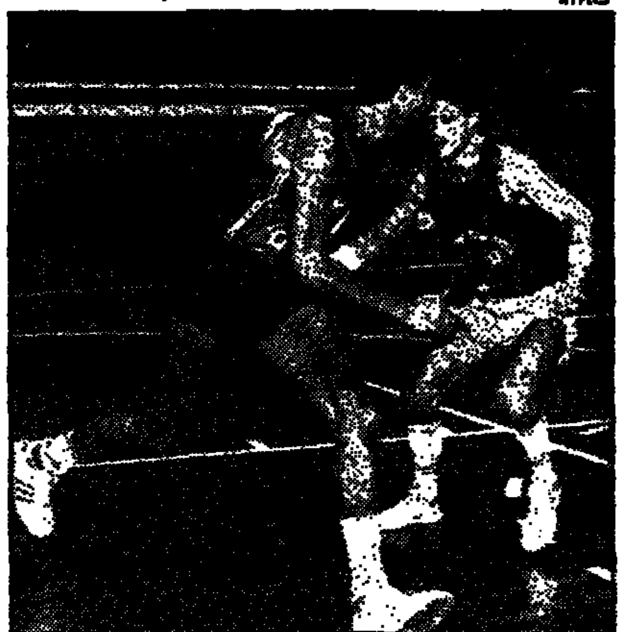

מיקי ברקוביץ' (כאן מול העוזי לאסוף), חזר אתמול רשמית לנבחרת הכדורסל והשתתף באימון בו נטלו חלק 12 שחקנים. מהאימון נעדר רק לאונז מרמה, שחזר ערב קודם לכן מארצות הברית. (צילום: עוזי קרן)

היום פרק ראשון בבחירת המועמד ליו"ר ההתאחדות

הברפלד אינו מסיר מועמדותו • יוחלט אם תהיה הצבעה חשאית ואם העניין יוכרע במזכירות הפועל

מאת סופר "ספורט הארץ"

ועדת המינויים של מרכז הפועל עומדת להתכנס היום בצהריים (14.00), על מנת להחליט מי יהיה המועמד המומלץ שלה לתפקיד יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. שניים הגישו את מועמדותם: היו"ר הנוכחי שאול סוידי, וקודמו חיים הברפלד, המכהן כיו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות הכללית.

מקור בוועדה אמר, כי די בבקשה של אחד החברים, כדי שההצבעה בוועדת המינויים תהיה חשאית. המקור הוסיף, כי עמדת השניים אינה שווה מאחר שהנושא שיעלה על הפרק הוא האם לאשר את המשך כהונתו של סוידי. רק אם תהיה התנגדות של יותר מחמישה חברים תהיה התמודדות. גם כך העריכו חברים בוועדה כי לסוידי צפוי רוב ברור.

הברפלד מצידו הודיע, כי אין בכוונתו לוותר והוא מצפה, כי הנושא יוכרע ע"י מזכירות מרכז הפועל בישיבתה הקרובה ביום א'. גוף זה המונה 49 חברים אינו חייב לקבל את המלצת ועדת המינויים. במקרה של חילוקי דיעות תושג הכרעה ע"י סיעת העבודה המהווה רוב במזכירות הפועל.

ועדת המינויים מונה עשרה חברים שהומלצו ע"י יצחק אופק המזכ"ל ואושרו ע"י המזכירות. כל חברי הוועדה חברים במוסדות הפועל, רובם חברי מזכירות. להלן הרשימה המלאה בתוספת עיסוקים האזוריים: מיכאל אלמוג, יו"ר — מנכ"ל השלטון המקומי; ישראל פז, — עורך הספורט בעיתון "על המשמר"; שלמה דוון — מזכיר הפועל מחוז הנגב; יורם אורבייקוביץ' — יו"ר ועד העובדים של חברת חשמל, יו"ר איגוד הכדורסל; ראלב מאג'דלה — מבקא אל גרביה, נציג המיגזר הערבי; שמעון שמואל — מזכיר הפועל מחוז הצפון; אליהו בבילא — חבר מזכירות, תושב קרית מלאכי; מנחם פרישלר — חבר מזכירות; משה ולדמן — חבר ועדת הספורט של ההסתדרות; אהרון להב — עורך הספורט בעיתון "דבר".

בהמלצה למשרדי החינוך והבריאות

ועדת הספורט: להשעות לאלתר ספורטאים המשתמשים בסמים

מאת סופר "ספורט הארץ"

ועדת הספורט של הכנסת המליצה בפני משרד החינוך ומשרד הבריאות להשעות לאלתר כל ספורטאי, שייתפס משתמש בסמים או בתחליפי סמים. כך אמר יו"ר ועדת הספורט, ח"כ פנחס גולדשטיין, בתגובה על המיבצע החדש של בדיקת סמים שיחל בעונה הבאה בכדורגל, בכדורסל ובכמה ענפי ספורט נוספים שעדיין לא נקבעו.

ח"כ גולדשטיין אמר, על סמך המידע המצוי בידו, כי התופעה בישראל אינה חמורה ואינה מגיעה לממדים בחו"ל. לדבריו, גם בקרב שחקני הכדורסל הזרים אחוז המשתמשים בסמים אינו גבוה. עם זאת הוסיף ח"כ גולדשטיין, כי היו מקרים בודדים של שימוש בסמים או בתחליפים גם בענפי ספורט אחרים, אחד מהם האתלטיקה הכבדה.

החל בעונה הבאה ייערכו בדיקות סמים פתאומיות דרך קבע, בעקבות המלצת ועדת הספורט של הכנסת שדנה בנושא זה.

מנסדורף פתח בניצחון: 6–1, 6–4, על ווסטפאל

בפתיחת טורניר ורמונט על 315 אלף ד'

טניס

סטראטון מאונטיין, ורמונט (איי־פי). עמוס מנסדורף היה אחד מחמישה טניסאים מדורגים שזכו בניצחון בסיבוב הראשון של טורניר "וולבו" על פרסים כספיים בסך כולל של 315 אלף דולאר.

מנסדורף, המדורג 12, גבר על המערב־גרמני מיכאל וסטפאל 6–1, 6–4. המדורג היחיד שנוצח היה האמריקאי דריק רוסטאניו (16) שנכנע לבן־ארצו רוברט סגוסו 6–4, 6–3.

שם מאיוט, המדורג חמישי, חגג את יום הולדתו ה־27 בניצחון 6–2, 6–3, 3–6, על האמריקאי טוד ויטסקן. אחרי המישחק קיבל עוגת שוקולד על המיגרש. מדורגים אחרים שניצחו: יוהאן קריק (9) שגבר על סטפאן בנו (קנדה) 6–7, 6–2, סלובודאן ז'יוויונוביץ' (11) שניצח את אדי אדוארדס (דרא"פ) 6–4, 6–1, וכריסטו ואן־רנסבורג (דרא"פ) שהכניע את אנדוקה אודיור (ניגריה) 6–4, 6–3.

באליפות הפתוחה של אוסטריה בקיצביהל (סה"כ פרסים 250,000 דולאר), הודח המדורג 14 פאולו קאנה, מאיטליה, כבר בסיבוב הראשון ע"י הגרמני פאול וויטישק 6–4, 6–3. השוודי הנריק סונדסטרום ניצח את האוסטרלי פול מקנאמי 6–1, 6–4, 6–7.

שופט מחוזי דחה ההכרעה בבקשת 6 כדורסלני הפועל חיפה לשחרור

(ע). סוגיות משפטיות, הנוגעות ל"חופש העיסוק", ליוו אתמול את תביעתם של ששת כדורסלני הפועל חיפה, המבקשים שיחרור כדי לשחק בעונה הבאה בקבוצות כדורסל אחרות.

השחקנים איתי שביט, מוטי אמישה, ליאור אמישה וקודן אמישה (אחים), אסף ברנע ואלון אופיר פנו לבית המשפט המחוזי בחיפה בבקשה להורות לקבוצת הפועל לשחררם מהתחייבויותיהם הספורטיביות כלפיה, ולאפשר להם לעבור ולשחק בקבוצות כדורסל אחרות בליגה הלאומית.

במעניתם לבית המשפט טוענים השחקנים כי קבוצת הפועל חיפה, המופעלת על ידי עמותה, לא קיימה כלפיהם את התחייבויותיה הכספיות בעונה החולפת, לא שילמה להם את שכרם ועודנה חייבת להם רבבות שקלים. השחקנים טוענים עוד, כי מאז העבירה מועצת פועלי חיפה את הבעלות וניהול הקבוצה לעמותה, שררה אווירה עכורה המלווה בניהול כושל — דבר שהניע אותם לבקש שחרור.

איתי שביט ומוטי אמישה מבקשים לעבור למכבי קרית־מוצקין, ואילו שני האחים ליאור וקודן אמישה, אסף ברנע ואלון אופיר מבקשים לעבור למכבי חיפה. המועד האחרון להעברות שחקנים הוא ה־12 באוגוסט 1987.

שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, מלכיאל סלוצקי, שמע במשך שעות את טיעוני ב"כ השחקנים, ב"כ עמותת הכדורסל של הפועל חיפה וב"כ מועצת הפועלים בחיפה, אשר התנצחו בבעיות משפטיות הנוגעות לכיבוד חוזי־העסקה של שחקני ספורט, הגבלת חופש העיסוק וקבילותן של התחייבויות הצדדים אלה־כלפי־אלה.

השופט יתן את החלטתו בסוף השבוע.

מכבי והפועל ת"א לא ימנעו משחקניהם להיבחן בחו"ל

מאת סופר "ספורט הארץ"

יו"ר אגודת מכבי תל־אביב אלדד בוקשפן הודיע אתמול ליעקב אראל, מנהל ההתאחדות לכדורגל, שבכוונתו להמציא בקרוב אישורים לשחקני הקבוצה להתאמן ולהיבחן בחו"ל — זאת על רקע החשש, כי הללו יצאו למבחנים באירופה ללא אישור האגודות.

האגודה תשגר לשחקני מחלקת הכדורגל המתאמנים בחו"ל מכתבים המתירים השתתפותם במישחקי המבחן שמקיימות הקבוצות בהן הם נבחנים. הכוונה להלוך אלי דריקס השוהה בקבוצת מולנבק מבלגיה ולשוער בוני גינצבורג המבקש להצטרף לקבוצה הלונדונית ארסנל. הצורך באישורים התעורר לאחר שהתברר, שאין די ברשות הניתנת לשחקנים להתאמן בקבוצות זרות, אלא שיש צורך באישור נוסף מיוחד המתיר שיתוף במישחקים, גם אם מדובר במישחקי מבחן בלבד.

משה סיני, שעבר מהפועל תל־אביב לקבוצה הבלגית בְּרוּז', זקוק גם הוא לאישור דומה, מאחר שהעברתו לא הוסדרה עדיין באופן רשמי. יו"ר מחלקת הכדורגל של הפועל תל־אביב, חיים צימר, אמר אתמול שהאישור מטעם הפועל ישלח כבר הבוקר.

קנס לנסים כהן 3,000 ד' ירון כהן נקנס 1,500 ד'

על כל אימון נוסף שיחרימו ישלמו 500 דולאר

כדורגל

מאת אילן מיש
סופר "ספורט הארץ"

בטרם נפתחה עונת הכדורגל כבר הוטלו על שני שחקנים עונשים כספיים, על ידי אגודת בית"ר תל־אביב, שקנסה את כדורגלניה נסים כהן וירון כהן.

לאחר שהחרימו שלושה את אימון הקבוצה, דנה בהחרמה ועדת משמעת פנימית של המועדון, והחליטה לקנוס את הקשר נסים כהן ב־3,000 דולר ואת החלוץ ירון כהן ב־1,500 דולאר. עוד הוחלט, שעל כל אימון ממנו יעדרו יקנס כל אחד משני השחקנים בסכום של 500 דולר.

את הנימוק לפער בגודל הקנס הסביר המנהל המקצועי של הקבוצה ארצי בר־יעקב: "נסים משפיע על ירון וסוחף אותו אחריו. הוא גם דורש סכום כפול מירון. כך שהעונש נקבע בפרופורציות הנכונות".

אצל נסים כהן, החוזה המוצע אינו הסיבה היחידה להחרמה. הוא דורש שחרור ובכוונתו לעבור להפועל תל־אביב. בר־יעקב אינו חוסם את דרכו, בתנאי שימצא קבוצה שתהיה מוכנה לפדות אותו ב־120,000 דולר.

בית"ר תל־אביב יוצא ב־11 בחודש זה למחנה אימונים בהולנד. המחנה בהולנד יארך 11 ימים. אם עד היציאה לאימונים בהולנד לא יחתמו השניים על החוזה עם הקבוצה, לא יוכלו להצטרף למסעה.

המשכים מעמוד 1

שליח אמריקאי לישראל

(המשך מעמוד 1)

בהתנגדותו לוועידה והוא ינסה על כן למצוא מבנה משותף המקובל על שמיר ופרס כאחד על תוכנו של ההסדר שיוצע לירדן. במשרד החוץ אמרו, כי אין שחר לשמועות על יוזמה אמריקאית שתעקוף את רעיון הוועידה הבינ"ל.

הבטחות חדשות

בוואשינגטון נודע, כי שר החוץ ג'ורג' שולץ משגר הבטחות חדשות הנוגעות לתמיכתה של ארה"ב בישראל אם היא תחליט לפרוש מוועידה בין־לאומית. מקורות בממשל מסרו, כי הבטחות אלה מפורטות יותר וברורות יותר מאלה שניתנו בעבר, והן נובעות מן ההערכה שמסירתן לשמיר עשויה לשנות את עמדתו ולקרבו לרעיון הוועידה הבין־לאומית. פקיד בכיר בממשל מסר ל"הארץ" כי אין רואים אפשרות להמשיך בתהליך השלום ללא תמיכתו של שמיר בוועידה ולפיכך נעשה מאמץ מיוחד הכולל את שיגורו של צ'ארלי היל כדי להבהיר לו שוב את עמדותיה של ארה"ב.

הפקיד הבכיר הבהיר, כי הבעיות העקרוניות נותרו כשהיו: הייצוג הפלשתיני והשתתפותה של ברית המועצות בוועידה עדיין לא מצאו את פתרונן ואין רואים בסימנים המגיעים מברית המועצות "תשלום מספיק" לכניסה לוועידה כזאת. אולם מעמדת הסובייטים משתמע עתה, כי כל עוד אין הסכמה בישראל באשר להשתתפות בוועידה אין ברית המועצות מוכנה לנוע קדימה גם היא. לפיכך ברור כי יש לפתור תחילה את שאלת השתתפותה של ישראל ושאלה זו הופכת יותר ויותר למכשול המרכזי בהמשך תהליך השלום.

לשמור על קשר

דובר מחלקת המדינה בארה"ב מסר כי ביקורו של היל "נועד לשמור על קשר" וכדי לדון עם נציגים ישראלים על נושאים הקשורים ביחסי ישראל ארה"ב. פקידים בממשל מסרו, כי "אין עובדות חדשות או התפתחויות מסעירות בנושא תהליך השלום או הוועידה הבין־לאומית בעזרתן יוכל היל לשנות את עמדת חלקיה המתנגדים של ממשלת ישראל. אך חשוב לשמור על קשר ולא לתת לנושא לגווע".

המקורות הוסיפו, כי שולץ החליט לשלוח את היל ולא את ריצ'רד מרפי כדי להדגיש, שמדובר בדיון במערכת היחסים ישראל־ארה"ב ולא בנושא המדיני הכללי הנוגע למזרח התיכון. אך גם כך לא יחסרו נושאים לדיון. בין השאר יעלה נושא מטוס הלביא והצורך להגיע בו להחלטה מהירה; שיפור רמת החיים בשטחים; יחסי ישראל דרום אפריקה; שאלת ביקוריהם של אישים ישראלים כמו הרמטכ"ל לשעבר משה לוי ועמוס לפידות המאויימים להקרא ולהעיד בפרשת פולארד; הקשר הישראלי בפרשה האיראנית; ומכירות נשק למדינות ערב.

היל המקורב מאוד לשולץ, וכאשר שירת בישראל במסגרת תפקידו הדיפלומטי הקודם, נחשב לתומך ישראל מובהק ולאיש המעצב את מדיניותו הפרו ישראלית של שר החוץ שולץ.

תוכניות לפגוע בערבים

(המשך מעמוד 1)

סולק מ"עטרת כהנים"

המשטרה הודיעה, כי נגד שלושת בחורי הישיבה, יוגש, בשלב ראשון, כתב אישום על החזקת אמצעי לחימה בלתי חוקיים. לעת עתה לא ידוע למשטרה מה התכוון העצור המרכזי לבצע באמצעות האמצעים שהחזיק. הוא לא גילה את תוכניתו גם לשני חבריו.

זרועות הביטחון עקבו אחר פעילותו של הצעיר, מנהיג החבורה, זה כמה חודשים. החשוד, בעל עבר של פעילות ב"כך", למד עד לפני שבעה חודשים בישיבת "עטרת כהנים" בעיר העתיקה בירושלים. הוא סולק מהישיבה, בעקבות מידע על פעילות בלתי חוקית, שבה היה מעורב. מידע שהועבר לראשי הישיבה על ידי המשטרה.

אינם חברים בארגון

בקרב חוקרי המשטרה מתחזקת הדיעה, כי שלושת החשודים אינם חברים בארגון כלשהו, וכי פעלו על דעת עצמם. לדעת גורמים במשטרת ירושלים, אין מדובר ב"מחתרת רצינית, עם רקע אידיאולוגי מגובש", אלא "בהתפרקות נערים בגיל העשרה". עם זאת נוטים אותם גורמים להניח, כי הנערים אכן התכוונו לפגוע בערבים.

הסברה, כי אין מדובר במחתרת של ממש, מתחזקת לנוכח עדויות חבריו של החשוד המרכזי. לדבריהם, נער זה הוא "בעל דמיון פורח וקל דעת", נהג לקנות נשק מידי חיילים, להחזיקו בידיו, והתפאר במעשי גבורה, שביצע כנגד ערבים, תושבי העיר.

ראש ישיבת "עטרת כהנים", הרב שלמה אבינר, סיפר, כי הנער נעדר כמעט כל זמן הלימודים מהישיבה. "הוא התקבל לישיבה מלכתחילה על בסיס בקשה מיוחדת, כיוון שלא הסתגל למסגרות לימודיות אחרות... גם המחנך שלו הרגיש שהיו לו השקפות משונות בקשר למדינה וביחס לחוק. המחנך הקדיש שעות רבות לשיחה עם הנער, כדי לנסות ולהשפיע עליו לטובה, אך ללא הועיל".

ראש ישיבת "שבי חברון", הרב משה בלייכר, גילה אתמול, כי החשוד המרכזי סולק גם מהישיבה בחברון בגלל דעותיו הקיצוניות, לאחר תקופה בת שבועיים בלבד. "ראש הישיבה אף המליץ לפניו שילך לטיפול פסיכולוגי", אמר גורם בישיבה.

חקירת המשטרה מתמקדת עתה בשאלת הקשרים שהיו לבני החבורה עם נערים אחרים ואם הפעיל גורם כלשהו את החבורה. כמו כן בודקת המשטרה מהו מקור הנשק הצה"לי שנתפס, בין היתר, בבתי החשודים בירושלים.

הוסר העוצר בעזה

(המשך מעמוד 1)

עומדים מאחורי רצח הקצין. אלוף פיקוד הדרום אמר: "בכל פעם שיש רצח בעזה ממהרים אנשי כוח 17 של אש"ף להודיע, כי הם עומדים מאחורי הרצח. אך לנו עדיין לא ברור מי ביצע את רצח הקצין".

האלוף אמר עוד כי לפני גורמי הביטחון ניצבות עתה שתי משימות: לפענח את רצח ג'ליל ג'רוסי, חבר מושב מלילות, שנרצח לפני חודשיים וחצי בידיות אקרח ברצועה ואת רצח קצין צה"ל, סרן רון טל.

האלוף מרדכי אמר, כי במהלך החיפושים אתמול נמצאו אמצעי לחימה, לא צה"ליים רבים בידי תושבים מעזה. הוא גם ציין כי חקירת כוחות הביטחון נמשכת. כוחות הביטחון מחזיקים עדיין ב־10 עצורים.

הכניסות והיציאות לעזה נפתחו ב־3 לפנות בוקר. צה"ל מתכוון לפנות חלק מהכוח הגדול שהוחזר לעיר עזה בעקבות הרצח.

הרמטכ"ל: בעיקרון נגד עונש קולקטיווי

"הפיגוע ברצועת עזה היה חריג כעובדה, ואני רוצה לאמר שאנחנו כעיקרון לא רוצים לפגוע או להעניש עונש קולקטיווי. יש פה אזרחים, תושבים מקומיים, שבוודאי לרובם אין שום קשר לפיגוע אבל בוודאי טבעי שאנחנו מנהלים מרדף אחר מבצעי רצח, יש גם נזקים סביבתיים. התושבים חייבים לדעת שכאשר מנהלים מרדף כזה, הרי גם בלי שמתכוונים לכך, הדבר יגרום נזק לתושבים", אמר אתמול הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון בעת שערך סיור ברצועת עזה שבמהלכו ביקר גם במקום שבו אירע הרצח.

במהלך הסיור מסרו לו המפקדים בשטח, כי בימים האחרונים התגלו אמצעי לחימה רבים, הכוללים אלות וסכינים.

הרמטכ"ל הגיע בשעות הבוקר לרצועת עזה, כשהוא מלווה על ידי אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי וכן קציני צה"ל בכירים. הוא התעדכן עימם במשך שעה בלשכת מפקד וקיבל הסברים על המצב בשטח. לאחר מכן סייר ברצועה וראיין חיילים.

אתמול גם איפשר המינהל האזרחי ברצועה, באופן חריג, לעשרות משפחות ברצועת עזה לערוך ביקורים אצל בני משפחותיהם בכלא עזה, אף בניגוד למה שהיה אתמול בגבה, לא שוחררו אסירים בכותרתם בעזה.

טוניס (ע"ה). אש"ף נטל על עצמו אתמול את האחריות לרצח הקצין הישראלי בשוק עזה ביום ראשון.

הודעה על כך נמסרה כאן בלילה שבין יום שני ושלישי.

אש"ף טוען כי אנשיו הציבו מארב לקצין צה"ל, הרגו אותו ופצעו את חבריו באמצעות תת־מקלעים ורימוני־יד, בהתאם "להחלטות מועצת הפיקוד העליונה להגביר את הפעולה הצבאית נגד מטרות של האויב".

אורי ניר, סופר "הארץ" בשטחים מוסר: בתגובה לדרישתו של יו"ר סיעת "התחייה", ח"כ יובל נאמן, לגרש את עו"ד פאיז אבו רחמה, מעזה, מי שהיה מועמד למשלחת המשותפת של ירדן ואש"ף, אמר עורך הדין העזתי כי "אם יגרשו את מי שמוכן להשתתף בתהליך השלום, לא יהיה תהליך שלום".

"תמיד הייתי בעד קיום הכרה הדדית בין הישראלים לבין הפלשתינים, והתנגדתי לכל סוג של אלימות. אף פעם לא עשיתי כל פעולה פרובוקטיווית. הדרישה לגרש אותי זו היא מטורפת; ואני סבור שהשלטונות בישראל, חכמים מכדי להיענות לדרישה כזו", אמר אבו־רחמה.

החיילים הנורווגיים

(המשך מעמוד 1)

לצה"ל מידע על האיזורים בהם מבצעים חיילי את פעילותם. חיילי צה"ל אינם יורים למקומות אלה. עדיין לא ברור אם יחידת החיילים הנורווגיים פעלה במקום שלא היה ידוע לצה"ל כאיזור בו מתקיימת פעילות שלהם.

תקופה רגישה

גורם צבאי בכיר אמר אתמול כי עדיין לא ברור אם חיילי יוניפי"ל נפגעו מחוץ לרצועת הביטחון. עם זאת, ציין הגורם הבכיר, כי החיילים הנורווגים נמצאו באיזור בו יש צורך בחדירה של מחבלים. בנוסף לכך, אירעה התקרית בתקופה רגישה בשל החג המוסלמי איד אל אדחא, אשר לפי ידיעות שונות נועד על ידי הארגונים השיעים לביצוע פיגועים.

חיילי יוניפי"ל הפועלים בדרום לבנון אינם יוצרים מגע ישיר עם צה"ל משום רצונם להפגין ניטרליות.

אלוף הפיקוד דיווח

לאחר התקרית מיהר אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, להתקשר למפקד יוניפי"ל, הגנרל גוסטאב הגלונד, והודיע לו כי הוא אישית יחקור את התקרית. נמסר כי יחידת הקישור של צה"ל לאו"ם מקיימת קשר הדוק עם מפקדת יוניפי"ל בדרום לבנון להסקת מסקנות כתוצאה מהתקרית.

בחודשים האחרונים היו כמה וכמה תקריות בין חיילי צה"ל לחיילי יוניפי"ל מנורווגיה. מפקדת יוניפי"ל שלחה למשרד ההגנה הנורווגי פרטים מלאים על התקרית.

שר הבטחון מביע צער

(ע). שר הבטחון יצחק רבין הביע אתמול צער על התקרית. השר שוחח עם עתונאים בכפר ג'ולס, בעת שבא לבקר את השייח אמין טאריף, מנהיגה הרוחני של העדה הדרוזית בישראל, לרגל חג הקרבן. רבין הוסיף, כי תקריות מסוג זה עלולות להתרחש בשל המתיחות השוררת באיזור, שאינה מאפשרת למנוע כליל תקריות כאלה.

לדברי השר רבין יושבים מצד אחד חיילי צה"ל וצד"ל ומן העבר השני נמצאים גורמי הטרור, ואילו חיילי יוניפי"ל נמצאים בתווך.

דאגה רצינית בנורווגיה

ממשלת נורווגיה הביעה אתמול "דאגה רצינית" מהתקרית בדרום לבנון. שר החוץ הנורווגי סטולטנברג הורה לשגריר נורווגיה בישראל לבקש הבהרות. במקביל דחה משרד החוץ על הסף הסברים של ישראל כאילו פתחו חיילי צה"ל באש, כאשר חיילי יוניפי"ל היו מחוץ לאזור עליו הוא מופקד. גם מפקד היחידה הנורווגית דחה טענה זו.

דובר משרד החוץ טען כי באזור בו התרחשה התקרית היו בשני הימים הקודמים התנגשויות בין חיילי יוניפי"ל לחיילי צה"ל ללא שימוש באש. לפיכך התקרית האחרונה היתה המשך להתנגשויות הקודמות. מפקד היחידה הנורווגית תבע לקבל הבטחה מישראל, כי מקרה דומה לא ישנה.

התקרית רווחה אתמול בראש מהדורות החדשות ברדיו ובטלוויזיה הנורווגית.

המזכ"ל הנורווגי גילה לפני כמה ימים כי חלה ירידה רבה במספר המועמדים להתנדב לשרות של חצי שנה ביוניפי"ל. למרות תשלום של 850 דולר דמי כיס לחודש, נמצאו רק 300 מועמדים להחלפת 650 חיילים, המסיימים את שרותם בדצמבר. בעבר היה מספר המועמדים מגיע לאלף. לנורווגיה 885 חיילים ביוניפי"ל.

כבאי ת"א פתחו בעיצומים

(ע). כבאי ת"א פתחו אתמול אחה"צ בעיצומים, לאחר שלא חלה התקדמות במו"מ על תביעות השכר שלהם מעיריית ת"א.

הכבאים נענים לקריאות לכיבוי שריפות או להצלת חיי אדם, אך עם זאת לא יטפלו בשריפות קוצים, בשחרור מעליות, בפתיחת דלתות ובשאיבת כבישים.

נציג הכבאים מסר, כי המו"מ החל לפני שמונה חודשים. לפני חודש פתחו הכבאים בעיצומים, אך נענו לבקשה להימנע מהם מתוך הנחה שתחול התקדמות במו"מ.

התעשיינים והמחירים

(המשך מעמוד 1)

הברפלד העריך את התנגדות המעסיקים הפרטיים לקיצור שבוע העבודה כנסיון לבלום השלמת תהליך החלף וכובש לו מקום במיגזר העסקי גם ללא הסכם כולל. הוא האשים גורמים במיגזר העסקי המבקשים לנצל את העובדים לעשיית רווחים.

מזכיר הסתדרות הפקידים משה כית דגן גורס לעמדת הברפלד כי ללא התמודדות נוספת, לא יהיה האוצר מוכן להגיע לפתרונות של ממש לבעיות המעיקות על השירות הציבורי, שכן חייב להיות מפנה משמעותי ברמת השכר, בלעדיו הוא צופה התמוטטות השירותים. יעקב אוניקובסקי, מזכיר הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח מתנגד לחתימת הסכם לשנתיים, משום שבסוף השנה אמורה ועדת ווסמן, הבודקת את מבנה השכר בשירות הציבורי, לסיים את עבודתה.

התעשיינים נגד חבילה

מהתייעצויות פנימיות בקרב ראשי התאחדות התעשיינים עולה, כי גוברת ההתנגדות לעיסקת חבילה נוספת או נסיון להמשיך את הפיקוח המנהלי על המחירים מעבר לדצמבר 87'.

התעשיינים זועמים במיוחד על הכיוון החדש שאליו גלשו השיחות על הסכם השכר בסקטור הציבורי. לדעת ראשי ההתאחדות, לא יתכן שבמשא ומתן בין האוצר להסתדרות, שני הצדדים יקבלו הטבות ואת המחיר יצטרכו התעשיינים לספק על ידי המשך הקפאת המחירים, על ידי הארכת הסכם תוספת יוקר, שאינו מתואם לרמת האינפלציה הנוכחית ועל ידי המעבר לשבוע עבודה בן 5 ימים.

נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, התבטא אתמול באומרו, כי לא יעלה על הדעת שהסקטור העיסקי יממן את הסקטור הציבורי. התעשיינים מוכנים לתרום להבראת המשק, אך לא בלי תמורה.

יצויין, כי התעשיינים כועסים גם על כך, שהמשא ומתן גולש לתחומים בהם לתעשיינים עמדה ברורה ובכל זאת, עדיין לא היתה פניה רשמית אליהם והם לא התבקשו להציג את עמדותיהם בפני האוצר או ההסתדרות.

היום יסיירו חברי נשיאות התאחדות התעשיינים במפעלי תעשיה בצפון ולכן רק מחר יוכלו להשתלב בצורה זו או אחרת במגעים ליצירת עיסקת חבילה חדשה ולהארכת הסכם תוספת היוקר.

לבטל הפיקוח על המחירים

אברם צהר, סופר "הארץ" לענייני כלכלה, מוסר כי נשיאות איגוד לשכות המסחר קבעה אמש את התנאים שיציג האיגוד במשא ומתן שיפתח לחתימת הסכם השכר הארצי. משא ומתן זה, על הסכם השכר, אמור להפתח כבר השבוע בין האוצר, ההסתדרות ולשכת התאום של הארגונים הכלכליים, המאגד בתוכה את כל ארגוני המעסיקים היצוגיים, וביניהם גם את לשכות המסחר.

נשיאות לשכות המסחר החליטה לתמוך בעסקת חבילה במסגרתה יבוטל הפיקוח על המחירים, שנמשך זה כשנתיים וחצי. לדברי נשיא לשכות המסחר, דני גילרמן, הפיקוח הנמשך על המחירים גורם לעיוותים במשק, ולאור ההצלחות בבלימת האינפלציה אין בו עוד כל צורך.

נשיאות לשכות המסחר מתנגדת גם לעמדת ההסתדרות לכרוך את עניין שבוע העבודה המקוצר במשא ומתן על הסכם השכר.

לשכות המסחר סבורות, כי במסגרת ההסכם החדש יותרו העלאות בשכר העובדים רק אם היא מלווה בעליה בפריון העבודה.

מחירי השמן מופרזים

(המשך מעמוד 1)

שקלים לטון, כמעט חצי מהשכר ב"שמן".

ב"שמן" מועסקים כיום 360 פועלים כאשר ב"עץ הזית" מועסקים רק 280 וזאת כאשר שתי החברות, השייכות לכור, מייצרות אותה כמות של שמן. מנהל בכיר בכור אמר ל"הארץ", שהבעיה היא שבכל שהעובד ותיק יותר, הוא עובד פחות ומרוויח יותר, ובשמן יש הרבה מאוד עובדים ותיקים.

למרות ש"שמן" סיימה את 1986 עם הפסד לפני מס של 1 מיליון שקל, עלה השכר הממוצע של חמשת הבכירים בחברה באותה שנה ב־20% ריאלי, והגיע ל־7600 שקל לחודש — כולל ההפרשות הסוציאליות וזקיפת הרכב הצמוד.

הפרטיות נהנות

את מחיר השמן קובעים במשותף שר האוצר ושר התעשיה לפי שיטה של קוסט־פלוס, על סמך ההוצאות הממוצעות בענף, כך שהחברות הפרטיות נהנות מרווחים גדולים עקב יעילותן יחסית ל"שמן". רווחים אלו איפשרו לאחרונה ל"טית ביתי" לרכוש את "ויטה".

בימים אלו נערכים דיונים בין האוצר ליצרני השמן במטרה להגיע לליברליזציה בענף. שר התעשיה ממליץ על העלאת מחיר של 10%, אך האוצר רוצה שתוך שנתיים יחשף הענף ליבוא מתחרה. התעשיה לעומת זאת רוצה בהעלאת מחירים גבוהה יותר.

בתגובה אמר מנחם קלך, מנכ"ל חטיבת השמנים של כור: "אני לא מוכן לדון איתך בטלפון, על רגל אחת, במסמך המכפיש את המפעל, הנובע מנקמנות אישית של פקידים במשרד האוצר או במשרד התעשיה".

ישעיהו גביש מנכ"ל כור אמר בתגובה: "זה יותר משנה לא קיבלו מפעלי שמן אישור להעלאת מחירים ולכן יצהר ואולי־בקס הפסיקו לאחרונה למצות שמן מפרלים. הם עברו לזיקוק שמן גולמי בלבד".

גם וילה וגם וולוו.
בפעם אחת
מפעל הפיס
ההגרלה ביום ה'.
קנה אותו היום!
יחידת הפרסום

הספר "לוכד המרגלים" שנאסר בבריטניה — רב־מכר בארה"ב

בין הקונים בולטים נוסעים בריטיים

ניו־יורק (ע"ר). "לוכד המרגלים", ספר הזכרונות של מי שהיה סוכן חשאי בריטי, פיטר רייט, היה לרב־מכר גדול בארה"ב, במיוחד בנמלי־התעופה מהם יוצאים מטוסים ללונדון.

"המכירות מתקדמות בקצב מסחרר... אנשים מזמינים 10—12 עותקים של הספר, לכרות מחירו הגבוה 19.95 דולר", אמר רונאלד סטויקה, מנהל חנות־ספרים בנמל־התעופה קנדי בניו־יורק.

מנהלי חנויות־ספרים אחרים בנמלי־תעופה בארה"ב אמרו כי אורחים בריטים, ככל הנראה בגלל האיסור שהוטל על הפצת הספר בארצם, הם הקונים העיקריים של הספר הזה.

כידוע, הכריזה ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר כי תיאבק נגד מכירת הספר בעניין עקרוני במדרגה ראשונה. לטענתה, הפר רייט התחייבות בשבועה שלא להדפיס את זכרונותיו ולמכור אותם. המו"ל האמריקאי "וייקינג פינגווין" התעלם מהמאבק הבריטי ומכירות הספר בארה"ב נמשכות בקצב גואה. באחרונה הודפסה המהדורה הרביעית, שבועיים לאחר שהספר ראה אור.

"המהדורה הראשונה היתה של 50,000 עותק והרביעית — 210,000 עותק", אמרה דוברת המו"ל.

שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה, מוסר:

ממשלת בריטניה החליטה לתבוע לדין עיתון נוסף אשר פירסם קטעים מספרו המצונזר של הסוכן החשאי פיטר רייט. המדובר ב"ניוז און סאנדיי" בעל ההשקפות השמאליות, שעורכו אמר כי תאצ'ר יכולה לפטר או למנות שרים, אך לא לפגוע בחופש העיתונות. ביום ראשון שעבר פירסם העיתון את הקטעים האסורים בעמוד הראשון, תחת הכותרת "חוק שיש להפר אותו".

הממשלה פעלה גם בבית־דין להוציא צו־מניעה נגד העיתון "דיילי מירור" אשר עמד לפרסם חלקים מן הספר "לוכד המרגלים". פעולות אלו עולות בקנה אחד עם פסיקת בית־המשפט העליון, האוסר על העיתונים לדווח על הספר.

המכון הבין־לאומי לעיתונות בלונדון גינה אתמול את ההחלטה. במכתב ששלח לתובע הכללי כתב המכון כי המהלך הבאיש את ריחה של בריטניה מעבר לים, כמדינה דמוקראטית.

המלכה־האם הבריטית בת 87

אליזבט, המלכה־האם, חביבת העם הבריטי, חגגה אתמול את יום הולדתה ה־87. היא ממשיכה בהופעותיה הפומביות ובפגישות שהיו מעייפות אנשים הרבה יותר צעירים. כמו בכל יום הולדת שלה, התאסף קהל רב מחוץ לארמון קלארנס, ביתה של המלכה־האם, לברך את הקשישה ביותר במשפחה המלכותית הבריטית. כדרכה, יצאה המלכה־האם אל מברכיה והודתה להם אישית. אם כי חדלה לנסוע לחו"ל, מקיימת המלכה־האם 150 הופעות רשמיות בשנה. (תצלום: אי־פי)

שוודיה "מתייחסת באהדה" לבקשת לבנון להסגיר את העריק החשוד ברצח כראמה

שטוקהולם (ע"ד וע"צ). ממשלת שוודיה הביעה אתמול אהדה לבקשתה של ממשלת לבנון להסגרתו של עריק מצבא לבנון, אלי לואיס סליבי, נוצרי־מרוני בן 25, החשוד ברצח ראש הממשלה ראשיד כראמה.

ראש הממשלה אינגוואר קארלסון אמר: "יש מצידנו הבנה מלאה ואהדה לבקשת לבנון לנוכח רצח ראש־הממשלה שלה. גם אנו הינו חשופים למעשה טרור נורא בשנה שעברה."

קארלסון אמר בראיון לטלוויזיה השוודית כי על רקע רצח פאלמה מתייחסת ממשלת שוודיה ברגישות רבה לבקשת ההסגרה בלבנון והעניין הוא כיום נושא בעל רגישות רבה לשוודיה כולה.

עם זאת, הוא הוסיף כי עדיין אין עובדות מספיקות כדי להגיע להכרעה בעניין הסגרתו של החשוד, המואשם על־ידי לבנון בהטמנת חומר־הנפץ במסוק בו טס כראמה.

סליבי נעצר במחנה־פליטים בדרום שוודיה בשבת שעברה. הוא עבר כמתנדב בבסיס תעופה של צבא לבנון ועזב את לבנון ימים מספר לאחר רצח כראמה.

משטרת הביטחון של שוודיה, המחזיקה את סליבי במעצר, טרם הגיבה על הפרשה.

בינתיים נמסר כי משלחת משפטית מלבנון עומדת לבוא לשוודיה עם ראיות נגד החשוד.

בסוריה כלואים זה שנים אינטלקטואלים רבים שמיחו על מצב־החירום במדינה

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). קבוצה גדולה של אינטלקטואלים סורים אשר שבתו ליום אחד ב־31 במארס 1980 למען סיומו של מצב־החירום במדינה, עדיין נמצאים בכלא.

בלונדון נודע כי האסירים, עליהם נמנים רופאים, רוקחים, פרקליטים ומורים, קראו באותו יום לשחרורם מן הכלא של האסירים הפוליטיים. הם קראו גם להוצאתו של הצבא מן הערים הגדולות ולהפסיק את העינויים בבתי הכלא. כתוצאה מכך הם עצמם הושלכו לכלא על־ידי הנשיא אסאד.

השביתה אורגנה על־ידי האיגודים המקצועיים והשלטונות הזדרזו להוציאם אל מחוץ לחוק. לבריטניה הגיעו באחרונה דיווחים כי העינויים עדיין נמשכים.

הטייס הגרמני יישפט בבריה"מ

מוסקווה (אי־פי). תיקו של הגרמני הצעיר, שהטיס מטוס קל לכיכר האדומה, הגיע לבית־המשפט העליון של בריה"מ והוא יעמוד לדין פומבי, אם לא יהיה מדובר בסודות של ביטחון המדינה, אמר דובר סובייטי אתמול.

אם יורשע, צפוי לגרמני מאסר בן 10 שנים.

דובר משרד החוץ, גנאדי גראסימוב, אמר כי מתיאס רוסט, בן 19, האשם על־פי החוק הפלילי הרוסי.

ערך את העמוד: אריה השביה

רמזים בארה"ב: בלבנון פעלה רשת ביון אמריקאית־ישראלית

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). האם ישראל וארה"ב קיימו רשת מודיעין משותפת בלבנון? זאת אחת השאלות, שהתשובה עליהן חבויה בתוך ממסכי ועדת החקירה של הקונגרס, שסיימה אתמול את שמיעת העדויות הפומביות.

על־פי רמזים שנבעו גם מעדותו של שר ההגנה קאספאר ויינברגר וגם מזו של אוליבר נורת, עולה כי רשת סמויה של סוכנים הופעלה בלבנון במקביל על־ידי המודיעין הישראלי והמודיעין האמריקאי. מקורות שונים מסרו כי הרשת מומנה, לפחות בחלקה, מכספים שהגיעו ממכירות הנשק לאיראן. ועדיין קיימים סכומים שלא ברור לאן נעלמו, ועל־פי עדותו של נורת, חלקם הועבר למימון פעולות של המודיעין הישראלי.

על־פי אותם מקורות, הסכימה ישראל לשתף פעולה עם האמריקאים בתחום המודיעיני בלבנון, כדי לזכות במימון נוסף לפעולות מודיעין ישראליות ובמידה רבה גם כדי ל"כפר" על הנזק שנגרם ליחסים בין ישראל לארה"ב בעקבות פרשת פולארד. שיתוף פעולה כזה היה גם באיראן, כאשר סוכנים שהופעלו על־ידי ישראל מסרו מידע גם לסוכנים אמריקאיים.

אחרון העדים שהופיע אתמול בפני ועדת החקירה היה שר ההגנה קאספאר ויינברגר. עתה תשמע הוועדה עוד עדויות בישיבה נעולה ולאחריה יגישו ראשי הוועדה מהסנאט ומבית הנבחרים את מסקנותיהם.

שיסף גרונו וקפץ מראש המיסגד המרכזי בלונדון

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). לנגד עיניהם של אלפי מתפללים במסגד המרכזי של לונדון בריג'נטס פארק, טיפס אתמול ערבי על כיפתו של המסגד, השליך את בגדיו, חתך את גרונו, קפץ למטה ומת במקום.

המתאבד עמד על הכיפה כשעה וחצי טרם קפיצתו. המשטרה הושיבה מתורגמן לאחד הגגות הסמוכים, אך ללא הועיל. שוטרים רבים אשר נכחו במקום מחשש להתפרעויות בעקבות מהומות־הדמים במכה, חשו מיד למקום, אך לא ניתן להציל את המתאבד. זהותו של האיש, או מניעיו, אינם ידועים. ההתאבדות חוללה הלולה בקרב הצופים והמתפללים ורבים זעקו. צלמים הנציחו את האירוע.

גל החום עשה שמות גם בבולגריה: 200 ניספו

סופיה (ע"ר). גל החום שפקד את דרום מזרח אירופה בחודש האחרון גרם כפי הנראה למותם של עד 200 אנשים בבולגריה — כך גילו אתמול מקורות בכמה בתי חולים בסופיה.

הם ציינו, שאין בידיהם מידע מרוכז, אך האומדן מבוסס על נתונים שנתקבלו על אנשים שמתו בטמפרטורות, שהגיעו עד לשיא של 43 מעלות צלזיוס.

רבים מתו משבץ.

במצרים הופיע ספרו של אימאם אל אקצה: "השמדת ישראל — צו הקוראן"

קהיר (ע"מ). ההוצאה לאור של בית "אלמוכתאר אלאיסלאמי" מפיצה את ספרו של השייח' אסעד "תמימי" אימאם מסגד אלאקצה "השמדת ישראל — צו הקוראן" — כך מוסר השבועון "אלמוכתאר אל־איסלאמי".

יש לציין כי בגיליון הקודם של העתון הובא ראיון עם השייח' ובו גם כן ביטויים הקוראים להשמדת ישראל.

הורעלו משתיית מים מזוהמים ברבת־עמון

רבת־עמון (ע"מ). שינויים נרחבים נערכו בצמרת רשות המים של רבת־עמון לפי הוראות המלך חוסיין וראש־הממשלה זייד אל־ריפאעי — לאחר שמספר אזרחים לקו בהרעלה משתיית מים מזוהמים.

העיתון "אלביאדר אלסיאסי" מוסר כי מנהל רשות המים פוטר לאלתר, יחד עם כמה פקידים בכירים, לאחר שרשות המים עצמה הודיעה כי המים באזור אינם ראויים לשתיה וגרמו להרעלות קיבה.

בני זוג של נהגי אוטובוס הומוסקסואלים יסעו בחינם

וולינגטון, ניו־זילנד (ע"ר). בני־זוג של הומוסקסואלים ושל לסביות, הנוהגים באוטובוסים בבירת ניו־זילנד יקבלו כרטיסי נסיעה בחינם.

מועצת עיריית וולינגטון הצביעה פה אחד על תקנה כזאת, לבקשת האיגוד המקצועי של נהגי האוטובוסים. נהגי האוטובוסים ההטרוסקסואלים כבר קיבלו כרטיסי־נסיעה חופשיים בשביל נשותיהם או הידועות־בציבור שלהן זה מכבר.

בשביל לקבל את כרטיסי החינם על בני הזוג להוכיח כי הם גרים בקביעות עם אהוביהם, הנהגים ההומוסקסואלים או הנהגות הלסביות.

בגדד: סוריה אינה עושה דבר לכבוש בחזרה את הגולן

"שוררים בה משבר כלכלי, שוחד וגניבות" ● "העם מסוגל להפיל את המשטר"

בגדד (ע"מ). התקפה חריפה על המשטר הסורי, המואשם בשיתוף־פעולה עם טיפוסים כגון אלי חובייקה, ש"ידיו מגואלות בדם סאברה ושאתילה", פורסמה בעיתון העיראקי "אלת'ורה". העיתון גם מטיח האשמה כלפי סוריה, שאינה עושה דבר לכבוש בחזרה את הגולן. "סוריה הפכה להיות שבויה בלבנון במקום לשלוט בה," לדברי העיתון העיראקי.

העיתון מתאר את המצב הפנימי בסוריה כ"בכי רע", וקובע כי העם מסוגל כיום להפיל את המשטר.

בסוריה, כותב העיתון, לא נפסקים המשברים הפוקדים את כל צרכי האוכלוסיה והם תולדה טבעית של אופי המשטר, שהוכיח מעבר לכל ספק, כי כוחו עומד לו אך ורק ליצור משברים והוא אינו מסוגל להבטיח לתושביו פת לחם, מקום עבודה או חופש.

השטח הסורי שנכבש ב־1967 (רמת הגולן) עודנו כבוש ולא נעשים כל מאמצים לשחררו.

ראול ואלנברג: יום ההולדת ה־75

קבוצת מפגינים ערכה "חזיון" בן 3 ימים בחזית שגרירות בריה"מ בהאג לרגל יום־הולדתו ה־75 של הדיפלומט השוודי ראול ואלנברג, שלדעת תומכיו ברחבי העולם כלוא בבריה"מ מאז נעצר בידי אנשי הצבא האדום בבודאפשט, בה נאבק במשטר הכיבוש הנאצי, להצלת יהודים, בשלבי הסיום של מלחמת־העולם השניה. (תצלום: אי־פי)

مطابق للأصل

[redacted]

طبق الأصل

פרשת מיבחני מישכל שערכה עובדת בכירה במשרד החינוך במסגרת הדוקטוראט — לבדיקה

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

שר החינוך יעביר לבדיקתה של ועדת החינוך של הכנסת פרשה של עריכת מיבחני מישכל קבוצתיים שביצעה עובדת בכירה בלשכת המדען הראשי במשרד החינוך, נורה כהן, בקרב 15 אלף תלמידי כיתות ד'־ו' בירושלים.

היא עשתה זאת במסגרת עבודת הדוקטוראט שלה באוניברסיטה העברית. המיבחנים אושרו על ידי משרד החינוך, למרות מחאותיהם של ההורים, למרות פנייה למנכ"ל המשרד מצד ח"כ מתי פלד ולמרות העובדה שועדת מומחים שהקים משרד החינוך, פסלה בעבר עריכת מבחני מישכל קבוצתיים.

כהן טענה שהמבחנים שהיא עורכת הם אנונימיים. אולם בתי הספר מסרו לה, לבקשתה, נתונים על הילדים. כל המידע שנאסף, קודד והוכנס למחשב, בניגוד לחוק הגנת הפרטיות.

אחרי שמשרד החינוך אישר לכהן להמשיך במחקר, פנה בשבוע שעבר ח"כ מתי פלד לשר יצחק נבון וביקש הבהרות. נבון השיב, בהסתמכו על מידע שמסר לו המדען הראשי במשרדו, כי השימוש במבחני מישכל קבוצתיים, לצורך קבלת החלטות על תלמידים כפרטים, אכן נאסר, אך מעולם לא נאסרה עריכת מבחנים כאלה לצורכי מחקר אנונימי. נבון טען עוד, כי המבחנים שערכה כהן, היו אנונימיים ולכן גם אושרה עריכתם על ידי היועץ המשפטי של המשרד.

עם זאת, נוכח האשמותיו של ח"כ פלד, כי מדובר ב"תכנית הונאה גדולה" וכי משרד החינוך מעמיד עשרות אלפי תלמידים כ"שפני ניסיון", לטובת חוקרים המצליחים לעקוף הוראות, ניאות נבון להעביר את בדיקת הנושא לועדת החינוך של הכנסת.

מנהל השירות לשמירת איכות הסביבה:

זיהום האוויר מסכן את התושבים והתיירים בחיפה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

"התעלמותכם מההשפעות המזיקות שיש לזיהום האוויר על בריאות התושבים ועל כלכלת העיר חיפה וסביבתה מדאיגה ביותר. הייתי רוצה, למשל, להפנות את תשומת לב חבריכם מקרב התאחדות בתי המלון וההארחה וסוכני התיירות להשפעות שיש לזיהום האוויר על התיירות בחיפה" — נאמר בתגובה חריפה ששיגר מנהל השירות לשמירת איכות הסביבה, ד"ר אורי מרינוב, אל יו"ר מועצת לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים בחיפה, גד סוסבר.

תגובת מנהל השירות לאיכות הסביבה נשלחה ליו"ר הארגונים הכלכליים בחיפה במענה על מכתב נוסח של "הודעה לעיתונות", הכולל את החלטות של ראשי 11 הארגונים הכלכליים בחיפה התובעים לנקוט את כל הצעדים הנדרשים שתחנת הכוח החדשה הבאה של חברת החשמל, 1100 מגוואט, תוקם בחיפה.

"אנו משוכנעים שקבלת ההחלטה החיובית בהקדם תהיה לתועלת כלכלתה של חיפה ותביא לתנופה גם בפיתוח התעשייה. הנמלית, הרכבתית והתחבורתית־יבשתית ובעקבותיהם ייפתחו אפיקים חדשים בעידוד", נאמר במכתבו של סוסבר.

עוד נאמר בתגובתו של ד"ר מרינוב: "עלי להביע את תמיהתי ואכזבתי על כך שארגון מכובד כשלכם מוצא לנכון לקבל החלטה בעלת משמעות כה אדירה לעתיד חיפה על סמך מידע חלקי ביותר ומבלי שיש בידיכם את כל הנתונים. למיטב ידיעתי אין עדיין בידי גורם כלשהו כל המידע הדרוש כדי לקבל החלטה מבוססת בנושא רגיש זה, לא בידי המדענים של אוניברסיטת חיפה ולא בידי רשות הנמלים.

הנתונים שמסרתם בהודעה לעיתונות הם, במקרה הטוב, בלתי מדוייקים ולא מבוססים. עוד יותר מפתיע הוא חוסר תגובתכם והתעלמותכם מהבעיות החריפות של זיהום האוויר שכבר קיים באזור חיפה... לא קראתי על דרישה שלכם להפחתת הזיהום... כל המחקרים שנערכו בארץ ובעולם על ההיבטים הכלכליים של זיהום האוויר מראים שהשקעות במניעת זיהום הן נכונות מבחינה כלכלית".

בסיום מכתבו לארגונים הכלכליים בחיפה אומר מנהל השירות לשמירת איכות הסביבה: אנו מצידנו נמשיך בעבודתנו כדי לאסוף את כל הנתונים הדרושים לקבלת החלטה ורק אחר כך נביע את עמדתנו המקצועית בבירור".

יוקם מבנה שירותים חדש באתר מצדה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

רשות הגנים הלאומיים משלימה תוכנית להקמתו של מבנה שירותים חדש באתר מצדה, שיחליף את המזנון ואת המסעדה. המסעדה שתקרתה נוטה להתמוטט ושהתגלו בה ליקויי תברואה חמורים, נסגרה בשבת.

בין החברה המפעילה, "חמש חמש", לרשות הגנים הלאומית התגלעה מחלוקת לגבי השאלה, מי יישא בהוצאות השיפוץ בשיפוץ המקום.

מנכ"ל רשות הגנים הלאומיים, האחראית על האתר, מרדכי בן־פורת, אמר אתמול כי שירותים משופרים ישולבו במבנה החדש שיוקם.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו היקר

אריה אבן

מראשוני כפר מלל
בן 87 במותו

הלוויה תצא היום, יום רביעי, י' אב תשמ"ז 5.8.87 בשעה 4.00 אחה"צ מבית המנוח במושב כפר מלל לבית העלמין ברמות השבים.

המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

משה (פושה) רוזנטל

הלוויה התקיימה אתמול,
ט' באב תשמ"ז, 4.8.87

המתאבלים: רעייתו: תמר
בתו וחתנה: נורית וסבריו ולברגה
בנה: אהוד
הנכדים וכל בני המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער חברו הנאמן
ישעיהו מינימר והמשפחה
על מות **האב** ז"ל

שנה ללכתו של אהובנו

אברהם כץ ז"ל

מתגעגעים

נתייחד עם זכרו ביום ראשון י"ד באב תשמ"ז 9.8.87
בשעה 16.30 בבית העלמין בנס ציונה

המשפחה

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בג/87/269

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר אשרוף הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת בנית גגות ברחוב פסגת זאב בירושלים דהיינו: בנית גגות רעפים בגובה של כ־2.50 מ' במקום גגות שטוחים הי מותרים על פי ת.ב.ע. 3334.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 14.00—12.00

אברהם כהילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

חוק תכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
באר־שבע
הודעה בדבר הפקדת שינוי
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה באר־שבע הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 37 לתכנית מפורטת 119/03/5 — רחוב מבצע עובדה.
ביחד עם התשריט המצורף אליה. עיקרי הוראות השינוי:
1) שינוי קוי בנין.
2) תוספת סטנדרטית למגורים.
3) הגדלת מספר יחידות הדיור.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 1.700 דונם.
גוש: 38061
מקום: שכונה ו' רחוב מבצע עובדה
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
על המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות תוגש בכתב בפירוט העובדות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניב
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

עיריית חיפה —
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-640775
פר—321

הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
משפ' מנשה — לאשר תוספת בניה ברחוב בורוכוב 16 חלקה 163 בגוש 11200 רמות־רמז.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה', בין השעות: 11.30—8.00
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוביץ
מהנדס העיר

ועדה מקומית לתכנון
קרית־טבעון
תיק בנין בב/1178 2/8/87
הודעת פרסום הקלה שימוש חורג, על פי הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשה לשימוש חורג מהיתר בניה, מחנות לי מגורים, בגוש 10592 חלקה 173 רחוב הציפורנים 18.
שם המבקש: מרקו שלום ר רבקה.
מענה רחוב הברקנים 44 א'.
כל המעונין, אם כבעל שם ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בבנבסים הנ"ל, שהתוכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התוכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדות מנומקת לתוכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

עמיהוד ברדהר
יו"ר הועדה

קיס אתיופי באמירת קינות ליד הכותל המערבי, אתמול, תשעה באב.

מנהל בי"ח "סינופסיס" בבת־ים שוחרר בערבות

חשוד באי דיווח על ניתוח הוצאת קליע מעבריין שנפצע בעת ביצוע שוד

(ע). מנהל בית־החולים "סינופסיס" בבת־ים, ד"ר מרדכי פז, וחיים בדישי, תושב בת־ים, החשודים כי בחודש ינואר 1987 השמידו ראיה ושיבשו הליכי משפט, בכך שלא דיווחו על ניתוח הוצאת קליע לעבריין שנפצע בעת שוד, שוחררו אתמול בערבות.

מרדכי פז חשוד, שהעלים את הקליע שהוצא מגופו של העבריין בניתוח שבוצע בבית־החולים שאותו הוא מנהל. וחיים בדישי חשוד, היה המתווך, שיצר את הקשר בין העבריין לבין בית־החולים.

השניים שוחררו בערבות של 17,500 ש"ח כל אחד. כן הוצא נגדם צו עיכוב יציאה מהארץ.

השניים נעצרו ביום ו' שעבר. ד"ר ראובן, הרופא החשוד בביצוע ניתוח הוצאת הקליע, שוחרר עוד קודם לכן בערבות.

כן שוחררו בערבות חשודים אחרים במעורבות בפרשה, ביניהם סבאי ועבדן האחיות של בית־החולים. עם שיחרורם נאמר עליהם להיות בקשר עם הכבהל או עם מי מהחשודים האחרים.

נציג משטרת ישראל בארה"ב מדווח:

19 אחוז מאוכלוסי ארה"ב מגיל 12 משתמשים בסמים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בעיית השימוש בסמים קשים מטרידה יותר ויותר את ארצות־הברית. סקר שנערך שם בשנת 1985 העריך את מספר המשתמשים בסמים באותה שנה ב־36.8 מיליון אמריקאים, שהם 19% מכלל אוכלוסיית ארה"ב בגיל 12 ומעלה. על־פי מחקרים והערכות פדראליות, שווי הסמים שנמכרו בארה"ב ב־1985 בקימעונות (לצרכני הסמים) היה 50 מיליארד דולר. רווחיהם של העוסקים בהברחה ובסחר סמים הוערכו באותה שנה ב־8.6 מיליארד דולר נטו. מעריכים את מספר המשתמשים במריחואנה (מעין חשיש אמריקאי) בארה"ב ב־18.2 מיליון, מהם 6 מיליון עושים שימוש יומיומי בסם הזה. שליש מכמות המריחואנה בארה"ב מגיע מקולומביה, שליש ממקסיקו ו־20% מארה"ב עצמה. המחיר לצרכן של אונקיה אחת (28.8 גרם) מריחואנה הוא 110—50 דולר.

פרטים אלה ואחרים על צריכת הסמים בארה"ב מביא נציג משטרת ישראל בארה"ב, ניצב יהושע כספי, במאמר בביטאון משטרת ישראל, "מראות".

הסם המטריד ביותר את הציבור האמריקאי בשנים האחרונות הוא הקוקאין. מדי שנה נרשמת עליה מדאיגה במספר המשתמשים בסם הזה, וירידה חדה במחירים.

בישראל התגלו בשנה האחרונה כמה מקרים של שימוש ב"קראק" (את הסם הזה ניתן גם לעשן, בניגוד לקוקאין שאותו שואפים באף) והמשטרה נערכת לאפשרות של התגברות השימוש בסם הזה בארץ. במקביל נרשמה עליה בצריכת הקוקאין בישראל. מאז תחילת השנה תפסה המשטרה מספר מקרים של יבוא כמויות גדולות יחסית של קוקאין לארץ.

350 איש הורשו לחזור לגדה כמחווה לחג־הקורבן

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

כמחווה לרגל חג הקורבן המוסלמי, אישר אתמול ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון, תא"ל אפרים סנה, 160 בקשות של תושבים מהאזור, לאיחוד משפחות.

בתוקף הבקשות שאושרו, יהיה אפשר לכ־350 איש להשתקע בחבל הגדה המערבית, ולהיחשב תושבים בשכה. מן המינהל נמסר כי מתחילת השנה אושר לכ־700 איש להשתקע באזור בתוקף אשרת "איחוד משפחות".

בימים האחרונים נקטו גורמי המינהל בגדה מחוות של רצון טוב לקראת החג. 160 אסירים שעמדו לסיים ריצוי עונשי מאסר — מרביתם אסירים ביטחוניים — שוחררו מבתי־כלא בגדה. בשוק של חברון ובעיר שכם נפתחו מחדש שני מבואות שנאטמו בחודשים האחרונים, בעקבות התקפות טרור שבוצעו מהם.

חייל חשוד בהחזקת סמים

(ע). משטרת אופקים העבירה חבילת סמים שנתפסה אתמול לבדיקה במעבדה לזיהוי פלילי, וקיים חשש שהמדובר בסם מסוג קראק — המסוכן ביותר מבין הסמים הקשים. על כך נודע אתמול בדיון משפטי בבית־משפט השלום בבאר־שבע.

נציג המשטרה ביקש מהשופט ידין שימוד להאריך את מעצרו של אפרים מדר, חייל בשירות חובה בן 21 מנתיבות, בטענה שהוא חשוד בהחזקת סמים מסוכנים.

לשופט נמסר, כי אתמול נראה החשוד על־ידי סיור משטרתי בשעה 01.15 לפנות בוקר באחד מרחובות העיירה נתיבות, כשהוא מוציא מכיסו דבר־מה ומסתיר אותו ליד עמוד חשמל. השוטרים סברו, שהוא נטל דבר־מה מהמקום ולכן לקחו אותו למשטרה. לאחר שבחיפוש על גופו לא נמצא דבר, חזרו השוטרים למקום שבו מצאו את החייל בחיפוש ומצאו שקית ניילון ובה חבילה מרובעת של חומר חשוד כהרואין או קראק. החומר הועבר לבדיקה במעבדה לזיהוי פלילי והמשטרה ביקשה מהשופט לעצור את החייל, עד לסיום החקירה שנפתחה נגדו.

החייל הכחיש את החשד נגדו, אבל השופט ציווה לעצור אותו עד יום ה' השבוע. השופט קבע כי מעצר ממושך יותר אינו דרוש, מכיוון שהמשטרה סיימה כמעט את חקירתה, וכדי לקבל את מימצאי המעבדה לזיהוי פלילי, אין צורך בהחזקת החייל במעצר.

אם יוברר בבדיקה המעבדתית, שהסם אשר נתפס הוא קראק, יהיה זה סימן מוחשי לכך, שצרכני הסמים בישראל מושפעים לסם קשה ומסוכן זה, הנפוץ באחרונה בארה"ב, ושם עדיין אין יודעים כיצד להתמודד עם הסכנות החמורות למשתמשים בו. עד כה לא היה ידוע על הימצאות קראק בישראל, למעט אפשרות שכמויות לא מסחריות הוברחו ארצה על־ידי תיירים לצריכה עצמית.

פארק לאומי יוקם בעמק חפר

(עש"ת). פארק לאומי על פני 3,600 דונם מתוכנן לקום בעמק חפר. התוכנית להקמתו אושרה להפקדה בוועדה המחוזית לתיכנון ובנייה של מחוז המרכז — מסר ראש המועצה האזורית עמק חפר, צמח דגני.

הפארק מתוכנן לקום משני צידי כביש החוף במשותף על־ידי רשות הגנים הלאומיים והמועצה האזורית. הוא ישתרע מחוף בית ינאי ועד מכמורת מסביב לכביש החוף, ומזרחה לו, על השטח שמצפון לחופית. הפארק יכלול, בין היתר, את חופי הרחצה הקיימים באזור ושטחים נרחבים לתיכנוני נופש ופיקניקים.

עלות הפארק עדיין לא נקבעה ולוח הזמנים להקמתו ייקבע מיד לאחר אישור התוכנית לביצוע.

הפארק מתוכנן לקום בשלבים וכאשר יושלם, יתחבר ליער הדרה.

נאות הככר — לגלות עולם נסתר

הרצאות בליווי שקופיות
בבית ציוני אמריקה בת"א
ביום ד' 5.8.87
אקזוטיקה בפיליפינים
בשעה 20:00, מרצה: חיים שוסטר
הודו ונפאל
בשעה 21:00, מרצה: משה מנור.
במוצ"ש 8.8.87
ספרד בשעה 20:00
דרום אמריקה
בשעה 21:00, מרצה: מוש סביר
ביום ב' 10.8.87
המזרח הרחוק לגלות עולם נסתר
בשעה 20:00, מרצה: חיים שוסטר
דרום אפריקה — הבושמנים
בשעה 21:00, המרצה: ארז שלג
הכניסה חופשית — הקהל מוזמן

ערך את העמוד: אריה חשביה

צ'ייך': יסונדל רכב דיפלומטי שיחנה במקומות אסורים

משרד החוץ אינו מרוצה מהחלטת עיריית ת"א

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

במשרד־החוץ הובעה אתמול אי־שביעות רצון מהחלטתו של ראש עיריית תל־אביב שלמה להט לסנדל רכב דיפלומטי שיחנה במקומות אסורים.

גורם בכיר במשרד־החוץ אמר כי היה רצוי מאוד שעיריית תל־אביב תסתפק באזהרות. אם אכן יסונדל רכב דיפלומטי בת"א, ייערך דיון על כך במשרד־החוץ.

במשרד־החוץ רואים בסינדול נושא סבוך ובעייתי. לכאורה, יש במעשה זה הפרעה במילוי תפקידו של דיפלומט, בכך שמונעים ממנו להשתמש בכלי רכבו באורח חופשי, בניגוד לאמנת וינה. עם זאת, מחוייב כל דיפלומט להקפיד על החוק במדינה בה הוא משרת, לכך יש להוסיף גם את עקרון ההדדיות ביחסים בין מדינות.

עד היום סונדלו בת"א כעשרה כלי־רכב השייכים לשגרירויות איטליה, טורקיה, ארגנטינה ומצרים. הנציגים הזרים הגיבו בכעס רב על סינדולם. משרד־החוץ התערב רק במקרה אחד, כאשר סונדלה מכוניתו של דיפלומט מצרי. למרות בקשת המשרד לשחרר את מכונית הדיפלומט מסנדליו עקב רגישות היחסים בין שתי המדינות, סירבה עיריית תל־אביב לעשות כן.

בשבועות האחרונים שיגר להט מכתב לכל השגרירים המואמנים בתל־אביב והודיע להם על כוונתו לנקוט יד קשה כנגד עברייני־חניה בקרב הדיפלומטים, בעיקר בעבירות חניה על מדרכה והפרעה חמורה לתנועה.

במגזור הערבי דואגים לגורל 4,000 עולי־רגל מישראל במכה

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

גורלם של כ־4,000 עולי־רגל מוסלמים, אזרחי ישראל, השוהים עתה בסעודיה, מעורר דאגה על אף דברי הארגעה הנשמעים מרדיו רבת־עמון וממקורות פרטיים שקיבלו מידע דרך אירופה ומצרים מעולי־רגל מוסלמים, לפיו שלום לכל עולי־הרגל מישראל.

הידיעות על הסכנה שנערך במצור האתר הקדוש ביותר לעולם המוסלמי, העיב אתמול על שמחת חג הקורבן המוסלמי, עיד אל־אדחא.

עולי־רגל משנים קודמות סיפרו כי הפגנת־הכוח של עולי־הרגל האיראנים אינה חידוש. גם אשתקד ובשנים עברו נהגו האיראנים, בני הכת השיעית, להפגין נוכחות רעשנית. שלטונות סעודיה נהגו בהם בעבר ביד רכה. יתירה מזאת, סיפר אתמול קצין־משטרה מוסלמי שעלה אשתקד לרגל, כי שלטונות סעודיה נהגו באורחים מאיראן בצורה מיוחדת. מצד אחד, הטילו עליהם הסגר בתוך מחנה מבודד ומגודר. אך מצד שני דאגו לפרסם תרגומים בשפתם של כל חומרי ההדרכה המופץ בין עולי־הרגל. הה־תיר להם — בניגוד לאחרים — להתהלך בצורה מופגנת, עם דגלים ותצלומים, ואף להפיץ חומר אנטי־אמריקאי ונגד עיראק ובזכות חומייני.

שוטר ותיק זה בטוח כי העניין כולו התפתח מ"הרכבה מצד הסעודים, או ביוזמת האיראנים, בגלל אירועי הזמן האחרון באזור המפרץ הפרסי.

בתיהם של שני ערבים תושבי נצרת נפגעו על רקע גזעני

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

בתיהם של שני ערבים תושבי נצרת עילית נפגעו על רקע גזעני. בתלונה שהוגשה למשטרה בנצרת עילית אמרו שני הדיירים כי אלכסנדר פינקלשטיין, איש הרב מאיר כהנא, אחראי לפעולה זאת.

סהיל מואוי, יליד נצרת ושוטר־תנועה המשרת באזור, אמר כי ביום בו קיבל את מפתחות הדירה ששכר ברחוב יזרעאל בשכונה הדרומית בנצרת עילית "זכה" לביקור של שני אנשים שלא הכיר בעבר. הם טענו שהם נציגי הרב כהנא ויעצו לו שלא לשכור את הדירה באזור שאינו רצוי בבנין, וכי אם יתעקש יהפכו את חייו לגהינום. הוא דחה את עצתם.

למחרת גילה מואוי כי איומי "אורחיו" לא היו ריקים. הוא, ושכן ערבי באותו בניין, מצאו כי אלמונים ניתקו את אספקת החשמל לדירותיהם, פגעו בצנרת הגז, מרחו את דלת הכניסה בזוהמה, וחיבלו במנעולים, כך שלא ניתן היה לפתוח את הדירות בלי לפרוץ את הדלתות.

המשטרה חוקרת את התלונה של הדיירים הערבים.

מפעל הפיס

א. הודעה בדבר ביטול תכנית ההגרלה מס' 1/1987

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם להוראות הסעיף 2 ר40 לתכנית ההגרלה 1/1985 שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3170 מיום 3.3.85 בעמ' 1558 על כל תיקוניה כפי שנעשו מזמן לזמן (להלן — התכנית הקודמת), כדלקמן:

1. ביטול התכנית הקודמת
התכנית הקודמת בוטלה בסיומו של יום חמישי 30.7.87 (להלן – מועד המעבר), וההגרלות האחרונות שהתקיימו לפי התכנית הקודמת היו ההגרלה הרגילה מס' 31/87 וההגרלות המילוות שהתקיימו במועד המעבר.

2. שמירת זכויות
ביטול התכנית הקודמת לא יפגע:
א. בזכויותיהם של מי שמחזיק בכרטיס רגיל, או בכרטיס־מנוי, שנרכשו לפי התכנית הקודמת, לגבי פרסים שבהם זכו אותם הכרטיסים בהגרלות שבהם הם השתתפו עד למועד המעבר (ועד בכלל), והכל בהתאם להוראות התכנית הקודמת.
ב. בתוקפם של כרטיסי־המנוי שתקופת תוקפם טרם נסתיימה במועד המעבר, ואלה ישארו בתוקפם – וימשיכו להשתתף בהגרלות השבועיות למשך יתרת תקופת תוקפם, לפי הוראות התכנית החדשה, שנכנסה לתוקפה ביום 31.7.87 (ראה להלן).

ב. הודעה בדבר תחילת תוקפה של תכנית ההגרלה מס' 1/1987

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם להוראות סעיף 2 לתכנית ההגרלה מס' 1/1987, שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3464 מיום 29 ביוני 1987, בעמ' 1954 (להלן – התכנית החדשה), כי התכנית החדשה נכנסה לתוקפה ביום 31.7.87, ותחול על כל ההגרלות השבועיות ממס' 32/87 (שתתקיים ביום 6.8.1987) ואילך, ועל כל ההגרלות השבועיות, שיתקיימו מאותו תאריך ואילך.

ג. הוראת מעבר

מפעל הפיס מודיע בזה, כי בהגרלה האחרונה שנתקיימה לפי התכנית הקודמת ביום 30.7.87, לא עלה בגורל "כדור המזל" והפרס הצבור שהצטבר ולא חולק עדיין הנו בסך 200,000 ש"ח.
לפיכך, ולמרות האמור בסעיף 23 לתכנית החדשה, הרי בהגרלה הראשונה שתתקיים לפיה, ביום 6.8.87, יועלו בגורל בשלב השבועי (בנוסף לפרס של דירה+מכונית), כרטיס נוסף שיזכה גם הוא בפרס של דירה+מכונית.

גדעון גדות
יושב־ראש הדירקטוריון

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז חיפה — עיריית חיפה

הצעה להחכרת מגרש להקמת מרכז קניות ומשרדים בחיפה ("מרכז שקמונה")
מכרז מס' ח/15/87

מינהל מקרקעי ישראל (להלן - "המינהל") ועירית חיפה, מזמינים בזה הצעות להתקשרות בחוזה פיתוח בנין חלק מהמקרקעין המצויים באיזור שבין שדי פליים ורחי שיבת ציון (מכיכר פריז עד לכיכר פייסל) בעיר התחתית חיפה הידועים בשם כ"מרכז שקמונה" (להלן הנכס).
פרטי הנכס ואפשרויות הבניה עליו בעת פרסום המכרז הם כדלהלן:

גוש מספר	מגרשים מספר	שטח במ"ר בערך	יחידות שטח לבניה במ"ר (בערך)	"מחיר מינימום לא כולל מע"מ)	ערבות מקדמית בש"ח
10639	ח.ג.ג. 1־13	11,157	33,630	9,300,000	300,000

* מתוך השטח המיועד לבנית "מרכז הקניות והמשרדים". מיועד שטח "מרכז הקניות" לבניה שלא תפחת מ־15,000 מ"ר.
** מחיר המינימום נקבע לקרקע במצבה ובפיתוחה להיום. כל פיתוח עתידי בנכס יעשה ע"י הזוכה במכרז ועל חשבונו.
את חוברת מסמכי המכרז, ניתן לקבל תמורת הסך של 120 ש"ח שיוחזרו (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל בחיפה, שדי העצמאות 13, החל מתאריך 9.8.87 ובימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת הצעות למכרז הוא 20.9.87 שעה 12.00. הצעות תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים. הצעה שלא תימצא מסיבה כלשהיא — לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה כלשהיא.

נסתיימה פרשת המכירה של המגדר:

בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של הסוחר הערבי מעזה

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

פרשת מכירת מפעל "המגדר" נסתיימה, לאחר ששופטת בית המשפט העליון מרים בן פורת דחתה את בקשת רשות הערעור של הסוחר הערבי מעזה, עבדול דיקס. בכך קבעה שהחלטת בית המשפט המחוזי למכור את מפעל "המגדר" לחברת "חוד" מהווה תקפה ולא ניתן לערער עליה.

בהתאם להחלטה זו, העביר כבר כונס הנכסים של החברה, עו"ד יעקב אמיתי, לידי הקונה את החזקה בשני מפעלי "המגדר" בקריית גת ובאיזור התעשיה בחולון.

מפעלי "המגדר", שהיו בבעלות איש העסקים שלום הלוי, צברו חובות של 41 מיליון שקלים ובעל החוב העיקרי היה בנק לאומי. המפעלים נמכרו לחברת "חוד" תמורת 2.9 מיליון דולר. אף על פי שאיש העסקים הערבי הציע הצעה גבוהה יותר, 3 מיליון דולר. בית המשפט נטה לקבל את הצעת חברת "חוד", בין השאר בגלל עמדת משרד הביטחון, הרוכש ציוד מהמפעל וכן בגלל העובדה, שהצעת דיקס לא נראתה לבית המשפט בגלל אופי קבוצת המשקיעים, שבראשה עמד.

מפעל "המגדר" מייצר גדרות תיל, מסמרים וחלקי מתכת אחרים ומשרד הביטחון הוא אחד מלקוחותיו הגדולים.

התאחדות התעשיינים החליטה לחבר שיר לכבוד "100 שנות תעשיה בארץ". הזמרת עפרה חזה תבצע אותו. בעת הקלטת השיר הגיע נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן לאולפן ההקלטות "קולינור" ושר איתה שורה אחת מהשיר. בתמונה: הזמר לאוטמן־חזה. (צילום: יפפא, שאול רוזים)

הדולר באירופה:

שיא שלא היה כמותו 6 חודשים

לונדון (ע"ה). הדולר עלה אתמול לשיא חדש בשווקי הכספים של אירופה, שיא שלא היה כמותו מזה שישה וחצי חודשים, בהשוואה עם יתר המטבעות החשובים בשוק.

בעת ובעונה אחת עלה גם מחיר הזהב.

ערכו של הדולר הגיע אתמול ל־1.877 מארק ו־151.70 ין באירופה, בשעות הבוקר. שער הנעילה ביום הקודם בלונדון, היה 1.864 מארק ו־150.50 ין.

סוחרים ייחסו את עליית הדולר ועליית הזהב למתיחות שהשתררה במפרץ הפרסי.

הזהב, שכבר שלשום עלה ב־10 דולר, חזר וטיפס כלפי מעלה אתמול. מחירו נקבע בלונדון, בבוקר, ל־476 ד' לאונקיה.

עם זאת, אין מצפים לעליות נוספות של הדולר באזור שסוחרים בשווקי ההון סבורים, כי הבנקים המרכזיים יתחילו למכור דולרים, כדי לשמור מפני התחזקות גדולה מדי של המטבע.

ישראל ואירלנד מתחרות על חוזה להקמת מפעל לייצור תחמושת מפלאסטיק לאימונים

מאת דן סגיר

ישראל ואירלנד מתחרות ביניהן על חוזה להקמת מפעל לייצור תחמושת קלה מפלאסטיק שתהיה מיועדת לאימונים. המפעל אמור להיות שלוחה של חברה אמריקאית גדולה לייצור תחמושת וההשקעה הראשונית המתוכננת היא 4 מיליון דולר. צפוים שמחזור המכירות של המפעל יגיע תוך כמה שנים ל־50 מיליון דולר. במפעל המתוכנן אמורים להיות מועסקים כ־150 עובדים והחברה האמריקאית היא אשר תדאג להפצה ומכירות התחמושת.

על מנת לזכות בהשקעה בישראל הוצע ליזמים האמריקאים מיבנה מתאים בעיירה מצפה רמון וכן התנאים המרביים הקבועים בחוק עידוד השקעות הון. אולם מתברר כי ממשלת אירלנד לאותם יזמים שורה של הטבות מפליגות כמו מענק בגובה 65% מסכום ההשקעה, סיבסוד שכר העבודה בגובה של 40%, וסיוע בשכר דירה לעובדים.

במשרד התעשיה והמסחר סרבו אתמול למסור פרטים נוספים על המאמצים לשכנע את האמריקאים להשקיע בישראל, אולם צויינו שפקידים בכירים של המשרד נפגשו כבר עם ראשי החברה האמריקאית והציגו בפניהם את היתרונות וההטבות שיקבלו בישראל. בין הנושאים שמועלים בפני האמריקאים מלבד ההטבות הכספיות הם המוניטין שישראל רכשה לעצמה בשווקי הנשק והתחמושת בעולם, והידע המקצועי הרב שמצוי בארץ בתחומים אלה.

תדיראן לא תחלק דיווידנד השנה בגלל רווחיה המצומקים

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"תדיראן" לא תחלק השנה דיווידנד מזומן לבעלי המניות בגלל התוצאות הכספיות החלשות של החברה בשנת 86'.

החברה הרוויחה 2.7 מיליון דולר בלבד בהשוואה לרווח של 28 מיליון דולר ב־1985 — ירידה של 90 אחוזים ברווח.

מתשקיף הנפקת המניות לעובדים של "תדיראן", שפורסם לפני ימים מספר מתברר, כי החברה חילקה בשנת 86' דיווידנד במזומן הגבוה פי 2.4 מהרווח שלה באותה שנה: 9 מיליון דולר, לעומת רווח של 2.7 מיליון דולר בלבד, באותה שנה.

יואל מטות, סמנכ"ל "תדיראן" מסר כי הדיווידנד הגבוה הוכרז באמצע שנת 86' על סמך רווח של 28 מיליון דולר בשנת 85' ולא על סמך התוצאות העיסקיות הצפויות של שנת 86'. לדבריו, מדיניות דיווידנד זו נהוגה ב"תדיראן" מאז שנים רבות.

סופר "הארץ" מציין, כי במרבית החברות העיסקיות נהוגה מדיניות דיווידנד שונה. באמצע כל שנת עסקים מוכרז על דיווידנד ביניים על פי ההערכה לגבי גובה הרווחים הצפויים בסוף השנה ובסוף השנה מוכרז על דיווידנד סופי, בעת אישור המאזן על ידי הדירקטוריון.

ההחלטה שלא לחלק השנה דיווידנד במזומן תגרור אחריה השפעה על קונצרן "כור", אשר מחזיק במרבית המניות של "תדיראן" ובשעתו שיפר את גדילותו באמצעות דיווידנד זה מ"תדיראן".

נשיא הנבחר של לשכת המסחר ישראל־קנדה, אהרון לבנת:

"ישראל תוכל לשמש כ'איזור סחר חופשי' בין קנדה לשוק המשותף"

מאת אברם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ישראל תוכל לשמש כאיזור סחר חופשי בסחר הבינלאומי שבין קנדה לבין מדינות השוק האירופי המשותף — אמר נשיא לשכת המסחר ישראל־קנדה, אהרון לבנת.

לדבריו, הקמת איזור סחר חופשי בישראל תאפשר יבוא מוצרים בלתי גמורים מקנדה ויצואם — כמוצרים מוגמרים — לשוק המשותף ואף לארה"ב. לבנת קרא ליצרנים הישראליים לחשוף את מוצריהם לשוק הקנדי על ידי השתתפות מאסיבית בירידים ובתערוכות המסחריות הרבות הנערכות בצפון אמריקה.

להיערך לסיוע מעשי

לדבריו, על לשכת המסחר ישראל־קנדה להיערך למתן סיוע מעשי ויעוץ לחברות הישראליות שמסוגלות ורוצות לחדור לשוק הצפון אמריקאי.

עם היבחרו של לבנת כנשיא לשכת המסחר ישראל־קנדה הוקמה גם אגודה לידידות בין שתי הארצות, שאחת ממטרותיה עידוד הסחר הבינלאומי בין קנדה וישראל גם בדרכים בלתי פורמליות. לדברי לבנת, "מסחר לא תמיד יוצר יחסי ידידות, אך יחסי ידידות עשויים לשמש כמנוף ביצירת קשרי מסחר חדשים".

מחריפה התקפת שר האנרגיה על חברות הדלק:

"המשק מפסיד עד 100 מיליון דולר בשנה בגלל אי היעילות במשק הדלק"

ואולם במכתב ששלח שחל לחברת "דלק" הוא מברך אותה "על יעילות מערכת הדלק" ★ נציגי הממונה על ההגבלים העיסקיים תיחקרו בעלי תחנות דלק בנוגע לשביתה

מאת יהודה שרוני

נציגי הממונה על ההגבלים העיסקיים זאב גלמור, תיחקרו אתמול בעלי תחנות דלק באיזור ת"א ורמת גן, על אירועי השביתה בסוף השבוע. גלמור חוקר את בעלי התחנות אם לא היתה בשביתה עבירה על חוק ההגבלים העיסקיים. מרבית בעלי תחנות הדלק טענו כי קיימו שביתה מאונס, משום שגם לו רצו לפתוח את התחנות, הרי לא היה ברשותם מלאי דלק.

דובר משרד האנרגיה מסר אתמול בשם שר האנרגיה משה שחל כי, כי חוסר היעילות במשק הדלק, ושיטת היבוא המעוותת, מביאה להפסדים של 100 מיליון דולר לשנה, ואשר הגיעו ל־300 מיליון דולר בשנת 1982. טענה זו תושמע במועצה הלאומית לאנרגיה שתתכנס בעוד ימים אחדים. במשרד האנרגיה סבורים כי משק הדלק הוא ריכוזי, חוסר התחרות גם מביאה לחוסר יעילות.

למערכת "הארץ" הגיע אתמול מכתב מתאריך ה־3 לפברואר 1986, המופנה למנכ"ל דלק אברהם אגמון, ובו קיימת סתירה לכאורה לדברי שר האנרגיה. השר שחל מוסר באותו מכתב: "שמחתי להווכח ביעילותה של מערכת רכישות הדלק הישראלית, ואני סמוך ובטוח כי גם בעתיד נמשיך להתברך במערכת זו באנשיה".

דובר משרד האנרגיה הגיב אתמול על יוזמתו של יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת אליהו שפייזר לחוקק חוק המטיל פיקוח על יוזמתו מהותיות של משרד האנרגיה וטען כי הצעת שפייזר היא משונה ואין לה מקום. לדבריו, ההצעה סותרת את החלוקה בין זרועות השלטון השונים. והיא משבשת את יכולת הדרג המבצע. שר האנרגיה וח"כ שפייזר יפגשו בשבוע הבא לדיון בנושאי הריפורמה.

מפעלי "כור" ימשיכו לסחור עם דרום־אפריקה

המנכ"ל גביש: הממשלה לא הורתה לנו להפסיק סחר זה

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

מפעלי "כור" ימשיכו לסחור עם דרום־אפריקה, משום שממשלת ישראל לא הורתה להנהלת הקונצרן להפסיק סחר זה — אמר אתמול, מנכ"ל "כור", ישעיהו גביש, בתשובה לשאלות עיתונאים בחיפה.

גביש ציין כי "אסור לשכוח שדרום אפריקה מספקת את עיקר הפחם לישראל, יותר ממיליון טון בשנה. אנו מייבאים ממנה גם פלדות ויצרנים ישראלים רבים מייצאים אליה סחורות והמסחר הזה לא הולך להיות מופסק".

מנכ"ל "כור" אמר כי לפי מיטב ידיעתו הועדה המיוחדת שמינתה ממשלת ישראל ושמתפקידה להמליץ המלצות לגבי הקשרים המסחריים עם דרום אפריקה טרם סיימה עבודתה. "נדמה לי שאם יוטלו הגבלות הרי שאלה יהיו בעיקר על עיסקות נשק, לא בתחומים שאנו סוחרים עם דרום־אפריקה," אמר גביש.

מטה המאבק המשותף להתיישבות ולהסתדרות

"האם רוצה ממשלת ישראל להפוך חקלאים לצמיתים?"

בהודעת המטה: רק שלטון זר מסוגל להטיל על החקלאים והיצרנים ריבית נשך כפי שהיא נהוגה בשלוש השנים האחרונות בישראל

(ע.) "רק שלטון זר מסוגל להטיל על החקלאים והיצרנים ריבית נשך כפי שהיא נהוגה בשלוש השנים האחרונות בישראל. האם רוצה ממשלת ישראל להפוך את החקלאים לצמיתים? האם בנק ישראל משרת רק את האינטרסים של בעלי הממון?" — נאמר בהודעה שפרסם מטה המאבק המשותף להתיישבות ולהסתדרות, בתום ישיבתו אתמול בתל אביב.

בהמשך נאמר: "ההתיישבות העובדת וההסתדרות הכללית יפגינו היום בירושלים בתביעה מממשלת ישראל לבצע לאלתר וללא דחיות את תכניות ההבראה של המושבים והקיבוצים שאושרו בוועדת הכספים של הכנסת.

על ממשלת ישראל לפעול להורדת ריבית הנשך למתיישבים ולהשוואת שערי הריבית הנהוגים בארץ לאלה הנהוגים בעולם. מטה המאבק תובע מהממשלה להפעיל במסגרת תקציב המדינה תקציבי פיתוח למשק היצרני, החקלאי והתעשייתי.

הפגנה זו היא כבחינת אזהרה, ובמידה שתביעותינו לא ייענו — נפעל בכל עוצמתנו".

ראש מטה המאבק, שלמה לשם, מסר, כי בהפגנה ישתתפו 3,000 איש.

ההפגנה תתחיל מול בנק ישראל ותמשיך למשרדי האוצר וראש הממשלה.

ישולבו בה טרקטורים, מחרשות וגם בעלי חיים, כמו פרות, תרנגולות ודבורים.

במהלך ההפגנה יימסרו מכתבים לראש הממשלה, ליו"ר הכנסת ולשר האוצר שיקבלו משלחות בלשכותיהם.

ההפגנה, שאליה הוזמנו 119 חברי כנסת (מלבד פרס לכנסת) תסתיים בעצרת מול הכנסת. במהלכה ישאו דברים ישראל קיסר, אהרן ידלין, חיים אורון, גדליה גל ואליהו איזקסון, נשיא התאחדות האיכרים.

צוות מומחי "האגודה הישראלית לחקר יחסי עבודה":

המעבר לשבוע עבודה מקוצר משפר האיזון בין חיי העבודה והפנאי כאשר גם המפעל לא נפגע מהשינוי

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

רצוי שהמעבר לחמישה ימי עבודה ילווה בהדרגה בקיצור שעות העבודה השבועיות, מ־9 שעות ביום לשמונה בלבד, לפחות במקומות המעסיקים נשים רבות, ובמקומות בהם העבודה מתבצעת בתנאים פיזיים קשים — זו המלצת צוות מומחים מטעם "האגודה הישראלית לחקר יחסי עבודה" לבדיקת איכות חיי העבודה בישראל.

בדו"ח, שהכנתו נמשכה למעלה משנתיים, מציין עורכו, פרופ' אליעזר רוזנשטיין מהפקולטה להנדסת תעשיה וניהול בטכניון, כי במרבית ארצות המערב קיצור שבוע העבודה, לחמישה ימים, לווה גם בקיצור שעות העבודה השבועיות, ואילו בישראל עובדים אותו מספר שעות גם במפעלי חמשת ימי העבודה.

המפעל לא נפגע

המחקר מוכיח כי המעבר לשבוע עבודה מקוצר העלה את רווחת העובדים, שיפר את שביעות רצונם והקל על איזון בין חיי העבודה וחיי המשפחה והפנאי, כאשר גם המפעל לא נפגע מהשינויי משום שהתפוקה לא ירדה.

הועדה ממליצה להנהיג יום עבודה גמיש במקומות עבודה שבהם אין יצור רציף ושבהם אין צורך בנוכחות כל העובדים בשעות מסוימות. במקומות אלה יש לאפשר לעובדים לצבור שעות עבודה ולהעבירן מיום ליום. כן ממליצה הועדה לשלב עובדים חלקיים בעבודה ולאפשר להם קידום.

המסקנה הכללית העולה מן הדו"ח, היא "שכאשר העבודה בישראל קיימים, צורך רב, ומרעב, פעולה כיום לשיפור איכות חיי העבודה". בדו"ח נמתחת ביקורת על ההסתדרות וועדי העובדים שבמאבקים המקצועיים מצטמצמים בשיפור השכר ומזניחים נושאים חשובים אחרים הקובעים את איכות חיי העבודה בישראל.

2 הבנקים "פרסט בוסטון" ו"שירסון להמן" בארה"ב יעריכו החברות הממשלתיות שיוצאו למכירה לשוק הפרטי

מאת דן סגיר

שני בנקים להשקעות "פרסט בוסטון" ו"שירסון להמן" מניו יורק נבחרו ע"י שר האוצר משה נסים לביצוע הערכת חברות ממשלתיות שיוצאו למכירה לשוק הפרטי בשנים הקרובות. הראשון יהיה היועץ לממשלת ישראל בכל נושא מכירת החברות.

בחירת שני הבנקים הללו נעשתה לאחר מכרז והזמנות יסודיות שבמהן נבדקו תשעה בנקים מובילים בעולם בתחום ההשקעות. בשלב השני נותרו שלושה בנקים ולאחר מיון נוסף הוחלט "פירסט בוסטון" יהיה היועץ ויחד עם "שירסון להמן" יעסוק בהערכת החברות ובדיקת אפשרויות השיווק שלהן ופעולתם על בסיס כלכלי־מסחרי.

משקיעים יהודים מארה"ב רכשו מפעל "מיקרוקים"

מאת ירח טל מסופר "הארץ" בחיפה

מפעל האלקטרוניקה "מיקרוקים" בע"מ במרכז תעשיות המדע בדרום חיפה, שינה בעלות: קבוצת משקיעים יהודים מארה"ב רכשה מבעלי המפעל — חברת "מאקום" בבוסטון — את מניות השליטה בחברה. ליו"ר ומנכ"ל החברה מונה, ד"ר הלל וינשטיין, המייצג את קבוצת המשקיעים החדשה מארה"ב.

חברת "מיקרוקים", המייצרת רכיבים ומערכות אלקטרוניות בתחום התדרים הגבוהים, תוך שימוש בשיטות מיזעור ויצור רכיבי־על הקרויים "מיק", קיימת מתחילת שנות השבעים. בשנת 1986 נקלעה לקשיים כספיים שהביאו את חברת־האם האמריקאית שהחזיקה ב־100% מהמניות להחלטה למכור את החברה. מנכ"ל המפעל, יהודה זילכה התפטר, ומי שהיה בעבר מנכ"ל החברה, ד"ר הילל וינשטיין, יצר קשר עם קבוצת משקיעים יהודים מארה"ב האתם רכש מהחברה־האם רוב מניות החברה בישראל.

ב"מיקרוקים" מועסקים כ־100 עובדים, מהם 20 מהנדסים וכ־30 טכנאים והנדסאים. היקף המכירות של החברה בשנה שעברה הסתכם ב־3.2 מיליון דולר, עיקרן מכירות בשוק המקומי. השנה צופים שהמכירות יהיו בשיעור יותר מ־4 מיליון דולר — מזה 15% יצוא.

במכתב לשר התחבורה חיים קורפו:

עובדי קרקע ואוויר ב"אל על" התריעו על המצב ביחסי העבודה

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

נציגות עובדי הקרקע והאוויר של חברת התעופה "אל על" פנו במכתב לשר התחבורה, חיים קורפו, והתריעו לפניו על המצב ויחסי העבודה המעורערים, שנוצרו בחברה.

במכתב מביע ציבור עובדי החברה את דאגתו למצבה ולתקינה, בקשר עם הבאת הנוכחות בענף התעופה.

"התעופה העולמית זכתה לשגשוג בשנים האחרונות, וחברת 'אל על' לא לוקחת חלק נכון בשגשוג זה. אי התפתחות החברה, ואף צמצום פעילותה, באים לידי ביטוי בהפסד הכנסות ובאובדן לקוחות פוטנציאליים, בטווח הקצר ולטווח ארוך.

"תוכנית הטיסות של 'אל על' מתבססת היום לא על חישובים מסחריים, אלא על מספר הטייסים הקיימים בחברה", ממשיך ואומר המכתב.

ולסיום נאמר בו: "עובדי 'אל על' מתריעים עליכך, שיחסי העבודה הבלתי תקינים בין ההנהלה לעובדים, כפי שהם באים לידי ביטוי בחיי היום־יום של החברה, ובייחוד אי־חתימת הסכם עבודה עם הטייסים — הם הגורמים המרכזיים למצב". עד לשעת מסירת הידיעה, לא העביר משרד התחבורה ודובר חברת התעופה את תגובותיהם למכתב.

סופר "הארץ" מציין, כי היום אמור להימשך המשא ומתן בין הנהלת החברה לטייסים על הסכם שכר חדש. אתמול לא התקיימו השיחות בגלל ט' באב, ואילו בשיחות שלשום לא הושגה כל התקדמות.

10% יותר ישראלים הקיץ ב"ארקיע" ו"סאן דור"

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

גידול של 10 אחוזים נרשם במספר הישראלים שיטוסו בעונת הקיץ הנוכחית לחו"ל בטיסות השכר של חברות השכר "ארקיע" ו"סאן דור".

לקראת עונת ריידות האביב והקיץ הבאים החלו חברות התעופה בגיבושה של חבילת שכר חדשה לטורקיה, לאור הביקוש הגדול, שהיה ליעד זה השנה ואי היכולות להיענות לו.

חברות תעופת השכר של ישראל אינן טסות היום לטורקיה. לפני כשנתיים נדונה האפשרות להפעלת טיסות שכר מישראל לאיזמיר ולאיסטנבול, אולם בשל בעיות בטחון לא יצאה התוכנית לפועל. הפעם המדובר בחבילת שכר חדשה לאי סמוס, הסמוך לטורקיה. לאחר נופש בין שבוע ימים, יעברו הנוסעים בסירת מעבורת לטורקיה ויעשו שם שבוע ימים נוסף.

יעד אחר באזור שיפותח בשנה הקרובה, לאור הביקוש הרב שהיה לו השנה, יהיה האי רודוס. בעונת הקיץ הנוכחית הפעילו שתי חברות השכר של ישראל 12 טיסות לאי ולא ענו על הביקוש הגדול שהיה לו.

החל מעונת הסתיו וחורף הקרובים תחדש חברת התעופה בהפעלתה של טיסת שכר שבועית קבועה מפינלנד לישראל. נקבעו להערך 45 טיסות.

מנהל ביה"ח ברזילי באשקלון: סכנות זיהום מהאשפה המצטברת בדרום בהעדר פועלים מהרצועה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

מנהל בית־החולים ברזילי באשקלון, המשמש גם כרופא המחוזי של מחוז הדרום, ד"ר שמעון שרף, מתריע במכתבים לראשי הערים והרשויות בדרום על סכנת זיהום ומחלות מהצטברות האשפה בערי הדרום עקב אי הגעתם של תושבי הרצועה לעבודתם.

בערי הדרום הצטברו כמויות אשפה ניכרות. בתחילה הוטל הסגר על רצועת. לאחר רצח מרן רוזן של בראשית השבוע, ואחר־כך הוטל חג הקורבן המוסלמי, עיד אל־אדחה, שבו שובתים המוסלמים ממלאכתם.

מאז גל החום — שריפת דלק דל־גופרית בבתי הזיקוק בחיפה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"
לאיכות הסביבה

בתי הזיקוק בחיפה עברו מיוזמתם לשריפת דלק דל־גופרית מאז ראשיתו של גל החום ביום 22.7.87. בהודעה מטעם החברה נמסר כי הנהלת המפעל החליטה על מעבר לשריפת דלק דל־גופרית על מנת לצמצם את הסכנה שתיווצר חריגה מתקני איכות האוויר. עלות דלק דל־גופרית גבוהה בשיעור של כ־$25 עד $30 לטונה מדלק רגיל.

עוד נמסר כי במקביל הפעילו מיתקני המפעל לזקוק מיטען דלק דל־גופרית שהגיע בימים אלה לארץ, כדי להגדיל את המלאי הקיים של דלק זה בחברת החשמל ובבתי הזיקוק.

קשיים ב"סימת" — בשל ירידת הזמנות התעשייה האווירית

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

"סימת", מפעל לעיבוד שבבי, שהוקם לפני שלוש שנים בקרית־שמונה, בעיקר על־מנת לייצר חלקים עבור מטוס "הלביא", נקלע לקשיים חמורים, לאחר שמכלל התעסוקה שהיתה חזויה עם הקמת המפעל, בשווי של שישה מיליון דולר בשנה, רכשה התעשייה האווירית מהמפעל מוצרים בסכום שאינו עולה על 250 אלף דולר.

מנכ"ל "כור", ישעיהו גביש, שמסר על כך אתמול, ציין, כי למרות הקשיים המפעל לא ייסגר. הנהלת "כור" תפעל להסבת אותם קווי ייצור העובדים עבור השוק האזרחי.

ערך את העמוד: חיים טל

Finito '87

מבצע

■ מחירי מבצע מיוחדים
■ ההפקדה ע"ח פיאט
■ אספקה תוך 24 שעות*
■ אפשרות לאשראי עד 30 חודשים!

מחירים סופיים כוללים מע"מ ואביזרי רישוי:
• פיאט רגאטה 100S i.e. - 1600 - 5 הילוכים - 31,036 ש"ח
• פיאט רגאטה 100S W.E. - 1600 - סטיישן - 32,228 ש"ח
• פיאט רגאטה 1300-70 AUT - אוטומטית - 27,137 ש"ח
• ~~פיאט אונו טורבו - 5 הילוכים - 32,395 ש"ח~~ אזל

החלה הרשמה לדגמי פיאט 88'

FIAT

נותרו מספר מכוניות מדגמי 87'

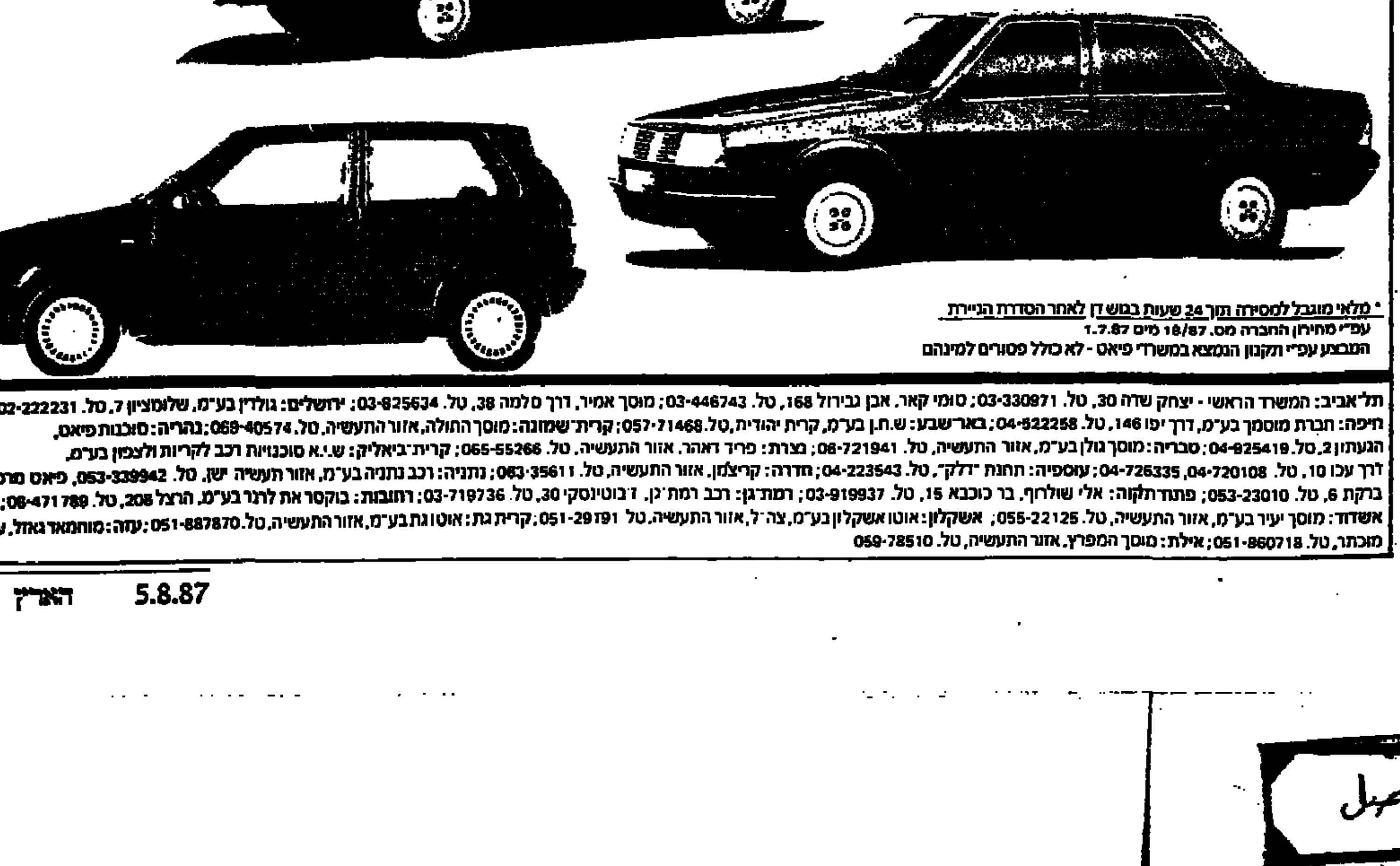

* מלאי מוגבל למסירה תוך 24 שעות במשרדי לאחר הסדרת הניירת
עפ"י מחירון החברה מס. 18/87 מיום 1.7.87
המבצע עפ"י תקנון הנמצא במשרדי פיאט - לא כולל פסורים למינהם

תל־אביב: המשרד הראשי - יצחק שדה 30, טל. 03-330971; סומי קאר. אבן גבירול 168, טל. 03-446743; מוסך אמיר, דרך סלמה 38, טל. 03-825634; ירושלים: גולדין בע"מ, שלומציון 7, טל. 02-222231;
חיפה: חברת מוסמך בע"מ, דרך יפו 146, טל. 04-522258; באר־שבע: ש.ח.ן בע"מ, קרית יהודית, טל. 057-71468; קרית־שמונה: מוסך החולה, אזור התעשיה, טל. 069-40574; נהריה: סוכנות פיאט,
הגעתון 2, טל. 04-925419; טבריה: מוסך גולן בע"מ, אזור התעשיה, טל. 065-55266; נצרת: פריד דאהר, אזור התעשיה, טל. 06-721941; קרית־ביאליק: ש.י.א סוכנויות רכב לקריות ולצפון בע"מ,
דרך עכו 10, טל. 04-720108, 04-726335; עוספיה: תחנת "דלק", טל. 04-223543; חדרה: קריצמן, אזור התעשיה, טל. 063-35611; נתניה: רכב נתניה בע"מ, אזור תעשיה ישן, טל. 053-339942, פיאט מרכז נתניה,
ברקת 6, טל. 053-23010; פתח־תקוה: אלי שולרוף, בר כוכבא 15, טל. 03-919937; רמת־גן: רכב רמת־גן, ז'בוטינסקי 30, טל. 03-719736; רחובות: בוקסר את לרנר בע"מ, הרצל 208, טל. 08-471789;
אשדוד: מוסך יעיר בע"מ, אזור התעשיה, טל. 055-22125; אשקלון: אוטו אשקלון בע"מ, צה"ל, אזור התעשיה, טל. 051-29191; קרית גת: אוטו גת בע"מ, אזור התעשיה, טל. 051-887870; עזה: מוחמאד גאזל, עומר אל
מוכתר, טל. 051-860718; אילת: מוסך המפרץ, אזור התעשיה, טל. 059-78510

مطابق للأصل

هكذا من الأصل

קופ"ח שילמה 675 אלף ש"ח ליולדת ב"השרון" עקב פגיעה מוחית בילוד

קופ"ח לא הודתה באחריות לסעיפים של הזנחה מצד הצוות הרפואי, חוסר ציוד זמין, חוסר היערכות של חדר לידה לביצוע של ניתוח קיסרי כדרוש, וביצוע לידת מלקחיים במקומו

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

קופת חולים הכללית שילמה 675 אלף שקלים פיצויים ליולדת בבית חולים השרון, שהאשימה את הקופה ברשלנות של טיפול בחדר לידה בבית חולים השרון, בשנת 1978. כתוצאה מהרשלנות, טענה היולדת, נגרם לילדה נזק מוחי ושיעור נכותו עד היום היא של 100%. תשלום הפיצויים נקבע בהסכם פשרה שהושג בין הקופה והתובעת, בתום תשע שנים של התדיינות. קופת חולים נאותה לתשלום הפיצויים, לאחר שהוסכם כי הדבר לא יהווה הודאה באחריות או בחבות כלשהי.

התביעה מ־83: 4 מליון ש׳

ב־1983 הגישה משפחת לייטנר מפתח תקוה, באמצעות עו"ד יוסף בר־נור מת"א, תביעה נגד קופת חולים ובית חולים השרון, לתשלום פיצויים בסכום של יותר מ־4 מליון ש׳ (במחירי 1983). כתב התביעה הוגש חמש שנים, לאחר הלידה מאחר וקופ"ח סירבה כל השנים האלו להמציא למשפחה מסמכים וצילומים מתקופת האשפוז של הילוד, לאחר הלידה והטיפולים במהלך השנים.

טיפול רשלני, הזנחה מצד הצוות

בכתב התביעה מגוללת היולדת פרטים על טיפול רשלני והזנחה מצד הצוות הרפואי בחדר הלידה, חוסר ציוד זמין וחוסר היערכות של חדר לידה לביצוע של ניתוח קיסרי כדרוש, וביצוע לידת מלקחיים במקומו. חוסר ציוד זמין להחייאה של הילוד, שנולד במצב של חוסר נשימה גרם לפגיעה מוחית שהתפתחה במשך השנים לשיתוק מוחי, לפי קביעה של עדים מומחים.

בהסכם הפשרה שהושג בין שני הצדדים התחייבה, כאמור, קופת חולים לשלם פיצויים בסכום של 675 אלף שקלים. מתוך הסכום הזה 460 אלף שקלים ישקעו על ידי הקופה בתוכניות חיסכון לתקופה של עד שש שנים. הסכם הפשרה אינו גורע מהטיפולים השוטפים שמקבל הילד במסגרת מרפאות קופת חולים וגמלת נכות וניידות מהמוסד לביטוח לאומי.

תקרית בשמורת הבניאס, בין פקחים לתושבי בית ג'אן

מאת מנחם הורוביץ

תקרית אירעה אתמול בשמורת הבניאס בין תושבי מבית ג'אן לפקחים של רשות שמורות הטבע. שני תושבי הכפר הדרוזי, בית ג'אן, הגיעו לשמורה ועל פי גרסת הפקחים ביקשו להיכנס לשטחה בלי לשלם. פקח של רשות שמורות הטבע מנע זאת מהם.

הצעירים העמידו פנים כאילו הם עוזבים את הכניסה לשמורה, עצרו בפתח ולא הסכימו להזיז את המכונית.

הפקח ניסה להזיז את הרכב ובמהלך ההתגוששות במקום לקה אחד מתושבי בית ג'אן בהלם והועבר לטיפול בבית ח.ר.א.

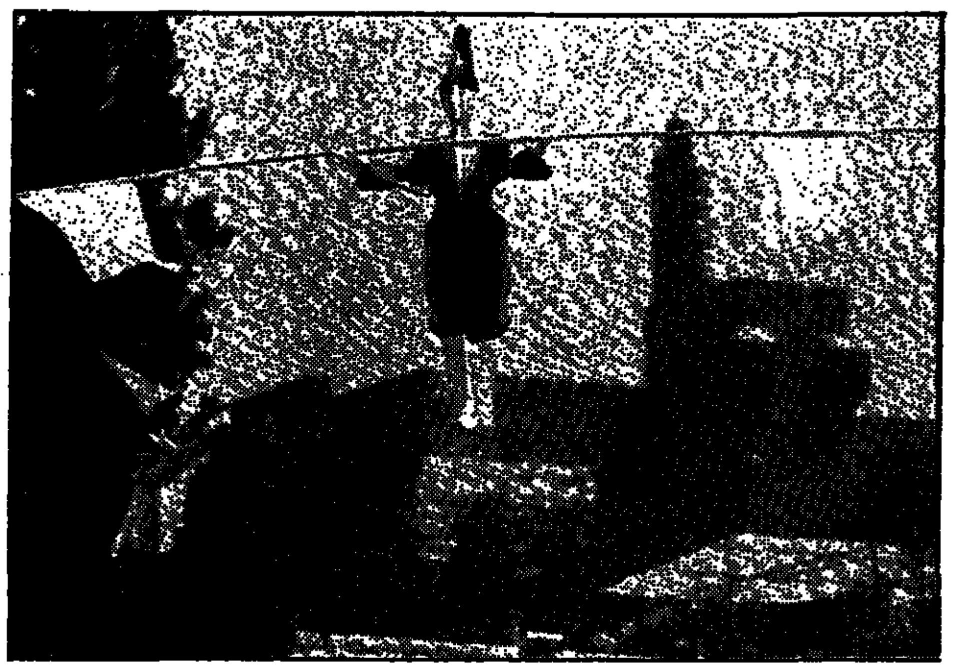

"מחווה לפילים מטר": שש בובות ענקיות של הפסל והמעצב ישראל הדני, הוצבו אתמול בדרך חוצות היוצר בירושלים, לקראת הפתיחה ביום שלישי הקרוב, ל־10 ימים. (צילום: יצחק הררי)

עשרים ילדים נפגעו מבליעת גופים זרים בשנה האחרונה

מקרה אחד הסתיים במותה של ילדה בת שנתיים

(ע). 20 מקרי חנק בקרב ילדים ותינוקות כתוצאה מבליעת גופים זרים אירעו בישראל בשנה האחרונה. מקרה אחד אף הסתיים במותה של ילדה בת שנתיים משכונת גילה בירושלים.

משרד הבריאות יוצא בימים אלה לקראת פתיחת שנת הלימודים, במבצע הסברה מקיף שבו שותפים מגן דוד אדום, משרד הבריאות, משרד החינוך משרד העבודה והרווחה והמועצות המקומיות. המחלקה לחינוך לבריאות של משרד הבריאות הכינה לצורך כך ערכת הסברה הכוללת תדריך קצר ואליה מצורפת בובת הדגמה.

החומר יחולק למוסדות חינוך ויוצג אף בטלוויזיה כדי לעורר מודעות הורים ומבוגרים לסכנה האורבת לפעוטות בבליעת גופים זרים או מזון לא מעובד.

צריכת־יתר של סמים המיתה 52 אנשים בישראל ב־1986

הרוב – משימוש בסם מטדון או עירובו

(ע). 52 אנשים מתו בישראל בשנת 1986 בגלל צריכת־יתר של סמים. בין המתים היו רק שלושה שהשתמשו בהירואין. מרבית המתים קיפחו את חייהם כתוצאה משימוש בסם מטדון, או מטדון בצירוף סמים אחרים.

פרטים אלה כלולים בסקירה של משרד הבריאות על סוגי הסמים ועל מקרי המוות, שנגרמו בשל שימוש לרעה בסמים בשנים 1984־1986. את הסקירה הכין משרד הבריאות לקראת הדיון שהתקיים השבוע בכנסת בנושא הסמים בישראל.

עליה בשימוש במטדון

בסקירה נאמר, כי בשנת 1984 מתו בישראל 24 אנשים כתוצאה משימוש בסם מטדון או במטדון בצירוף סמים נוספים, אך איש מהם לא מת כתוצאה משימוש בהירואין. באותה שנה היו 830 צרכני מטדון בישראל, ואילו בשנת 1986 חלה עליה משמעותית ומספר צרכני המטדון נאמד ב־4,200.

הנתונים הללו נמסרו למשרד הבריאות בעקבות ניתוחים לאחר המוות, שנעשו למתים.

במשרד הבריאות מדגישים, כי עד היום לא נערך סקר אפידמולוגי על היקף השימוש לרעה בסמים בישראל בקרב בוגרים ובני נוער.

עם זאת, מצוי במשרד הבריאות מידע על היקף הבעיה, אך בהעדרם של סקרים מדעיים על היקף השימוש בסמים בעזר משרד הבריאות במדדים של תמונה, תולואה התערבות מוסרית, כדי לקבל תמונה כללית על המגמות הקיימות בשימוש לרעה בסמים בישראל.

המדדים שלגביהם קיים מידע חלקי במשרד הבריאות הם: פטירות, טיפולי חירום, אשפוזים, פניות לטיפול וייעוץ וכמויות הצריכה של סמים מסוכנים.

תושב אשדוד חשוד בדקירת אח חורג

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משטרת אשדוד עצרה אתמול תושב אשדוד בן 27 אשר בגלל סכסוך משפחתי דקר בסכין את אחיו החורג, בן 43, שלמה שאול.

הנדקר הועבר במצב בינוני לבית החולים קפלן ברחובות ושם אושפז. המשטרה עצרה את הדוקר.

ערך את העמוד: חיים מל

לימודי־חינם ליוצאי צבא מעיירות פיתוח – להוראה במדעי הטבע

מאת [illegible]
סופרת "הארץ"

משרד החינוך הוליט להעניק לימודי־חינם לצעירים יוצאי צבא, בני עירי הפיתוח, שיכשירו עצמם להוראה במתמטיקה ובמדעי הטבע ויתחייבו לעבוד כתום לימודיהם בערי הפיתוח.

שר החינוך, יצחק נבון, שהודיע על כך, ציין, כי ההחלטה נובעת מהמחסור הקיים בבתי ספר בערי הפיתוח, במורים למקצועות אלה ומהעובדה שיש מקומות בהם אין מלמדים מתמטיקה ומדעי הטבע ברמה הראויה ועל פי תכנית הלימודים הקיימת.

במגמה לעודד צעירים בעלי תעודות בגרות, באזורי פיתוח, או בוגרי מכינות קדם־אקדמיות, ללמוד הוראתם של מקצועות כאלה, הוליטה המחלקה להכשרת מורים במשרד החינוך והאגודה לקידום החינוך, להפעיל תכנית לימודים מיוחדת לשם כך ולקיימה במכללה לחינוך על שם דוד ילין בירושלים.

משך הלימודים יהיה ארבע שנים ולבוגרים יוענק תואר אקדמי בחינוך. הסטודנטים יהיו פטורים מתשלום שכר לימוד (בצורת הלוואה מותנית בעבודה) ויקבלו, לפי הצורך, מלגות קיום ממשרד החינוך. בשלב ראשון, יתקבלו ללימודים בתכנית החדשה, כ־30 איש.

להקים ועדת חקירה ממלכתית – תובעים ההורים מאסון הבונים

טוענים בעתירה לבג"צ: לא מומשו מסקנות בעניין זה מלפני שנה

(ע). הורי התלמידים שנספו בתאונת הרכבת בצומת הבונים ביוני 1985 עתרו אתמול לבג"צ בתביעה להקמתה של ועדת חקירה ממלכתית.

כזכור אירעה התאונה בין רכבת ואוטובוס שהסיע ילדים וזה נהרגו 22 בני אדם, מתוכם 19 ילדים. הורי הילדים הגישו את העתירה לבג"צ, באמצעות עו"ד שמואל רונג.

ההורים טוענים בעתירתם, כי בעקבות פניותיהם החוזרות ונשנות למינוייה של ועדת חקירה ממלכתית, שתחקור את אחריות הרשויות ונושאי תפקידים ציבוריים למחדלים שגרמו לתאונה, מינה ראש הממשלה דאז שמעון פרס, בראשית 1986, ועדה בראשותו של השופט עזרא קמא. העותרים טוענים, כי ועדת קמא הגישה בדיוק לפני שנה את מסקנותיה ולפיהן יש צורך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית.

צורך במסקנות אישיות

במסקנותיה קובעת ועדת קמא: "יש צורך בהקמתה של ועדת חקירה ממלכתית לצורך הסקת מסקנות אישיות כלפי רשויות ונושאי משרות ציבוריות, שהתרשלו בעניין התאונה ובבריכתה, ויישומן, תוך לצורך בדיקת נושא מפגשי רכבת וקביעת האחריות של גופים ורשויות ונושאי תפקידים לגבי הבטיחות במפגשי רכבת".

העותרים טוענים, כי בסוף חודש מארס השנה החליטה הממשלה להטיל על היועץ המשפטי לממשלה לבחון את מסקנות ועדת קמא ואת הצורך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית.

בהמשך העתירה נאמר, כי העותרים נפגשו עם היועץ המשפטי לממשלה וזה אמר להם, לדבריהם, כי יטיל את כל כובד משקלו נגד הקמתה של ועדת חקירה, שהיא לדעתו "מיותרת להולסיף".

העותרים טוענים כי אין היועץ המשפטי לממשלה הוא המשלה משתיים באופן בלתי סביר את הולטתם ליישום המלצותיה של ועדת קמא, לפיכך הם קוראים לבג"צ להורות ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את מסקנותיו לממשלה, כדי שזו תוכל לקיים דיון בעניין ולהחליט אם תוקם ועדת חקירה ממלכתית.

הליכוד והמערך בעיריית ר"ג שותפים במאבק למנוע סיפוח שטחים שלהם לישובים סמוכים

מאת א. קין, סופר "הארץ"

נציג הליכוד בעיריית רמת גן, דוד מגע, משתף פעולה עם ראש העיריה אורי עמית (מערך) כדי למנוע מגמה של ניתוק תל השומר ובית חולים שיבא ושל אוניברסיטת בר אילן מרמת גן, וסיפוחם למועצות קריית אונו וגבעת שמואל.

דוד מגע טען בפני מנכ"ל משרד הפנים שלא ניתן להעביר שטחים מרשות מקומית אחת לאחרת ללא הסדר חוקיקתי. מגע אמר כי אם משרד הפנים אכן ייענה לשתי הבקשות – יפנה לבג"צ. עוד אמר, כי הציע לכל הסיעות בעיריית רמת־גן, קואליציה ואופוזיציה גם יחד, לפעול נגד מגמה זו.

אורי עמית, אמר כי עיריית רמת־גן תתנגד בכל האמצעים העומדים לרשותה לקריעת שטחים ממנה כיוון שהעיר, המונה כ־140 אלף תושבים, זקוקה לשטחים אלה לצורך התרחבות בעוד שלשתי הרשויות התובעות סיפוח שטחים מרמת־גן יש רזרבות קרקעיות גדולות, הוסיף.

לדברי עמית המרכז הרפואי על שם שיבא מתנגד לשינוי במעמדו המוניציפלי.

משרד התעשיה והמסחר מכחיש טענות כאילו נכנע השר שרון ללחץ חרדים בעניין החיטה

מאת דן סגיר

משרד התעשיה והמסחר מכחיש את טענות אירגון מגדלי הפלחה, כאילו נכנע השר שרון ללחץ חוגים חרדיים בנושא החיטה של שנת השמיטה, ועל רקע זה טרם נחתם איתם הסכם על המחיר המלא שיקבלו בעד החיטה.

במשרד התעשיה והמסחר מציינים שמתחילת המגעים בנושא דרש שר התעשיה והמסחר אריאל שרון לשלם למגדלים את הסכום המלא כפי שסוכם עימם (193 דולר לטונה), אולם העיכוב בתשלום ההפרש מקורו במשרד האוצר וקשור להסכם עם בעלי טחנות הקמח. במשרד מוסיפים שהמשרד כלל אינו צד בקביעת מחיר החיטה אשר נקבע בין המגדלים, משרד האוצר והחקלאות.

צעדי ביטחון חדשים למניעת בריחתם של כלואים מ"קישון"

(ע). לאחר כמה מקרים בהם התחזו עצירים ואסירים בבית המעצר קישון לאורחים שבאו לבקר במקום, ובדרך זו נמלטו, הונהג שם, שכל עציר ואסיר יצלם ותמונתו יצמדו לכל מיסמך המלווה אותו. כך יוכלו השוטרים לזהות בקלות את מי בדיוק הם מובילים, וימנעו בריחות מסוג זה.

בעקבות האסונות בבופאל שבהודו ובמכסיקו:

הוחלט להקים מרכז מידע לחומרים רעילים בתל־השומר

(ע). החלטה על הקמת מרכז מידע לחומרים רעילים בתל השומר, נתקבלה אתמול על ידי ועדת השרים לטיפול בחומרים רעילים, בראשות שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו.

הוועדה הוקמה לפני כשנתיים, על ידי ראש הממשלה דאז, שמעון פרס. היוזמה להקמת המרכז ננקטה עקב אסונות שקרו בשנים האחרונות בעיר בופאל בהודו ובמכסיקו, בהם נספו מאות בני אדם מגז קטלני.

המרכז החדש יוקם במסגרת מערכת הביטחון. בראשו יעמוד יעקב הייכל, מהוועדה לאנרגיה אטומית, ותפקידו יהיה לרכז מידע על חומרים רעילים, דליקים ומסוכנים אחרים, לעמוד על תכונותיהם המיוחדות, לערוך מעקב אחר אופן איחסונם, לפתח אמצעי התגוננות והתראה, וכמובן להבטיח טיפול נבון בשעת אירוע.

המרכז יפעל 24 שעות ביממה, ויספק מידע לכל דורש מוסמך. הוא יאגור מידע באמצעות מחשב, ויפעל באחריות ועדת הינדי עליונה. שותפים במימונו וארגונו יהיו משרדי הממשלה השונים, והם גם יספקו לו מידע.

במרכז יושקעו בשנה הראשונה 600,000 ש"ח. הכסף ישמש לרכישת ציוד וגיוס חוקרים ואנשי פיקוח.

נגנבו פקקי החשמל בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול

(ע). גנבים פקדו את בית הקברות הצבאי בקרית שאול ופירקו מפסיקי זרם אוטומטיים (פקקים). האחראי לבית הקברות גילה את המעשה כשהופיע ביום ג' בבוקר, והוא הודיע על כך למשטרה.

מדובר בנזק של כמה עשרות שקלים בלבד, אך המאור במקום חשוב משום שהוא משרת הורים שכולים המגיעים לפקוד את קברי יקיריהם בשעות החשיכה, כאשר אינם מספיקים להגיע במשך היום. קופסת הפקקים מוצבת בבניין השירותים במקום.

לפני שבועות מספר הותקפה בבית הקברות אם שכולה קשישה, ותיקה נשדד ממנה.

יחד עם הגשת התלונה, נתבקשה המשטרה לערוך סיורים יותר תכופים במקום.

נעצר חשוד בפריצה לדירה על סמך טביעת שיניים

(ע). "טביעת שיניים" עשויה לשמש כראיה נגד אדם אשר שוחרר לא מכבר מבית הכלא, החשוד בביצוע התפרצות לדירת מגורים בחדרה ובנשיכת בעלת הבית בזרועה.

החשוד, אליהו בורושן (61) מירושלים, הובא אתמול בפני שופט השלום בחיפה, מנחם נאמן, אשר ציווה על הארכת מעצרו בשמונה ימים לחקירה.

ב"כ המשטרה טען, כי החשוד שוחרר לפני חודשיים מבית הכלא ובתחילת השבוע שבר בשחיר שפריץ לדירת מגורים בחדרה. לדבריו החשוד פרץ לדירה בצהרי יום, נתפס על ידי בעליה ובמהלך התכתשות עמו נשך את בעלת הבית בידה ונמלט מהמקום, עד שנתפס שנית על ידי בני־הבית, כשברשותו סכום כסף גדול.

החשוד הכחיש את האשמה המיוחסת לו.

חוקרי המשטרה מבקשים עתה להשוות את טביעת השניים שנותרה על ידה של האשה עם טביעת שיני החשוד בהתפרצות.

מזון מס' 1 בעולם - רב שימושי! במבחר גוונים ודגמים חדישים
palma
להשיג בחנויות בספורט המובחרות, המשביר לצרכן ועוד.
היבואן: זיניוק ושותי בע"מ — טל. 04-514656-7

התנצלות
אנו מתנצלים לפני רשות השידור על שימוש שלא כדין שעשינו בשם הרשות ובסמלה בפרסום משרד עם הסופר פנחס שדה ביום 10.7.1987
כרטא

פיתחנו!
הייאט רג'נסי ירושלים
HYATT REGENCY JERUSALEM
רח' לח"י 32, ירושלים 97665, טלפון: 821333(02)
פקסימיליה: 815947(02) טלקס: 26174 HYTJR

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית עורכת:
קו פתוח לבריאות הציבור
זכויות חברים
מה מגיע לך, למה אתה זכאי בנושא החזרי כספים, השתתפות בטיפולים מיוחדים, מזון תרופתי, הסעות לטיפולים ועוד.
צוות המחלקה לזכויות חברים ישיב טלפונית לפניות השואלים במבצע מיוחד שיערך, היום, יום רביעי, 5.8.87 בין השעות 16.00-19.00
הגב' צביה הילמן
הגב' בטי כהן
הגב' שושנה כהן
מגיסטר שבתאי נמט
ד"ר אריה גולדשמידט
בטלפון 03-433500 (5 שלוחות)
קופת חולים
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

תפרון בע"מ   שיקה בע"מ
מודיעים בזה על שינוי מספרי הטלפון
במשרדנו ברח' חיד"א 24, בני־ברק 51361 החל מ־6/8/87
טל': 03-5792220-5 • הנה"ח: 03-799968
פקסימיליה: 03-796743
* * *
תפרון בע"מ   שיקה בע"מ
מחלקת השווק
עוברים למשרדנו החדש בתאריך 7.8.87
רח' חיד"א 24 בני־ברק 51361 • טל': 03-5792226-7

"ויזה עדיף"-תשלומים גם בארץ וגם בחו"ל
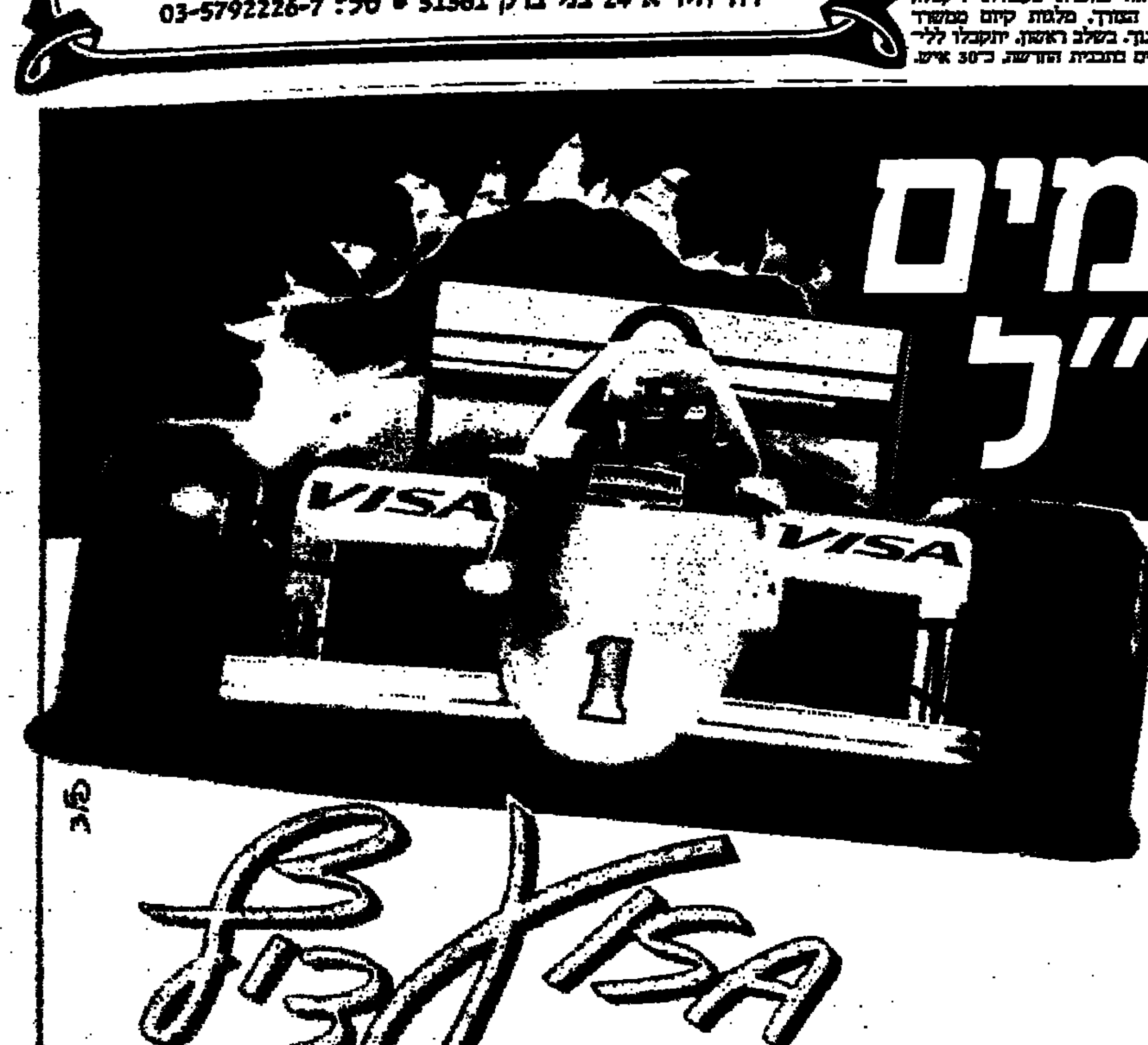
"ויזה עדיף"- תוכנית האשראי של ויזה שמאפשרת לך:
★ קניות בתשלומים במיליוני בתי עסק בארץ ובעולם.
★ משיכת מזומנים ב"כספומטים" ובבנקים בחו"ל עם החזר בתשלומים.
★ מסלול פרעון גמיש – לפי בחירתך.
★ ריבית מועדפת!
פנה לסניף הבנק שלך, הצטרף גם אתה למחזיקי כרטיס "ויזה" וחתום על תוכנית "ויזה עדיף".
VISA
ויזה יותר טוב מכסף.
ויזה-כרטיס האשראי של קבוצות בנק לאומי, בנק דיסקונט

הארץ

יום ד' י' באב תשמ"ז
5 באוגוסט 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245־02, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־04, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גרשון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

ומה על המאזן המסחרי?

אולי היה מי שהופתע מהרחבת המשא והמתן על השכר במגזר הציבורי, לדיון בעסקת־חבילה בעלת תוקף לשנתיים נוספות; אנחנו לא הופתענו (ראה "הארץ", 27.7).

ה"ה נסים וקיסר לא נדרשו אלא להמשיך בקו ההיגיון, ואפשר שאילולא עמדה למכשול התנגדותם של התעשיינים להעתקת המיקח והממכר על תוספת היוקר אל המישור הממלכתי, היו השניים מצרפים במקום את מר רב לאוטמן, ואולי מגיעים להסכם עקרוני מניה וביה.

אולם נוכח התנגדות התעשיינים — מקצתה, לגבי המשך משטר הפיקוח על המחירים, מוצדקת, ומקצתה, לגבי המשך ההסכם הנוכחי על תוספת היוקר, תמוהה — תתחיל עתה משיכת חבל בין השותפים לעסקת־החבילה, על אורך תוקפה, וכמובן על הנושאים שהוזכרו. ואולם, יש דינמיקה המפתחת ההסכמה בין האוצר וההסתדרות, וספק אם התעשיינים יוכלו או ירצו לבלמה. המסקנה המתבקשת: רב הסיכוי כי המשק יתנהל, לתקופה זו או אחרת, על־פי מה שיוסכם במשא ומתן בין האוצר, ההסתדרות והמוסד לתיאום של המעסיקים.

מי שאינו דוגל בתורת כלכלת השוק על טהרתה, עשוי היה לברך על ההמשך, הלכה למעשה, של מדיניות כלכלית, שראשיתה ביולי 1985 — אשר הזילה את האינפלציה הדוהרת, ותיכתה אותנו ביציבות מחירים יחסית ובראשיתו של שגשוג כלכלי. הוא עשוי היה לברך, אילולא נזכר עוד בפריט שאינו נוטל חשיבות בחשבון המשקי הכולל — המאזן המסחרי. מאזן זה, מצבו רע: הייבוא גדל הרבה יותר משגדל הייצוא — וכאשר יתוסף ליציאות חשבון הנ־סיעות לחוץ לארץ, זה יהיה עלול להחשיך את העיניים.

בינתיים, עתודות המטבע מניחות את הדעת. אך יש יסוד לחשש כי הן יתחילו להתמעט, ולא בקצב איטי, אם יימשך בולמוס הצרי־כה, ולוא גם יירד קצבו במשהו. זה המקום להוכיח כי הצריכה היתרה מתאפשרת במסגרת המדיניות הכלכלית, אשר עסקת־החבילה המוצעת היא המשכה הישיר. אם אמנם קיימת הנטייה להסדיר את מהלך המשק עוד לשנתיים, באמצעות עסקת־חבילה, חייבים שותפיה לתת את דעתם לפגם זה במדיניות הנהוגה. זו נקודת התורפה שלה: אם לא יינקטו, במסגרת ההסכם, הצעדים הדרושים להאטת הצריכה, ולהאטת הזרימה החוצה של מטבע חוץ, ייהפכו פניהם החייכניות של ה"ה נסים וקיסר לפנים בוכיות. ולמרבה הצער, אין המדובר בעתיד הרחוק.

דו פונט: לרכוש ציוד מישראל

מאת בני לנדאו, סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). על ארה"ב לרכוש יותר ציוד ביט־חוני מישראל, בדיוק כמו שהיא רוכשת ציוד צבאי מהבריטים או מהצרפתים. כך אמר שלשום פייר (פיט) דו פונט, מושל דלאוור, החותר לזכות במועמדות המפלגה הרפובליקאית בבחירות לנשיאות ארה"ב.

"הם עושים שם כלי־נשק טובים", אמר דו פונט בתשובה לשאלה, "ואם אנו זקוקים לקופסה שחורה מתוצרת ישראל, כדי שהמטוסים שלנו יהיו הטובים ביותר — אני סבור שזה רעיון טוב".

הימור לאומי מפחיד

כל נטעה בשל שינויים טקטיים — שרון נשאר כפי שהיה

מאת זאב שיף

שני דפים חשובים מהביוגרפיה של אריאל שרון נתלשו במאמרו של עמיתי יואל מרקוס ("אנטומיה של נחוש־תקוס", "הארץ", 29.7.87). בו תאר "תמונת מצב" של שרון כיום, כנראה בעקבות שיחות־רקע עמו, ובהן את סיכוייו להיות ראש־ממשלה. ואיני מתייחס בשיכתה זו לאירועים מהעבר הרחוק של שרון. דף אחד שנתלש הוא פרשת מלחמת לבנון, בה הקרבנו כ־650 צעירים ישראליים, ושאת מחיריה אנו אוכ־לים עד היום. דף שני קשור למסקנותיה של ועדת כהן, ולהחלטתה להדיח את שרון מתפקידו כשר ביטחון. אם זה קורה ליואל מרקוס, המצוי בעניינים, אל לנו להתפלא שהזיכרון של רבים מאתנו הוא סלקטיבי כל־כך, ומתעורר רק לרגעים. כל אימת ששרון חוזר מחדש על אחד מתרגיליו, כמו בפרשת הדחפור האחרונה.

מרקוס מספר לנו כי "משרד המסחר הוא תחנת־ביניים לשרון, למרות שהשמעו על תיפקודו שם רק טובות"; שהוא האיש שעליו אומרים הישראלים (מי) למימשל האמריקאי שרק הוא יוכל לעשות שלום עם ויתורים; שהוא השר הי־חיד בממשלה המצהיר כבינון מדינה פלשתינאית לצד ישראל. אמנם בירדן, אך זה רק עניין טכני בין חו־סיין לפלשתינאים... בקיצור, שרון הוא איש השלום הדגול ביהמות מדיניות, בניגוד לשמיר ובדומה לפרס. ולא רק זאת — שרון מקורב למעשה אל פרס ורבין יותר מאשר לשמיר. וקיימת הערכה הדדית בין השלושה. הגמר ההולך לפתע את הבדוברותיו. שרון מוכן פתאום להו־דות בטעויותיו.

במלים אחרות — לגיטימציה לשרון. סלילת הדרך חזרה כאילו לא אירע דבר אחד. לפתע ביולי 1987 נפתח דף חדש, רק משום ששרון מוכן להודות כי טעה ביחסו לכמה עיתונאים. אגב, הבעיה לא התמקדה מעולם ביחס אישי לעי־תונאים, אלא ביחס לחופש הביטוי, לעיתונות (שאותה כינה בפני החיילים — "דעל") ולדמוקרטיה. האם יש להזכיר כי בעטיו של שרון הפגינה בפעם הראשונה בתולדות מדינת ישראל ועדת העורכים ליד המוסום בימית?

הדמוקרטיה של הדחפורים

אינני רואה עצמי מוסמך לשפוט אם שרון הוא באמת שר תעשייה ומסחר טוב. אך ברצוני להעיד לגבי כמה מהמעלות האחרות שהוזכרו. האם הבעיה בינינו לפלשתינאים היא באמת רק נכונותנו להכיר בכך שירדן היא למעשה פלשתין, וכי הכל יסתדר בחילופי המלך חוסיין (בעזרתנו או בלעדיה) בערפאת? לתומי חשבתי כי הבעיה היא מיליון וחצי הפלשתינאים החיים בתוכנו, שלהם שאיפות לאומיות, שבגין עצמו הכיר בקמפ־דייויד בלגיטי־מיות שלהן. ומי באמת תמים להאמין שהאמריקאים יהיו מוכנים להתפתות ולהשתכנע, כי האיש שגרם יותר מכל מנהיג ישראלי אחר לנזק ביחסי ישראל־ארה"ב, הוא הוא שיצליח לממש את השלום וההיתורים בזכות אמריקאית? הרי זה האיש שתקף בבוטאליות ללא תקדים כמה מאישיהם ושליחיהם הבכירים: האיש שראשי הממשל עשו הכל על מנת להמנע מלה־פגש עמו, זה שחזה שלא להעביר לאמריקאים את הלקחים הנבואים של צה"ל ממלחמת לבנון, ושכינה "מרגל אמריקאי" את כל מי שלא הסכים עמו באשר ליחסים עם ארה"ב.

גם אם נפגש שרון בסתר עם פרס ורבין, אין הדבר מוחק את הלגיטי־מיות שלו. הדבר מוכיח רק שפרס מוחל על כבודו כאישיות וכראש מפלגת העבודה, למרות הכינויים התריפים ביותר שהדביק לו שרון במשך השנים.

האמת היא שאצל שרון אין כל חדש בנושאים העקרוניים, שהמדים המסרידים כל מי שצופה בדאגה אל עתידה של ישראל. השינויים הם טקטיים בלבד. בתמרון. תזכורת לכך קיבלנו בפרשת הדחפור שיו־גר לאחרונה מטעם משרד המסחר והתעשייה לעבודה באזור התעסוד לוידת בשומרון. שרון מיתמם: וכי מה רוצים ממנו, ששילחו נגדו את צה"ל ומשמר הגבול? זו השיטה הישנה של פעולה בדחפורים. שאו־תה היה מפעיל בוודאי גם אם היה שר הדתות. אך מה שטוב לפעמים בעיתות מלחמה כלפי האויבים, זכי תוקף היותו מפקד אוגדה ואלוף פיקוד, אינו יכול להיות טוב בשיטה כלפי יהודים, ובסמכות של מנהיג לאומי. זו הדמוקרטיה של הדחפורים.

"הכל בשם הביטחון"

יש מבנה משותף לשיטת הדחפו־רים של שרון מאז ומתמיד. כך, כשהקים את ה"מגדלים" בסיני בעת המשא־ומתן עם מצרים, ודירבן את סאדאת להתעקש עוד יותר על פינוי ישובי ימית. כך, כשהעלה דחפורים על אתר בשטחים, בעת ששר הביטחון דאז, עזר וייצמן, היה בארה"ב. הדחפור הוא הסמל לכוח הדורס הפנימי הטבוע בשרון, ובזה לא חל שינוי. כוח־הרס זה בא לבי־טוי המובהק בהריסתה המיותרת של העיר ימית, שחורבותיה הפכו לאנ־דרטה סמלית. הוא התבטא בזעם שבו ניהל שרון את המלחמה בלבנון ובמצור על ביירות. זעם הדרס־נות שהביאו לבסוף בפני ועדת כהן, וגרם לפיטוריו מכס שר הביטחון. אותו יצר־הרס בא לידי ביטוי בדבר צדדי לכאורה, אך חשוב מאין כמוהו, כאשר שיגר, בהיותו שר ביטחון, קצינים למרכזיית הטל־פונים בקריית־שמונה, על־מנת לנתק את הטלפונים לכפרים הדרו־זיים ברמת הגולן, עליה שם מצור. את ההוראה למרכזיית הטלפונים עשה בלא אישורו ובאי ידיעתו של שר התקשורת דאז, מרדכי ציפורי. הכל כרגיל בשם הביטחון, כפי ששרון מסביר אותו.

נכון, שרון הוא איש חזק. הוא נשאב באמת לחלל שיצרה ההנה־גות הנרכזית הן בליכוד והן במערך. מנהיגות שאנו חוזים את המדומה ושקיעתה האיטית. יתכן ששרון הוא בעל אישיות כריזמטית, אך השאלה אינה אם שרון מעביר זרם חשמל באנשים מסויימים, או אם הוא שר תעשייה ומסחר טוב. מה שעלול לעמוד על הפרק הוא האם מותר לישראל ולעם היהודי להסתבך במ־סירת ההגנה הלאומית, ועמה יעוד־מה הבטחת ההרס שעוצמה זו נושאת בחובה, לידיו של איש כשרון; האם צריך להקל עליו בכך; להעניק לו לגיטימציה ולסלול לו את הדרך חזרה? די בניסיון העבר על־מנת להגיע למסקנה כי מדובר כאן בהימור לאומי מפחיד של מדינת ישראל והעם היהודי.

וידוי אישי

איך הסתבכתי בתמיכה בעמדות ריאקציוניות ומדוע אחזור בתשובה

מאת אברהם טל

אחד מקוראי "הארץ" טען השבוע במכתב למערכת שאני מצטייר לעתים כדובר מטעם האוצר. מתוך הקשר העניינים ברור שיש לדרוש את דבריו לש־לילה, רוצונו, מדובר באשמה וגינוי. נתמלאתי חרדה. אני — דובר האוצר? האמנם? האם הידרדרתי עד כדי כך? נכון, יש לחץ עבודה, נושאים רבים תובעים תשומת לב. לא תמיד אפשר להתעמק כראוי בנושא העומד על הפרק וקורה שמתחלקים ומחטיאים את המטרה. אבל לטעות באופן כל כך שיטתי, עד שקורא עירני יגיע לידי מסקנה שהפכתי דובר האוצר? איך קרה לי הדבר הזה? אכן, המצב חמור ומחייב פשפוש רציני וחשבון נפש נוקב.

אף בר־דעת לא יהיה מרצונו החופשי (להבדיל מאלה העושים זאת משום שחשב משרד האוצר משלם את משכורתם) "תומך האוצר", וכל מי שטיפת שכל בקודקודו ייזהר מלקבל תווית של מייצג עמדותיו. יש לכך מספר סיבות, ילד יבינן.

קודם כל ברור, שאם אתה איש האוצר — אתה נגד כל דבר טוב, נכון, יפה וצודק: עמדתך היסו־דית ונקודת המוצא שלך היא — אנטי־פיתוח, אנטי־חידוש ואנטי־קידמה.

נניח שמישהו יציע דבר פשוט ואלמנטרי כמו לבטל את המסים על מזגנים ומקררים — היש דבר הגיוני יותר, במיוחד בעיצומו של גל חום תקופתי? האוצר יתנגד. או בתחום אחר לגמרי — הצעה שהמוסד לביטוח לאומי יעניק לכל בר־מצווה מענק מיוחד — "מענק לימוד פרשה והפטורה"; האם יתואר שאוצר של מדינה יהודית ישיב בלאו על משאלה כה צנועה ותמוהה? ועוד איך ישיב בלאו.

נניח שמישהו יציע להגדיל את קיצבת הזקנה ל־20 אחוזים עלובים (במקום 16) מהשכר הממוצע במשק — זיכרו את תמונות הקשישות והקשישים בשלהי־יהם — מי יבלום צעד סוציאלי, נאור ומתקדם זה? האוצר כמובן. רוצים להקים בדחיפות שתי מחלקות גריאטר־יות חדשות בבית חולים אחד — מי מקשה את לבו? האוצר כמובן. מפעל מסתבך בקשיים והפועלים עלולים להיזרק לר־חוב? האוצר מתנגד למתן סיוע. יזם מציע להקים מפעל בדימונה וכל מה שהוא מבקש — הבדיות, שתוצר המפעל תיחשב לאזור פי־תוח אלף־אלף־פלוס: 500 מקו־מות עבודה, יצוא, החלפת יבוא; מי מטיל וטו? האוצר. וכן הלאה וכן הלאה.

כפועל יוצא מהעמדות הרסט־רוקטיביות הללו, איש האוצר — וכל התומך בו — נקלע למצבי עימות וביזיון. לא כך אם אתה עוסק בנושאי החקלאות. לדוגמה, ולבך רווי על מצוקתם של החקלאים הזקוקים לתמיכה ולסיוע: שותפיך לדעה ותומכיך מפוזרים בכל רחבי הארץ וממוק־מים היטב בכל דרגי הממסד. נניח שאתה מטפל בענייני התעשיינים ונאבק לסירוגין ל־מען העלאת התמריצים, סיבסוד הריבית, הקדמת הפיחות והעלאת המכסים — אל תירא ואל תחת: לא פסו תעשיינים פרטיים, הסתדרותיים וממשלתיים מהאר־ץ; יש לך גב. ועוד איזה הוא הדין אם לבך רגיש וער לבעיות סוציאליות של שכבות מצוקה, קשישים, נכים וכו' — עשרות חברי כנסת יתמכו בהצעתך המתקדמת, ארגוני הנשים ושאר ארגוני הרווחה יריעו על כפיים, וכן הלאה וכן הלאה. אבל אם אתה איש האוצר — אין מאחוריך לא ליגיון ולא חצי ליגיון, אלא לכל היותר להקות קטנות של כלכלנים בבנק ישראל ופרופ־סורים לכלכלה באוניברסיטאות, פחות משמינית מעברה.

במצב דברים זה, לא יוכל כמובן איש האוצר לצפות לפו־פולריות. היפוכו של דבר — הוא מוקצה בכל אשר יפנה. הגימ־לאים מתעבים אותו, החקלאים בזים לו, התעשיינים סבורים שהוא מחבל במשק, הנכים רואים בו צר ועין וכו' — שלא להזכיר את הברפלה, שבעיניו נחשב האוצר בכלל לאויב העם. תראו לי שכבה בציבור, מגזר במשק, ענף בתעשיה, בחקלאות, במסחר, בבנקאות, או אישיות מובילה בתחום כלשהו — שיש בלבם אהדה של כמש לאוצר.

אבל כאשר בתחושות צרות במשק — ברור בני האשם ואת מי מציבים לעמוד הקלון: המדד עלה למעלה מן הצפוי? הורמה? גרעון במאזן התשלומים? יתרות המטבע מידרדרות? אין צמיחה? אין השקעות? ירידה בתעסוקה? ירידה בעליה? עליה בירידה? ברור לגמרי לפתוח על מי מניחים את האחריות — ובצדק: מי אם לא האוצר אחראי לתפקוד המשק, להבראתו ולצ־מיחתו?

לא קל ולא נעים להיות איש האוצר. השומר נפשו ירחק מכם. אומרים שיש תנאים מהישיבה באוצר, על ה"שיבר", בגזמת החלטות השונות. אלה בוודאי טיפוסים מיוחדים. הזוכים לס־פוג ביקורת מתמדת, לזכות בתוויות של בלתי קדמה ופי־תוח, ולהיות בלתי פופולריים — למען ההזדמנות הניתנת להם להשפיע על מהלך העניינים, לעצב את פני המשק, ואוסיף בגילוי לב: לרכוש ניסיון לקראת קריירה שניה במגזר אחר.

דבר זה יכול להסביר את נכונותם של כבירים אחרים לשבת במשרד האוצר שנים מספר ולספוג את הביקורת. אבל שיתנאי ישתמה לתמוך בעמ־דות בלימה ריאקציוניות, בלתי מקובלות על מקורות המידע שלו, ובלתי פופולריות אצל קוראיו הנאמנים? מעשה שטות גמור. תודה לקורא העירני שהע־מיד אותי על הידרדרותי לתמ־כה בעמדות האוצר. מעתה אשתדל להיזהר.

פרצות בדוקטרינה

עבודתה של ועדת מרידור היא עבודה חלוצית חשובה מאין כמוה, ויש לקוות כי תזכה להתייחסות רצינית של הדרג המדיני

מאת ראובן פדהצור

"אין ולא יהיה תחליף לסוס. מי שמדבר על צבא המבוסס על טנקים, אינו יודע מה הוא סח. הטנק הוא גולם. הוא סומא, שאינו רואה לאן הוא נוסע. אין הוא יכול להוות תחליף לסוס — הגמיש, הנייד והדינמי".

זהו קטע ממכתב פיקטיבי שי־שימש אילוסטרציה לפתיחת דיוני ועדת המשנה של ועדת החוץ והביטחון לבחינת תפישת הביטחון. המכתב, שנכתב בשחרון רב בידי קצין צה"ל בכיר, המתבסס על פרוטוקולים של דיוני המטכ"ל הפו־לני לפני מלחמת העולם השניה, מתאר כיצד המטה הכללי הפולני בוחן את בעיית ההצטיידות לקראת שדה הקרב העתידי. את הוויכוח בטנק, הדבקות בחיל הפרשים, ביטאו דוקא חשובי הגנרלים הפו־לנים. הסוף הוא ידוע: אלפי פרשים פולנים הסתערו בגבורה נואשת חסרת תוחלת אל מול הטנקים הגרמניים, ששטפו במהירות מ־סחררת את אדמתה של פולין.

"מצבו של צה"ל רחוק, אמנם, ממצבו של הצבא הפולני" אומר אחד מחברי ועדת המשנה, "אך בהמלך הדיונים גילינו כי הרבה צ־רכים מבצעיים, הגולכים עשים יותר רחפנים, אינם מתמלאים, בעיקר בשל ליקויים בתהליך הפי־תוחים הטכנולוגיים וליקויים בעיד־כון תורת הלחימה, הגורמים לא מעט משמעותם לשמה".

חשיבותה של ועדת מרידור היא בכך שהביאה את הגנרלים שמ־פיקו בעינה לחשוב. רב אלופי המטכ"ל, ורבים מאלופי העבר, הו־פיעו בפני הוועדה ופרשו את "האני מאמין" הביטחוני שלהם. לא מעטים מהם הודו כי היתה זו הפעם הראשונה שנשאלו להקדיש זמן ניכר למחשבה ולגיבוש תפישות, שמשך שנים היו מודעים להן רק אינטואיטיבית.

כמו בכל מימסד צבאי אחר, גם בצה"ל שלטת שמרנות. גנרלים, מלמדת ההיסטוריה הצבאית, אינם נוטים, בימי שלום, לשנות דוקטר־ינות. התוצאה היא, בדרך כלל, שהצבא מנהל את המלחמה הבאה כפי שניהל את הקודמת. "מלחמת לבנון היא איתות אזהרה המצביע על הצורך הדחוף בעיון מחודש בדוקטרינה של צה"ל", מציין חבר בועדת מרידור.

הצטיידות לקרב הבקעה

את עיקר דיוניה הקדישה הוועדה לבחינת הדוקטרינה הצבאית — כיצד צריך צה"ל להילחם. היא לא עסקה בהיבט הרחב של "תפישת הביטחון הלאומי", אלא בבחינה הרמה הנמוכה יותר, זו של "התורה הצבאית". את הדגש שמו חברי הוועדה בשני היבטים מרכזיים של הדוקטרינה הצבאית — ההצטיידות ותורת הלחימה. כלומר, באילו מערכות נשק על צה"ל להצטייד על־מנת לענות על אתגרי שדה הקרב העתידי, ואיזו שיטת לחימה עליו לנקוט, כשתפרוץ מלחמה.

מדרך הטבע, והצבורות, אין אפשרות לפרט את רוב ממצאיה של ועדת מרידור, הדיון הציבורי בדו"ח שהגישה חייב להיעשות במונחים כלליים ומעורפלים במידה מסויימת.

בהתייחסה לאחד מיסודות הדוקטרינה הצבאית שאימץ צה"ל, הגורס כי יש לשאוף להעביר את המלחמה לשטחו של האויב, בחנה הוועדה את הצטיידותו של צה"ל לקרב הבקעה. שהרי על־מנת להעביר את המלחמה משטחנו, על הצבא להבקיע את מערכי האויב בחזית הלחימה. לצורך הבדיקה הציגו האמצעים המצויים בידי צה"ל לצורך הבקעת מערכיו המבוצרים של הצבא הסורי בחזית רמת הגולן.

דן מרידור: הבינו את הגנרלים לחשוב

התבצרות הסורית חסרת התקדים יצרה מצב שבו עומק הבקעה הוא כרוחב החזית. לא קיימת היום פרצה בחזית הגולן, ואין במערך הביצורים הסורי "בטן רכה". לפיכך אין גם כל משמעות לעקרון "ריכוז המאמץ", בחזית זו.

השאלה היא האם לצה"ל תשובות טובות דיין להבקעת המערך הסורי; תשובות שמחירן בחיי אדם יהיה סביר ונסבל.

להיערך גם למגננה

בהתייחסה לאופי ההצטיידות ה־עתידית של הצבא, הגדירה הוועדה את הצורך המבצעי, מבחינת הפיתוח הטכנולוגי, כ"יצירה של אריסטוקרטיה לטובת צה"ל". כפיצוי על הנחיתות הכמותית יש להצטייד במערכות לחימה מתוחכמות, שעליונותן ה־טכנולוגית היא שתיצור את הא־סימטריה עם הצד השני. רבים מאשימים את ועדת מרידור בגלישה לתחום המדע הבדיוני, והמלצה על כיווני הצטיידות דמיוניים. בתשובה על כך אומר אחד החברים בוועדה: "אנו מדברים רק בטכנולוגיות מוכ־חות, אך כאלו שעדיין אינן מפות־חות דיין". עלות פיתוחן של אלה, ועלות ההצטיידות בהן, יגרמו לתוצאה בלתי־נמנעת — הקטנת סדר הכוחות של צה"ל. על כך יענו מערכות הלחימה, שבהן ישקעו המשאבים שייחסכו מאחזקת חלק מהיחידות הקיימות היום בצה"ל.

בהקשר זה בחנו חברי הוועדה גם את עתיד הלביא. אם כי לא הקדישו לנושא פרק מיוחד, מתוך רצון להי־מנע מויכוח פוליטי, הביעו שבעה מתוך תשעת החברים דעה ה־מתנגדת להמשך הפרוייקט. לדעתם, אין פיתוח הלביא מקנה לצה"ל איזה שהוא יתרון יחודי, העשוי לתרום ליצירת האריסטוקרטיה הדרושה בת־חום הטכנולוגי.

בהתייחסה לדוקטרינה הכוללת של צה"ל, הגורסת התבססות על הלחימה ההתקפית, אין הוועדה מציעה לשנות אותה מיסודה. אולם, חברי הוועדה מציינים כי אם צה"ל יאלץ לנהל קרבות בכמה חזיתות, יהיה עליו לקיים, בחלקן, גם קרב מגננה. מלחמת יום הכיפורים הו־כיחה כי לא ניתן לנהל קרב הבקעה והכרעה בכל החזיתות. אחד הממצאים החמורים של הוועדה מצביע על נתק מוחלט בין כל ממשלות ישראל ובין המטכ"ל. הנתק בא לידי ביטוי בהבנות המוקדמות על "מטרות המלחמה" ועל "האפשרויות במלחמה". מורגש חסרונו של דיאלוג שיהיה מבוסס על ידיעת הצבא את המגבלות והמטרות המוטלות על הדרג ה־מדיני, ועל ידיעת הדרג המדיני את מגבלות כוחו ואפשרויותיו של צה"ל. לפתרון חלקי של הבעיה הזאת מציעה הוועדה להקים גוף, דוגמת המועצה לביטחון לאומי בארה"ב, שיכונה "המטה המקצועי שליד הדרג המדיני".

עבודתה של ועדת מרידור אינה מכסה, כאמור, את כל תחומי "הביט־חון הלאומי". אך זו עבודה חלוצית חשובה מאין כמוה, ויש לקוות כי תביא בעקבותיה דיון ציבורי, ויותר מזה, התייחסות רצינית בקרב הדרג המדיני הבכיר.

המלחמה על התדמית

מאת אליהו סלפטר

במקביל למאבק הפוליטי להשגת יתרונות ועדיפויות צבאיים ומ־דיניים בהצעות והצעות־נגד על חי־סול מערכת הטילים לטווח בינוני, מנהלות שתי מעצמות העל גם מערכה הסברתית, לנצל את הצע־ות להשגים הסברתיים. מערכה זאת מתנהלת בארה"ב, באסיה ואפילו בבריה"מ עצמה (שם שיכנוע ההמונים ברצונה הכן של הממשלה לשלום היה תמיד מהיעדים הח־שובים של הקרמלין); אך היעד העיקרי של המאבק התדמיתי הוא מערב אירופה, ראשית משום שהוא אכן "שדה הקרב" התעמולתי הפתוח ביותר; ושנית משום שמוסקבה לא ויתרה על תקוותה להרחיב את הפער בין מערב אירופה לארה"ב, ליצור ולהעמיק קרעים בין חברות נאט"ו, ליצור חילוקי דעות בתוך הממשלות המערב־אירופיות ולפתח דעת קהל אנטי־גרעינית בציבור המערב אירופי.

אף שתדמיתה של ארה"ב כמדינה שוחרת שלום עדיין טובה הרבה יותר במערב אירופה מאשר זו של בריה"מ, הצליח גורבצ'וב בהצעותיו האחרונות, להביא לשינוי משמעותי לטובתו בתחום חיסול מרוץ הטילים. בחלקו נובע הדבר מכך שעצם הפרידה מהעמדות הסובייטיות הש־ליליות מזכה את "החוזר בתשובה" ביתרון; בחלקו זה פרי של שיפור מרשים בטכניקה התעמולתית ה־סובייטית, לעומת הבכירות המוד־גשת לאחרונה בוואשינגטון; וכל זה על רקע העובדה שבני האדם נוהגים לשכוח מהר מאד, במיוחד אם לא יודעים להזכיר להם את הדברים כראוי.

רוב הציבור המערב אירופי שכח, למשל, שהצבנות לוויתור מוחלט על הטילים לטווח בינוני, שבזכותה צובר עתה גורבצ'וב נכסים הסב־ריים, הוצעה למעשה על ידי הנשיא רייגן עוד בשנת 1981 ב"אופציה אפס־אפס", ולא נתקבלה על ידי מוסקבה.

סקר שערכה סוכנות התקשורת של ארה"ב, עליו דיווח לאחרונה ה"ניו יורק טיימס", גילה למשל, שרוב הציבור בגרמניה המערבית, בצרפת ובבריטניה משוכנע שהצעת "אפס־אפס" היא יוזמה סובייטית, ורושם לזכותו של גורבצ'וב את ההתקדמות האחרונה בשיחות על חיסול הטי־לים. "בולט הדבר במיוחד במערב גרמניה, שם 72% נותנים את רוב הקרדיט לגורבצ'וב ורק 9% לרייגן."

יחד עם זאת, התדמית הכללית של בריה"מ כמדינה תוקפנית, שאינה מהססת להשתמש בכוח צבאי להשגת מטרותיה הפוליטיות, טבועה עמוק בתודעת דעת הקהל המערבית. מומחי הסברה בארה"ב, הטוענים משיחות עם עמיתים סובייטים עד כמה זה מטריד כמובן את מוסקבה, משוכנעים שלגורבצ'וב מודעות גדולה הרבה יותר לנושא מאשר לקודמיו, ומיחס לשיקול זה משקל ניכר בהחלטותיו המדיניות. אך ספק, טוענים האמריקאים, אם הצעה אחת — מרשימה ככל שתהיה — תשנה מן הקצה אל הקצה את הדימויים האירופיים המושרשים.

תמונה על התדמית הסובייטית הפוליטית בעולם המערבי פורסמה באחד הגליונות האחרונים של "דעת קהל", ירחון "המכון לדעת־הקהל האמ־ריקאית" השמרני בוואשינגטון, פרי עטו של חוקר דעת הקהל רב היוקרה בן וואטנברג. הסקירות עליה היא מבוססת הקיפו את מערב אירופה (צרפת, גרמניה, בריטניה, איטליה), את יפן, ובדרכים עקיפות גם "מדגמים" ממזרח אירופה ומבריה"מ. במערב אירופה משקפים הממצאים דעותיהם של כ־200 מי־ליון בני אדם.

בשאלה השאלה איזו ממעצמות העל עשויה יותר להשתמש בכוח צבאי להשגת מטרותיה, התשובות היו:

	בבריטניה	בצרפת	בגרמניה	באיטליה
בריה"מ	60%	53%	53%	55%
ארה"ב	14%	15%	15%	18%

פירוש הדבר, שבמערב אירופה מייחסים לבריה"מ נטיות תוקפניות בערך פי ארבע יותר מאשר לארה"ב.

לשאלה איזו מעצמה רוצה להש־תלט על אזורות השיבה:

	בבריטניה	בצרפת	בגרמניה	באיטליה
בריה"מ	63%	44%	61%	47%
ארה"ב	20%	28	14%	15%

פירוש הדבר שבין אלה שהשיבו לשאלה זאת עד 70% חושדים בכוונות השתלטות סובייטיות.

סקר מיוחד שנערך בצרפת הע־ניק ציונים נמוכים במיוחד לבריה"מ בשל נטיה להפעיל קבוצות חת־רניות בארצות זרות, בשל כוונה להשיג עליונות צבאית בנשק גרעיני, בשל חוסר עניין למצוא פתרונות בדרכי שלום לסכסוכים ובשל אי־קיום התחייבויות בין לאומיות.

התמונה השלילית של בריה"מ משתקפת בהזדהות עמי מערב אירו־פה עם הערכים של אחת ממעצ־מות־העל.

לשאלה האם ערכיהם הלאומיים היו דומים או רחוקים פחות או־יותר עם ערכי אחת ממעצמות־העל, התחלקו התשובות כך:

	בבריטניה	בצרפת	בגרמניה	באיטליה
ערכים אמריקאיים דומים לשלנו	60%	25%	46%	54%
ערכים סובייטיים דומים לשלנו	14%	4%	8%	9%

מלבד הפער הגדול לטובת ארה"ב מעניין כאן שהצרפתים, כנראה, משוכנעים שהערכים שלהם מיוחדים במינם לחלוטין.

סקרים שנערכו ביפן מראים תוצאות דומות מאד לאלה שנת־קבלו במערב אירופה.

איך עורכים סקר בקרב עמי מזרח אירופה? השיטה היתה עריכת מעין "בחירות חופשיות" בקרב תיירים מזרח אירופיים שהגיעו למערב. הסקרים נערכו במשך שלוש שנים, בין תיירים מצ'כוסלובקיה, הונגריה ופולין, על ידי מכוני מחקר בארצות מערב־אירופיות שונות, ורוכזו על ידי מה המוקד של "רדיו אירופה החופשית". לנשאלים הוצגה הבחירה לבחור בין מפלגות מערב אירופיות טיפוסיות ותוצאות ההצבעה היו:

בחרו במפלגה	תיירים מצ'כוסלובקיה	תיירים מהונגריה	תיירים מפולין
שמרנית	8%	9%	7%
אגררית	3%	11%	15%
נוצרית דמוקרטית	29%	26%	34%
סוציאל דמוקרטית	43%	42%	35%
קומוניסטית	3	7	4

שני דברים ראויים כאן לציון. אם כי יש להביא שבין אלה בארצות הגוש הקומוניסטי הזוכים לאשרות תייר במערב, אין שיקלול לטובת מתנגדי המשטר אלא להיפך:

א) כ־5% בממוצע הביעו העדפה למפלגה הקומוניסטית;

ב) המפלגה המובילה במשאל היו הסוציאל־דמוקראטים ויחד עם הנו־צרים־דמוקראטים הגיעו ל־70% ויו־תר — תמונה אופיינית במערבית מדינות אירופה החופשיות.

העדר החיבה כלפי בריה"מ מצא לו ביטוי גם בתשובה לשאלה במקרה של עימות רציני בין ארה"ב ובריה"מ — לאיזה צד היתה נתונה אהדתך? הנשאלים היו שוב מצ'כוס־לובקיה, הונגריה ופולין. 48% הע־דיפו את ארה"ב, 5% את בריה"מ — פער של כמעט 1:10. אבל מעניין כי 38% השיבו שבמקרה של עימות לא היו מצדדים באף אחת ממעצמות העל.

אשר למצב בקרב תושבי בריה"מ עצמה, קשה יותר לערוך משאלים בקרב תיירים במערב, כי הם נמצאים כמעט תמיד בקבוצות. אך סקר אחד נערך לאחרונה ומראה כי קרוב ל־50% מאזרחי בריה"מ מתנג־דים למלחמה באפגניסטן. משמעו־תית יותר העובדה שהמוני אזרחים סובייטים מאזינים ל"קול אמריקה", ל"בי.בי.סי", ל"דויטשה וולה", ל־"ראדיו ליברטי" ול"קול ישראל". וכשנשאלים למה, הם משיבים בגלוי שאין להם אמון בתדמית שאמצעי התקשורת שלהם מציגים על ארצם ועל העולם החופשי.

מחיר האשראי

ריבית אפקטיבית שנתית של 3,996%!

המוצר	היפרכל	היפרשוק	שופרסל	פיקנטי חנות המפעל	הפער באחוזים
חומוס 1/2 ק"ג	3.10	2.75	3.46	2.20	57%
איקרא	9.26	8.44	8.72	5.90	57%
נקניק סיביו	19.99	28.33	24.07	12.90	119%
כתף בקר	37.35	38.10	—	19.90	87%
טבעות הודו	16.30	—	—	9.90	64%
לבבות הודו	17.	—	17.	9.90	71%
פלאמידה מעושנת	10.97	10.40	11.	5.50	100%
רולמופס	14.46	12	17.	7.60	123%

המחיר בש"ח ל־1 ק"ג
נכון ליום 14.6.87 •
מחירים מוזלים למוצר

שוב מסדרים אותך?

מה תעדיף?
לקנות קילו אחד של בשר, נקניק וסלטים בשיטת האשראי של הרשתות — או לקבל באותו מחיר — בדיוק כפליים: שני קילו — וגם יותר טריים!

פער מחירים זוועתי

ובכן, כדאי לך לדעת:
שיטת האשראי — עד כמה שהיא נראית לך כדאית — הינה למעשה "הלוואה" ש"מסדרים" לך בעלי עניין, כדי שתרכוש בלי חשבון.
כאשר תחזור הביתה ותעשה את החשבון — כבר יהיה מאוחר. יצאת "פראייר".

כמו ריבית קצוצה

ידעת מהו המחיר שאתה משלם כאשר אינך קונה בשר, נקניק וסלטים ב"פיקנטי", למשל?
אל תטעה: כמו "ריבית" אפקטיבית שנתית של ארבע ספרות: כמעט 4,000%!!

ריבית אפקטיבית שנתית של 3,996%!
זוהי המשמעות האחת והיחידה לתוצאה של קניית בשר, נקניק וסלטים באשראי ממוצע של חודש, ובמחירים כמעט כפולים ממחירי פיקנטי.
זהו ה"קנס", ה"עונש", וה"מכס" שהם הכינו לך.
פשוט. עובדה. ולאור היום.

פתוח עד 10 בלילה

המסקנה ברורה. עוברים לצרכנות כדאית. עוברים ל־פיקנטי ומשלמים את המחיר הריאלי האמיתי של כל מוצר. הרווח כולו שלך. ובגדול.

פיקנטי

השומר (כהנמן) 104, בני-ברק

פיקנטי / מוח פרסום

هكذا عند الأصل

[illegible] الأصل

דום לב: יש מה לעשות

לא לעשן, לאכול נכון, להתעמל נכון, לעבור בדיקות רפואיות כל שנה, ללמוד החייאה — אלה כמה מעצות המומחים במגמה לצמצם מחלות לב ומוות פתאומי

מאת נורית אמיתי

מקרים של מוות פתאומי מת־רחשים מידי יום בכל מקום, ואנו עוברים לסדר היום. אבל כשזה קורה אצל אנשים מפורסמים, פת־אום כולם רוצים לדעת על העניין יותר ויותר. כולם רוצים לדעת מה אפשר לעשות כדי למנוע אסון כזה, כאילו מדובר במחלה חדשה.

כך אמרו המומחים שעמם שוחחנו בעקבות מותם הפתאומי של משה אישינסיה, אהרן בכר ואורי סאייג, לא, אין עליה במקרי המוות הפתאומי, הם מרגיעים. אבל יש בהחלט מה לעשות כדי לצמצם את התופעה. כדי לקבל מושג על ממ־דיה הם מספרים כי בארה"ב, למשל, מתו בשנה שעברה כ־400 אלף איש ממוות פתאומי.

הלב הוא אבר שרירי, הפועל כמשאבה ומורכב מארבעה חללים: חדר שמאלי, חדר ימני, עליה שמ־אלית ועליה ימנית. מרכיבים, שכל אחד מהם עלול לסבול מליקויים הם: שריר הלב, שסתומי הלב, פנים הלב, קרום הלב וכלי הדם של הלב.

המחלה המדוברת והשכיחה ביותר היא של כלי הדם של הלב. בכלי דם אחרים בגוף, עשויים אלה המזינים את הלב להיפגע בתהליך שנקרא טרשת (הסתיידות) עורקים. בתהליך זה שוקעים בהדרגה חומרים שו־מניים ומרכיבים אחרים של הדם, גורמים לסתימת חללי העורק, ומפריעים לזרימה תקינה של הדם לאבר.

כשזרימת הדם מגיעה למצב קריטי או נפסקת, מתרחשות תופ־עות חולניות: בכל אבר, לפי תיפ־קודו, יופיעו שינויים. כך למשל, בלב, מתפתחות תסמונות קליניות הנגרמות בשל הפרעה באספקת הדם ללב.

פרופ' יהר זהבי, מנהל מחלקה פנימית ג' והשרות הקרדיולוגי במרכז הרפואי "גולדה" (השרון) בפתח־תקווה, מסביר כי מחלת הלב הטרשתית־כלילית מוצאת ביטוי קליני בתסמונות הבאות: תעוקת הלב (אנגינה פקטוריס), אוטם שריר הלב ומוות פתאומי.

תעוקת לב נחלקת לתת־קבוצות: תעוקת לב יציבה, שבה מופיע כאב בחזה בעת מאמץ, וחולף עם הפסקתו. משבשת את אספקת הדם ללב, דווקא כששריר הלב דורש יותר דם בעת מאמץ. מתרחשת בע־קבות חסימת כלי הדם. סוג שני: תעוקת לב בלתי יציבה, המופיעה גם ללא קשר למאמץ. סוג זה יכול להקדים או לבשר על התפתחות של אוטם שריר הלב. סוג נוסף הוא תעוקת לב על שם פרינצמטל, הנגרמת על־ידי התכווצות (ספזם) של כלי הדם של הלב.

אוטם שריר הלב (התקף לב), מצב בו נחסמת אספקת דם לחלק משריר הלב, והוא הופך מרקמה פעילה וחיה לרקמה צלקתית. ככל שהעורק הנחסם הוא גדול וחיוני יותר, כך הנזק בשריר הלב גדול ורב יותר.

מוות פתאומי (דום לב). מוות בלתי צפוי מופיע אצל הנפגע, בדרך כלל, ללא סימפטומים מקדימים. אם אלה הופיעו, הם התרחשו עד שעה בטרם הופעת המוות. דום לב נגרם בשני מנגנונים: פרפור החדרים, כשאין סדר בפעילות חדרי הלב, ופ־עילותם אינה מספקת לקיום החיים. המוות מופיע בעקבות הפרעות קצב, שאם אינן מטופלות מיידית — החולה נפטר. סיבה נוספת — דום חדרי הלב: הפסקת התכווצות החד־רים, והפסקה בהזרמת הדם לאברים חיוניים.

בעת פעילות יומיומית

מוות פתאומי מופיע במרבית המקרים בעיצומה של הפעילות היו־מיומית. הוא שכיח יותר בקרב גברים, בעיקר בגיל 60 ומעלה. גורמי הסיכון למוות פתאומי דומים לאלה של המחלה הטרשתית עצמה, והם: עישון, יתר לחץ דם, יתר כולסטרול, (עליה בשומני הדם) סכרת, השמנה, מתח, חוסר פעילות גופנית ועוד.

למעשה, מוות פתאומי יכול להו־פיע בכל מחלת לב. הסיבה השכיחה ביותר היא הפגיעה בכלי הדם של הלב (טרשת העורקים). כ־80% מהלוקים במוות פתאומי סובלים ממחלת כלי דם של הלב. בין החו־לים במחלת לב טרשתית, יש קבוצה בעלת סיכון גבוה ללקות במוות פתאומי, שלא תמיד ניתן לאתרה. פרופ' זהבי מדגיש שאם בכלל ניתן לסייע לקבוצה זו, יש לטפל, קודם כל, במחלה היסודית בה הם לוקים — טרשת העורקים. הדרכים: הפ־סקת עישון וטיפול בגורמי הסיכון שהוזכרו, ובאלה הדורשים טיפול תרופתי או כירורגי. לפי נתונים שהצטברו עד היום, כמעט רוב הנפטרים ממחלה זו עישנו.

החייאה מיידית

מה אם כן ניתן לעשות כדי להציל את הלוקים במצב של מוות פתאומי? לנסות ולאתר, במידת האפשר, את החולים בעלי הסיכון הגבוה מבין חולי הלב, ולטפל בהם בהתאם. יש גם להפיץ באוכלוסיה את התודעה ללימוד תהליך ההח־יאה, החיוני ברגעים הראשונים שלאחר הארוע בלב, ובטרם הגיע הצוות הרפואי, המיומן לטפל ב־נפגע.

ברגעים הראשונים — לא יאוחר מ־6-3 שש דקות מרגע הארוע. אחור בתהליך ההחייאה גורם לנזק מוחי בלתי־הפיך, מדגיש פרופ' זהבי. בסיאטל שבארה"ב, הוא מספר, למדו אלפי אנשים את פעולות ההחייאה, ועיר זו מצטיינת בשיעור גבוה ביותר של הצלחה בהחייאות. פרופ' זהבי מציין לשבח גם את אגודת "לב אל לב" בישראל, ומנכ־ד"ר־אורים, המשקיעים מאמץ רב וחיוני בהחדרת הנושא בציבור.

פרופ' זהבי ממליץ שכל אדם מגיל צעיר יעבור, אחת לשנה, בדיקה של לחץ דם, ואחת לשנ־תיים, בדיקות של שומני דם — אם הבדיקה הראשונה נמצאה תקינה. בגילים גבוהים יותר על הבדיקות להיות יסודיות. "אני נמנה עם אלה הגורסים שגילוי המחלה הוא חשוב, אבל עוד יותר חשוב לפעול למניעתה", מדגיש המומחה.

בפתח־תקווה, לדוגמה, נערך מ־1984 סקר רב ממדים בקרב תלמי־דים בעיר, ובמסגרת זו מתכוונים בבית החולים "השרון" לאתר את גורמי הסיכון למחלות לב עוד ביל־דות, תוך איתור האוכלוסיה הסובלת מגורמי סיכון גבוהים. הסקר כולל את בני הנוער והוריהם.

סיבות גנטיות

פרופ' מאיר גוטסמן, מנהל מכון הלב במרכז הרפואי "הדסה" בירוש־לים, מדגיש כי גם אם לא תמיד ניתן למנוע דום לב, בעזרת ביצוע החייאה יש סיכוי להציל את הלוקה ממוות פתאומי. ישראל, מדגיש ד"ר גוטסמן, נמנית עם המדינות היחי־דות שבהן כולל צוות ניידת טיפול נמרץ של מד"א, בנוסף לצוות ההחייאה המיומן, גם מכשור נייד למתן הלם חשמלי, איק"ג, טיפולים תרופתיים מסובכים ועוד. למרות זאת יש חשיבות ראשונה במעלה לטיפול מנע בנושא. אוכלוסיה המוגדרת כבעלת סיכון חייבת להי־מנע מאכילת שומנים, להוריד משקל, לטפל בסוכרת וביתר לחץ דם, להפסיק את העישון וכן להשתדל לא להיקלע למצבי מתח ומאמץ יתר. בנוסף, מציין פרופ' גוטסמן, יש כיום אפשרות לזהות בבדיקות איק"ג סימנים שבעתיד עלולים לגרום לדום לב.

ד"ר עמוס גרוזינובסקי, ראש המחלקה למדעי החיים במכללת וינגייט לחינוך גופני במכון וינגייט, מספר על מקרים של דום לב בקרב העוסקים בספורט ובספורט תחרותי. יש להבחין בין שתי אוכלוסיות: עד גיל 35 ומעל לגיל 35. בדרך כלל אם מוות פתאומי התרחש מתחת לגיל 35, הסיבות היו במקרים רבים גנטיות: אנשים שנולדו עם פגמים מולדים בלב, כעיבוי פתולוגי של דפנות שרירי הלב ועוד. ד"ר גוד זינובסקי, ממליץ לשיקום חולי לב בעזרת פעילות גופנית, מדגיש כי ההתייחסות המוגזמת לתופעה זו היא שכאשר מדובר במקרי מוות מדום לב בקרב ספורטאים עד גיל 35, יתכן שאילו לא עסקו בפעילות ספורט תחרותית — אולי לא היו לוקים בליבם.

היום ניתן לגלות מקרים רבים של בעלי סיכון ללקות בליבם, במסגרת בדיקות מאמץ. עם זאת, מדגיש ד"ר גרוזינובסקי, מספר מקרי מוות פתאומי והתקפי לב בקרב העוסקים בפעילות גופנית נכונה ומתאימה — קטן. פעילות גו־פנית לא נכונה, כהרמת משקלות לאנשים בעלי יתר לחץ דם, עלולה להיות מסוכנת.

בין הפעילויות הספורטיביות ה־מוגדרות כ"טובות" — הליכה, שחיה, התעמלות מבוקרת. בכל מקרה רצוי להתייעץ במומחים בכל הקשור לפרטי הפעילות הגופנית המותרת לאדם זה או אחר.

אשת הסוכן

מרים ד'אבו היא הגיבורה הנשית בסרט החדש של ג'יימס בונד בכיכובו של טימותי דלטון, שנקרא בעברית "007 באזור הסוכן". בתצלום נראית ד'אבו עושה פוזה עבור תמונת השער של ה"פלייבוי" של חודש ספטמבר.

לחיות ולמות בכבוד

מאת חולדה ליברנומה

איטליה

אוזה פארבארי בת המש, בתם של זוג איכרים בצפון איטליה, חולה בסרטן הדם (לוקמיה). רופאים ותרו־פות לא הועילו לה, והוחלט על השתלת מח־עצמות של בן משפחה, מחשש לחייה של מח מתורם זר. זוג ההורים החליט להוליד ילד נוסף, כדי להציל את אוזה ממוות. כשהיה אלברטו בן 18 חודשים, הוא נותח, ומח עצמותיו הושתל באחותו. התינוק התאושש מן הניתוח וגם לאוזה הוטב מאוד. אבל איטליה רעשה כולה מיחס ההורים לבנם, ומהחלטתם להולידו כדי להיטיב לאחותו, בגיל שבו עדיין הוא אינו מסוגל להחליט בעצמו. השאלה כיצד הסכימו (למעשה יעצו) רופאים לנהוג כך, חזרת בכל העיתונים: האם מותר להשתמש בילד כאילו היה חיית ניסיונית. ההורים, שהשתוממו כנראה מאוד על הת־גובה, טוענים כיום שאלברטו נולד גם מפני שרצו בו בשל עצמו.

נושא ההשתלה עמד במרכז עירית מרצים ותיאולוגים שנערכה בשבוע השני ביולי בעיירת מעיי־נות־הצרטא פיוגי. "עד כה", אמרה שם כלת פרס נובל ברפואה, ריטה לוי־מונטאלציני, "הוכיחה עצמה רק השתלת כליות בצעירים. יתר ההש־תלות נכשלו למעשה". בהקשר זה נוגעה שאלת זכותו של אדם חולה לקבוע את רגע מותו. על שאלה רפואית־מוסרית־דתית זו הביעה את דעתה לוי־מונטאלציני שזכות אדם למות בכבוד כשם שזכותו לחיות כך. הציווי הפיזי הרצון להאריך בכל מחיר את החיים, פעמים רבות למרות סבל פיזי ונפשי רב, גם כשהסיכויים מעטים, אינו מתקבל על דעתה. זה, היא טוענת, ענין לב־חירה הנפשית, והחולה הוא החייב לקבוע בעצמו את יום מותו.

ריטה לוי־מונטאלציני (78) חברה מלאת מרץ במפלגה הרדיקאלית, ופעילה למען יהודי ברית המועצות. מאז זכתה בפרס נובל היא הפכה לאישיות ידועה מאוד ברחוב האי־טלקי, ולא עבר שבוע שהעיתונות אינה מרבות במפעילותה הציבורית. [illegible]

חור בכיס

מבחן הדרכים האמיתי

מאת אברהם טל

אחת מהנאות המקצוע של כתבי התחבורה היא הזכות לקבל מיצרן או יבואן מכונית חדשה לניסיון. קוראים לזה "מבחן דרכים", שבעקבותיו כותבים דו"ח נופת צופים. רק לעיתים פוגשים בדו"ח מבחני דרכים משפט כמו "היציבות על הכביש במהירויות גדולות תוך כדי סיבובים חדים היתה יכולה להיות עוד יותר טובה" — שזה כבר רע מאוד; בדרך כלל הדו־חו"ת משופעים סופרלטיביים, כמו "השליטה בה מושלמת. המכונית נענית בהתלהבות למאוויי הנהג — דומה שהיא מגיבה עוד בטרם הפעיל הנהג יד או רגל כדי לרמוז על רצונו. היא ממש קוראת את מחשבותיך". לפעמים נדמה שכותבי הרכב מגיעים במהלך המבחן לאור־גזמה. מה הפלא? מקבלים בתולה יפהפיה, מובנה ומזומנה — מכו־נית חדישה־חדשה, מטופלת פי־קס, מצוחצחת וממורקת, מתו־צרת מפעל ידוע. למה מצפים — שהלאגרים יישפכו לה כבר באל־פיים הק"מ הראשונים?

לא קונץ לכתוב דו"ח על מכונית חדשה שהתקבלה מיבואן לניסיון; הקונץ הוא לכתוב דו"ח על קשישה שעשתה כמה עש־רות אלפי ק"מ בעבודה יומיומית קשה. קחו למשל את הג'טה שלי, תוצרת פולקסואגן. אינני זקוק למבחן דרכים. אני נוסע בה כבר שש שנים, ויחד עברנו כ־70,000 ק"מ (את השאר עשיתי במכונית אחרת, וקנה ממנה). אני מכיר אותה היטב.

אקדים ואומר כמה דברים חיוביים חשובים: במשך שש שנים לא היה צורך בתיקון גדול הכרוך בהוצאה גדולה. כמו כן אומרים לי שמחיר המכירה שלה כמשומשת גבוה יחסית (לא מעט בשל התייקרות המכוניות החד־שות ועוצמת המארק). במשך השנים נתקעתי בדרכים רק שלוש פעמים בשל קלקולים מכאניים היכולים לקרות בכל מכונית; זה היה אמנם תמיד במצבים קריטיים (פעם בדרך לאולפן רשות־השידור ופעמים לפגישות עם אח"מים) אבל מתי יתקלקלו מכוניות אם לא במצ־בים כאלה?

מה לא היה בסדר? הדברים הקטנים. קודם כל גימור. תקלות שלא צריכות לקרות גם בשש השנים הראשונות. לדוגמה: ה־מאפרה נתקעה מלכתחילה. בית־המאפרה השבור מנסיונות הוליכי נשבר; הוחלפו אותה. אבל ליתר ביטחון גם הפסקתי לעשן. ידיות הפלנתה היו קשר־יות מפלסטיק מפוקפק תשברו בהקדם (התחליפים שקניתי בנו־מניה מחזיקים מעמד). דבר משונה קרה למתקני המתכת הקטנים להידוק חלונות־הרוח: הם נשרו כתאנים בשלות בקיץ. הנגג אמר: "בבית הרושת מדביקים את זה בדבק וסוכית. זה טוב בשביל אירופה ולא לשמש של המזרח התיכון". לאחר שהדבקות חוזרות לא הוע־ילו נאלצתי להחליף את שני חלונות־הרוח, אם כי לא את הדלתות; גם זה משהו, כי בפולק־סואגן אוהבים להחליף מכללים שלמים (ראה להלן).

פס פלסטיק לאורך המכונית נשר, הודבק ומחזיק מעמד. פס נוסף, ניצב לחלון הנהג, התרופף והחל לזמר ברוח. במוסך הדביקו אותו במעין דבק שחור ומבוצר, הנמס ונוזל בטמפרטורה שמעל 30 מעלות, ואז הזימור שב מתרופף. פס מתכת פנימי ליד מושב הנהג מתגלגל אי שם.

הצופר החל לזייף בשנה הש־לישית. האם אפשר לנסוע בת"א בלי צופר? בוודאי. פעמיים תיקן אותו החשמלאי ובפעם הש־לישית אמר: "תשמע, תעזוב אותי עם ה־ הזה. אתקין לך כפתור פשוט בצר, עם אחריות ל־12 שנה". מאז אין בעיות בצפצופים.

נורת התתראה האדומה מפני עליית חום המנוע מהבהבת בתוקיות שלא הצלחתי לגלותה. כאשר זה קרה לראשונה העמדתי את המכונית לשפה בצד הדרך מחשש שאנחנו רותחים. בימים הבאים ניסיתי להבין למה זה מהבהב. האם זה תלוי במהירות הנסיעה, בשיג הכביש — ואולי במצב הרוח שלי? דבר אחד בטוח: אין קשר בין ההבהוב ובין חום המנוע. המכונאי גדר ד' פרחתו ואמר: "אתה יודע איזו עבודה זאת למצוא איפה המגע הרופף? לא כדאי לך. תסתכל תמיד על מדחום המים". מאז אני מסתכל תמיד על מדחום המים ומנסה להתעלם מההבהוב, אע"פ שזה די מעצבן.

פעם הלך מה שהתברר אחר כך כ"מיתים המאוורר", מאוורר הרדיאטור. חשבון המוסך היה 165 דולר, לפי השער בספטמבר 1984. נפלתי מהרגליים: יותים כזה קטן — 165 דולר? "אין בר־ירה" אמרו במוסך. "היינו צריכים להחליף לך את כל בית המיתים. זה בא חתיכה אחת". כשהלך בפעם הראשונה הקסלה ובעל "מכון האקוזים" תבע מחיר מופרז לגמרי. החלטתי להביא קסלה מגרמניה. אל תשאלו. קודם כל הם לא יודעים מה זה "קסלה" (בגרמנית). כאשר הס־ברתי להם מה זה "קסלה" הראו לי שטרונגול באורך שני מטר ואמרו — בדיוק — "זה בא בחתיכה אחת". טוב, על הבעיה הזאת התגברו בארץ: מוכרים קסלה לחוד וצינורית פליטה לעשן לחוד. אבל גם מהמחיר יוצא עשן.

ההילוכים היו קשוחים בחודש הראשון. ייחסתי זאת לעובדה שהמכונית חדשה. הם נשארו קשוחים גם בחודש השני, השלישי וכו', ולהפתעתי גם בשנה השניה. שאז כבר היה קשה להוריד לשני ולהכניס לראשון כאשר המנוע היה חם. במוסך ביצעו "כיוון הילוכים". כאז אפשר להוריד לשני ולהכניס לראשון — אבל בזהירות וקצת בכוח. זה דווקא נעים מאוד — הרגשה כאילו זאת מכונית חדשה. אבל בסתר לבי אני מקווה, אולי־אולי היא תתיישן קוריסטי, גם מבחינה הזאת.

הצמיגים בלו אחרי כ־50,000 ק"מ. משכתי עוד קצת ונכנסתי לפאנצ'רמאכר, שפסק: "להחליף מיד, את כולם". שאלתי אם זה בסדר, כי חשבתי שצמיגים מתוצרת חוץ יכולים להחזיק קצת יותר, בייחוד שאינני חורק בכבישים כדי לא להפריע את מנוחת השכנים. הוא הביט בצמי־גים בבוז ואמר: "תוצרת חוץ? על המכוניות שהם שולחים הנה מרכיבים צמיגים יוגוסלוויים. זה לא נקרא תוצרת חוץ".

כתב תחבורה ראוי לשמו מסיים בסקירה כזאת בבחן ציון כולל. אבל הבעיה היא שאין לי קנה מידה להשוואה. רגע, המ־כונית השניה שלנו היא כאוטוס 1700 אוטומטית שקניתי חדשה בשנת 1969 — וזה עתה מלאו לה 18 שנה בשירותנו: בבחינת תקלות ותיקונים — אין בכלל מה להשוות. "נבאסת בה אתה משווה" נער בי מבוזה אחד. "פאטוס ב־1969 כול פולק־סואגן ב־1981? או ייצרו [illegible]

שלוש תנוחות לבחירה

מאת גלעד דותן

קנדה

קרונות הרכבת התחתית בעריה הגדולות של צפון־אמריקה בנויים כך, שלנוסעים היושבים בהם יש אפשרות לשבת בשלוש צורות: כשפניהם פונים קדימה, אחורה, או מול צידו הנגדי של הקרון. גם אוטובוסים רבים בקווים העירוניים מאפשרים לשבת באחת משלוש תנוחות אלה. לעניין זה נודעת חשיבות רבה במקרה של תאונה. מחקרים אחרים הוכיחו שכאשר כלי הרכב נעצר בפתאומיות, אחוז הנפגעים מבין היושבים שפניהם פונים לאחור — נמוך בהרבה משל הנפגעים הפונים קדימה או הצידה.

ד"ר טרינקוף, רופא העובד בבירת ארה"ב, הולך לבדוק את צורת הישיבה המועדפת על תושבי וואשינגטון, ואת ממצאיו הוא פירסם בעיתון הרפואי "כתב העת האמריקאי לבריאות הציבור". להפתעתו, התגלה הבדל מהותי בין ילדים למבוגרים: 66% מן הילדים מעדיפים לשבת כשפניהם פונים לאחור, אבל רק 25% מן המבוגרים העדיפו תנוחה זו. המבוגרים, אגב, מוכיחים שוב את חוסר הדמיון שלהם...

ברור, כמובן, שמבחינת בטיחות הנסיעה, דווקא צורת הישיבה של הילדים היא הבטוחה ביותר, ולפחות תושבי עיר אחת בישראל עשויים להפיק מן המחקר תועלת: קרונית הכרמלית בחיפה בנויים בדיוק במתכונת המאפשרת ישיבה בשלוש התנוחות הללו.

תושב תל־אביב וגוש דן, מוכר מכונית או דירה?
רק ב"לוח העיר" אתה מקבל:

מודעה באחריות

בכל לוח אחר אתה חייב לשלם עבור המודעה שפורסמה אפילו אם לא מכרת! רק "לוח העיר" מאפשר לך לפרסם מודעה באחריות שמבטיחה לך:

לא מכרת לא שילמת

כן, ב"לוח העיר" המודעה שלך מתפרסמת שוב ושוב - ללא תשלום נוסף אפילו חודש ימים.
המודעה מתפרסמת ב־4 עיתונים: "העיר" - "הארץ" - "חדשות" - ו"צומת השרון" ומגיעה לכ־1,000,000 קוראים בגוש דן והשרון

אבל - אם בתוך חודש לא תמצא קונה מתאים - טלפן ל"לוח העיר" וכספך יוחזר לך במלואו! זאת "מודעה באחריות" וזהו חידוש מהפכני שרק לוח שבאמת בטוח שתמכור יכול להציע.
מעכשיו - אל תסכים לשלם בכל תנאי!
מעכשיו - כדאי לך לפרסם רק מודעה באחריות.

לוח העיר
זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון 03-371261

מקרר לכל דבר

מאת עדנה לוינשטיין

המכונית הצמודה הופכת בהדרגה לביתנו השני. לאחר שהרכבנו בה רדיו ורשמקול, מזגן־אוויר ומתקן לקפה, לא נותר לנו אלא להכניס לתוכה מקרר קומפקטי, כדי שיצנן את ארוחותינו במהלך הנסיעה הארוכה או הקצרה.

חברת "ישראפריים" הולה מייב־את באחרונה מקרר כשלוכה הגבים, שניתן לחבור למצת של המכונית בזמן הנסיעה או החניה, משמש כמקרר לכל דבר ומגיע לטמפ־רטורה של 0 מעלות צלזיוס. גם לאחר הניתוק מן המצת, נשמר הקור במשך שעות אחדות. גדולתו של המקרר בכך שהוא הופך למחמם על־ידי שינוי פשוט של החיבור, וניתן לחמם בו מאכלים בטמפרטורה של 96 מעלות צלזיוס. כן ניתן להשתמש בו בבית ובמשרד על־ידי חיבור לשנאי. מחיר מקרר בגודל 10.5 ליטר הוא 288 ש"ח, 15 ליטר — 330 ש"ח, ו־20 ליטר — 384 ש"ח.

בחנות ובשוק

ניחוח הגליל

חבריו הצעירים של קיבוץ כישור בגליל מגדלים, אורזים ומשווקים שקיות בד קטנות המלאות בפרחי לוונדר טבעיים משדות הגליל. השקיות, הקרויות "ניחוח הגליל", מיועדות לטהר את האוויר בתוך ארונות סגורים ולמנוע כביסת עש ועובש לטווח של שנתיים. אפשר להשיגן בכל רשתות השיווק, פרט לשקם. מחירן — 7 שקלים לזוג שקיות, באריזה נאה ושקופה.

בריא, חלק ומבריק

הפלצנטה, בשמה המקצועי, היא קרום השילייה הנפלט מגוף האשה אחרי הלידה. היא מכילה את כל החומרים החיוניים בכמות הדרושה להתפתחות העובר ברחם אמו. כיום משתמשים בפלצנטה לטיפול בעור הפנים וחברת זנס, שקמה באחרונה בארץ, יוצאת עם סידרה טיפולית המשלבת שימוש בשני המרכיבים — פלצנטה ופנטאינון (בתוספת לחות טבעית). הסידרה מורכבת מקרם לחות מזין ואמפולות. שיטת השיווק של מוצרי זנס היא באמצעות דיילות ומדריכות יופי.

שלושה גוונים

"פנטסיה" מסידרת בוטיצלי הוא עיפרון צלליות בשלושה גוונים. הצלליות נובעת מכך שאפשר לעצב בעזרתו צללית מדויקת בשלושה גוונים אפשריים ללא צורך בידע מוקדם באיפור. העיפרון מיוצר בחברת סוזאן סטאבילו, שהיא אחת החברות הגדולות בעולם לייצור עפרונות איפור והוא מיובא לארץ לאחר שהותאם לאקלים הישראלי, לפי דרישת הכימאי הראשי של החברה הטייבה, ברקאבר־דגבר. מחירו לצרכן — 12.08 שקל. עוד בסידרה — עיפרון רק שרישים נשאר לאורך זמן והוא מתאים לנשים בעלות עור רגיש (6.44 שקל).

להופף ולהתחפף

"קוויק שמפו" הוא שמפו חדש המתאים לכל מי שחסר לו זמן או שאין לו רצון לבקר במספרה או להופף את השיער בבית. מתיזים על השיער היבש מעט מן השמפו והשיער נעשה רך ורענן כמו לאחר חפיפה. השמפו גם מנקה את השיער, מסיר את השומנים ומונע קשקשים. לאחר התזתו משפשפים את השיער במגבת, מברישים היטב ומסרקים כרגיל. לאחר מכן אפשר להתחפף מן הבית ולהרגיש "כאי־לו". המחיר לצרכן — 16 שקל.

לאחר העקיצה

מכשיר חדש ושמו "אפטר בייט", המכיל חומר המשכך מיד את צריבת עקיצתו של היתוש ומונע התנפחות המקום, משווק באחרונה בארץ על־ידי "אגיס" ונמצא למכירה בבתי

המרקחת בלבד. המוצר החדש מעוצב בצורת מקלון דמוי עט ובקצהו שכבה ספוגית רכה שמונעת את גירוד העור. הבה נקב המאפשר יציאה מבוקרת של הנוזל המכיל חומר ל־500 טיפולים. התכשיר יעיל גם לאחר מגע של מדוזות, קוצים וקשקשי דגים. המחיר לצרכן — 7.22 שקלים.

פשוט ואלגנטי

ערכה מיוחדת שמטרתה לצורך גילוי מוקדם של גידולים בדרכי העיכול מאפשרת בדיקה פשוטה ואלגנטית, ובכך ... של הבע־יות בריפוי הגידולים, בטרם ל־ רפואה מונעת "לב הבימו" בתל־אביב מבצעים בדיקה זו באופן שגרתי להבהיר בדיקה תקופתית קבועה". ד"ר יוסף ברנר, מומחה לסרטן, המנהל את המרכז לרפואה מונעת, מציין כי לפי הפרסומים של האגודה למלחמה בסרטן בארה"ב ניתן להגיע לריפוי גידולים בדרכי העיכול בשיעור של 75 אחוזים (לעומת 44 אחוזים כיום), אם רוב האוכלוסיה שמעל גיל 40 תעבור בדיקה זו.

מעדנים דמויי בשר

מסעדה ראשונה בישת "מכעול בורגר" נפתחה באחרונה ברחוב יפו 84 בירושלים. היא פועלת בנוסח מזון מהיר, ומציעה תפריט מגוון המבוסס על מעדנים דמויי בשר, המיוצרים על טהרת החלבונים מן הצומח. בעלי המסעדה הם גרשון יואל, יליד אוסטרליה ויוצא קיבוץ מבוארותה, והוד שילה, יליד ארה"ב ויוצא קיבוץ יפתח. במקום נמכרים מאכלים כהמבורגר, נקניקיות, כרי־כי נקניק סבעול, שניצלים וסלטים מירקות ופירות טריים. מחירים לדוגמה: המבורגר — 2.3 ש"ח, שניצל — 2.7 ש"ח.

130 כוסות סודה

מיכלי גז חדשים לסודה ביתית מיובאים באחרונה מבריטניה על־ידי חברת "מיסטבל". המיכל מכיל 360 גרם גז, לעומת 275 במיכלים הקוד־מים. גודל המיכלים החדשים, הקר־ויים "סודה ספיר פלוס" מתאים לכל המכשירים הביתיים לסודה (להוציא את הסיפולוקס). מחירו של המיכל החדש 23 ש"ח כולל מע"מ, לעומת 19.70 ש"ח למיכל רגיל. חברת "מיסטבל" יוצאת לשוק עם המיכלים החדשים במסגרת מבצע. פרסים: לכל מיכל מצורף כרטיס הגרלה, בה אפשר לזכות בכרטיסי טיסה ללונ־דון, בטלוויזיה צבעונית, תנורי מיקרוגל ועוד.

פק"ל לחייל

המשביר המרכזי הוציא לשוק בי־מים אלה מתנה מקורית לחייל המתגייס — פק"ל לחייל. החבילה כוללת פריטים חיוניים המוצרים לחייל, כמו מכונת גילוח המופעלת בסוללות, רדיו טרנזיסטור, פנס סול־לות מיוחד בעל נורת ניאון, 4 סול־לות ו... תרמוס. שמן לטיפול בנשק, שאינו כלול במחיר והוא ניתן במ־תנה. כל המוצרים הם מתוצרת פי־ליפס. החבילה משווקת ברשתות השקם והמשביר לצרכן במחיר 125 שקל.

איזה זיפ שותים היום?

זיפ מנגו, טעם טרופי הוא, התוספת לסידרת טעמי אבקת הש־תיה "זיפ", הכוללת טעמי תפוזים, אשכוליות ולימון, האננס. החידוש: משווקת בקופסת מתכת שמשקלה 800 גרם ובאריזה: צלופן בנות 100 גרם. בקופסת המתכת יש כף מידה שתכולתה מתאימה להכנת כוס משקה אחת.

תיקון

במדור "חוג בית" ביום 3.8 נכנסה שגיאה של הכותבת ניל כבדיס מן הקטע "עיצוב חותמי מבית־בלות".

היכן חוגגים

סיבה למסיבה
* יום נישואין
* יום הולדת
* שחרור מהצבא
* תעודת הסמכה
* אורחים מחו"ל
וכל חגיגה וארוע משפחתי
עד 70 אורחים
אנו נדאג להפוך כל מסיבה
לחגיגה בלתי נשכחת
סגור בימי שני
מטבח צרפתי־איטלקי * מעולי בשר ודגים
הבצלאל העתון 35 * כפר שמריהו * הרצליה פיתוח
הזמנות בטל: 052-575586

עירית תל־אביב־יפו

מדרחוב ספרים בדיזנגוף

עירית תל־אביב־יפו מתכננת הפעלת מדרחוב ברחוב דיזנגוף בימי שישי וערבי חג בשעות הצהריים

במדרחוב ינתנו אישורים למכירת ספרים, עתונים, תקליטים וקלטות.
מו"לים ואחרים המעוניינים להשתתף במדרחוב מתבקשים לפנות לעירית תל־אביב־יפו טל: 438264, 438210

הועדה המקומית לתכנון ובניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה
[illegible]

המאבק על חופש הדיבור בבריטניה

מאת שאול צדקא

לונדון

שורות אלו יכולות בהחלט להי־כתב על־ידי סופר צבאי. אמנם הצי המלכותי אינו יוצא לאיי פוקלנד או למפרץ הפרסי, הנותנים המלכותיים אינם מנהלים מעל גיברלטר את הקרב האחרון נגד ספרד, וה"טורנדו" אינם מפציצים מטרות בדנמרק בגלל סכסוך הדיג בים הצפוני; אבל מדובר במלחמה. יש אומרים: מלחמת חורמה. לא "המלחמה על בריטניה", אבל המלחמה על חופש הדיבור בבריטניה. מתרס למטרות, שמצדו האחד הממשלה ומוסדות המשפט, ומצידו האחר — העיתונות. נכון לרגע כתיבת שורות אלה שורות בשדה המערכה התמונה הבאה:

נגד "סאנדיי טלגראף" — תביעה משפטית.

נגד "דיילי מירור" — איום במאסר לעורכיו.

נגד "סאנדיי טיימס" — הפסקת פירסומה של סידרה.

נגד "אינדפנדנט" — צו על תנאי.

נגד "אובזרוור" — כנ"ל.

נגד "גארדיין" — אפשרות לתביעה משפטית.

אפילו נגד "סאות' צ'יינה מורנינג פוסט" בהונג־קונג — צו איסור.

שמח בלונדון, והכל בזכותו ובאשמתו של האיש, שבעטיו משתוללת הסערה כולה זה כמה שבועות — פיטר רייט.

"מרגול" בבריטניה

עד לפני שנה הוא היה אלמוני. רק הסוכנים הוותיקים ב"אם־אי־5", השב"כ הבריטי, הכירו אותו — בשנות ה־50 וה־60 הוא היה ראש המחלקה ללכידת מרגלים. לפני עשור הוא היגר לאוסטרליה, הקים לעצמו חוות סוסים קטנה בטאסמניה הנידחת, וישב לכתוב בארבע השנים האחרונות את זכרונותיו. אלה הפכו להיות חומר הנפץ, שבגללו מזדעזעים היום עמודי חופש הדיבור באיים הבריטיים.

כשנודע על כוונתו של רייט הקשיש לפרסם גילויים מתקופת שירותו המודיעיני, הזדעקה ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר. לא יעלה על הדעת, היא השמיעה את הטיעון ההגיוני כשלעצמו, שסוכן חשאי יעשה כסף מסודות מדינה. היא שיגרה את מזכיר הממשלה לסידני, וזה כמעט שנה היא עושה מאמצים למנוע את פירסום הספר באוסטרליה. באותה מידה היא מנעה מהעיתונים "אובזרוור" ו"גארדיין", בעזרת צו בית־משפט בבינייה שלה, לפרסם חלקים מהספר האסור.

לפני חצי שנה החלו מתגלים בקיעים בחזית הממשלתית. "אינדפנדנט" החליט להתעלם מהאיסור, ותוך פרסם כמה מהגילויים. באותו יום החרו־החזיקו אחריו שני עיתוני הערב של לונדון, "סטאנדארט" ו"לונדון דיילי ניוז" (שנסגר בינתיים). התובע הכללי החליט להגיש נגדם תביעה משפטית, בעוד אלפי עותקים מהספר החלו להימכר בארצות הברית ומתגנבים אל תוך הממלכה המאוחדת.

בשבוע שעבר עמד העניין על שולחן הערכאה השיפוטית העליונה המורכבת מחמישה שופטים בכירים. אלה, ברוב של 3:2, השליכו פצצה שהדהימה את העורכים. הם לא רק העניקו גיבוי לממשלה האוסר על העיתונים לפרסם חלקים מיצירתו של רייט, אלא אף מנעו מהם להרפיס דיווחים שוטפים על מאבקה המשפטי של הממשלה באוסטרליה. עורך "סאנדיי טיימס" הגיב: "עכשיו נצטרך ללמוד איך עורכים עיתון בברית־המועצות", ועמיתיו החלו מדברים על שיבה "לימי הביניים".

רוברט מאקסוול, המו"ל של "דיילי מירור", החליט לצפצף על החוק, בטענה שזה עשה מעצמו חוכא ואיטלולא כלאו הכי. למחרת פסיקת המחלוקה הוא פירסם קטעים מהספר. ביום א' עשה זאת העיתון הגדול ה"ניוז אוף דה וורלד" ואילו "אובזרוור" צילם עמוד מהספר, והכתים חלק ממילותיו בשחור. הסקוטים, שהוליטו (ובצדק) כי החוק האנגלי אינו חל עליהם, עשו זאת ללא כל חשש, ואילו חבר הפרלמנט טוני בן מהלייבור, קרא מן הספר בפני מאות סקרנים, בהם תיירים רבים, ב"הייד פארק". מאידך, ידה הארוכה של הממשלה הגיעה אפילו להונג־קונג, המושבה הבריטית. שם הוצא נגד עורכי "סאות' צ'יינה מורנינג פוסט" צו ביניים האוסר עליהם להמשיך בפירסום הגילויים.

הבעיות התעוררו כשפיטר רייט, לשעבר איש השירותים החשאיים, שהיגר לאוסטרליה, החליט לפרסם את זיכרונותיו ● תאצ'ר נלחמה בפירסומים מהספר בעיתוני לונדון, אולם הספר וקטעים ממנו הגיעו לבריטניה מארה"ב ומאוסטרליה ● בית המשפט העניק גיבוי לאיסורי הממשלה ● תגובת העיתונים: ימי הביניים

מרגל בדמעת מוניטין

תאצ'ר טוענת כי רייט, ככל סוכן חשאי אחר, נשבע לכתוב התחייב שלא להסגיר סודות מדינה. לנגד עיניה עומדים סוכנים נוספים שהיו הולכים בעקבותיו, ואף משלשלים לכיסיהם רווח כספי לא קטן. השירותים החשאיים לא יהיו חשאיים יותר, מוסיפים תומכיה. רייט בן ה־70 אומר: להיפך. "אילו הייתי רוצה לגלות סודות מדינה, הייתי מגלה אותם באמת". מה שכלל בספרו אינם אלא אירועים שאין להם, לדעתו, ולא כלום עם ביטחון המדינה. גילוייו מתייחסים על סודי בינה לקויים, על חופש רב מדי שניתן לשירותים, על נסיונות של סוכנים להפליל מלכים, ועל השפעה מסוכנת על החלטות פוליטיות.

רייט מתכוון לשני נושאים מרכזיים בהם עוסק ספרו. האחד קשור בנסיונות שעשה השב"כ הבריטי לערער את משטרו של ראש הממשלה ומנהיג הלייבור הרולד וילסון בשנות ה־60, להביא להתפטרותו, לכונן ממשלה אחרת תחתיה, לקדם סיכוייו של יורש אפשרי. מדוע? משום שוילסון נחשד ב"נטיות קומוניסטיות", אם לדבר בלשון המעטה. כיצד יעשו זאת? על־ידי מסע הכפשה, יקעו עיתונאים ויעודדו עליו את דעת הקהל. משימה של מה בכך עבור שירותים חשאיים מיומנים.

העניין השני חמור לא פחות, והוא נעוץ בקביעה החד־משמעית של רייט כי סר רוג'ר הוליס, ראש ה"אם־אי־5" בין השנים 1956–1965 היה סוכן סובייטי והסגיר למוסקווה סודות מדינה. האם, שואל רייט, ניתן לעבור לסדר היום על עניינים חמורים שכאלה? האמנם שבועת הסודיות שלי חלה גם על הכביסה המלוכלכת ביותר?

רייט ממתין לפסיקתם של השופטים באוסטרליה. העורכים הבריטים מעבירים את הנושא כולו לרשותו של בית הדין האירופי. בארצות־הברית נקנה ונקרא הספר באין מפריע. ואילו מול בנייני הפרלמנט בלונדון, תחת חוטמם של השוטרים השומרים על הסדר במקום, עומדים שני צעירים ומוכרים ב־100 לישי"ש את הספר שמחירו הנקוב הוא 15 לישי"ש בלבד. העותקים, מיותר לציין, נחטפים כמניות בורסה חמות.

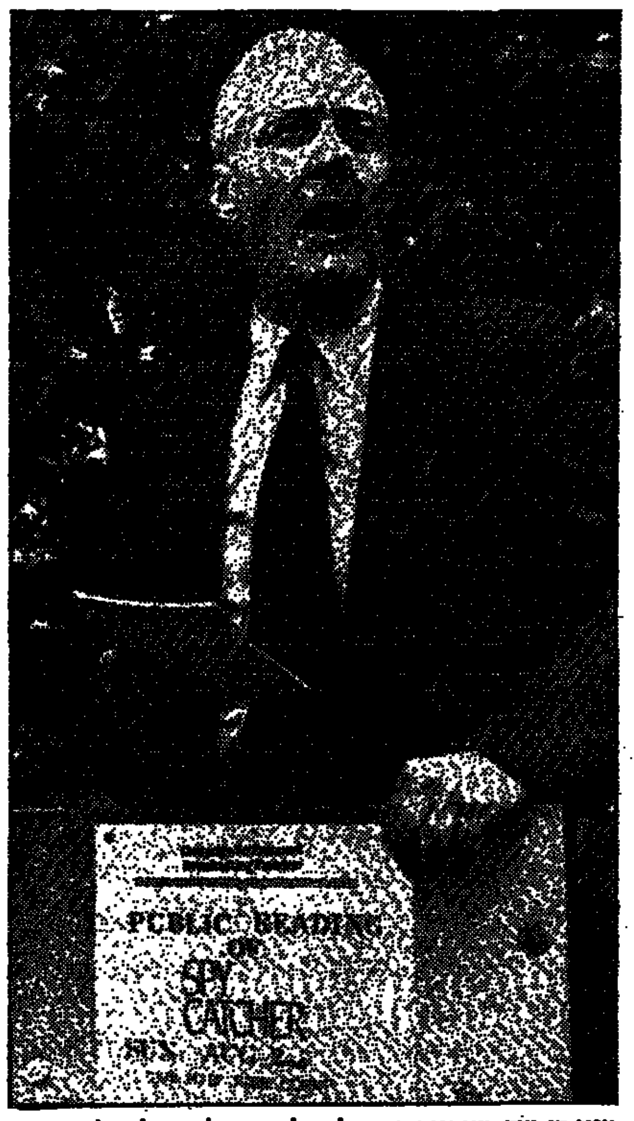

טוני בן, שר האנרגיה בממשלת הלייבור של הארולד וילסון, קורא קטעים מספרו של פיטר רייט, "לוכד המרגלים", באוזני מאות אנשים בהייד פארק.

הטור שלי / נתן דונביץ

הסאונד והכישרון

ישבתי בהצגת "עלובי החיים" בתיאטרון הקאמרי ולא ידעתי ממה להתפעל יותר: מן הכישרון, או מהאלקטרוניקה. האלקטרוניקה ששולטת היום בעולם הבידור ולא תמיד אתה יודע משקלו של מה גדול יותר, בהצלחה, או בכישלון — מערכת הקול המשוכללת, או אותו משהו קטן המתחבא, או אינו מתחבא, אצל האמן הבדרן ומבקש לבקוע החוצה.

זה לא רק בעולם הבידור. אתה בא לכנסיה גדולה, לקתדראלה, לשמוע מיסה חגיגית. המוסיקה נשמעת לך צלולה, ברורה וחזקה. התזמורת, המקהלה, הזמרים־הסולנים, הכל. ואתה מעיף מבט אל הקירות המצויירים והמעוטרים, אל התקרה בת מאות השנים ומגלה אותם. את הרמקולים הזעירים ואת הכבלים הדקים המובילים אליהם. גם אלוהים, מתברר, נעזר היום באלקטרוניקה.

אתה יושב באולם תיאטרון חדיש ומשוכלל, ביציע גבוה, בשורה רחוקה למדי, ושומע כל מלה היוצאת מפי השחקן כאילו הוא ניצב לידך. לא חזק מדי, לא חלש מדי. פשוט, ברור. ב"ברביקן" בלונדון שמעתי וראיתי את דרק ג'קובי ב"סיראנו דה ברז'ראק". הוא עומד וגבו אל הקהל, נושא מדברותיו אל אהובתו שעל המרפסת המרוממת. ואתה שומע כל מלה, במדויק. לא רק הודות להיגוי וליכולת הקולית הנדירה שלו. גם בעזרת האלקטרוניקה. באקוסטיקה האיומה של "הבימה" בתל־אביב אבד מרבית הטכסט של ג'קובי ולא הגיע אל יושבי השורות הנחשבות שם קריטיות.

בהצגת מחזור מודרנית משוכללים האמצעים האלקטרוניים, בשנים האחרונות, במידה שהמרע הבידורי לבדו היה יכול להמציא, לפני עשור או שנים. מיקרופונים זעירים חבויים מתחת לתלתלי־שיער, בצווארונים ובכובעים. מיקרופונים עם משדרים זעירים. אינך רואה אותם. הם משדרים אל בקרת־הקול, ושם נעשה איזון, שלא יהיו קולות חלושים או חזקים מדי. תמונה מאוזנת, אולי יותר מדי מאוזנת. ללא חולשות אנוש.

המשתתפים מאומנים גם לחוש לעזרת חבר שהמיקרופון שלו נפגע או בגד. אם לא שומעים אותו נעמד מיד ליד שחקן או זמר אחר, עם מיקרופון פתוח, כמובן, והטכסט של משתתף א' משודר דרך המשדר של משתתף ב'. מיקרופונים לא־אישיים מוצבים בכתנות מתמרות, במקומות שונים על הבימה, לפניה ומאחוריה. להוסיף מיד על הבגידה הגדולה של המיקרופון הזעיר.

לא צריך לקרות להם מה שקורה לא־פעם בתכנית חדשה בטלוויזיה הישראלית. לפתע, נאלם המיקרופון של מגיש א' ונשמע כמו הד חלוש וחלול מבעד למיקרופון של מגיש ב'. במחזור משוכלל, שהוא ביזנס לכל דבר, אסור שמישהו בקהל יחוש בתקלה כזאת.

אני זוכר את המצב הקשה ביותר שנפל על בימת בידור בארץ, בעניין מיקרופונים. בשנות החמישים היתה זמרת פרואנית, מפורסמת מאוד בימים ההם, ושמה אימה סומאק. פורסם שיכלה לשיר ארבע אוקטבות ומומחים התווכחו אם אלה באמת ארבע או רק שלוש וחצי. יום אחד הביא אותה לארץ אמרגן, צעיר ומתחיל, ושמו גיורא גודיק. ממש בתחילת דרכו. נובמבר 1957. המופע היה באולם "הבימה". כל הכרטיסים נחטפו מראש. אין לאר־גנים שכך שמעה מערכת הקול בגדה בוגדת, בשל תקלה במערכת החשמל, ולפתע אין ארבע אוקטבות, אין שלוש. נתגלתה במערומיה. הגברת סומאק, התנהגה כ"משוקים", במגבר משוכלל, במושגים של הימים ההם. הוסיפו לה אוקטבות. יצא הבלוף מן הכובע.

זכורה לי רק פאשלה דומה אחת, אם כי שונה במהותה. זמר האופרה ריצ'ארד טאקר נתן רסיטל בהיכל התרבות. הושיבו מוזמנים על הבימה, סביב הזמר המפורסם־המלווה. כדי שלא תהיה הבימה ריקה, וגם משום שכבר לא היו מקומות אחרים למוזמנים. טאקר, זמר גדול, נראה צעיר מכפי גילו. לאחר שזימר קטע הרדן, ניגש אליו, בצעדי ענק, חונא. חונא היה גבר ענק שעל בעליו נאמר שהן הגדולות ביותר בארץ. רץ חונא אל טאקר ולפת את ראשו בחוזקה. מן הלפיתה נשמטה הפאה הנוכרית שהיתה על ראשו של הזמר, ושנועדה להפחית כמה שנים טובות מגילו המתקדם. וטאקר הגדול ניצב מול המריעים במלוא הדר קרחתו הגדולה והנוצצת מזיעה, זקן בעשר שנים. אבל זה רק בדרך אגב, בעניין פאשלות על הבימה.

סטפוציה עם השמל

בחזור לחשמל. חלף עידן זמרי העם שידעו לעמוד על הבימה ולמלא בקולם אולם גדול, ללא עזרת האלקטרוניקה. שרשה דמארי. בימיה הגדולים, עשתה זאת. אחר־כך החל להגיע, אט אט, עידן האלקטרוניקה. כמעט בכל ידיעה על בואו של כוכב־פופ או זמר־עם נודע, או להקה מפורסמת, כלול מידע על "עשר טונות של ציוד הגברה משוכלל".

לא תמיד היו עשר טונות. אבל כל המרבה הרי זה משובח. כי הרבה טונות ציוד משמעו, לרבים, קול אדיר מפגיז. זה לא חייב להיות כך. ישראלים, כמו אחרים, למדו להרכין ראשם, פיסית, כאשר מערכת הקול מתחילה להפגין במלוא עוצמתה. מתכווצים. מחפים על האוזנים בכפות הידים, סובלים. אבל יכולים לומר, למחרת, שהיו בכופע. אגב, מערכות הקול נקראות אצלנו (כמו במדינות אחרות) "סאונד". יותר לעוף — יותר משוכלל.

לאן עוד יגיע ה"סאונד"? לפי המידע המתפרסם בשנים האחרונות יהיו בקרוב תזמורות סימפוניות עם כינורות, ויולות, צ'לי וקונטרבאסים חשמליים. זה לא עניין לעתיד. כבר קיים. חברת קנדית מייצרת את הראר. הכינור החשמלי הראשון. ויש כבר תעריפון לכל ארבעת כלי הקשת. 3,500 דולר לכינור. היצרן טוען שאיכות הצליל היא כמו של סטרדיווארויס. כנרים שנתנו להם לנסות את הכלי התפעלו. סטרדיווארויס, להזכירכם, מחירו רבע מיליון דולר ויותר.

בשביל מה זה טוב? יהודי מנוחין אמר בראיון שהכינור החשמלי הוא התשובה הניצחת לכל אותם מנצחים שאינם יודעים לשמור על האיזון בין התזמורת הסולן והכבסים בנגינת התזמורת על צלילי הכינור. הסולן יכול להגביר את צלילו במתיכת כפתור אחת. יכול להוסיף לא פחות מ־20 דציבלים.

היצרנים אומרים גם כי כלי־נגינה חשמליים טובים במיוחד לתזמורות סמפוניות בעיר קטנה. גם אם יש לה רק שישה כינורות, המנצח יוכל ליצור אפקט של שניים־עשר, ויותר, באמצעות הגברה חשמלית. כך גם לגבי קבוצות הכלים האחרות.

"סטראד", כתב־העת האנגלי היוקרתי בנושא הכינור והנגינה בו, הקדיש ל"ראר" מאמר ביקורת, חיובי ומעניין, והכתיר אותו "הגלם החדש".

הגלם חדש. יום אחד עוד נתגעגע, אולי, אל הכינור הישן. כמו שנמאס לרבים מהפורמאיקה והם מחפשים את העץ הטבעי, המתוספס, היפה, ה"עצי". אפילו שאין הוא חלק ועמיד כמו פורמאיקה.

קבוץ '87 / אלי אלעד

מקרה בית־אורן: קיבוץ בסכנת סגירה

ההתרחשויות האחרונות שהיו בקבוץ בית־אורן, הנתון כבר שנים הרבה במשבר חברתי קשה ביותר, אינן יורדות מסדר היום של קיבוצים רבים, הן כנושא לשיחות בחדרי החברים, על המדרכות, ואף בדיונים בשיחות הקבוץ ומעל דפים של רבים מעלוני הקיבוצים מכל הזרמים.

סיכום־ביניים על מצבה של בית־אורן — מהקבוצים הוותיקים בארץ, שעמידתו והתפקידים שמילא במהלך השנים של טרום־מדינה עשו אותו לאחד הסמלים ההתיישבותיים הבולטים של ההיאחזות בקרקע הארץ — ניתן יהיה לעשות רק בעוד חודשים אחדים.

בינתיים — מתוך החומר הרב המוצג בתנועה הקיבוצית בפרשת בית־אורן — כמה התייחסויות ותגובות.

צבי רם, חבר מעגן מיכאל, אחד הקבוצים הוותיקים בתק"מ, מלווה כבר תקופה ארוכה, מטעם קיבוצו, את המאמצים לבלימת ההידרדרות של בית־אורן, והנסיונות לחזור ולהעלותה על דרך שתבטיח את המשך קיומה של החברה במקום. ב"דף הסבר" ששיגר רם לקבוצי התק"ם הוא מציין: "מזה כחודש ימים יש 'הגיגה' תקשורתית סביב הנעשה בבית־אורן. 'הגיגה' זו הביאה לתגובות קשות בחוגי התנועה הקיבוצית. כמי שמלווה את בית־אורן, קיבלתי מספר פניות מקיבוצים לבוא אליהם ולהסביר מה קרה שם באמת, לנוכח השפע התקשורתי... לדעתי, אפשר להסביר את מקרה בית־אורן בצורה תמציתית ביותר בעזרת שישה מספרים יבשים, ויוציא כל קיבוץ את מסקנותיו שלו מהמספרים הללו:

- מספר חברים ב־1982 — 129.
- מספר חברים כיום — 94.
- מספר החברים מבוגרים (60+) — 35.
- מספר בנים שיש לקבוצת החברים המבוגרים — 47.
- מתוך 47 הבנים חיים בבית־אורן — 8.
- מתוך 8 הבנים, הודיעו על עזיבה — 4.

תוכנית חרום

בעקבות ההתעוררות הנוכחית למצבה של בית־אורן, ננקטה על ידי התק"ם, בשיתוף עם החברים שנותרו במשק והאחרים במקום, תוכנית חרום. מזכיר בית־אורן, שמוליק, שיגר לקיבוצי התק"ם חוזר שבו הוא מציין, בין השאר, כי אחד המרכיבים החשובים בתוכנית ההבראה שנתבקשה לקבוץ הוא להביא לבית־אורן, בשנים הקרובות, מספר משפחות מגוייסות לשנת־שירות, וביחד עם המלווים של מעגן מיכאל התנועה, לתמוך ולעזור בייצוב החברה במקום ובהבראתה.

"אנו רואים בהתגייסות משפחות לשנת־שירות בבית־אורן", הוא מציין, "ביטוי לעזרה הדדית, שיש בה גם אתגר אישי של עזרה ותרומה לקיבוץ ותיק הנתון במצוקה קשה".

לדברי המזכיר, בית־אורן זקוקה בעיקר למשפחות עם ילדים — להשלמת המערכת החינוכית במקום. למשפחות ותיקות עם נסיון קיבוצי בתחומי חברה, חינוך ותרבות, ולבעלי מקצוע בבנגנות, חשמלאי, מטפלות לבתי־ילדים ועוד.

בנוסף לחוזר של מזכיר בית־אורן, שוגר לקיבוצים קול־קורא של משפחת יעל ותומה בר־שלום מקבוצת כינרות, המציינים, בין השאר: "אנו זוג צעיר עם שני ילדים קטנים, החיים בבית־אורן כמשפחה מגוייסת. לאחר כחודש במקום אנו מבינים עד כמה גדולה ומבוכה המשימה של עזרה לבית־אורן. ככל שנרצה, איננו מסוגלים, כמשפחה יחידה ולבד, להשפיע לעזור ולשנות את התהליכים הקיימים.

"להערכתנו ודעתנו, רק קבוצה של כחמש משפחות שיגיעו יחד, יהיו סיכויים לשנות נורמות ודפוסי התנהגות הקיימים היום בבית־אורן. קבוצה כזו היא תנאי מחייב לייצוב החברה ולהבראתה. אנו פונים לאותן משפחות המעוניינות לתת יד עם נכונות לעזור והמחפשות אתגר ושנוי, לבוא ולהצטרף אלינו לעזור לבית־אורן".

להחזיק בבית

במכתב, עליו חתומה סוניה ויטגרובה, העובדת הסוציאלית המרכזת את הצוות האזורי לקשישים בעמק־הירדן, מופיעות מילות־עידוד לוותיקי בית־אורן, שהועלתה הצעה להעברתם למת־אבות מחוץ לקיבוצם: "...למזכירי התק"ם, לזרעת החברה, למלווים את בית־אורן ולכל אלה שהיו שותפים לגיבוש הצעה זו, ברצוני לומר: אדם החי מתוך בחירה במשך 40–50 שנה במקום, ומשקיע בו את מיטב שנותיו, חלומותיו ותקוותיו, הופך להיות חלק מהמקום. התנתקות מהבית, מהמקום בו השקיע את כל חייו הבוגרים, היא התנתקות מעצמו, זו פגיעה בנפשו של האדם ויתכן שגם בגופו.

"אנו הולכנו כי ותיקי התנועה הקיבוצית, יזדקנו וילכו לעולמם בביתם, ולא יוצאו למקומות אחרים. הבסיס להחלטה זו הוא הידע שצברנו על הצרכים הנפשיים, הרוחניים והפיסיים של האדם המבוגר. טובת ותיקי בית־אורן העזובה, כביכול, מול טובת הקיבוץ. עמדה זו בטעות יסודה. ההיפך כזה הוא נכון. טובת המייסדים היא אולי חלק בלתי־נפרד מהתקווה להתחדשות הקיבוץ.

"זאת ועוד: לרעיון להוציא את ותיקי הקיבוץ מהמקום שייסדו — עלולות להיות השלכות קשות על כל התנועה הקיבוצית. יש לתת על כך את הדעת כל עוד לא אחרנו את המועד. אינני אשת כלכלה, אולם אני משוכנעת שניתן למצוא דרך שתאפשר לותיקי בית־אורן הוותיקים להחזיק בביתם. חברי בית־אורן — חזקו ואימצו!"

קליה: מתנגדים לפינוי

קיבוץ קליה של התק"ם, הממוקם בצפון ים המלח, מסתייע עדיין לקבוצת "הקיבוצים הצעירים" של התנועה. המשק, שעלה על הקרקע ב־1974, מונה כיום קרוב ל־100 חברים ומועמדים, כ־60 ילדים ובני גרעינים.

באחרונה נערך בקליה סקר פנימי, שהממצא העיקרי שלו העלה שקרוב ל־90% מתנגדים לרעיון פינויים מקליה תמורת שלום. עלון קליה מדווח כי "הסקר ניסה לבדוק בצורה סטטיסטית, מקצועית ככל האפשר, את דעות האנשים החיים בקליה לגבי שתי שאלות, שנראות כיום יותר רלוונטיות מאי־פעם בעבר. לשם כך נלקח מדגם מקרי לחלוטין של כ־20% מכלל החברים והמועמדים. 86% מהעונים לשאלות מתנגדים או מתנגדים בהחלט, לעמדה המוצהרת של מפלגה כלשהי, לפנות את אזור צפון ים המלח מתושביו תמורת הסכם שלום כולל.

בין אלה שהגדירו עצמם כמצביעי המערך בבחירות האחרונות, היו התוצאות דומות — 81.8% מתנגדים או מתנגדים בהחלט לרעיון. אין הסקר יכול להראות על כיוון ההצבעה בעתיד. חלק קטן מהמצביעים אף ציין במפורש, שאין התנגדותם לרעיון כדי לאבד שלא יצביעו עבור המערך, אם זו תהיה עמדתו.

השאלה האחרת עסקה במקרה של התפתחות מדינית מעשית בעתיד, ולא בהתייחסות לעמדה מוצהרת של מפלגה. גם כאן הרוב נגד הפינוי. ההתפלגות היתה מתונה מאד.

כ־30% אינם רואים אפשרות כזו כריאלית, כ־40% יתנגדו לפינוי, כ־20% יסכימו לפינוי תמורת הסכם שלום כולל, וכ־10% יהיו נכונים להישאר בקליה גם תחת ריבונות זרה. בין אלה שהגדירו עצמם כתומכי המערך בבחירות האחרונות היו התוצאות דומות.

עלון קליה מסיים בסיום כי ראוי לציין שהתוצאות אלו עומדות בניגוד מוחלט להסכמה קיימת של קליה כלפי התק"ם, לפנות את האזור במקרה כזה, כדי שלא לשמש מכשול לשלום.

האם לחתום על ערבויות

בישיבת ועדת המשק של רמת־יוחנן, שנערכה לא מכבר, הועלה לדיון פניות של התק"ם ושל האזור שהגיעו אל הקיבוץ, הנוגעת לאחד החוקים — כלכלית, חברתית — בתק"ם, שיחתום על ערבויות הנדרשות לגורמים אלה כדי להגיע להסדרים חדשים עם הבנקים.

"מאחר שהסכומים הם עצומים, וסכומי ערבויות של היום נהיה עשויים להידרש לפלם בעתיד או באחרת. הועדה הכספית לא ראתה אפשרות לחתום על הערבויות", נאמר בדיווח לחברי הקיבוץ. לקראת דיון נוסף עם התנועה ועם האזור. סוכם שלאחר שמיעת הדו־שיחותיהם של המוסדות, הנושא יובא שנית לוועדה הכספית והמלצתה תובא לאישור ועדת כספים של הקיבוץ.

ספרים ומחברות / נילי מנדלר

דוד, אנחנו באים לגור אצלך הקיץ

"לדודי, אהרן היקר"

"דוד אהרן, אתה גר באשקלון ויש לך ים ואנחנו גרים בבאר־שבע ובכלל אין לנו ים. אנחנו החלטנו לבוא לגור בבית שלך בחופש, כי נורא מתחשק לנו. טוב?

אוהב, מיקי"

המכתב הזה, שכתב ילד דמיוני בשם מיקי הנגבי, ושלושה מכתבים נוספים שכתבו שני אחיו ואחותו, כלולים בתרגיל בכתיבת מכתבים שמצאתי בחוברת עבודה לחופש הגדול ושמה "אל תפסק בא לשחק", לגילאי 10–12. החוברת ראתה אור הקיץ בהוצאת המרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח), ברמת־אביב. התרגיל, שהוקדש לו מקום נרחב ושעיקרו הוא הרעיון כי מי שגר לחופים מגיע לו להיענש, בידי בני משפחתו המורחבת, צד את עיני, בשל המסר הלא־חינוכי העולה ממנו.

מחברי החוברת מספרים לילדים, בשורות אחדות, הקדמות למכתבים, כי לדוד אחד בשם אהרן יש בית קטן ונחמד באשקלון, קרוב לשפת־הים. אהרן הוא דוד מנומס במיוחד והוא הציע פעם ברכבע של חולשה לארבעת אחייניו, לאמם (שהיא אחותו) ולאביהם, לבקר אצלו. המחברים כתבו מכתבים בשם ארבעת הילדים וביקשו מהקורא לבחור במכתב המנסח בבהירות הרבה ביותר את הבקשה ואשר על כן הוא המכתב שאותו כדאי לשלוח לדוד.

הרבה יותר מוצלח היה לו היו המחברים מציבים מטרה קצת שונה: לא בחירה במכתב הקולע ביותר, אלא כזה המנומס ביותר. לו היו עושים כן היה מכתבו של מיקי זוכה במקום הראשון. ברוח זו, המכתב שנראה לי כנבזי ביותר הוא של דניאל, בן אחר של ילדי הזוג הנגבי. "שלום, דוד אהרן", כתב דניאל. "מתי תבוא אלינו סוף־סוף ותשחק אתי בכל המשחקים שאמא לא יכולה לשחק אתי ושיוני לא מוכן לשחק איתי ביותר אני חושב על שחמט ועל טניס" (לא די שמלמדים ילדים להתנפל על הדודים שלהם, מרגילים גם, שוחר על גבי לכך, אף: להלשין באחיהם, על אמותיהם ואחותם ולגלגל גורלות מכתבות). "כבר אגב", ממשיך דניאל, "בתחרות האחרונה בטניס זכיתי במקום שני". רק במשפט האחרון חושף הכותב את כוונתו האמיתית: "אה, כמעט שכחתי. אולי אנחנו יכולים לבוא בחופש לגור בבית שלך באשקלון? מכבד אוהבך האוהב, דניאל".

הבן השלישי, יוני, מלמד כיצד להשיג דברים באמצעות פנייה ללב היהודי הרחום. "לדודי היקר אהרן, אני מקווה שמלומך טוב. אני כותב אליך כדי לבקש ממך בקשה גדולה. כפי שאתה יודע, אנחנו גרים בבאר־שבע, רחוק משפת הים, ולאמא אין מספיק כסף כדי שכולנו נצא לנופש, למקום קרוב לשפת הים. לכן חשבתי שאולי נוכל לבוא לגור אצלך, בבית שלך באשקלון, למשך כמה ימים, בחופשת הקיץ שלנו. אנחנו נשתדל לא להכביד עליך. אגב, כתוב לי תשובתך בהקדם. באהבה, יוני".

הבת, ליאורה, זכאית לתואר "המתנצלת". "לדודי היקר אהרן", כותבת ליאורה. "זה מאוד לא נעים לי לבקש, אבל החלטנו, לאחר שיחה משפחתית, לבקש ממך שאנחנו, בני משפחת הנגבי, אמא הילדים, נוכל, אולי, אם אתה תסכים, כמובן, ואם זה לא יהיה ממש קשה לך, לבוא להתגורר בבית שלך באשקלון, למשך כמה ימים, ואולי — רק אם זה כמובן, לא יהיה נורא קשה בשבילך — כבר בתחילת החופשה באמת. סליחה שביקשתי, מתנצלת ליאורה".

לזכותם של המחברים ייאמר שהם השאירו מקום ריק גם למכתב התשובה של דוד אהרן וביקשו מהתלמידים לנסח אותו. יש לי הרגשה שלדוד לא יהיה האומץ לומר את האמת.

בני הפלגשים מחוץ לתמונה

כותבי תכניות לימודים בוחרים משום מה לדלג דווקא על הנושאים הפיקנטיים, על הקטעים שיכולים לעורר גם את סקרנותו של התלמיד האדיש ביותר. דוגמא אופיינית למגמה זו מצאתי בחוברת "יעקב ועשו". זהו מדריך להוראת ספר בראשית, למורה בחינוך הממלכתי־דתי, המצורף לחוברת עבודה לתלמיד, שגם הן ראו אור בימים אלה, מטעם המרכז לטכנולוגיה חינוכית. וכך כתוב שם אל המורה: "לתשומת לבך, חוברת העבודה לתלמיד אינה עוסקת בחלק הראשון של פרק כ"ה. המספר על נישואי אברהם לקטורה ועל בני הפילגשים, משום שקטע זה אינו מתקשר כפשוטו למות אברהם ואינו מהווה מוקד רעיוני לעיונינו".

בדיקה קצרה בפירוש קאסוטו לבראשית, פרק כ"ה, העלתה כי רוב שמותיהם של בני קטורה ובניו של ישמעאל, בנה של הגר, דומים לשמות שבטים וערים בערב ובסביבותיה ולפחות אחד מהם (מדין), ברוחם הנגב, בין ארץ מואב ובין חצי האי סיני. עוד נאמר, בפירוש קאסוטו, כי אברהם נתן את עיקר ירושתו ליצחק ואילו לבני פילגשיו נתן רק מתנות ושילחם "כדי שתישאר ירושת ארץ כנען ליצחק ולזרעו". הוא שילח אותם "אל ארץ קדם, מזרחה, אל ארץ בני קדם, שהיא כנראה מזרחית לים המלח". השאלה הנשאלת היא האם ההתעלמות מפרק זה נובעת מרצון להעלים התנהגות לא־צודקת במעלה של אברהם כלפי בניו, שהם אבות אבותיהם של שכנינו הערבים, או שהיא נובעת מהקושי להסביר לתלמידים שמותר לגבר יהודי לקחת לו פילגשים צעירות על פני אשתו הזקנה ולהכניס אותן להריון פעם אחר פעם.

"הפסיקו להרוס את נפשנו"

אותו רצון שלא להשוות את ערכי המוסר של התלמידים, אף כי בהקשר אחר, עולה ממכתב של קורא שפורסם באחרונה במדור המכתבים של השבועון החרדי "ערב שבת". תחת הכותרת "הפסיקו להרוס את נפשינו" טוען י. ירושלמי מירושלים: "חברת 'מחברות' מייצרת לאחרונה מחברות כאשר על הכריכה יש תמונות בלתי צנועות, גרועות ביותר, אשר עין יהודית לא יכולה לסבול זאת — ובמחברות אלו כותבים תלמידים יקרים דברי תורה ופלפולים וכו', ומבחוץ יש תמונות מהסוג הנ"ל וראיתי כבר כמה פעמים איך שלא יכלו התלמידים לראות זאת ונאלצו לקשקש על זה וללכלך את המחברות. על אף הבקשות והתחננים שביקשו לכל החברות, לא לפרסם דברים בלתי צנועים, ממשיכה חברה זאת לפרסם. אנו קוראים בבקשה וקריאה לחברה זו, אנא, הפסיקו לפרסם תמונות אלו, אשר הורסות את נפשינו ואת נפש בנינו (ההיפך, אולי תשימו תמונות של רבנים וכדומה) ואם לא, נאלץ לפרסם שם החברה בגלוי ובוודאי שתגרום נזק רק על ידי האיסור של רבותינו לקנות כאלו דברים".

בדין ובצדק / צבי הראל

הגרסה החדשה של עו"ד חרמון

לפני כשבועיים דחה בית המשפט העליון את ערעורו של עו"ד שמעון חרמון (38), שהורשע ברציחתה של האומנת כרמלה בלאס. הרשעתו היתה על סמך צירוף ראיות נסיבתיות. בעת שמיעת הערעור נשמעה טענה חדשה מפי סניגורו של הנאשם, עו"ד פרופ' דוד ליבאי. הסניגור טען כי יתכן שאחיו של הנאשם, מאיר חרמון ז"ל, הוא שגרם למותה של המנוחה.

באשר לטענה זו טענה התובעת, עו"ד עדית אברמוב, את הדברים הבאים, בסיכומים שהגישה: "הסניגור המלומד עצמו הבחין עד כמה רחוקה יד הדמיון כאשר הגיע לאפשרות ללא מגיע שהאח מאיר, החולה והחלש, שנפטר, הוא זה שהמית את המנוחה והמערער רק מחפה עליו. מכל מקום, גם הסניגור אינו מוצא יסודות עובדתיים לאפשרות כזו ולכן אינו מציע לבית המשפט כל מסכת עובדתית שהיא להצדקת אפשרות כזו".

בפסק־הדין של בית המשפט העליון, שנכתב על־ידי המשנה לנשיא השופטת מרים בן־פורת, ישנה התייחסות לטענה זו. כך כתבה השופטת: "לטענה שהושמעה בחצי פה כאילו יתכן שאחיו — שהלך בינתיים לעולמו — הוא שפתח במפתח שברשותו את דירת המערער בפני המנוחה והוא שגרם למותה, אין כל בסיס. כל המוטיבים לגזר הראיות הנסיבתיות מובילים למערער דווקא. מדובר בחברתו, במגיע שלה, בשערות שנשרו מכלבו ושכמותן נמצאו בזירה, בצמיגי רכבו שהוחלפו, בריבתה שמתועדת בקטע הקולות, כמתואר, בהעדרו מהבית בליל האירוע ועוד."

שמעון חרמון: דימיון מפותח

טובות־הנאה בין ידידים

לפני ימים אחדים הגישה עו"ד עופרה אורנשטיין מפרקליטות מחוז המרכז כתב אישום נגד סמי סודאי (43), מנהל מחלקת התברואה בעיריית פתח־תקווה. סודאי הואשם בשתי עבירות: הפרת־אמונים של עובד ציבור ושימוש לרעה בכוח המשרה. בין השאר טוענת התובעת כי הנאשם פעל לטובתו של קבלן לאיסוף וסילוק ערימות פסולת בשם יהודה גרשון. לטענת אורנשטיין השיג הנאשם לקבלן הטבות ניכרות. בין השאר נטען נגד סודאי כי הוא הרחיב את היקף עבודתו של הקבלן עבור עיריית פתח־תקווה ובכך פגע בעירייה שנאלצה לשלם סכומים חריגים.

באישום השני נטען כי הנאשם, שהיה מנהל קבוצת הנשים בכדוריד של הפועל פתח־תקווה, קיבל מהקבלן סיוע כספי עבור הקבוצה. באחת הפסקאות הראשונות בכתב האישום כותבת התובעת כי "בין הנאשם לקבלן שוררים יחסי ידידות קרובה". פרט זה של התובעת מסביר, כנראה, מדוע הסירה את כוונתה להאשים את הנאשם בעבירה של קבלת שוחד. הטעם הוא שבתי המשפט הכירו, אם כי במידה מסויימת, שטובת הנאה לא יחשבו לשוחד כאשר בין הנותן והלוקח שוררים יחסי ידידות. עם זאת ראוי להוסיף כי בית המשפט העליון קבע הלכה שגם ידידות אינה הסיבה מפני עבירת השוחד, זאת במקרה שטובת ההנאה היא גדולה במיוחד.

עוד לקח כזה ואבדנו

בליל ה־18 בינואר 1984 סמוך לשעה 11 בלילה חזר צעיר בן 17 ממסיבה שנערכה בבית ספרה של אחותו. הצעיר הלך עשרות מטרים לפני הוריו שחזרו אתו מאותה מסיבה. הליכתו המהירה, באזור הרחובות והמטאיים בדרום תל־אביב, היוותה עבור שני בלשים סיבה לקפוץ לעברו ממכונית הסיור שבה נסעו. שלושת הבלשים השוו כי הצעיר מעורב בביצוע עבירה פלילית ויתנפלו עליו. אביו של הצעיר, משהבחין שמכים את בנו, מיהר לעזור לו. במקום התפתחה קטטה שבמהלכה ניפץ הצעיר את שמשת מכונית המשטרה. הצעיר (שמו נאסר לפירסום בשל היותו קטין) הואשם בשתי עבירות: תקיפת שוטרים וגרימת היזק בזדון.

בהכרעת־הדין שניתנה לפני כשנה פתח שופט בית המשפט לנוער אלי שרון בביקורת חריפה על השוטרים. השופט קבע כי הוא אינו מאמין לשלושת השוטרים שהיו במכונית באותו לילה. השופט קבע עוד כי הצעיר הוכה תחילה מבלי ששני הבלשים הזדהו כשוטרים ולכן קרא לאביו לעזרה. כך כתב השופט: "לדעתי התנהגות אלימה אין לה כפרה והפגיעה ברחותו של הפרט, דווקא מידי אנשים האמונים על שמירתה, אין לה סליחה. לפיכך אין לי כל ספק כי תגובתו של הנאשם שתקף את השוטר בחוזה היתה סבירה, מוצדקת וגם אם נגרמו לשוטר שריטות ופצעים אין להלין על הנאשם, שגם הוא נחבל, אלא למצוא את האשם בשוטרים".

סופו של המשפט היה: הצעיר הורשע בעבירה של גרימת היזק בזדון וזוכה מעבירה של תקיפת השוטרים.

זמן קצר לאחר שהצעיר זוכה שיגר סניגורו, עו"ד אבשלום שייבפלה, מכתב תלונה נגד שלושת השוטרים למפכ"ל המשטרה דוד קראוס. המפכ"ל העביר את הטיפול בתלונה למפקד משטרת מחוז תל־אביב ניצב גבריאל עמיר. ניצב עמיר השיב לסניגור (31.8.86), כי התיק הועבר לפרקליטות מחוז תל־אביב וזו החליטה לגנוז את התלונה נגד שלושת אנשי המשטרה. במכתבו כתב ניצב עמיר כי המשטרה תבחן את התנהגותם של התביעה בתיק ו"נפיק את הלקחים הדרושים לפי הצורך", כלשון מפקד משטרת מחוז תל־אביב.

כחצי שנה לאחר מכתב התשובה של ניצב עמיר היו לצעיר, לבני משפחתו ולסניגור סיבה טובה להיות מופתעים: נגד הצעיר (לאחר שכאמור נשפט) הוגש כתב אישום על אותו אירוע ובו הואשם, עם הוריו, בעבירה של תקיפת השוטרים.

בעקבות הממצאים החמורים של בית המשפט באשר להתנהגותם של השוטרים והעובדה שהצעיר כבר נשפט בעבר — טען פרקליט המשפחה — יש לבטל את כתב האישום החדש. טענתו של הסניגור נפלה על אוזניים קשובות והתביעה המשטרתית ביטלה, בחודש שעבר, את כתב האישום נגד השלושה ובכך נמנע בירור נוסף מהמשטרה.

לפני כשנה כתב ניצב עמיר לפרקליט המשפחה כי התביעה תפיק לקחים המתבקשים מפסק־הדין. עוד לקח כזה ואבדנו.

הנתיב הטבעי של הסם

טורקיה — בשל מיקומה הגיאוגרפי — הפכה מוקד הסחר העולמי בסמים

מאת אלאן קואל

מיוחד ל"הארץ"

The New York Times

אנקרה

הסוכנים עקבו אחר המשאית החשודה לאורך כל טורקיה, עד הגיעה לשווייץ, ואז נכנסו לפעולה. כאשר קיבל הקונה לידיו את הכמות של 22.6 ק"ג הירואין מזוקק ו־81.5 ק"ג של מורפיום, עצרה משטרת שווייץ — בשיתוף פעולה עם סוכנויות לוחמה בסמים של מדינות אחרות — לא רק את המעורבים שהיו מעורבים בעיסקה, אלא גם את מי שנחשד כ"דג השמן" של העולם התחתון במאפיה, והמבוקש זה שנים באשמה כי היה הגוף מאחורי עסקות נשק וסמים [illegible].

מנקודת מבטם של הסוכנים שהשתתפו במבצע, מבצע זה צריך להיחשב כניצחון וכצעד הרתעה למבריחי סמים אחרים. אף לדידם של סוכני לוחמה בסמים באנקרה, המעצר בשווייץ בפברואר והמעצרים האחרים שבוצעו מאז — לאחרונה בעיר הטורקית קוניה בחודש יוני — אך בקושי הבקיעו סדק בסחר ההולך וגדל במורפיום ובהירואין. הסמים עוברים דרך טורקיה בדרכם מאיראן, פקיסטאן ואפגניסטאן לארצות־הברית ולאירופה המערבית.

משלוחים גדולים

"אשתקד נרשמה עלייה בכמות ההירואין שהוצא את טורקיה", אמר מומחה מערבי. בינו זה, הוסיף, יחסו לעלייה במספר המכורים להירואין באירופה המערבית, שעל־פי האומדן מונים כעת 500 אלף בהשוואה למספרים קטנים בהרבה בשנות ה־70 המוקדמות. נראה שסוחרי סמים, אמר המומחה, משגרים כיום משלוחים גדולים בהרבה מאשר בעבר. לעתים קרובות במשאיות. הם מנצלים מערכת מכס בין־לאומית המאפשרת להם לחצות גבולות ללא חיפושים ובדיקות. הוא הוסיף, שסוכני לוחמה בסמים תפסו כמויות גדולות מבעבר של הירואין ומורפיום — משלוחים שמשקלם החל מ־54 ק"ג וכלה ביותר מ־136 ק"ג, בהשוואה ל־6.7 ק"ג עד ל־11.3 ק"ג לפני שלוש שנים. המומחה אמר, כי "אף לא אחת מההתפיסות האלה גרמה למחירים לעלות". לא באירופה ולא בארצות־הברית. תופעה זו מלמדת על כך שהכמות הזמינה בשוק לא ירדה בצורה משמעותית.

המחיר הסיטונאי שאותו משלמים סוחרי הירואין בארצות הברית בדרך־כלל בסביבות 150 אלף דולר לק"ג. באירופה נוטה המחיר להיות נמוך יותר. המשטרה באמסטרדאם הודיעה בשנה שעברה 55.8 ק"ג הירואין, שערכם ברחוב הוא כ־2.5 מיליון דולר או 44 אלף דולר לק"ג. המחיר עולה בהרבה כאשר מערבבים את ההירואין עם חומרים אחרים ומחלקים אותו לחפיסות קטנות, המיועדות למכירה ברחוב למכורים האמריקאים, שעל־פי האומדן מגיע מספרם ל־500 אלף.

הסם מופק מהשרף הנוצר כאשר חותכים פרגי אופיום בשלים. האופיום העולמי מעובד תחילה למורפיום ואחר־כך להירואין. טורקיה עצמה — תחת לחץ אמריקאי חזק — אילצה איכרים להפסיק את גידול האופיום הלא־חוקי בשנות ה־70 המוקדמות. מאז היא מפעילה כ־1,600 סוכנים כדי למנוע הברחת סמים דרך שטחה. איכרים טורקים אמורים לקבל היתר מיוחד לגידול פרגים, והם רשאים למכור את התוצרת רק למעבדות ממלכתיות המפיקות מהן מורפיום למטרות רפואיות.

שלטונות טורקיה מטילים עונשים כבדים על סחר בהירואין. האנשים המואשמים בייצור הירואין או במכירתו לקטינים צפויים לעונש מוות. ואולם לדברי מומחים מערביים, פיקוח כזה אינו קיים באזורים מסוימים של איראן, אפגניסטאן ופקיסטאן. בגלל מיקומה הגיאוגרפי, משמשת טורקיה גשר יבשתי לשווקים במערב, ואלפי משאיות חוצות את הדרכים המהירות שלה מדי שנה. האזורים שבהם מיוצר האופיום רחוקים מהשגתם של חוקים מערביים מאזורי הסמים. גם בגלל הנוכחות הסובייטית באפגניסטאן והמשטר המוסלמי הקנאי באיראן.

"סהר הזהב"

המסלול, כפי שהוא מתואר על־ידי סוכנים ומומחים מערביים בטורקיה, מתחיל בשדות באיראן, אפגניסטאן ופקיסטאן — "סהר הזהב". השדות שמגדלים בידי אקדחנים של "ברוני הסמים" המקומיים. משערים שבאפגניסטאן בלבד הופקו אשתקד יותר מ־400 טון של אופיום לא־חוקי. במעבדות חשאיות מזוקק האופיום העולמי להירואין או למורפיום המיועד לזיקוק נוסף במערב אירופה, סוריה ולבנון. בשלב זה מסתירים את הסמים במשאיות, ויוצאים לדרך העוברת מטורקיה למקומות היעד. חלק מההירואין הפקיסטאני נשלח דרך קראצ'י הנמלים הודיים.

היחידות הרבות ללוחמה בסמים פועלות מתוך אמונה שהן יכולות לאתר רק 10 או 15 אחוז מהסחר הלא־חוקי, אמר מומחה. טורקיה הפכה למוקד המאמצים לבלום את הסחר בסמים. "בטורקיה תמצא את המעשים שלהם קשרים באירופה", אמר מומחה מערבי. "טורקיה היא הנתיב הטבעי".

هكذا من الأصل

[redacted]

طبق الأصل

נתיבי תחבורה / בעריכת יפעת נבו

על הכוונת

משימה לאלופים בלבד

אפשר להגדיר את כבישי ישראל קרימה גדושה של זכויות, המחולקות לכל דיכפין מתוך בליל חסר סדר או היגיון. זו תחושתו של מי שנקלע לבתי־המשפט לתעבורה, ושל הנוהג בכביש.

מי שלמד את חוקי התנועה בעבודה הראויה מאמין, כי כל עוד הוא נוסע עם הכביש בקו ישר או מתעקל, הוא זכאי להמשיך בכך. אלא אם כן יש לפניו רמזור אדום, תמרור עצור, תמרור תן זכות קדימה או צומת, שבו עליו לתת זכות קדימה לבא מימינו. כמובן, יש גם כללי התחשבות חריגים, כמו לגבי ילדים הנראים בסביבה או הצפויים להיות שם, אם הכביש עובר בסמוך לבית־ספר. גם קשישים, האוהבים לראות בכביש טיילת, הם חיזיון נפרץ, הם נזקקים להגנת הנהג, משום שאין הם שולטים בחושיהם כבעבר. לקט זה של חריגות די בו לעייף גם נהג רענן ומנוסה. אבל אצלנו לא יסתפקו בכך. מצוות מלחמת התשה נגד האוחז בהגה כה נפוצה, עד כי גם עמיתים להגה חבים יותר להתיש זה את זה. ואין צורך בדוגמאות סבוכות. די בדוגמה של הנהג, שכל מבוקשו הוא לנסוע ישר. בכבישינו — עירוניים ובין־עירוניים כאחד — זו משימה לאלופים בלבד.

קחו לדוגמה כביש עירוני עורקי כמו אבן־גבירול בתל־אביב. אל ציר תנועה מרכזי זה מתנקזים יובלים רבים, כבישונים קטנים, ומ־סיטריים, שהתנועה בהם ומהם היא בעיקר לצורכי חניה. בשעות העומ־סות, שבהן עושים הנוסעים באבן־גבירול גם רבע שעה ויותר בין רמזור לרמזור, הם יכולים להבחין ב"בעל הזכות", שזה עתה הגיח מכבישון כזה. הלה תובע לו בו־במקום את זכות ההשתלבות לזרם התנועה. הנהג שנתבע לוותר לאותו טיפוס, התבשל בחום התל־אביבי דקות אין־ספור. אלא שהמגיח החדש תובע את שלו מיניה וביה. בשם האריבות, כמובן. "לאן אתה ממהר?" יטיף לזה שלא הרגיש צורך להבין ויתור. לו עצמו — כמובן — מותר למהר.

ומה על הנהג שמבקש לנסוע ישר בכביש שיש בו שניים ושלושה נתיבים לאותו כיוון? משום מה, באורח פלא, ייוותר רק נתיב אחד לנסיעה, וגם זה במקרה הטוב. נתיב אחד יהיה תפוס על־ידי חניה, בשני יעצור מישהו כדי לפטפט, או לשלוף כספי מהכספומט. הנתיב השלישי, אם יש כזה, ישמש לנ־סיעה מהירה למי שמחפש כתובת. הוא יעשה כן, גם אם הנתיב השני פנוי. מה יש — ממתי אסור לנסוע בנתיב השמאלי?

לנהג בישראל יש משימה של ממש: לנסוע ישר עם הכביש.

הנהג במימד הזרימה (ה')

מקדם העיוות במצב הדינאמי

מה יכולתו של הנהג, הנוסע ברכבו במהירות מסויימת, לאמוד את הגדלת המהירות של רכב אחר?

במחקר שנערך באוניברסיטת בר־אילן, נמצא כי כשהנהג העריך שהרכב האחר הכפיל את מהירותו, היתה הגדלת המהירות, למעשה, פי ארבעה. כשהנהג אמד את הגדלת המהירות פי ארבעה, הגדלה זו, למעשה, פי 16. אינג' בר־ציון קרינר, מהנדס תנועה ראשי של מע"ץ, מספר על מחקר זה כדי להדגיש עד כמה חסר הנהג, יהיה מיומן ככל שיהיה, את היכולת לאמוד נכון את הזמן שיש בידיו לביצוע פעולת בכביש, על־פי המרחק בינו לבין הרכב האחר, הבא מולו, מאחוריו או החוצה אותו.

קרינר אינו היחיד המצביע על פערים גדולים בין אומדני הנהג לבין נתונים במציאות. גם פרופ' דניאל גופר מהפקולטה להנדסה וניהול בטכניון, שבנה והפעיל בזמנו את מערכת המיכשירים לקורסי הטיס של חיל האוויר, מצביע על נקודות התורפה בכושר קבלת ההחלטות במצב הדינמי, ובעיקר במצב הדינמי במהירויות משתנות.

גופר מביא כדוגמה את התאונות הקטלניות שארעו באחרונה: במורד מוצא, במעלה הקסטל (בה נשרפה מכונית), בכביש עזה–אשקלון או בחבל תענך לפני כשנה. "המאפיין את כולן, שהן ארעו בכבישים טובים, פתוחים, בדרך בינעירונית ובמהירות גבוהה". לדבריו, "המסלול הרגיל של הדרכת נהיגה, גם במ־כוניות המהירות של היום, מתנהל ב־95% מהמקרים בשטח עירוני שבו הנסיעה איטית, ושם גם נער־כים כל הטסטים. בנהיגה עירונית חסר המרכיב של הפעלת שיקול־דעת במהירויות גבוהות", אומר פרופ' גופר. הוא מדגיש כי במהיר־ויות הגבוהות, המותרות על־פי החוק, שיקולי הנהג ומערכת קבלת ההחלטות שלו שונים מאד מאלה המופעלים במהירויות קטנות, ולכן יש צורך בלמידה ואימון מיוחדים, שאינם נופלים במורכבות ובקושי מהמיומנות הנדרשת בדרך עירונית.

אין נקודות התייחסות

נקודות התורפה הזייבות למידה הן רבות: אחת מהן, בדרך פרדוקס־לית, היא זו של כבישים שנסללו היטב, ושהראות בהם טובה למר־חקים גדולים. איש הטכניון מציין כי כשהסביבה נעדרת מכשולים קרובים, אין לנהג נקודות התייח־סות, ואז כל טעות קטנה ביותר יכולה להביא, במהירויות הגבוהות, לתוצאות פאטאליות, שיגרמו להתהפכות הרכב ולהתרסקותו.

"דווקא עצמים שונים, המפריעים לראות או צצים פה ושם, נותנים לנהג נקודות התייחסות, שבעזרתן הוא יתקן את הטעות כשעוד ניתן לתקנה". אומר גופר.

לדבריו, הכבישים הפתוחים והחו־גניים, לאורך קילומטרים ארוכים, טומנים בתוכם מלכוד נוסף: השיע־מום. זה גורם לירידה בעירנות, ונ־טיות קטנות עלולות להתפתח לכדי אסון. מרכיב נוסף שאין מקדישים לו תשומת לב בהוראת הנהיגה של היום, הוא כושר התאוצה המשוכלל של המכונית המודרנית.

פרופ' גופר מדגיש כי למכונית בעלת תאוצה טובה יש יתרונות גדו־לים בכך שהיא מסוגלת להיחלץ במהירות מהרבה טעויות. אבל אליה וקוץ בה: תאוצה היא מצב מעבר, ואילו המכונית, כמו גם הנהג, כל אחד מסיבות אחרות, בנויים לתנועה במהירות קבועה, המקנה למכונית את היציבות המירבית. "במצב מעבר, כל תכונות הניהוג — וזה כולל הגה, מעצורים ומצמד — יש־תנו. אם תלחץ על המצמד בתאוצה במהירות גבוהה, המכונית תגיב אחרת לגמרי מאשר במהירות קבו־עה", אומר איש הטכניון.

פרופ' גופר מציין כי השוני קיים גם מהבחינה הפסיכולוגית של האוחז בהגה. התאוצה היא תוצאה של מטרה שהנהג הציב לעצמו, והאוחז רגע הוא מרגיש מחוייבות לאותה מטרה. "כדי להפסיק תאוצה צריך הנהג לקבל החלטה לחזור מהמחויבות — וזו החלטה קשה, כי הנהג נמצא בתוך האשנב". ברגע שהוקשב, החושים והמערכת התגובה מכוונים לביצוע מטרה זו, האדם אטום למידע חיצוני, ופחות פתוח לשינויי מטרה", הוא אומר. התוצאה של מצב אנושי שכיח זה היא שכאשר נהג מאיץ כדי לעבור צומת, הסיכויים שיבלום במכונית הוצה, ואף יתן לה אפשרות לעבור, הם נמוכים.

שימוש במראה

"הבעיה מורכבת עוד יותר מפני שבמצב של תאוצה גם המכונית נמצאת בתהליך של שינויי תגובות, היא פחות יציבה, וגם הנהג, בעל על מטרה, ופחות קשוב למידע ביניים", אומר המרצה.

בעיה לא פחות חריפה בהקשר של המיומנות לקבלת החלטות נכונות במהירויות משתנות, היא השימוש במראות המכונית. דוגמה בולטת לכך היא השימוש במראות בעת עקיפה. גופר מסביר כי בזד תייחסות למכוניות מאחור בזמן עקיפה, מתווספים לשיקולים הנובעים ממהירויות גבוהות ולשיקולים הנובעים מאומדני שינוי המהירויות היחסי בין הרכב העוקף לבין אלה שמאחוריו, גם הטעויות הנגרמות מהעיוותים של ההסתכלות במראות, צדדית או קדמית. כל נהג מנוסה יודע כי לכל מראה עיוות־מרחק משלה, ולכן כל מראה צריכה למידה. זו נעשית, אצל הנהג המנוסה, על־ידי שימוש במראות צד ובמראה קדמית, וקיזוז העיוות על־ידי השימוש בשתיהן. הבעיה נוצרת תכופות דווקא משום שהנהג הישראלי אינו אוהב להשתמש במראות.

כשהוא רוצה לעקוף, הוא פשוט מזנק אל הנתיב האחר. הערכת המרחק הנכון של המכוניות בנתיב העקיפה במהירויות הגבוהות היא קריטית, בגלל הסיכון של התנ־גשות־צד ברכב הנוסע בנתיב העו־קף, או התנגשות פנים־אחור עם הרכב שמאחור, שלא נותר לו מרחק מספיק לבלימה. "על כל אלה נוספת גם נהיגת הלילה, מי שמחליף זווית במראה הקדמית, ומעביר אותה למראה לא מכוונת, צריך לדעת שאומדני המרחק משתנים אז. וגם זה חייב למידה, שאינה ניתנת", אומר פרופ' גופר.

עיריית תל־אביב־יפו

החל מיום ד' 5.8.87
(ובמהלך החודשים הבאים) תבצע העבודה
של החלפת קווי מים ברחוב שד' בן־גוריון
בקטע: רח' שלמה המלך עד רח' דיזנגוף
ציבור הנהגים מתבקש לשים לב
להוראות לגבי שינויים בתנועה

משרד הבינוי והשיכון
רשם הקבלנים
לרגל חופשה שנתית יהיה משרדנו
סגור לקבלת קהל
מיום 9.8.87 ועד ל־21.8.87.

אתא חברה לטכסטיל בע"מ
(בכינוס נכסים)
הודעה
בדבר קביעת שיעור הריבית
על אגרות חוב דולריות 1984—1991
(סדרה 4) רשומות על שם
הרינו להודיע בזה כי שיעור הריבית שישאו אגרות חוב הנ"ל, לתקופה המתחילה ביום 15.7.87 עד ליום 14.1.88 ועד בכלל יהיה 8 1/16%
לשנה, כפי שנקבע על ידי הנאמנים של מחזיקי אגרות החוב הנ"ל.
אין בהודעה זו משום התחייבות לשלם את הריבית על אגרות החוב
כלל, זאת עקב היות החברה בכינוס נכסים.
יואל סלומון, עו"ד   ד"ר ליפא מאיר, עו"ד
כונסי נכסים

כלל תעשיות בע"מ
הודעה בדבר פרסום תשקיף
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968
כי ביום 28 ביולי 1987 פורסם תשקיף בדבר
הנפקה של
7,323,463 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א בסך נקוב כולל של 7,323,463 ש"ח.
ושל
עד 11,170,000 כתבי אופציה (סדרה ד') רשומים על שם הניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 1.9.87 ועד ליום 31.8.92 (בכלל) למניות רגילות, בנות 1.‑ ש"ח ע.נ. רשומות על שם, כך שכל כתב אופציה יהיה ניתן למימוש למניה רגילה אחת בת 1.‑ ש"ח ע.נ. (בכפוף להתאמות) כנגד תשלום במזומן של מחיר המימוש כהגדרתו להלן (להלן: "כתבי האופציה").
כתב אופציה אשר לא ימומש עד ליום 31.8.92 יפקע, התמורה ששולמה בגינו לא תוחזר ולא תהיה למחזיק בו זכות כל שהיא כלפי החברה.
"מחיר המימוש" של כתב אופציה יהיה 0.85 ש"ח (85%), למחיר המימוש יתווספו הפרשי שער הנובעים מעליית השער היציג של הדולר ארה"ב עבור תאריך המימוש, בחס לשער היציג של דולר ארה"ב עבור יום 22.7.87 (ראה פרק א' לתשקיף).
ושל
אגרות חוב, רשומות על שם (סדרה 6), בסכום נקוב כולל של 11,640,000 ש"ח עומדות לפרעון ביום 31.8.92, נושאות ריבית בשיעור של 4% לשנה, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן, הניתנות להמרה בכל יום עסקים החל מיום 1.9.87 ועד ליום 28.8.92 במניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ., רשומות על שם לפי שער המרה של 2.60 שקל חדש ע.נ. אגרות חוב למניה (260%) (בכפוף להתאמות).
ניירות הערך הנ"ל מוצעים כדלקמן: —
הנפקה לציבור בדרך של מכרז של
3,492,000 כתבי אופציה במחיר רכישה מינימלי של 1.25 ש"ח (125%) לכל כתב אופציה ו־11,640,000 שקל חדש ע.נ. אגרות חוב במחיר רכישה מינימלי של 0.95 ש"ח לכל 1 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (95%) המוצעים ב־582,000 יחידות כשהרכב ומחיר כל יחידה הינם כדלקמן:
6 כתבי אופציה במחיר מינימלי כולל של 7.5 ש"ח
20 ש"ח ע.נ. אגרות חוב במחיר מינימלי כולל של 19 ש"ח
סה"כ מחיר מינימלי של יחידה 26.5 ש"ח
מחיר היחידה כפי שיקבע במכרז עשוי להיות גבוה ממחיר היחידה המינימלי אולם לא יעלה על 29.2 ש"ח ליחידה (להלן: "המחיר המקסימלי") אף אם יוצע מחיר הגבוה מהמחיר המקסימלי. יחידות שלא תונפקנה בדרך של מכרז תוצענה לציבור במסגרת שלב ב' (ראה פרק א' לתשקיף).
משקיעים מסוימים התחייבו לרכוש 232,800 יחידות מתוך היחידות המוצעות לציבור ראה פרק א' לתשקיף. לציבור מוצעות לפיכך 349,200 יחידות.
הנפקה בדרך של זכויות של
7,323,463 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א במחיר של 1 ש"ח (100%) למניה ו־7,323,463 כתבי אופציה במחיר רכישה של 0.15 ש"ח (15%) לכל כתב אופציה המוצעים ב־7,323,463 יחידות לבעלי המניות [illegible]
1 מניה רגילה בת 1 ש"ח ע.נ. במחיר של 1 ש"ח
1 כתב אופציה במחיר של 0.15 ש"ח
סה"כ מחיר יחידה 1.15 ש"ח
מחיר הרכישה של היחידות המוצעות לבעלי המניות של החברה עשוי להשתנות בזיקה לשער היציג של הדולר עבור יום 20.8.87 יעלה ביותר מ־5% בחס לשער היציג של הדולר עבור יום פרסום התשקיף. בזיקה זו יתווספו למחיר הפרשי הצמדה הנובעים מהצמדת מחיר הרכישה לשער היציג של הדולר בתקופה הנ"ל. אולם רק בשעור העולה על 5% (ראה פרק א' לתשקיף).
כלל (ישראל) בע"מ וחברות שבשליטתה המחזיקות העיקריות במניות החברה (כ־73.13% בהון וכ־75.26% בשליטה) התחייבו לרכוש את כל היחידות לגן תהיינה זכאיות בגין מניות החברה שיוחזקו על ידן ביום הק, בהתאם לכך יוקצו להן כ־5,355,900 מניות וכ־73% מהמניות המוצעות על פי התשקיף זה, וכ־5,355,900 כתבי אופציה המוצעים על פי התשקיף זה.
הנפקה לעובדים של
עד 354,537 כתבי אופציה במחיר רכישה של 0.95 ש"ח (95%) לכל כתב אופציה.
אין בטחון להבטחת התשלומים למחזיקי אגרות החוב ואולם החברה התחייבה כי כל עוד לא יוחזרו כל אגרות החוב המוצעות על פי תשקיף זה לא יוחזרו מניות לא תיצור היא שעבוד כל שעבודים על רכושה להבטחת כל חוב או התחייבות כלשהי אלא אם תיצור בעת ובעונה אחת שעבודים מאותו סוג ובדרגה שווה להבטחת התשלומים של סכומי הקרן, ריבית והפרשי הצמדה של אגרות החוב מהנפקה זו, צלות את הנאמן יסכים אחרת.
היצור החברה שעבודים על רכושה לטובת בעלי אגרות חוב מהנפקה זו, כאמור לעיל, תודיע על כך לנאמן סמוך ליצירתם.
על אף האמור לעיל תהא החברה רשאית לשעבד נכסים שירכשו על ידה בעתיד (להלן: "הנכסים האסורים") בשעבודים קבועים סיוחדים או שוטפים בדרגה עדיפה לשעבוד להבטחת אגרות החוב מהנפקה זו שהיה נוצר כאמור בפסקה הקודמת (להלן: "השעבודים האסורים"), אם ההתחייבויות אשר להבטחתן ניתנו השעבודים האסורים נוצרו לשם רכישת הנכסים האסורים ו/או להבטחת הלוואות או אשראי שהתקבל לשם פרעון הלוואות ו/או אשראי שנתקבל על ידי החברה לשם רכישת הנכסים האסורים.
אם לא יתקיים מחיר מינימלי של אגרות החוב לא תרשום הבורסה את אגרות החוב למסחר (במקרה זה לא יחול הפטור ממס על רווחי הון וההקלה במס על ההכנסה מריבית במסגרת בסעיפים א־3 בעמ' א־18 בתשקיף). אם לא יתקיים פיזור מספיק של אגרות החוב ו/או כתבי האופציה עשויה הבורסה לדחות את מועד רישומן של אגרות החוב ו/או כתבי האופציה או לבטל באופן אחר כמפורט בהוראות הבורסה (ראה הסבר בפרק א' לתשקיף).
בשנים 1985 ו־1986 שנו שיעורי המכר בספרי החברה, ללא שינוי זה היה הרווח בשנת 1986 מגיע לסך של 6,658 אלפי ש"ח ובשנת 1985 היה המכר בסך 1,280 אלפי ש"ח. ראה באור 4 לדו"חות הכספיים.
עקב ריבוי המגזרים והשילוב שביניהם, לא הציגה החברה מידע כספי לפי מגזרים, כנדרש על פי גילוי דעת מס. 14 של הועדה לתקינה בחשבונאות. חוות דעתם של רואי החשבון של החברה (עמוד ר־2) כוללת ציון עובדה זו.
בקשר להתאמות הנובעות מתרגום דו"חות כספיים של יחידות מוחזקות ראה עמוד ת־4.
בשנים 1986 ו־1987 הופחתו שיעורי המס החלים על החברה, על השפעת ההפחתה האמורה ראה עמוד ת־7.
[illegible]
[illegible]
הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.
מנהלי קונסורציום החתמים להנפקה לציבור: * בנק המזרחי בע"מ * בנק דיסקונט לישראל בע"מ
החתמים להנפקה בדרך של זכויות: * במעלה ניירות ערך והשקעות בע"מ
משתתפים בקונסורציום החתמים להנפקה לציבור: בנק לאומי לישראל בע"מ
* כלל מנפיקים בע"מ
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
בנק כללי בע"מ
אי.בי.אי. פרחי בורסה והשקעות בישראל בע"מ
* אפיקים חברה לימון והשקעות בע"מ
בנק טפחות בע"מ
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
הראשון את לביא בע"מ
יהיפרסם חברה להשקעות בע"מ
סהר־ירין את מנבה בע"מ
סהר ניירות ערך בע"מ
צמיחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
נעמאה סהר השקעות בע"מ
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ
* בעל עניין בחברה.
תאריך התשקיף: 28.7.87

הדלתא מקורקעת

מעקב

מאת אוהד פרנס

בימים האחרונים איבדנו אצלה התחממות־יתר. הדלתא, המכונית הולה מבית ראציה שברומניה, משלמת היום את מחיר המוניטין הרע של האתמול. ממש שלא באשמתה. אבל אין זה משנה את התוצאה: לא ניתן לקבל אותה לנסיעת מבחן משום שהיא מקורקעת.

כאשר ביקשה חברת קאפריש לייבא את הדלתא הרומנית לארץ, לא הקל עליה משרד התחבורה. נדרשה לו שנה תמימה של בדיקות, בדיקות וחוזרות והג'צים, עד שהיבואן זכה באישור המיוחל. ותקרי הטכניון שבדקו את המכונית העלו את הטענה, כי נסיעה מאומצת נוהמת למנוע של הדלתא: לתחממם מעבר למעלות (לאמר) מעבר לד־90 מעלות צלסיוס. לפי דרישת הבודקים הוחלף המאוורר הרגיל, המונע ברצועה, במאוורר חשמלי מבוקר־טרמוסטט!

בעקבות המלצותיהם של אותם מומחים, נעשו בדלתא עוד כמה שינויים, שכמה מהם באו לאחרונה לידי ביטוי הביאו — לקירקוע הרכב, במזל טוב. המזל הטוב נאמר כאן ברצינות גמורה, משום שאלמלא הקירקוע היתה המכונית נכנסת למצבים מסוכנים עוד יותר, שאולי עתה ההזדמנות למנעם.

בחודש מאי האחרון קיבלתי את הדלתא — עדיין את הדגם ה"בלתי משופר" — לנסיעת מבחן ארוכה ומאומצת. הדבר נעשה במכונית עמוסה ובמזג־אוויר חם. ידעתי שיש בה מאוורר מיכני, וידעתי שמומחי הטכניון דורשים להחליפו. דווקא משום כך, עשיתי ניסיונות לגרום לה להתחמם, אך לשווא: המחוג סירב לעלות אפילו עד ל־95 מעלות. גם כאשר העמסתי עליה חמישה נוסעים ו"קרעתי" אותה בעליות, שבקרבת מרום, לא עלה המחוג. הדלתא המקורית פשוט סירבה להתחמם.

עתה, משביקשתי לבחון את הדלתא "המשופרת", ויוודה היבואן כי המכונית מקורקעת בגלל התחממות. "כנראה בעיה בטרמוסטט החשמלי", נמסר מטעמו.

"שיפור" אחר שבוצע במכונית חמור אף יותר. מרוב להיטות אחרי סיסמת הבטיחות, דרש משרד התחבורה להעתיק את מיכל הדלק ממקומו. ברנו 12, שהיא הדגם המקורי שעל פיו בנויה הדלתא הרו־מנית, מותקן מיכל הדלק מתחת לתא המטען, ממש בקצה האחורי של המכונית, כשפתח מילוי הדלק בולט מעל לפגוש. מיקום זה מסוכן ביותר. הדוגמה טראגית לכך נמצאה אצלנו לאחרונה בתאונה המחרידה בכביש ירושלים, כאשר פיאט 127 נעצרה לפתע באמצע הכביש, וכתוצאה מכך נכנסה בה מאחור מכונית פח. מכיל הדלק של הפיאט, המותקן מתחת לתא המיטען, ניצת מיד וגרם לשריפתם של כמעט כל נוסעי הפיאט. מהנדסי המפעל הרומני היו ערים לסי־כון זה, והזיזו את מיכל הדלק למקום שבין גב המושב האחורי לבין תא המטען, כאשר פתח מילוי הדלק נמצא, כמקובל, בכנף האחורית. הקורבן היחיד להתקנה היה צמצום נפח מיכל הדלק מ־50 ל־47 ליטרים.

מה קרה בבדיקה הישראלית? מכסה ציבור הדלק, שלא תאם את פתח הצנור, גרם לדליפת דלק. נהגתי באותה מכונית לאחר שמכסה מיכל הדלק הוחלף, ואני מוכן להעיד שאף אחד מן הסלסולים שבהם כיבדתי את הדלתא ההיא לא הביא לאובדן דלק, ולו טיפה סוררת אחת. אבל מומחי משרד התחבורה אינם נהגים פשוטים. הם מומחים. וכבאלה, הם הוליכו כי האשם הוא במיקומו החדש של מיכל הדלק ולא במכסה. התוצאה: תבעו מן היבואן שיחדש מן היצרן להחזיר את מיכל הדלק למקומו המקורי. המפעל הרומני ציית, והדלתא שתיובא לארץ תהיה עם מיכל דלק סמוך לפגוש, כך שיוכל בנקל להצית את עצמו, יחד עם כל היושבים ברכב, עם כל מכה קטנה מאחור.

זה מה שנקרא "שיפורים בנוסח משרד התחבורה".

תלבושת אחידה לכרטיסי החנייה

אם רכשת כרטיסי־חנייה בחולון הנעת לתל־אביב, האם תוכל להש־תמש בהם? ומה קורה אם אתה תושב רחובות והגעת לרמת־גן — האם כרטיסי החנייה של עירך תקפים בעיר המארחת?

מסמך זה של אי־תקפות כרטיסי־החנייה של עיר אחת בעיר הסמוכה לה, גורם לאנשים הנוהגים רבים לשלם דו"חות חנייה על לא עוול בכפם.

נגד עוולה זו יצא באחרונה ח"כ אוריאל לין. במכתב ששלח למנכ"ל משרד הפנים בירושלים, אומר לין כי יש כמה עיריות שהסכימו ביניהן על הדדיות בעניין: לצורך חנייה בעיר אחת יהיה אפשר להשתמש בכרטיסי־חנייה שהונפקו בעיר אחרת. אלא שהסדר זה אינו כללי, הוא מציין. "זו הגדרה לאנדרקת ולא־מוצה. במרחב גיאוגרפי לא־גדול שולטות רשויות מקומיות לא־מעטות. קשה לדרוש מאזרחים שיצ־טיידו בכרטיסי־חנייה של כל אחת מן הרשויות המקומיות. לעתים אף קשה לדעת איפה מסתיים תחום שי־פוטה של רשות אחת, ומתחיל תחום השיפוט של רשות אחרת", טוען לין.

לנוכח כל זאת, דורש לין ממנכ"ל משרד הפנים שיפעל, בתוקף תפקי־דו, להחייב את כל הרשויות במדינה בכרטיסי־חנייה אחידים.

נהג צמוד לחולים

"לב מגע" תספק ללקוחותיה, החברים במועדון "גלגלב", נהג/ת צמוד/ה גם במקרה של מחלה.

המינוי, שמחירו 69 ש"ח בשנה, מאפשר לבעליו ליהנות משורה של זכויות, שביניהן: העסקת נהג/ת צמוד/ה במקרה של שלילת רשיון או תאונה. בימים אלה הרחיבה החברה שרות זה, והוא יינתן גם למי שנפל למשכב ואינו יכול לנהוג מפאת מחלתו.

שרות כזה ניתן לתקופה של 20 יום, והוא כרוך באישור של רופא בית־חולים.

מי שאינם מנויים יכולים אף הם ליהנות משירותי נהג צמוד בעת מחלה, תמורת תשלום של 40 ש"ח ביום או 7.5 ש"ח בשעה.

הטיל החדש של פרארי

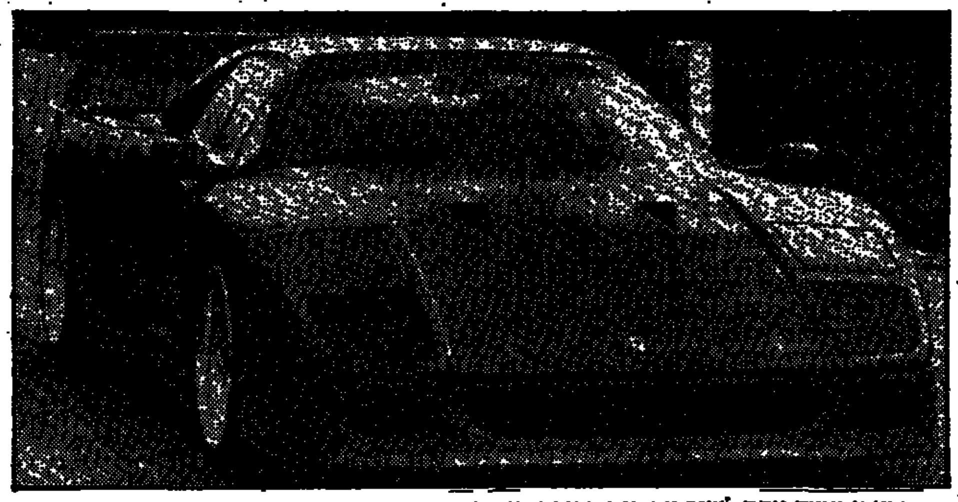

פרארי יצאה עתה לשוק עם הדגם ספורט־טורבו חדש, אפ־40, שאותו הציגה החברה במארנלו, איטליה. למכונית מנוע של 8 צילינדרים ונפח של 2,936 סמ"ק. מגדש הטורבו מביא את המכונית למהירות־שיא של 342 קמ"ש. התענוג עולה 230 אלף דולר.

בממלכת המירוצים

שיאי הראלי של פייקס פיק

וולטר רוהרל, מקבוצת אודי ספורט, ניצח בראלי טיפוס ההרים פייקס פיק כאשר נהג על אודי ספורט קוואטרו. רוהרל סיים את 20 הקילומטרים של מסלול הטיפוס, שגובהם 2,866 מטר והסתיים בגובה 4,301 מטר, ב־10"47.85 דקות. בכך שבר את שיאו בן השנה של האמריקאי בובי אונזר (11"09.22), שהושג אף הוא על אודי ספורט קוואטרו. מהירותו הממוצעת של אודי ספורט קוואטרו לאורך 157 הפיתולים של המסלול היתה יותר מ־115 קמ"ש.

את המקומות 2—5 תפסו נהגי פיז'ו: ארי ואטאנן (7 שניות מאחור יותר), אנדראה זאנוסי (8 שניות נוס־פות) ושקאר מהטה (40 שניות נוס־פות), שנהגו בפיז'ו 16 205.

אודי השתתפה עד כה בשלושה מירוצי פייקס פיק. בשלושתם זכתה ובשלושתם הציבו נהגיה שיאים חדשים במירוץ המכוניות הפופולרי ביותר בארצות־הברית.

אחת המכוניות המעניינות ביותר שהשתתפו במירוץ היתה גולף סינכרו 16 בעלת שני מנועים, שהספקו של כל אחד מהם בנפרד הוא 50ף כוחות סוס וביחד — 600 כוחות־סוס. הגולף הדו־מנועית פותחה כפרויקט משותף של פולקסוואגן מו־טורספורט והסטודיו הטכני של וינה. תקלה באחד המנועים מנעה מנהג הגולף יוכי קלינגר לסיים את המירוץ.

מירוץ פייקס פיק שנערך בקולורדו ספרינגס, ארצות־הברית, הוכרז השנה אחד משני מירוצי טיפוס ההרים שיקבעו בראשונה בתולדות הספורט המוטורי את אלוף העולם בסוג מירוצים זה. מירוץ הטיפוס השני יתקיים בחודש אוקטובר באלבאו, דרום גרמניה.

מירוץ פייקס פיק הוא אירוע מיוחד במינו בעולם הספורט המו־טורי ובעל מסורת היסטורית משלו. בחודש יולי 1806 נשלח קפטיין זבולון מונטגומרי פייק מסנט לו־איס, יחד עם 22 איש, בפקודת הנשיא תומאס ג'פרסון, כדי להביא מידע טופוגרפי שיועיל לקביעת קו הגבול בין ארצות־הברית ומקסיקו. ב־12 בנובמבר 1806, לאחר מאמ־צים וקשיים רבים, ראה פייק במרו־קים "ענגה קטנה וכחולה", אשר אחר כך התברר כי היא חלק משר־שרת הרים גבוהה. ההר עצמו, שנראה מרחוק, נקרא לימים על שם הקפטיין פייק.

פסגת פייק (פייקס פיק) התפרס־מה בזמן הבהלה לזהב, שהתחוללה באמצע המאה ה־19.

נהג נבחרת מירוצי המכוניות "פולקסווגן מוטורספורט", קנת אריקסון והנווט שלו פטר דיקמן

בשנת 1915 סלל משקיע ממולח דרך אל פסגת ההר, המתנשאת לגובה של 4,301 מטר, והטיל על המשתמשים בה אגרת מעבר. כדי למשוך משתמשים ולעשות פרסום ל"דרך שלו", יזם המשקיע מירוץ מכוניות, שהיה לאחד ממירוצי המכוניות הראשונים בארצות־הברית.

מירוץ זה, שהוא אולי היחיד בתולדות "העולם החדש" בעל מסורת כה ארוכה, נערך מדי שנה בראשית חודש יולי, סמוך ליום העצמאות האמריקאי, ומושך אליו את כל נהגי המירוץ הבכירים של ארצות־הברית, ובשנה האחרונה — אף של העולם כולו. קהל רב נוהר למקום והאירוע היה במרוצת השנים לחג עממי.

אורכו המדויק של מסלול המירוץ הוא 19.96 ק"מ, והוא מתפתל 157 פעם עד הגיעו לפסגה.

תרגיל בשיווק

איך מוכרים 120 מכוניות, שכל אחת מהן עולה יותר מ־30 אלף ש"ח, תוך פחות מ־48 שעות?

התרגיל שביצע יאיר פילה, מנהל השיווק של "כבאני" אוטוסין, יכול לשעשע אפילו את מי שאינו מתעניין בנושא שיווק.

כאשר קיבלה החברה את המטנו־סטיישן לשיווק בארץ, התבונן בה מנהל השיווק הצעיר, וראה לפניו מכונית עם שבעה מקומות ישיבה מאושרים בתקן. זה מתאים למשפ־חות מרובות ילדים — אמר לעצמו. והיכן יש משפחות כאלה במרוכז? בבני־ברק, ובשאר הערים בהן מת־רכזים דתיים בשכונות משלהם.

ההמשך היה כבר בבחינת מובן מאליו: הוא נסע לבני־ברק, והציג את המכונית ברחובה הראשי של העיירה. כל בעלי היכולת — ובולם, מסתבר. לא חסרים שם — הסתכלו בסטיישן מרובה המקומות, וחשבו על הילדים המרובים שבבית. העי־ניים ראו, הפה סיפר, והמוח חישב השכבות. כדי שלא להתפקר בבני־ברק לבית, דאג פילה לפרסם את תמונתה של המטנו מרובת המו־שבים גם בעיתון "יום שבת", המופץ רק בקרב החוגים הדתיים.

התוצאה: בימים ראשון ושני שלאחר "התרגיל", נמכרו כל 120 המטנו־סטיישן שהיו לו במלאי.

כלכלה ועסקים

טמפו בירה מתכוונת לגייס כ־5 מיליון דולר בבורסה

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

שוק המשקאות הקלים נהנה בשנה האחרונה מפריחה. הדבר ניכר בהודעת הנהלת "טמפו", שנמסרה בדו"חות הכספיים שפורסמו השבוע, כי עקב המחסור הקיים באריזות זכוכית, שוקלת הנהלת החברה הקמת מפעל לייצור אריזות זכוכית למשקאות.

"טמפו תעשיות בירה" היא מיזוג של "טמפו משקאות קלים" ושל מפעלי הבירה. היא כיום חברה מונופוליסטית בייצור בירה, ואחת מגדולות יצרניות המשקאות הקלים במדינה. מחזור המכירות של החברה הגיעה בשנה שהסתיימה במארס 1987 ל־109.5 מיליון ש"ח.

את השנה האחרונה סיימה החברה ברווח של 6 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של 2.8 מיליון ש"ח בשנה קודמת. הנהלת החברה טוענת כי

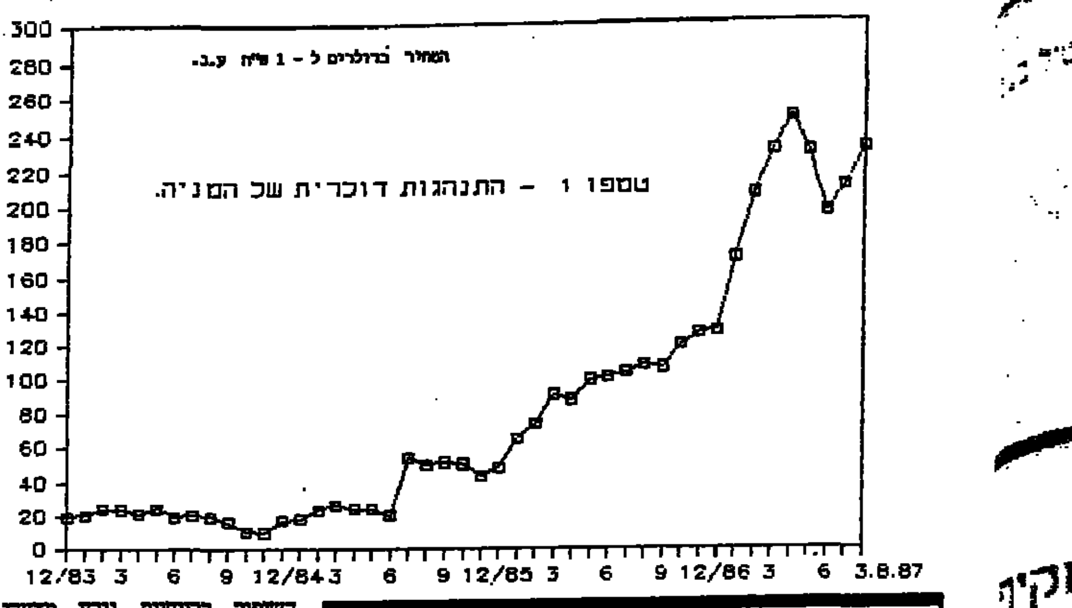

השיפור ברווחיות נובע מצעדי התייעלות שנקטה ההנהלה, צמצום עלויות הייצור, וגידול ניכר במחזור המכירות. הקיץ החם, ומדיניות פירסום נבונה, הם שהביאו לגידול במכירות, אומרת החברה.

טמפו, הנשלטת על־ידי משפחת בורנשטיין, גייסה לראשונה הון מהציבור בנובמבר 1981, כשאחת ממטרות ההנפקה היתה הקמת מפעל לייצור בירה בירוחם. בורנשטיין לא עמד בהבטחותיו, והדבר שימש עילה בידי חוקרי הרשות לניירות־ערך לפתיחת חקירה נגד החברה, בחשד למסירת פרטים מטעים בתשקיף. ממצאי החקירה הועברו לפרקליטות, אך זו החליטה לפני כשנה לסגור את התיק – מחוסר הוכחות.

גיוס הון נוסף

בימים אלה מבקשת החברה לגייס הון נוסף. לצורך זה קיימו מנהליה מגעים עם מספר חתמים פוטנציאליים, ובהם לאומי ושות' וכלל מנפיקים. בכוונת החברה לגייס 5–6 מיליון דולר בהנפקת מניות. קודם להחלטה על ההנפקה קיימה החברה מגעים עם קונצרן כלל, והם ביקשה לברר אפשרות למכירת נתח מהחברה לקונצרן.

[illegible] העיסקה לא יצאה בסופו של דבר אל הפועל, מכיוון שהמחירים שבהם דובר היו גבוהים מדי לטעמם של מנהלי כלל (שרכשו בסופו של דבר את השליטה בקריסטל). קשר נוסף של כלל לטמפו הוא העובדה שבשנה האחרונה הורגשה במשק פעילות בורסאית במניות באמצעות חברת הברוקרים "בטוחה" מקבוצת כלל.

היקף האחזקות של "בטוחה" ירד באחרונה, והפעילות מוזזה כעת עם חברת הברוקרים איי־בי־איי, שם גם מחזיקים בעלי העניין בטמפו את השטבונות ניירות הערך שלהם. מניות טמפו נסחרו עד לפני חודשים ספורים לפי שווי שוק של 60 מיליון דולר, אך בעקבות ירידות השערים הורד שווי החברה, והיא נסחרת כיום בשווי של 53 מיליון דולר, המייצג, על־פי הרווח האחרון שהוצג, מכפיל רווח גבוה של 14.

הדו"חות הכספיים הרווחיים שפורסמו השבוע, נתנו דחיפה מסויימת לשערי המניות. הגרף שהוכן על־ידי "מיטב" מראה כי מניית טמפו 1 עלתה ממחיר של 140 דולר למניה בתחילת השנה, למחיר של 230 דולר למניה כיום.

העורך: נחמיה שטרסלר

עיצה

14 נקודות לשיפור היצוא שלך לארה"ב

מאת יונתן שרמן

לא כדאי למהר ולנטוש את השוק האמריקאי בגלל הירידה בכדאיות היצוא. מכיוון שהחזרה לשוק זה תעלה סכום גבוה בהרבה, סבור אלמר וינטר, נשיא חברת השיווק והסחר איי.אס.איי.אם. במכתב המופנה לשורה של יצואנים ישראלים הפועלים בשוק האמריקאי.

וינטר כולל במכתבו 14 עצות ליצואן הישראלי בארה"ב, עצות המתבססות על ניסיונו בייעוץ ל־300 חברות ישראליות שפעלו בארה"ב:

1. אל תפריז בהערכת נכונותם של מנהלים יהודיים בארה"ב לרכוש מוצרים ישראליים. הם ייפגשו עמך מפני שאתה ישראלי, אבל ירכשו את המוצר שלך רק אם הוא מתאים לצרכיהם.
2. אל תמעיט בערכו של סוכן הרכש. אפילו תיפגש עם מנהלי החברה, הסוכן הוא זה המבצע את הרכש, והוא אינו בהכרח יהודי. התייחס לסוכן הרכש בעדינות.
3. אל תצפה להעניק שירות למוצר – מישראל. לקוח אמריקאי ירצה לרכוש חלקי חילוף ליד ביתו, וסוכן הרכש יצפה שתקים מחלקת שירות ליד משרדו.
4. אל תצפה למכור את מוצריך ללא אחריות. מרבית הצרכנים מעניקים אחריות [illegible] תקלה במכשיר.
5. אל תעניק זיכיון שיווק בלעדי בארה"ב לחברה אחת. מעטות חברות השיווק האמריקאיות הפרוסות על פני ארה"ב כולה. עדיף להעניק כמה זיכיונות אזוריים. התקשרות עם מפיץ צריכה להיות לטווח קצר בתחילה, עד אשר הוא יוכיח שהוא ממלא אחר ציפיותיך.
6. אל תצפה למכור אך ורק מכולות – לעתים הקונה ירצה לקנות מספר קטן של מוצרים לשם הרצתם בשוק ועליך להתאים את עצמך גם לדרישות ביקושים כאלה.
7. השתמש בקטלוגים המתאימים לשוק האמריקאי. בעיקר יש להימנע מקטלוגים שמידותיהם הן בשיטה המטרית.
8. כל התקשורת עם קניינים בארה"ב חייבת להיעשות באנגלית. יש להימנע משגיאות כתיב ודקדוק בשפה האנגלית, היוצרות רושם בלתי אמין, ולכן כדאי לשכור מזכירה ששפת האם שלה אנגלית.
9. אל תעכב התכתבויות עם סוכנים וקניינים. יש לענות על כל מכתב בתוך 48 שעות. אחת התלונות הנפוצות של סוכנים בארה"ב היא, שאין הם מצליחים לקבל תשובה מישראל.
10. אל תצפה שסוכנים אמריקאים יספרו לך פרטים על מחירי מוצרים מתחרים לשלך – אין זה מקובל. האמריקאים מבקשים שתגיש הצעה תחרותית על סמך הידע והנתונים שבידיך, וללא עזרתם.
11. לעולם אל תקבל הזמנה שאין אתה יכול לעמוד בה במלואה. אי מילוי הזמנה במלואה ובמועדים שנקבעו עשוי לגרור ניתוק קשרים מסחריים עמך.
12. אל תקבע פגישות עם סוכנים אמריקאים מבלי שתוכל לקיימן. נסה להודיע מראש שאין אתה מסוגל להגיע לפגישה בזמן.
13. אל תצפה לפגוש סוכנים וקניינים ימים אחדים לפני חג לאומי ולאחריו, והימנע מקביעת פגישות בימי שני ושישי. במיוחד נכון הדבר בתקופה שבין חג המולד וראש השנה.
14. אל תקבע את שכר הסוכנים בארה"ב אך ורק על־פי המכירות, אלא גם על־פי איכות השירות המסופק ללקוח. אם לא תקפיד שהלקוח יקבל את תשומת הלב והשירות המגיעים לו, הוא לא ישוב לקנות אצלך ולא ישלח אליך את חבריו.

"עלית" מינתה עובד לשעבר כרואה חשבון של החברה

האסיפה הכללית של בעלי המניות של "עלית" החליטה השבוע על החלפת רואי החשבון של החברה. הוחלט כי במקום משרד בבלי מילגר, ימונו שני משרדי רואי חשבון: "פרידמן, שפירא וגולדשטיין" ומשרדו של רב כהנא.

אחד מרואי החשבון החדשים של החברה, רב כהנא, שימש עד מינויו כמנהל הכספים של חברת הקפה וכיועץ מס לחברה.

החלפת רואי החשבון בחברה אינה צעד מקובל, ולרוב היא נובעת ממערכת יחסים בלתי תקינה בין רואי החשבון והחברה, או עקב שינויים מרחיקי לכת בחברה, שבעטיים יש עילה להחלפת רואי חשבון.

יונתן שרמן

שירות התעסוקה החל לתת לעובדיו שכר עידוד

שירות התעסוקה החל לתמרץ את עובדיו באמצעות הוספת מרכיב של שכר עידוד לעובדי מדור התשלומים של השירות.

עובדים אלה, 60 במספר, החלו מראשית חודש יולי לקבל תוספת שכר עידוד על טיפולם ב־50 אלף העובדים מיהודה, שומרון וחבל עזה, הרשומים בשירות התעסוקה.

ההחלטה להעניק לעובדים שכר עידוד התקבלה לאחר שמחקר של המכון לפריון העבודה הראה, שלמרות ירידה במספר עובדי מדור התשלומים, יעילות עבודתם גדלה. תשלומי הפרמיה עשויים להגיע עד לתוספת של 20% משכר העובדים.

יונתן שרמן

כי"ל והרכבת ינסו לפתור את בעיות ההובלה

מאת יונתן שרמן

דירקטוריון "כימיקלים לישראל" החליט בישיבתו בסוף שבוע שעבר על הקמת צוות מיוחד, המשותף לו ולרכבת, שינסה למצוא פתרון לבעיית העיכובים בהובלת המוצבים ממפעלי כי"ל לנמל אשדוד.

כי"ל דורשת מהרכבת שתשנע מידי יום, 536 קרונות. מהצבות ואילו הרכבת טוענת כי אינה יכולה לשנע יותר מ־316 קרונות, ובפועל אינה עומדת גם במספר זה. הנזק שנגרם לכי"ל עקב בעיות שינוע אלו הוא כחצי מיליון דולר בחודש: 13 מיליון דולר הפסד מתחילת השנה.

תדיראן מנהלת משא־ומתן לפיטורי מחצית מעובדי טלכור

מאת יונתן שרמן

הנהלת "תדיראן" מנהלת בימים אלה משא־ומתן, המצוי בשלבים מתקדמים, לצמצום מצבת כוח האדם של חברת "טלכור".

"תדיראן" רכשה את "טלכור" מ"כור" לפני כשלושה חודשים, במסגרת הארגון מחדש של קונצרן "כור". "תדיראן" החליפה בינתיים את מנהל החברה, ובימים אלה היא מנסה לבצע תוכנית הבראה מקפת בחברה, שתחזיר אותה לריווחיות, לאחר ההפסדים שצברה בשנים האחרונות.

ב"תדיראן" סבורים כי יש להקטין את מספר העובדים בחברה בכמחצית. כיום מועסקים ב"טלכור" 320 עובדים, וההערכה היא שב"טלכור" יש כיום תעסוקה לפחות מ־200 עובדים.

"טלכור" עוסקת בשני נושאים עיקריים – ייצור ספקי כוח וייצור מכשירי תקשורת. תחום הפעילות השלישי של "טלכור" – ייצור מרעומים לפגזים, הופרד מ"טלכור" ולא הועבר לבעלות "תדיראן".

הבנק לפיתוח התעשיה מעניק הלוואות המאפשרות לא לשלם היטל על מט"ח

הבנק לפיתוח התעשיה מצא שיטה המאפשרת מתן הלוואות מבלי שיהיה צורך לשלם את ההיטל על מט"ח בשיעור של 3%. ההיטל מוטל על מקבלי הלוואות, כשתקופת ההחזר הממוצעת אינה עולה על 39 חודש. הבנק שריין שני קווי אשראי המיועדים ליבואני ציוד ומימון יבוא, המאפשרים להימנע מההיטל:

● קו אשראי אחד הוא לתקופה של 6.5 שנים, כשבמהלך המחצית הראשונה מחזירים רק את הריבית השוטפת, ולאחר מכן מתחילים בהחזר ההלוואה עצמה.

● קו אחר הוא ל־5 שנים, כשבמהלך השנתיים הראשונות מחזירים רק ריבית, ובשלוש השנים שלאחר מכן מחזירים קרן וריבית.

רווח והפסד / אריה לביא

חשבי הבנקים יוצאים מהאפלה

החל מהמאזנים החצי־שנתיים ל־1987 חייבים הדו"חות הכספיים של הבנקים להיות חתומים על־ידי שלושה ממנהלי הבנק. שני חברי מועצת המנהלים של הבנק, כפי שהיה עד כה (בדרך כלל – היו"ר והמנכ"ל), וכן מי שעומד בראש הפירמידה של אגף החשבות. עד כה לא חתם החשב על הדו"חות הכספיים.

באמצעות שינוי זה מבקש בנק ישראל להדגיש גם את אחריותם של הממונים בפועל על נושא החשבות, על המאזן.

שיפור ברווחיות לאומי ושות'

'לאומי ושות'' מקבוצת בנק לאומי סיים את המחצית הראשונה של 1987 עם רווח נקי של 1.8 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח של 216 אלף ש"ח בתקופה המקבילה של 1986. לאומי ושות' היתה החברה הראשונה שקיבלה היתר מבנק ישראל לפעול כבנק להשקעות.

הבנק כמעט ולא שילם מיסים במהלך תקופה זו, עקב הפסדים בשנים קודמות. ההפסד המצטבר של הבנק מגיע ל־14.6 מיליון ש"ח. מאזן הבנק ירד ל־11.8 מיליון ש"ח לעומת קרוב ל־18 מיליון ש"ח בסוף יוני 1986.

בנק הספנות הרוויח 188 אלף ש"ח ממכירת יעסור

הבנק לספנות הרוויח ממכירת בנק יעסור למשכנתאות לקבלן יצחק תשובה 188 אלף ש"ח – מתברר מהדו"חות החצי־שנתיים של הבנק לסוף יוני 1987. הרווח הוצג בדו"ח החצי־שנתי בסעיף נפרד, כחלק מהפעילות הרגילה של הבנק. בדו"חות לסוף 1986 הוצגה ההשקעה בבנק יעסור כחלק מההשקעות בניירות־ערך.

בסך הכל הסתכם הרווח נטו של בנק הספנות ב־1.4 מיליון ש"ח במחצית 87' לעומת 0.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו הגיעה, על בסיס שנתי, ל־14%.

שוק אפור / יהודה שרוני

מחסור במקורות צמודים הביא להעלאת הריבית

המחסור המורגש בשבועות האחרונים במקורות להלוואות ארוכות־טווח צמודות־מדד, הביא להעלאת הריבית על הלוואות מסוג זה. מדובר בהלוואות לטווח שבין 5–10 שנים, שהריבית עליהם עלתה ל־10.5%, עד ל־13% צמוד בשנה – תלוי בטיב הלקוח.

בהלוואות הדולריות עומדת הריבית השנתית על 13–14 אחוזים בשנה, ולכך יש להוסיף את העלות של ערבות בנקאית: 4–5 אחוזים בשנה. יצויין כי הריבית בבנקים על הלוואות מסוג זה נעה בין 25 ל־30% בשנה.

בהלוואות השיקליות עומדת הריבית החודשית על 1.75% בחודש. כשהערבות הבנקאית מעלה את עלות האשראי בכ־0.3% בחודש. הריבית בבנקים על האשראי השיקלי תלויה בעובדה אם החשבון נמצא בחריגה.

הריבית החודשית על ניכיון שטרות בשוק האפור נעה בין 4–4.5 אחוזים, כאשר בנק המזרחי מבצע ניכיון שטרות בריבית של 2.5% בחודש, ובמקרים אחרים גם בריבית של 2% בחודש.

בנק לאומי מכר את חברת "סקוריקון"

בחברה להשקעות של בל"ל נותרו רק שתי חברות

מאת אריה לביא

בנק לאומי ממשיך במכירת חברות שאינן קשורות לפעילותו הבנקאית. הבנק הגיע השבוע להסכם, שלפיו מכר את החזקותיו בחברת "סקוריקון", שהיתה שייכת לחברה להשקעות של בנק לאומי.

בבעלות החברה להשקעות נותרו כעת רק שתי חברות: חברת המחשבים "מנהי", שלגביה מתקיים מו"מ למכירה, וחברת "סופלקס".

חברת סקוריקון עוסקת בתכנון, ייצור והרכבה של מערכות אבטחה וביטחון, וכן מערכות לגילוי אש ועשן. החברה הוקמה בתחילת 1985 כשותפות בין החברה להשקעות של בנק לאומי, שהחזיקה ב־90% ממניותיה, לבין שני שותפים – ה"ה דיינברג וגליימן, שהחזיקו כל אחד ב־5% מהמניות. המניות של בל"ל נמכרו לשני בעלי מניות אלה.

במקביל לקניית המניות מבל"ל מכרו דיינברג וגליימן 74% ממניות החברה לחברות "מגנטון אלקטרוניקה" ו"אלקו מגלי אש", חברות הנמצאות בבעלות ע"י אמנון בוקר, מבעלי חברת "סיגנלור".

בדומה לתהליך המכירה של חברות אחרות בקבוצה, בל"ל לא יקבל תשלום עבור המניות שמכר, אך בהסכם נקבע שבל"ל יקבל נתח מהרווחים בעתיד.

מבזקים / יונתן שרמן

הפסדים ב"דשנים והומרים כימיים"

חברת "דשנים וחומרים כימיים" סיימה גם את שנת 86/7 בהפסד. החברה סובלת מהמשבר המתמשך בחקלאות, והיקפי פעילותה קטנו משמעותית. ההפסד לשנה המסתיימת במארס 87' הגיע ל־2.2 מיליון דולר לעומת הפסד של 2.1 מיליון דולר בשנה הקודמת.

המכירות קטנו ב־20% במהלך השנה האחרונה, והסתכמו ב־75 מיליון דולר בלבד. ביצוא נרשם גידול של כ־40%, ל־16 מיליון דולר.

חברת "דשנים" מקווה שהשנה הנוכחית תאיר לה פנים, בעיקר בשל הגידול בביקוש לדשנים השנה עקב כמות המשקעים הגדולה שירדה בחורף האחרון.

הפסד למג"מ

חברת מג"מ (מפעלי גומי מאוחדים) צברה בשנים 85' ו־86' הפסד של 2.8 מיליון דולר. החברה מצויה בבעלות מלאה של "כלל תעשיות". בדרך כלל הקבוצה נמנעת מלפרסם את התוצאות הכספיות של מג"מ, אך ניתן להגיע אליהן באמצעות עיון בתשקיף ההנפקה האחרון של "כלל תעשיות".

מג"מ מייצרת מוצרי גומי שונים, שהעיקריים בהם הם סרטי מסוע, מגורות להעברת כוח ומוצרים דוגמת סוליות נעליים וארגזי מצברים.

מחזור מכירותיה בשנת 86' הגיע ל־8.7 מיליון דולר, נמוך במקצת (ב־7%) בהשוואה לשנת 85'.

רעפים מבטון

"רעפי אקשטיין" החל בשבוע שעבר בייצור רעפי בטון במפעל בראשון לציון, שנודע בעבר בשם "רעפי גריך", לפני שנרכש על־ידי חברת "אקשטיין". בקו הייצור החדש הושקעו 600 אלף דולר. הוא אמור להשלים את קו הייצור של רעפי החרס של החברה. שוק הרעפים נאמד כיום ב־15 מיליון דולר, מזה 20% בלבד ייצור מקומי.

שינויים ב"סאיטקס"

"סאיטקס" עדיין מחפשת את הנוסחה הגואלת שתחזיר אותה למסלול הריווחיות. היא הודיעה על מכירת מניותיה בחברת "קונטקס גראפיק סיסטמס" תמורת למעלה ממיליון דולר לשותפתה, חברת "קונטיננטל" מאוהיו. חברת "קונטקס" מפתחת ומייצרת מערכות אלקטרוניות לעיצוב גראפי עבור תעשיות האריזות.

השקעה של מיליון דולר באי־טי־אם

אי־טי־אם השלימה בימים אלה השקעה של מיליון דולר בהרחבת קווי הייצור לכלים המיועדים ליצוא. הגדלת היצוא תהיה בתחומי מקדחים תעשייתיים, כלי חיתוך וכלי תפיסה שונים.

בזכות השקעה זו מקווה החברה להגדיל את יצואה מ־3 ל־5 מיליון דולר בתוך שנתיים.

אריחי מוזאיקה בברבור

מפעל "ברבור" בעמק ישקיע סכום של 2.5 מיליון דולר בהקמת מפעל חדש לייצור אריחי מוזאיקה מזוגגים. קו הייצור החדש יוקם ליד מפעל "ברבור" הקיים, ויועסקו בו 40 עובדים. תפוקת המפעל החדש, כ־350 אלף מ"ר מוזאיקה בשנה, מיועדת בעיקר ליצוא לארה"ב.

עוד משמרות לייצור מזגנים

"אמקור" כורעת תחת נטל הביקוש למזגנים, ובהתאם לכך החליטה החברה להוסיף משמרות במפעלה בבית שמש. המפעל פועל כעת בשתי משמרות מידי יום בהשוואה למשמרת אחת בלבד בימים כתיקונם, והוספו גם משמרות ביום ו' ובמוצאי־שבת. החברה מציינת כי קיים ביקוש ער למזגנים מפוצלים בארץ ובחו"ל, ו"אמקור" הצליחה לייצר במהלך חודש יולי מספר שיא של מזגנים – 2,600 יחידות.

פטנט לטבעול

מפעל "טבעול" רשם באחרונה פטנט חדש בשכלול טכנולוגית ייצור של מזון דמוי בשר. הפטנט כולל שימוש בחומרים טבעיים חדשים, המשלבים בצורה משופרת את חלבוני הדגנים והקטניות במזון המיוצר על־ידי "טבעול".

"כור פרויקטים" זכתה במכרז

"כור פרויקטים" זכתה במכרז של חברת החשמל להקמת חוות מיכלים לשמן בתחנת הכוח רדינג. בסך הכל תבנה "כור" 6 מיכלים בקיבולת של 50 אלף טונות.

כתובתינו החדשה: ברמת־גן
ר"ג־ביאליק 22 טל. 727067, (03)7524214

מפעלי תחנות בע"מ

רח' המסגר 38, תל־אביב

מכרז 87/8

א. בדבר הקמת מבנה מרכזי בתחנת תלפיות ירושלים

מוזמנות בזאת הצעות קבלנים (רשומים כחוק לעבודות בנושא המכרז – חוק רישום קבלנים תשכ"ט 1969) לעבודות הר"מ:
1. בניה.
2. חשמלאות.
3. מתקני תברואה.

ב. על המציע לצרף בעת הגשת הצעתו:
1. תעודת רישום קבלנים כחוק.
2. אישור עוסק מורשה למע"מ.
3. אישור כי הינו מנהל ספרים כחוק.
4. רשימת הציוד העומד לרשותו, תאריך רכישתו. הנסיון שצבר בישום עבודות כבהצעתו, כולל רשימת עבודות אשר ביצע ומועדי ביצוען.
5. אישור רואה חשבון או עו"ד שהמציע הינו מוסמך לחתום בשם התאגיד אותו הוא מציג.

ג. מסמכי המכרז ימסרו למעוניינים במשרדי החברה ברח' המסגר 38, בימים א'–ה' בין השעות 10.00–12.00, 13.00–15.00. תמורת 690.– ש"ח במזומן, כולל מע"מ, אשר לא יוחזרו.

ד. ההצעות יוגשו בשתי מעטפות סגורות. במעטפה אחת יוכנסו התכניות בלבד ובמעטפה השניה כל שאר החומר הנדרש. על המעטפה יירשם: מכרז מס' 8/87. המעטפות חייבות להגיע למשרדי החברה בתל־אביב לא יאוחר מתאריך 23.8.87 בשעה 12.00 בצהרים. המגיש יזמן לקבלת "אישור מסירה" בעת הגשת ההצעה.

ה. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית או מזומנים בסך 5% מערך הצעתו לתקופה של שלושה חודשים מתאריך הגשת ההצעה (ולהחזרתם אם לא התקבלה).

ו. המדד הקובע יהיה מדד הבניה 8/87 כפי שיפורסם ע"י הלשכה לסטטיסטיקה.

ז. משך ביצוע העבודה 4 חודשים.

ח. כל ההצעות יוגשו בהתאם מלא למתואר במסמכי המכרז. כל שינוי ו/או מחיקה במסמכי המכרז וכן אי מילוי כל המחירים בסעיפי כתב הכמויות, בהתאם למתואר במסמכי המכרז יפסלו את ההצעה, מלבד באותם מקרים בהם הותר הדבר כמפורש.

ט. ניתן להגיש את ההצעה על כל העבודה או על פרקים מסויימים בה ובלבד שיצויין במכתב לואי כי ההצעה מוגשת על חלק מהעבודה.

י. המזמין רשאי לבטל סעיפים בחלקם או בשלמותם ללא תביעות כל שהן מצד הקבלן.

יא. המזמין רשאי לפצל את העבודה למספר קבלנים לפי שיקוליו ללא תביעות כל שהן מצד המציעים.

יב. אין מפעלי תחנות בע"מ מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

יהודה של, מנכ"ל מפעלי תחנות

קרא ביום שישי ב

צומת השרון

* **דן ודוד מרגלית משוחחים עם רבקה מיכאלי**
* **המוות מכה שוב במשפחת רומנו**/אמירה לם
* **אן־בי־סי מי אחראי לסרט?**/ עמית דובקין וחפציבה ליפשיץ
* **מה זה דום לב?**/עדית ויטמן

מדוריהם הקבועים של: עמיקם רוטמן, שולמית אפפל, דוד מרגלית, דן חמיצר, טלי נתיב־עירוני, מיכאל קרנון ומשה אלון

ל.ה.ב. לימודי הכשרה בניהול T.E.C. TOP EXECUTIVE COURSE
אוניברסיטת תל־אביב TEL AVIV UNIVERSITY

קורס: חשבונאות שימושית לעורך־הדין (מחזור ג')

ימי שלישי (20.00–16.00) ושישי (12.00–08.00)
1.9.87 – 18.9.87 (6 מפגשים)

מטרת ההשתלמות: להקנות בצורה מעשית את עיקרי החשבונאות הפיננסית, ניתוח דו"חות כספיים, יחסים פיננסיים, הערכה כלכלית של חברות, חישובים פיננסיים ומיסוי תאגידים.

ההשתלמות מיועדת לכל משפטן הפועל בסקטור העסקי.

מורי ההשתלמות: **ד"ר דן גבעולי, ד"ר שמחה סדן ורו"ח עזרא שמש,** נמנים על סגל הפקולטה לניהול של אוניברסיטת תל־אביב.

בדבר פרטים נא לפנות למזכירות לה"ב, טל. 417122, 415123, 420375, 420794, 426985, 414005

בתיקו של כל מנהל צעיר ומצליח מתחבא מחבט הגולף

הצטרף למועדון הגולף בקיסריה, לדשנן הנוף ולניקוי ראש.
חודש התנסות על חשבון דיינרס.
להשגת פרטים התקשר 06-361172/70 ובקש את דנה

מועדון הגולף בקיסריה בחסות דיינרס קלוב.

רשמנו לזכותנו 5 כוכבי יופי

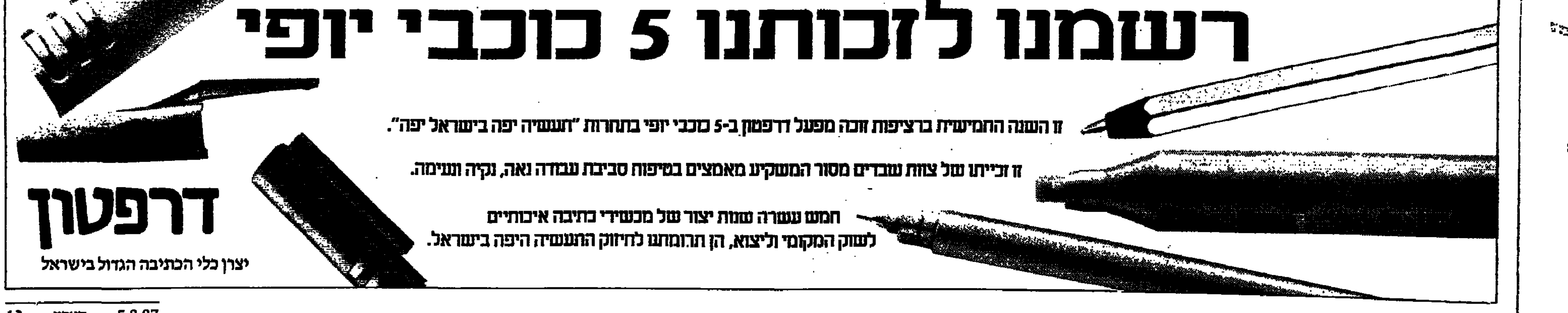

זו השנה החמישית ברציפות זכה מפעל דרפטון ב־5 כוכבי יופי בתחרות "התעשיה יפה בישראל יפה".

זו זכייתו של צוות עובדים מסור המשקיע מאמצים בטיפוח סביבת עבודה נאה, נקיה ונעימה.

חמש עשרה שנות יצור של מכשירי כתיבה איכותיים לשוק המקומי וליצוא, הן תרומתנו לחיזוק התעשיה היפה בישראל.

דרפטון

יצרן כלי הכתיבה הגדול בישראל

[illegible] الأصل

מכתבים למערכת הארץ

עיינתי בערך של אלדד

ישראל אלדד, עיינתי בערך שלך שבאה, שבאה ברגש חזק, לספרו של דוד גרוסמן — "הזמן הצהוב", ולמעשה, שבאה לכל הערכים היפים שחשבנו לבנות עליהם כאן את מדינתנו ("הארץ" 23.7.87). לא הבנת, ישראל אלדד. דוד גרוסמן הציג לפנינו, לפני הציבור הישראלי, ולפניך, מראה, מראה לארבעותיה. העובדות המובאות בספר הן אמת; אמת לאותיותיה. אבל זו האמת. לא בכל ספר אפשר או צריך לכתוב את כל ההיסטוריה הזו, כאדם חושב, את האיזון שאתה מבקש מספקים כאות אם לא אלפי ספרים המספרים על צדקתנו, על גבורתנו וגם על מעשים יפים שאנו עושים. הכרבים בהם גם מהופרת אמת. ספרים כמו "הזמן הצהוב" יש, למרבה הצער, אך מעטים. האיזון הקדוש קיים בשפע. השוב הוא שאמת זו, שבספרו של דוד גרוסמן, גם היא תהיה ידועה לציבור. הציבור חייב לדעת מה נעשה בשטחים וכיצד אנו מתייחסים לבני־אדם הנתונים לשלטוננו. כיצד מצב זה הצמיח מתוכנו קלגסים, בריונים, משחדים וגם רוצחים; כיצד אנו מאבדים את הערך העיקרי שהיהודים נתנו לעולם: לא תרצח. כיצד למדנו לזלזל ולנהוג בחוסר־כבוד בבני־אדם ולהשפילם; להשפיל־כבה סתם. וכיצד למדנו לשקר לעצמנו ולהתעלם מסבלם של בני־אדם אחרים.

אפרים אחירם
ירושלים

מה בין בורופארק לבני ברק

היה נחמד לקרוא, לשם שינוי, דברים חיוביים כפי שהתפרסמו במאמרו של שלמה שמיר על בורו פארק. אך מר שמיר עושה טעות קלסית כאשר הוא מייחס את סובלנותם של החוגים החרדים שם לתחושת העוצמה והביטחון העצמי הנובעים "בגין היותם רוב מכריע".

סובלנותם של החוגים החרדים בבורו פארק או בכל מקום אחר בארה"ב נובעת מהתנאים שמכתיבות החוקה והתרבות הפוליטית של ארץ זו. יתר על כן, הבא לבדוק את הקשר בין דת וסובלנות ימצא כי ממסד דתי יהיה סובלני רק כאשר התנאים הפוליטיים מכתיבים זאת — או על־ידי חוק או על־ידי אווירה ציבורית, וזה נכון לכל דת.

הכנסייה הקתולית בפולין נהפכה מאז השתלטות הקומוניסטים, לסמל ומרכז של לוחמי החופש. אותה כנסייה בספרד של פרנקו היתה לסמל הריאקציה — כי כל ענייני הרוח נמסרו לידיה.

לצערנו ולאכזבתנו, דתנו היהודית איננה יוצאת מכלל זה. השווה בין בורו פארק לבין בני ברק.

נאמר פעם כי המלחמה היא עניין רציני מכדי להשאירו בידי הגנרלים, ואכן רוב ארצות התרבות נוהגות בהתאם. ואולי ענייני הדת והאמונה רציניים מכדי להשאירם בידי הרבנים?

אלישע גלאון
רמת־השרון

מנסדורף העדיף קדוש הינדי

התנהגותו המביכה של עמוס מנסדורף ספורט, בביקור הנבחרת הישראלית בבית־הכנסת היהודי בנידלהי, לקבל ברכת "מי שברך" מן הרב המקומי, ומיד אחר־כך קיבל, בגבבות ובשמחה רבה את ברכתו של קדוש הינדי, אינה מעידה רק על התנהגות שחצנית חוסרת־דרך־ארץ.

באכזבו את שני תיירים היהודים הנרגשים בבית־הכנסת, שלגביהם היה בציג ישראלי נציג, הוא סימל גישת חילונים רבים לדת היהודית. הישראלים החילונים פתוחים למנהגי כל דת, מלבד דתם הם.

ברחוב, כאשר המואזין מתפלל תפילה ארוכה ברמקול חזק, מספר פעמים ביום (ואף ביום השבת) איש לא פוצה פה; אך כאשר בית־מדרש ליהודים דתיים מקיים תפילת שבת, צועקים השכנים להשתיק את המתפללים ומוחים על "הכפייה הדתית".

לצערי, התנהגות זו אינה בגדר יוצא מן הכלל.

רחל־לאה קלמן
חיפה

להפר את קשר השתיקה

כמי שעוקב, בתמורה, אחרי דיוני ועדת הקונגרס בפרשת איראן־גייט הנני נתקל בהבדל התהומי בינינו ובין ארצות הברית.

בעוד שבארצות הברית מתנהלים הדיונים בגלוי וחושפים בפני הציבור עובדה אחר עובדה יש לדעת הקהל בישראל הזדמנות מוגבלת מאד לקבל מידע על חלקה של ישראל בפרשה.

כתעודה, מדרך הטבע, השאלה האמנם היה לישראל תפקיד פאסיבי או תפקיד אקטיבי כגורם יוזם, מכריע ומדריך; האמנם היתה מעורבות ישראל תוצאת מבחנות האינטרס הלאומי. ואם תפקידה היה פאסיבי, האם יכלה לסרב לפניית ארצות הברית?

ברור הוא שהציבור הישראלי צופה בחוסר "חומר נפץ פוליטי" הוא מעורר, מטבע הדברים, שאלות שונות. למשל, האם אין רעיון הוועידה הבינלאומית שהועלה על ידי מי שהתנגד לו כעבר הלא רחוק, תרגיל הישרדות של מי שהסתבך בפרשות אחרות (איראן, פולארד) המבקש בדרך זו לגייס תמיכה ציבורית לשמירה על מעמדו ולהסיח תשומת לב ציבורית ממחדליו?

חוששני שיש כאן קשר שתיקה בנושא, בשם "זכות הציבור לדעת" שעיתונכם דוגל בו, הנני מבקש להפר את הקשר. הנושאים השובים הגורליים ודאי שיועלו בראש סדר יומנו.

אריה ארנרייך
כפר־מעש

החזקים והחלשים

ב־26 ביולי 1987 התפרסם במדורכם מכתבו של ח"כ שבח וייס ובו הוא כותב כי לפני כשש שנים העלה אפשרות להטלת עונש מוות על רוצחי ילדים, זקנים, נכים ונשים. אני מבינה כי במשפט זה התכוון ח"כ וייס להחלשים ומוסרי הישע שבינינו. מכך גם נובע שלדעתו בעת הזאת ראוי היה לפטור מן העונש הקשה רוצחי גברים שאינם ילדים, אינם זקנים ואינם נכים.

ד"ר רנה זינגר
תל־אביב

תקליטים ומופעים / רפי קינן

דני סנדרסון: אידיאלי לשיפור מצב הרוח

חכם על טפשים

"חכם על קטנים" — מופע של דני סנדרסון (שירה, כתיבת השירים והלחנתם, נגינה על גיטרה); קטעי קישור: דני סנדרסון ומאיר שלו, גיטרה: גיורא קנת; קלידים: דורון פיקר; תופים: דודי לויק; גיטרה באס: דני צוקרמן; שירה: גני תמוז ואושרית יוספי; בית החייל בתל־אביב, יום א' 26.6.

למרות הכותרת — "חכם על קטנים" הוא מופע בידורי מהנה מאוד. הכותרת עלתה בראשי בערך בשליש המופע, בגלל סוג ההומור של סנדרסון — הומור טפשי מאוד על פניו, אבל אדראס נגדרות, והכל שהומן נקי. מצאתי עצמי צוחק יותר ויותר, תוך שהבאתי מתעצבת בקרשצ'נדו. לא נעים, אמרתי לעצמי, גם אני.

בליווי רביעייה (גיטרה, באס, תופים וקלידים) ושתי זמרות טובות, שאחת מהן התגלתה בבעלת חוש קומי מבטיח מאוד, בנה סנדרסון ערב שוזר מערכונים, בדיחות ושירי רוק. על הבדיחות כבר סיפרתי. אציין רק שאני עדיין חוכך בדעתי אם הלגלוג הקרתני מעורר הצוחקים על עמים אחרים ומנהגיהם היה אכן מכוון כלפי אותם עמים, או כלפי המספר, כלומר — כלפינו. מה שבטוח, הקהל אימץ את האפשרות הראשונה בהנאה רבה. בהסתמך על כישורנו של הכותבים — אני נוטה לשניה.

שיריו של סנדרסון טובים — קצביים, קליטים מאוד, רוק אמריקאי בנוסח שנות החמישים והשישים עם כמה גיחות אתניות מקוריות. שירים פשוטים וטובים, והוא מבצע אותם מצוין בעזרת התזמורת הצעירה ושתי הזמרות. מופע אידיאלי לשיפור מצב הרוח האווירה המכה בנו בימים אלה, והאירועים הרגילים המכים בנו כל יום.

מוסיקת קאנטרי במיטבה

"השלושייה" — דולי פארטון, לינדה רונסטאט, אמילו האריס; ייעוץ מוסיקאלי: ג'ון סטרלינג; תקליט "וורנר ברוס", בראשי 925491־1; ייצור והפצה בישראל: החברה הכללית למוסיקה.

דולי פארטון בוודאי מוכרת לכם מסרטיה "חמש עד תשע" ו"בית זונות קטן בטקסאס"; לינדה רונסטאט בעיקר כזמרת רוק; ואילו אמילו האריס היא קרוב לוודאי בבחינת אלמונית. אלא אם כן אתם אוהבים מוסיקת קאנטרי. בתחום זה שלוש הזמרות הן מן הפופולאריות ביותר בארצות הברית, ומספר התקליטים שהן מכרו מגיע לעשרות רבות של מיליונים.

מוסיקת הקאנטרי, כפי ששמה מעיד, היא מוסיקה עממית עם שורשים בפולקלור, ולצד הג'אז (של השחורים) הרוקנ'רול (של הלבנים), מוסיקה זו היא תרומה ייחודית של ארה"ב. אלא שהג'אז והרוק זכו לתפוצה כלל עולמית, וביחוד עם הקולנוע הפכו במידה רבה את העולם המערבי לשלוחה תרבותית של אמריקה, בעוד שה"קאנטרי מיוזיק" כמעט שלא יצאה את גבולות אמריקה. (יש לה אוהדים בגרמניה, אוסטריה ושווייץ).

מוסיקת הקאנטרי היא מוסיקה פשוטה מאוד. רוב השירים מורכבים משלושה אקורדים וממקצבים של שניים, שלושה או ארבעה רבעים. כל השירים מספרים על אהבות אומללות, בדרך כלל על נטישה של האהוב/ה, על נדודים, או על שילוב של השניים. בשנות השבעים החלו זמרי הקאנטרי להשתמש יותר ויותר בכלים חשמליים ובאלמנטים של רוק, למגינת ליבם של שומרי הטוהר בנשוויל שבמדינת טנסי, בירת מוסיקת הקאנטרי, מוסיקה שאולם ה"גראנד אול' אופרי" הוא מקדשה. גם מגמת הילולות בביצוע השירים הקצינה הלכה. שילוב כל הגורמים הללו הפכו את המוסיקה הזאת ליותר ויותר מגוחכת למי שצפה מבחוץ, ולהוציא אמנים יוצאי־דופן כמו וילי נלסון, לא היה בה הרבה מציאות.

התקליט "טריו" של פארטון, רונסטאט והאריס, מסמל תפנית חדה במגמה שתוארה לעיל. מבחר השירים, ובעיקר הביצוע של שלוש הכוכבות, הופך את ההקשבה לו להנאה צרופה. לכל אחת מהם קול נפלא. לפארטון והאריס צרידות קלה, הייחודית לזמרות הקאנטרי הגדולות, הן שרות מה"קישקעס", בעוד שלרונסטאט קול מלא יותר, ושירתה יותר "אקדמית" ופחות מעניינת ומרגשת בקטעי הסולו שלה. השלוש, ביחד ולחוד, שרות בפשטות, בפיסוק נכון, בעוצמה הנכונה ובניקיון רב, בלי הסנטימנטאליות הדביקה והמגוחכת, המאפיינת לעיתים שירת קאנטרי.

אך המלהיב ביותר בשירתן הוא שיתוף הפעולה הנפלא ביניהן כשהן שרות ביחד, הן עושות את זה ברוב התקליט: הן שרות בהארמוניות יפהפיות, בלב אחד, תוך חלוקה מעניינת של התפקידים לפי צבע הקול, והתוצאה מענגת וללא דופי. כל השירים, לבד משניים, הם שירים ישנים שכבר בוצעו בעבר, בהם שיר הידוע של פיל ספקטור "להכיר אותו פירושו לאהוב אותו", שאינו בדיוק שיר קאנטרי, ושר התפרסם, אם אינני טועה, בפי סקיטר דייוויס, בשנות החמישים. שני שירים יפים מאוד כתבה פארטון — האחד לבד, האחר עם פורטר ואגנר, כוכב הקאנטרי שגילה אותה בשנות השישים, ושיתפו הופיעה שנים רבות. יש בתקליט גם שיר יפהפה של ג'ימי רוג'רס, "ההרהור של נהר", ושני שירים עממיים בביצוע מצויין.

מאפיין נוסף של התקליט שהוא בגדר חידוש — הליווי שכולו אקוסטי. העיבודים של השלוש, שבראיונות לעיתונות הבריחו על אהבתן למוסיקה אקוסטית, ושל היועץ המוסיקאלי, נגן הגיטרה ג'ון סטרלינג, עושים שימוש נפלא בכלילי הגיטרות השונות, המנדולינה, הבנג'ו, הגיטרה ההוואית, הוויולה וכו', והתוצאה משתלבת בצורה מושלמת עם השירה. מומלץ.

מופעיו של דלאראס

"דלאראס בהופעה" — לקט שירים מתקליטים של דלאראס שהוקלטו בהופעות חיות. תקליט של חברת "מינוס", אב־ארגאס 1־668; מיוצר ומופץ בארץ על־ידי תקליטי סי־בי־אס.

לחברת "מינוס" יש סוליסט נציג בארץ, חברת סי־בי־אס. נקוה שבקרוב נמצא הרבה תקליטים יווניים טובים במעויותינו ("מינוס" היא חברת התקליטים היחידה ביוון), וביניתיים, כפתיחה, יצא בהוצאה מקומית תקליט של דלאראס, שבו שירים מתקליטים שונים שלו שהוקלטו בהופעות פומביות.

מה נאמר על דלאראס שעוד לא אמרנו? מי שהיה בהופעותיו לא זקוק להמלצה — הוא אחד הזמרים הגדולים שביקרו בארץ בשנים האחרונות. ואיכויותיו המרגשות מאוד בהופעה, באות לידי ביטוי גם בתקליטים הרבים שהקליט בהופעות.

אין אפס בתקליט הזה, אם כי הוא עשוי לאכזב את מי שמחפש את כל הגירסאות המקוריות לשירים, שהתפרסמו כאן בגירסתו של יהודה פוליקר. מה ישן? תקשיבו גם למה שאתם לא מכירים, בהמתנה לתקליט הבא.

הארץ ממליץ

שם הורד — (ת"א) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההסטוריון אומברטו אקו.

סרטים מיוחדים

בית האמיצים (ת"א) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

שיחות מלוכלכות (ירושלים, ת"א) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליה.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — סרטון בחור עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

בלוז לחופש הגדול (ת"א, ירושלים, חיפה) — "החופש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי שמיניות בישראל של 1970. סרט צבוע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודית בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זוג זבנים בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות").

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים באה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפשרית. קומדיה דרומית.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוכנת רופאים במקומים הבאים: מ־6 בערב עד לשעה 7 בבוקר במתנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541353
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300
שרו"ן - שירות רופאי בית
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מכ' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898 מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
שקס"ר — שירות רופאי לקט
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03־7549111 "שקס" קוד מנוי 222
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי הצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
בשבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשר לבית —
שרות בינויים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי בזכרון־יעקב 06־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מטלה"
א ד"ה 11.00—13.00
ב ר"ד 16.00—18.00
טל: 230031
רחוב מאפו 13 תל־אביב
יד ביד - איגוד לסעודת ילד ולהורים תל אביב - לילה 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00, 222732
ירושלים - 243358
חיפה והצפון — 229488 מ־11.00 - 20.00
הגליל המערבי - 04־922222
קו אליי - האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים א'־ה' 16.00—20.00 261070
איש לשירות איש — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03־5461727/8

תורנות בתי־חולים

תל אביב הדסה — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית, עיניים)
הדסה הר"צ — (נשים, אורטופדיה)
בקור חולים — (א.א.ג)
שערי צדק — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב דיזנגוף דיזנגוף 182 225390
בלפור קופ"ח מכבי בלפור 2 299856
ירושלים פרמסה הזמנה הנ"ב 28 523191
חיפה הרים חורב 53 252214
חולון ובת ים קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן הרצל הרצל 52 7510971
נתניה פורת פ"ת 76 540967
הקריות הרמן משבת מרדיעין ק. מוצקין 714136
רחובות ביק הרצל 155 452154
חדרה קופ"ח כללית רוטשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00. רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ו' ד' 16.00—19.00 רחל הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

מוגש בשירות הציבור על ידי הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 טלטקסט. חדשות קול ישראל
09.05 שעת כושר
09.15 גברת פלפלת
09.25 נחשון. סרט אנימאציה
09.30 הלב
09.55 להקת המחול האחרונה
10.30 רואים שש שש
14.00 טלטקסט
14.05 ישר ולעניין
14.20 מבע 1, 2, 3. מצפה שמש
14.50 המצרק בערוץ חמשת המיל
15.40 מאתיים שניות למועצת הלול
15.45 שעת כושר
15.55 טוב טוב הגמד. אנימאציה
16.20 פיצוחי קיץ
17.00 ערב חרש

כללית

17.30 עולמו המופלא של וולט דיסני. "סלומון צב הים"
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) הקלאות היום
19.00 (ע) ענייני הגות, על הכרכים
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משהו מהסרטים
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מוקד
22.05 יוליוס קיסר. סרט קולנוע
23.50 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

19.00 שיישאר בינינו
19.30 תקציר משפט דמיאניוק
20.00 תעודה 2. מדבר יהודה
20.30 אולפן קיץ
21.00 פופ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 חמש נערות בפאריס
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה זה צפוף (קומי)
21.10 דרך המשי (תיעודי)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 "גלגלים" רבמבר של ארתור היילי

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "אהבה עדינה" עם גיחוף קוטן
16.30 ילדי התבונות
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 שובבי הסלעים (לילדים)
18.00 פאבקי ברוסטר (סדרה)
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 סיימון את סיימון (בלש)
21.00 המגע (סדרה)
21.30 ג'ירהארס (סדרה קומית)
22.00 קנני ולייסי (משטרתי)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה ויותר
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית י־ם רשה"ש
18.00 שעה עם...
19.00 מוסיקה אהובה
20.05 אינטרלוד
20.30 אופרה — דוניצטי
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.05 צימוקים ושקדים — שירי געגועים לציון
22.05 מחפשים את המטמון
00.05 יומן חדשות
00.15 ג'אז ועוד

רשת ג'

18.06 ההצעקה האחרונה
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 פניני ג'אז
23.05 מסביב לחצות

גלי־צה"ל

18.05 יער משודר — צבא וביטחון
18.45 משולש — עיצות יומי
19.05 שירים מכאן — שירים עבריים
20.05 מרוקים קרובים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרכש ועל הכיתאק
23.05 עשרים הארבע, היום שהיה
23.55 שירות חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה
05.05 צלילי בוקר

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים חורגים לאלוהים 7.15, 9.45
אסתר — נשק קטלני 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין — ראשים מדברים 11.15 בלילה
בן יהודה — אהבה בזלון ראוה (מבקין) 5.00, 7.30, 9.40
גורדון — דרך הנרי רדך 5.00, 7.45, 9.45
גת — בלוז לחופש הגדול 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פושע מכוסל וילדה קטנה 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שרותים אישיים 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — פייבל ההולום האמריקאי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, שירות מלוכלכות 7.30, 9.50
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — עמי ותמי 7.45, התיך אמריקאי 10.00, התיך אמריקאי 9.45, סרט סקס 12.00
הוד — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — שבלול 5.00, 7.45, 9.45
התזויה הישראלית — תרמית הרוק אנד רול הישראלית 9.45
חן 1 — רובין הוד 10.45, 12.45, 4.00, הנוכל האוהבת והמאהבת 5.40, 7.55, 9.55
חן 2 — שלגיה ושבעת הגמדים 10.45, 12.45, 4.00, חנות קטנה ומטריפה 5.35, 7.45, 9.50
חן 3 — דובוני איכפת לי 10.45, 12.45, 4.00, אני המחברה 5.30, 7.50, 9.55
חן 4 — בבכי 10.45, 12.45, 4.00, אל תקרא לי לבן 5.35, 7.50, 9.55
חן 5 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.45, 12.45, 4.00, ביה"ס למשמר אזרחי 5.40, 7.50, 9.55
ליטור — נוח מכוכב אחר 11.00, 12.00, שיכרון חושים 12.00, מלון לצעירים 5.00, 7.30, 9.30
לב 1 — תעלולי שטן 11.30, 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 2 — נרדפי החוק 11.30, 2, 5, 8.00, 10.00
לב 3 — לוי ונוליית 11.30, 2, 5, 8, 10
לב 4 — בקצב השעון 11.30, 2, 5.00, 8, 10
מוזיאון ת"א — מותו של סוכן 4.30, 7.00, 9.30
סטודיו — חנות קטנה ומטריפה 6.00, 8.00, 10.00
גן המוזיאון קולנוע קיץ — לורי אנדרסון — בית האמיצים 9.00
סינמה 1 — התיך אמריקאי 5.00, 7.30, 9.40
סינמה 2 — אסקימו לימון — אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — הקמצן 7.15, גם הוא באצילים 9.30
פאר — משהו פראי 5.00, 7.30, 9.40, סרט מטורף 12.00
פאר — לא שם זין 5.00, 8.00, 10.00
פריז — לבדינגס 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, חמים וטעים 11.30
צפון המתחדש — שם הורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — ימי הרדיו 5.00, 7.15, 9.30
תמוז — כמי בלו 7.15, 9.40, קומדיה סקסית בליל קיץ 12.00
תכלת — החנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — 007 באזור הסכנה 4.30, 7.15, 9.45

רמת השרון

כוכב — גוליבר במדינת הגמדים 11.00, 4.45, אל תקרא לי לבן 7.00, הבוקר שאחרי 9.30

קרית אונו

מרכז קהילתי — חברי הדרקון אליוט 4.30, צבע הכסף 7.00, 9.15

ירושלים

אוריון — 007 באזור המסוכן 7.00, 9.30
אורגיל — שלגיה ושבעת הגמדים 10.30, 12.30, הנוכל האוהבת והמאהבת 5, 7.15, 9.30
אור 1 — אופני האש 10.30, בקצב השעון 4.30, 7.15, 9.15
אור 2 — אהבה בשוקים 10.30, סיפור הדיים 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — קרוקודיל דנדי 10.30, 4.30, 7.15, כמי בלו 9.15, הדומגן של אגמול בלילה 11.15
אור 4 — מהורבים באהבה 7.15, 9.15, רכב עף 11.15
אור 5 — המשים ולא מסוכנים 11.15
אורנע — בית ספר למשמר אזרחי 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — סרוק בנרדיוק 4.30, בחורה לעתיד 5.45, שיער 8.00, בריאן כוכב עליון 10.00, כל מה שרצית לדעת על המין 12.00
בנפיר — ימי הרדיו 4.30, 7.30, 9.30
הבירה איספריה של קולנוע — סגור לרגל שפוצים
מיטשל — לא שם זין 7.30, 9.30
סינמטק 1 — מפגשים מהסוג השלישי 7.00, ג'וליסה של החזות 9.30, שובר של הגונש השמיני 12.00
סינמטק 2 — אהבת החיים 9.30
סמדר — בנים חורגים לאלוהים 7.00, 9.30
עדן — סופרמן 4 4.30, 7.30, 9.30
רון — מפצח האגוזים 10.45
רון — בלוז לחופש הגדול 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — שיחות מלוכלכות 6.45, 9.15

רמת גן

ארמון — פושע, מכוסל וילדה קטנה 5.00, 7.30, 9.45
אורדע — סופרמן 4 11.00, 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנוכל האוהבת והמאהבת 5.00, 7.30, 9.45
הדר — 007 באזור המסוכן 7.15, 9.45
רב גן 1 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.30, 12.20, 5.00, בלוז לחופש הגדול 7.30, 9.40
רב גן 2 — דובוני איכפת לי 10.30, 12.20, 5.00, ימי הרדיו 7.30, 9.45
רב גן 3 — פייבל ההולום האמריקאי 10.30, 12.20, 5.00, אני המחברה 7.30, 9.45
רב גן 4 — שלגיה ושבעת הגמדים 10.20, 12.30, 5.00, קרוקודיל דנדי 7.30, 9.45
ליל — לא שם זין 5.00, 7.30, 9.30
שבים — המובכל 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — כלא נשים 8.30
הדר — מהורבים באהבה 2 — 5.00, בלוז לחופש הגדול 7.15, 9.15
חן — פייבל ההולום האמריקאי 11.00 בבוקר, נוח מכוכב אחר 5.00, המובכל 7.15, 9.15

רמלה

היכל התרבות — תניקו מחר במשפחה 11.00, 5.00, צבע הכסף 9.00

טבריה

יד שמרית — שם הורד 7.15, 9.30

נתניה

סכרדיו — מרי פופינס 11.00, חנות קטנה ומטריפה 6.00, 8.00, 10.00
שרון — הרפתקאותיו של סופר בלש 11.00, לא שם זין 6.00, 8.00, 10.00

אסתר — עמי ותמי 10.00, 12.00, 5.00, ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.30

עכו

ארמון — המובכל 5.00, 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — משהו פראי 7.00, 9.15
אורלי — שלגיה ושבעת הגמדים 11.00, שירות מלוכלכות 4.30, 7.00, 9.15
אמפיתאטרון — אסקימו לימון 7 — אהבה צעירה 4.30, 7.00, 9.15
חן — לבדינגס 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 — סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — ימי הרדיו 6.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — ילדים חורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
קרן אור המתחדש — לא שם זין 4.30, 7.15, 9.15
פאר — הנוכל האוהבת והמאהבת 4.30, 7.00, 9.15
רון — עמי ותמי 10.30, 007 באזור המסוכן 7.00, 9.30
שביט — אהבה בשוקים 5.00, לא שם זין 7.00, 9.00
רב בת 1 — בלוז לחופש הגדול 7.00, 9.15
רב בת 2 — הרפתקאות סופר בלש 11.00, 4.30, לוי ונוליית 7.00, 9.15
אורות — סופרמן 4 5.15, 7.15, 9.30
בית העם — שם הורד 7.00, 9.30
היכל — לא שם זין 7.30, 9.30
סביון — רובין הוד 5.00, הנוכל האוהבת והמאהבת 7.00, 9.15
ספיר — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
ציון — סופרמן 4 11.00 בבוקר, המובכל 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — סופרמן 4 11.30, 5.00, 7.15, 9.30
היכל — ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.30
תפארת — ביה"ס למשמר אזרחי 5.00, 7.30, 9.30
דן אכדיה — להתחתן שבית 7.00, 9.30

חולון

מגדל — רובין הוד 5.00, נשק קטלני 7.30, 9.30
ארמון — בחוסלי האמיתי 5.00, לא שם זין 7.30, 9.30
סבוי — 007 באזור המסוכן 7.15, 9.40
רינה — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
מתנ"ס קרית שרת — בבכי 11.00, 4.00, שלושה אמיגוס 7.15, 9.30

בית־שאן

מתנ"ס — אהבה צעירה 7.15, 9.15

בת־ים

ארמון — 007 באזור המסוכן 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.45
היכל 3 — עמי ותמי 5.00, המובכל 9.30

עפולה

היכל התרבות — ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.30
חן — מתנה קיץ בהלל 9.15

כפר סבא

חן — קרוקודיל דנדי 7.00, 9.15
בית בלו — אופני האש 8.00, שלום לך אופנתי 10.00
עמי — מרי פופינס 11.00, 5.00, ביה"ס למשמר אזרחי 7.00, 9.15

חדרה

חדרה — אסקימו לימון — אהבה צעירה 7.15, 9.30
חוף — ביה"ס למשמר אזרחי 7.00, 9.15

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 5.8
תיאטרון הבימה:
מירל'ה אפרת — בהבימה
הגרים — בת חיפה
תיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי 16.30, 20.30
רכוש נטוש — בצוותא
המלך ואני — אור חדש: 20.00

אינך צריך ללכת רחוק כדי לבחור בחסכון המתאים לך

בבנק דיסקונט תמצא את כל האפשרויות הקיימות היום בתוכניות חסכון. ההבדל המשמעותי הוא שבדיסקונט מכירים אותך מקרוב ומציעים לך מבחר מגוון של תוכניות חסכון ההולמות את מעמדך האישי, את צרכיך בעתיד ואת אפשרויותיך בהווה.

חסכון צמוד למדד
מיגוון תוכניות חסכון בתו הקרן והריבית צמודות למדד:
- בהפקדות חד־פעמיות.
- בהפקדות חודשיות.
- בהפקדות חד־פעמיות עם הכנסה חודשית צמודה למדד.

חסכון צמוד לדולר
מיגוון תוכניות חסכון בהו הקרן והריבית צמודות לדולר:
- בהפקדות חד־פעמיות.
- בהפקדות חודשיות.
- בהפקדות חד־פעמיות עם הכנסה חודשית צמודה לדולר.
- בהפקדות חד־פעמיות עם ברירת הצמדה לדולר או למדד.

חדש! הטבות מיוחדות
חסכון צמוד לסל המטבעות
3 תוכניות חסכון חדשות הצמודות ל"סל המטבעות", המייצג את המטבעות החשובים*:
"יתרון צמוד סל": חסכון בהפקדה חד־פעמית לתקופה של עד 4 שנים (אפשרות משיכה בתנאים מלאים כבר בתום 3 שנים).
"יתרון סל להכנסה חודשית": חסכון בהפקדה חד־פעמית, המעניקה הכנסה חודשית צמודה ל"סל המטבעות" לתקופה של עד 5 שנים (אפשרות משיכה בתנאים מלאים כבר בתום 3 ו־4 שנים).
"יתרון חודשי צמוד לסל": חסכון בהפקדות חודשיות, לתקופה של עד 5 שנים (אפשרות משיכה בתנאים מלאים כבר בתום 3 שנים ומידי כל 6 חודשים לאחר מכן).
הטבות מיוחדות במסלולים הצמודים לסל המטבעות — לתקופה מוגבלת.

ניתן להצטרף לכל המסלולים, בכל התוכניות, במסגרת תוכנית "קיצור דרך" של דיסקונט.

* דולר ארה"ב, מרק גרמני, לירש"ט, פרנק צרפתי, ין יפני

יותר קרוב אליך
בנק דיסקונט